

Home>Court procedures>Civil cases>**Time limits on procedures**

Menetlustähtajad

Kui Te olete kaasatud tsiviilvaidlusse ja soovite kohut käia, peate arvestama, et hagi esitamiseks on ette nähtud kindel tähtaeg.

Kõikides praegusaegsetes õigussüsteemides, sealhulgas 27 liikmesriigi õigussüsteemides on tsiviilhagi esitamiseks ette nähtud ajaline piirang. Ajalisi piiranguid või aegumist käsitlevad õigusaktid erinevad üksteisest suurel määral tähtaegade pikkuse ja tähtaja arvestamise alguse osas, samuti tähtaja arvestamise peatamise või katkestamise aluseks olevate tegude või sündmuste osas. Hagide esitamist reguleerivate õigusaktidega nähakse ette ka nende esitamise tähtajad.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Viimati uuendatud: 30/05/2023

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehetele autoriõiguste eeskirjade kohta.

Menetlustähtajad - Belgia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviimenetluses?

Kohtumenetluse seadustikus (*Code judiciaire/Gerechtigd Wetboek*) viidatakse mitmele erinevale tähtajale.

Need saab jaotada kahte kategooriasse: ooteajad ja õigust lõpetavad tähtajad.

Ooteajad (*délais d'attente/wachtermijnen*) on tähtajad, enne mille möödumist ei saa mingit õigustoimingut teha.

Üks näide ooteajast on [kohtukutse kättetoimetamise tähtaeg](#) (*délai de citation/dagvaardingstermijn*). Kohtukutse kättetoimetamise ja eelistungi vahele peab jääma teatav ajavahemik. See on põhimenetluse (tsiviilasjad) puhul kaheksa päeva ja ajutiste meetmete kohaldamise menetluse puhul kaks päeva.

Õigust lõpetavad tähtajad (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) on tähtajad, mille jooksul tuleb mingi konkreetne õigustoiming teha. Selleks on hiljemalt tähtaja lõppemise päev ehk [dies ad quem](#), mille möödaskmisel kaob õigus asjaomast õigustoimingut teha.

Allpool on esitatud õiguskaitsevahendite suhtes kehtivad õigust lõpetavad tähtajad:

üks kuu apellatsioonkaebuse esitamiseks kohtuotsuse peale pärast kohtumenetlust (kohtumenetluse seadustiku artikkel 1051) ja seda arvestatakse kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäevast;

üks kuu vastuväidete esitamiseks tagaseljaotsuse kohta (kohtumenetluse seadustiku artikkel 1048) ja seda arvestatakse kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäevast;

kolm kuud kassatsioonkaebuse esitamiseks õigusküsimuste kohta kassatsioonikohtule (*Cour de cassation/ Hof van Cassatie*) (kohtumenetluse seadustiku artikkel 1073);

kolm kuud kohtulahendi vaidlustamiseks kolmanda isiku poolt (kohtumenetluse seadustiku artikkel 1129);

30 päeva kahju hüvitamise nõude esitamiseks kohtuniku vastu seoses eksimusega õigusemõistmises (kohtumenetluse seadustiku artikkel 1142);

kuus kuud tsiviilmenetluse uuendamiseks (kohtumenetluse seadustiku artikkel 1136).

Kohtukutse kättetoimetamise tähtaja puhul on tegemist ooteajaga.

Kohtumenetluse seadustiku artikli 707 järgi on tavapärane kohtukutse kättetoimetamise tähtaeg põhimenetluses kaheksa päeva, kui isiku alaline elukoht või viibimiskoht on Belgias.

Sama kehtib, kui:

kohtukutse Belgias toimetatakse kätte kohtudokumentide kättetoimetamise aadressil;

isikul, kellele kohtukutse kätte toimetatakse, ei ole teadaolevat alalist elukohta või viibimiskohta Belgias ega välismaal;

kohtukutse toimetatakse välismaal alaliselt elavale poolele isiklikult kätte Belgias.

Ajutiste meetmete kohaldamise menetluses on kohtukutse kättetoimetamise tähtaega lühendatud kahele päevale ([kohtumenetluse seadustiku artikkel 1035](#)). Kui menetlus toimub [täitemenetluse küsimusi lahendavas kohtus](#) (*juge des saisies/beslagrechter*), on kohtukutse tähtaeg samuti kaks päeva, kui tegemist on ajutiste meetmetega.

Kui kostjal puudub Belgias alaline elukoht, viibimiskoht või kättetoimetamisadress, pikendatakse kaheksa- ja kahepäevaseid tavapäraseid tähtaegu vastavalt [kohtumenetluse seadustiku artiklile 55](#).

Tähtaeg on siis (kaheksa või kaks päeva + ...):

15 päeva, kui pool elab naaberriigis või Ühendkuningriigis;

30 päeva, kui pool elab teises Euroopa riigis;

80 päeva, kui pool elab teises maailma osas

Asjaomane tähtaja pikendamine peab siiski olema seadusega sätestatud. Põhimenetluse kohtukutsete puhul on see kehtestatud [kohtumenetluse seadustiku artiklis 709](#), samas kui ajutiste meetmete kohaldamise menetluse kohtukutseid puudutavad sätted on määratud kindlaks [kohtumenetluse seadustiku artiklis 1035](#).

Mõnel juhul on vaja pärast kohtukutse kättetoimetamist asjaga kiiresti edasi liikuda. Sellisel juhul võib advokaat või kohtusekretär esitada pädevale kohtule taotluse asjaomaste tähtaegade lühendamiseks ([kohtumenetluse seadustiku artikkel 708](#) põhimenetluse puhul, [kohtumenetluse seadustiku artikkel 1036](#) ajutiste meetmete kohaldamise menetluse puhul).

Kohtusekretär esitab kohtukutse kättetoimetamisel ka kohtukutse kättetoimetamise tähtaja lühendamise otsuse ärakirja, milles kohus on tähtaja lühendamise heaks kiitnud.

Üks kõige olulisemaid aspekte tähtaja puhul on selle **arvestamine**. Tähtaja arvestamise kord on sätestatud [kohtumenetluse seadustiku artiklites 48–57](#) (s.t kohtumenetluse seadustiku esimese osa VIII peatükk) (vt allpool).

Need artiklid hõlmavad üldpunkte (artiklid 48 ja 49), õigust lõpetavaid tähtaegu (artikli 50 esimene lõik), tähtaegade [arvestamist](#) (artiklite 52 ja 53 esimene lõik ning artiklid 53 a, 54 ja 57), [force majeure](#) olukordi, [tähtaja pikendamist](#) (artikli 50 teine lõik, artikkel 51 ja artikli 53 teine lõik ning artikkel 55) ning menetluse peatamist ühe poole surma tõttu (artikkel 56).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

1. jaanuar (uusaasta)

ülestõusmispühade 1. ja 2. püha (muutuvad kuupäevad)

1. mai (töörahvapüha)

taevaminemispüha (ülestõusmispühade 1. püha järgne kuues neljapäev)

nelipühad (ülestõusmispühade 1. püha järgne seitsmes pühapäev ja esmaspäev)

Riigipüha: 21. juuli

15. august (neitsi Maarja taevaminemispäev)

1. november (pühakutepäev)

11. november (1918. aasta relvarahu)

25. detsember (esimene jõulupüha)

Seda loetelu ei ole kohtumenetluse seadustikus ära toodud.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Vt küsimus nr 1 (eespool).

4 Kui toimingut või formaalsust peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingut või formaalsust sooritamise alguseks?

Reegel on selline, et *dies a quo* (akti andmise või sündmuse päev, millest hakatakse tähtaega arvestama) EI SISALDU tähtajas, kuid *dies ad quem* (tähtaja viimane päev) SISALDUB (*dies a quo non computatur in termino*).

 Kohtumenetluse seadustiku artikkel 52: „Tähtaega arvestatakse keskööst keskööni. Seda arvestatakse alates tähtaja käivitanud akti andmise või sündmuse päevale järgnevast päevast ning see sisaldab kõiki päevi, isegi laupäevi, pühapäevi ja riigipühi“.

Sellest tulenevalt ei hakata tähtaega arvestama kohtukutse või -otsuse kättetoimetamise päevast, (*dies a quo*), vaid järgmisest päevast (ehk täpsemalt järgmisel päeval alates kl 00.00).

Näiteks kui kohtukutse toimetatakse kätte esmaspäeval, 4. mail (*dies a quo*), hakkab kohtukutse kättetoimetamise tähtaeg kulgema teisipäeval, 5. mail.

Teisisõnu on kaheksapäevase tähtaja esimene päev teisipäev, 5. mai.

Kui 4. mai langeb reedele, algab kohtukutse kättetoimetamise tähtaeg laupäeval, 5. mail. Seega võib kohtukutse kättetoimetamise tähtaja esimene päev langeda laupäevale, pühapäevale või riigipühale.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

A. Kättetoimetaja on kohtusekretär

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 57 algab kõrgema astme kohtule vastuväidete või apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg ning kassatsioonikohtule õigusküsimustega piirduva kaebuse esitamise tähtaeg alates kohtuotsuse kättetoimetamisest isikule või tema alalise elukohta või vajaduse korral alates kohtuotsuse koopia kättetoimetamisest või hoiule andmisest, nagu on sätestatud artiklites 38 ja 40, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Isikute puhul, kelle alaline elukoht, viibimiskoht või kohtudokumentide kättetoimetamise aadress ei ole Belgias ning kellele ei ole võimalik kohtukutset isiklikult kätte toimetada, hakkab tähtaeg kulgema alates kättetoimetatava kohtuotsuse ärakirja üleandmisest postiteenistusele või vajaduse korral prokuröridele.

Teovõimetu isiku puhul ei hakata tähtaeg kulgema enne, kui kohtuotsus on toimetatud tema seadusliku esindaja kätte.

B. Paberkandjal kättetoimetamine (posti teel):

kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, arvestatakse vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 53 a tähtaegu, mis algavad paberdokumendi kättetoimetamisega adressaadile, järgmiselt:

kui dokument toimetatakse kätte kohtupoolse tähtitud kirja teenusega või väljastusteatega tähtkirja teel, arvestatakse tähtaega alates esimesest päevast, mis järgneb päevale, mil kiri jõudis adressaadi alalise elukohta või vajaduse korral adressaadi viibimiskohta või kättetoimetamisadressile;

kui dokument toimetatakse kätte tähtitud kirja või tavapostiga, arvestatakse tähtaega alates kolmandast tööpäevast, mis järgneb päevale, millal kiri anti üle postiteenistusele, kui adressaat ei ole tõendanud vastupidist;

kui dokument toimetatakse kätte kuupäevastatud väljastusteatega tähtkirja teel, arvestatakse tähtaega alates sellele järgnenud esimesest päevast.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Reegel on selline, et *dies a quo* (akti andmise või sündmuse päev, millest hakatakse tähtaega arvestama) EI SISALDU tähtajas, kuid *dies ad quem* (tähtaja viimane päev) SISALDUB.

DIES A QUO:

 kohtumenetluse seadustiku artikkel 52: „Tähtaega arvestatakse keskööst keskööni. Seda arvestatakse alates tähtaja käivitanud akti andmise või sündmuse päevale järgnevast päevast ning see sisaldab kõiki päevi, isegi laupäevi, pühapäevi ja riigipühi“.

Sellest tulenevalt ei hakata tähtaega arvestama kohtukutse või -otsuse kättetoimetamise päevast, (*dies a quo*), vaid järgmisest päevast (ehk täpsemalt alates kl 00.00).

Näiteks kui kohtukutse toimetatakse kätte esmaspäeval, 4. mail (*dies a quo*), algab kohtukutse kättetoimetamise tähtaeg teisipäeval, 5. mail. Teisisõnu on kaheksapäevase tähtaja esimene päev teisipäev, 5. mai.

Kui 4. mai langeb reedele, algab kohtukutse kättetoimetamise tähtaeg laupäeval, 5. mail. Seega võib kohtukutse kättetoimetamise tähtaja esimene päev langeda laupäevale, pühapäevale või riigipühale.

DIES AD QUEM:

 kohtumenetluse seadustiku artikkel 53: „Aegumispäev sisaldub tähtajas. Ent kui see päev langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, nihutatakse aegumispäev edasi sellele järgnevale esimesele tööpäevale“.

Dies ad quem on tähtaja lõpetav päev. See sisaldub tähtajas ning on seega tähtaja viimane päev.

Ent kui see *dies ad quem* langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, nihutatakse aegumispäev edasi sellele järgnevale esimesele tööpäevale.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 52 arvestatakse tähtaega keskööst keskööni. Seda arvestatakse alates tähtaja käivitanud akti andmise või sündmuse päevale järgnevast päevast ning see sisaldab kõiki päevi, isegi laupäevi, pühapäevi ja riigipühi.

Kuid toimingut saab kohturegistris teostada ainult päevadel ja kellaaegadel, mil kohturegister on avatud, välja arvatud juhul, kui seda tehakse elektrooniliselt. Seetõttu tuleb kasutada kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 54 arvestatakse tähtaega kuudes või aastates ühe kuu kalendrikuupäevast kuni teise kuu vastavale kalendrikuupäevale eelneva päevani.

See artikkel kehtib ainult kuudes või aastates väljendatud tähtaegadele (nt vastuväidete või apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg: üks kuu). Kui seda lugeda koos kohtumenetluse seadustiku artikliga 53, siis tähendab see seda, et nt ühe kuu pikkune tähtaeg ei ole alati 30 või 31 päeva, vaid võib olla ka pikem või lühem.

Kalendrikuupäev tähendab tähtaja esimest päeva, nimelt kättetoimetamisele järgnevat päeva.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artikli 53 esimesele lõigule on aegumispäev (st *dies ad quem*) arvestatud tähtaja sisse.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühäl, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kohtumenetluse seadustiku artikli 53 teises lõigus on samas sätestatud, et kui see päev langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, nihutatakse aegumispäev sellele järgnevale tööpäevale.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

a. Tähtajad, mis ei lõpeta õigust:

kohtumenetluse seadustiku artiklis 49 on sätestatud, et tähtajad kehtestatakse seadusega ja kohtud saavad tähtaegu määrata ainult juhul, kui see on seadusega lubatud.

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 51 saavad kohtud enne tähtaja möödumist lühendada või pikendada neid tähtaegu, mis ei lõpeta õigusi. Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, ei või pikendus olla esialgsest tähtajast pikem ning lisapikendust ei saa anda, kui selleks puuduvad põhjendatud otsus ja mõjuvad põhjused.

b. Pool, kellel puudub Belgias alaline elukoht, viibimiskoht või kättetoimetamisadress:

kohtumenetluse seadustiku artiklis 55 on sätestatud, et kui tähtaja pikendamist kohaldatakse seaduse alusel poolele, kellel puudub Belgias alaline elukoht, viibimiskoht või kättetoimetamisadress, on see tähtaeg järgmine:

15 päeva, kui pool elab naaberriigis või Ühendkuningriigis;

30 päeva, kui pool elab teises Euroopa riigis;

80 päeva, kui pool elab mujal maailmas.

c. Kohtu puhkuse ajal:

kohtumenetluse seadustiku artikli 50 teises lõigus on sätestatud, et kui [artiklites 1048](#), [1051](#) ja artikli [1253c](#) punktides c ja d osutatud tähtaeg vastuväidete või apellatsioonkaebuse esitamiseks algab või lõpeb kohtu puhkuse ajal, pikendatakse tähtaega kuni kohtu järgneva tööaasta viieteistkümnenda päevani.

Kohtu puhkus kestab igal aastal 1. juulist kuni 31. augustini.

Kui vastuväidete või apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg algab ja lõpeb sellel perioodil, pikendatakse selle tähtaja aegumispäeva (*dies ad quem*) 15. septembrini.

Näide 1: kohtuotsus toimetatakse kätte 30. juunil (*dies a quo*). Tähtaeg algab 1. juulil ja lõpeb (*dies ad quem*) 31. juulil.

Näide 2: kohtuotsus toimetatakse kätte 31. juulil (*dies a quo*). Tähtaeg algab 1. augustil ja lõpeb (*dies ad quem*) 31. augustil.

Mõlema näite puhul langevad nii tähtaja esimene päev kui ka *dies ad quem* kohtu puhkuse ajale, mistõttu pikendatakse tähtaega 15. septembrini, mis on viimane tööpäev vastuväidete või apellatsioonkaebuse kättetoimetamiseks.

Näide 3: kohtuotsus toimetatakse kätte 29. juunil. Tähtaeg algab 30. juunil. *Dies ad quem* langeb 29. juulile.

Näide 4: kohtuotsus toimetatakse kätte 1. augustil. Tähtaeg algab 2. augustil. *Dies ad quem* langeb 1. septembrile.

Mõlema näite puhul jääb kas tähtaja esimene päev või *dies ad quem* kohtu puhkuse ajast välja, mistõttu tähtaega ei pikendata 15. septembrini.

Juhime tähelepanu, et nii kohtumenetluse seadustiku artikli 50 teist lõiku (pikendamine kohtu puhkuse tõttu) kui ka kohtumenetluse seadustiku artikli 53 teist lõiku (aegumiskuupäeva nihutamine järgnevale tööpäevale, kui see langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale) võidakse kohaldada juhul, kui kohtu puhkuse viimane päev (31. august) langeb laupäevale või pühapäevale ja tähtaja viimane päev (*dies ad quem*) langeb 31. augustile.

Kohtumenetluse seadustiku artikli 50 teist lõiku tuleks kohaldada enne kohtumenetluse seadustiku artikli 53 teise lõigu kohaldamist.

Näide:

kohtuotsus toimetatakse kätte 31. juulil. Vastuväidete või apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg on 1. augustist 31. augustini, mis langeb laupäevale või pühapäevale.

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artikli 50 teisele lõigule langevad tähtaja esimene ja viimane päev kohtu puhkuse ajale, mis tähendab seda, et tähtaega pikendatakse 15. septembrini.

Vaid juhul, kui 15. september langeb laupäevale või pühapäevale, saab kohaldada kohtumenetluse seadustiku artikli 53 teist lõiku, mille kohaselt nihutatakse tähtaja viimane päev esmaspäevale.

d. Poole (kellel on õigus esitada vastuväiteid või apellatsioonkaebust kõrgema astme kohtule või õigusküsimustega piirduvat kaebust kassatsioonikohtule) surm:

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 56 peatab poole surm poolele kohaldatud tähtaja vastuväite või apellatsioonkaebuse esitamiseks kõrgema astme kohtule või õigusküsimustega piirduva kaebuse esitamiseks kassatsioonikohtule.

Tähtaja arvestamine jätkub alles pärast seda, kui kohtuotsus on uuesti kätte toimetatud surnud isiku alalise elukohta, ning algab pärast seda, kui vara nimekirja koostamise ja hindamise tähtajad on möödunud, kui kohtuotsus toimetatakse kätte enne asjaomaste tähtaegade möödumist.

Kohtuotsuse võib toimetada pärijate kätte ühiselt ilma nende nimesid ja ametinimetusi nimetamata. Kuid mis tahes huvitatud poole õigused võib apellatsioonkaebuse esitamise tähtaegade möödumisel jätta piiramata, kui ilmneb, et asjaomane pool ei olnud otsuse kättetoimetamisest teadlik.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähtajad?

Üldjuhul võib kohtumenetluse seadustiku artikli 1050 järgi kaebuse esitada igas asjas niipea, kui kohtuotsus on tehtud, isegi kui tegemist on tagaseljaotsusega. Kohtualluvust puudutava kohtuotsuse või (kui kohus ei ole teisiti otsustanud) esialgse otsuse võib edasi kaevata ainult siis, kui asjas on tehtud lõplik kohtuotsus.

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 1051 saab apellatsioonkaebuse esitada ühe kuu jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamisest kooskõlas [artikli 792](#) teise ja kolmanda lõiguga. Kuid vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 1054 saab kostja esitada igal ajal apellatsioonikohtule vastuapellatsioonkaebuse ükskõik millise menetluspoole vastu, seda isegi juhul, kui kohtuotsus toimetati kätte reservatsioonideta või sellega nõustuti enne kättetoimetamist.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmunise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmuniseks kindla kuupäeva?

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku artiklile 51 saavad kohtud enne tähtaja möödumist lühendada või pikendada neid tähtaegu, mis ei lõpeta õigust. Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, ei või pikendus olla esialgsest tähtajast pikem ning lisapikendust ei saa anda, kui selleks puuduvad põhjendatud otsus ja mõjuvad põhjused.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kohtumenetluse seadustiku artikkel 55 on suunatud konkreetsetele niisugusele poolele. Kui artikli tingimused on täidetud, võib asjaomane pool sellele sättele tugineda.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kohtumenetluse seadustiku artikli 50 esimese lõigu kohaselt ei saa õigust lõpetavaid tähtaegu lühendada ega pikendada, isegi mitte poolte nõusolekul, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel ja tingimustel.

Ehk teisisõnu, õigustoiming tuleb teha enne tähtaja möödumist, vastasel juhul ei saa seda teha.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Õigust lõpetava tähtaja möödalaskmine on lõplik. Ehk teisisõnu ei ole pärast seda enam võimalik kaebust esitada, välja arvatud juhul, kui rikutud on seadust. Viimati uuendatud: 28/10/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetluse tähtajad - Bulgaaria

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

A. Subjektiivsete materiaaõiguste kohtuliku kaitse taotlemise õiguse suhtes kohaldatakse seaduses sätestatud aegumistähtaegu ja absoluutseid (kalendrilisi) tähtaegu.

Aegumistähtaeg on aeg, mille möödudes kaotab subjektiivse õiguse omaja oma tegevusetuse korral õiguse taotleda selle õiguse õiguslikku kaitset. Aegumistähtaja möödumine ei lõpeta materiaaõigust ennast, vaid sellega seotud nõudeõiguse ja täitmisele pööramise õiguse, muutes asjaomase õiguse loomusõiguseks (materiaaõiguseks, mida kohtulikult ei kaitsta). Aegumist ei kohaldata automaatselt, vaid üksnes pärast võlgniku vastuväite esitamist pädevale kohtule või kohtutäiturile.

Aegumistähtaegade kestuse, peatumise ja katkemise normid on sätestatud võlaõigusseaduses (Закон за задълженията и договорите, 33Д). Kõikide nõuete suhtes, millele ei ole kehtestatud eraldi aegumistähtaegu, kohaldatakse üldist viieaastast aegumistähtaegu (võlaõigusseaduse artikkel 110).

Kolmeaastane aegumistähtaeg on kehtestatud kolme liiki nõuetele (võlaõigusseaduse artikkel 111):

saamatajäänud töötasu nõuded, millele ei ole ette nähtud muud aegumistähtaegu;

lepingu täitmata jätmisest tulenevad hüvitisnõuded;

üüri-, intressi- ja muud perioodiliste maksete nõuded (näiteks soojus- ja elektrienergia tarnijate nõuded), sõltumata summa võimalikust muutumisest aja jooksul. Pangalaenulepingute alusel tehtavad osamaksed laenu tagastamiseks aga ei kujuta oma olemuselt perioodilisi makseid ja nende kohta kehtib üldine aegumistähtaeg.

Kolmeaastane aegumistähtaeg on kehtestatud ka õigusele taotleda eksimuse, pettuse või ähvarduse mõjul sõlmitud lepingute ning teovõimetute isikute või nende esindajate poolt ilma asjakohaseid nõudeid täitmata sõlmitud lepingute seadusjärgset kehtetuks tunnistamist.

Üheaastane aegumistähtaeg on kehtestatud äärmise vajaduse tõttu või ilmselgelt ebasoodsatel tingimustel sõlmitud lepingu seadusjärgse kehtetuks tunnistamise taotlemise õigusele (võlaõigusseaduse artikkel 33).

Kuuekuune aegumistähtaeg on ette nähtud nõuetele, mis on seotud puudusega vallasasja müümisel või töövõtulepingu alusel tehtud töö puuduliku kvaliteediga, välja arvatud ehitustööde korral, mil nõue aegub üldise viieaastase tähtaja jooksul (võlaõigusseaduse artikkel 265).

Kaheaastane aegumistähtaeg kehtib täitemenetluses. Kui võlausaldaja ei taotle algatatud täiteasjas täitetoimingute tegemist kahe aasta jooksul, lõpetatakse täitemenetlus seadusest tulenevalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 433 lõike 1 punkti 8 järgi, kusjuures uus aegumistähtaeg hakkab kulgema kõige viimase täitetoimingute tegemisest.

Aegumistähtaeg hakkab kulgema hetkel, mil tekib nõudeõigus ja seda saab kasutada. See aga oleneb asjaomase materiaaõiguse olemusest. See võib olla lepingulise kohustuse sissenõutavaks muutumise, õigusvastase teo toimepanemise, lepinguvälise kahju tekitaja kindlakstegemise, puudustega toote üleandmise jne hetk.

Aegumistähtaega ei saa poolte nõusolekul lühendada ega pikendada.

Aegumistähtaja kulgemine aga saab peatuda ja katkeda.

Aegumistähtaeg peatub järgmistel võlaõigusseaduse artiklis 115 ammendavalt loetletud juhtudel:

laste ja vanemate vahel ajaks, mil viimased teostavad vanemlikke õigusi;

eestkostetavate või hooldatavate ja nende eestkostjate või hooldajate vahel eestkoste või hoolduse ajaks;

abikaasade vahel;

kui isiku vara valitseb seaduse kohaselt või kohtumääruse alusel haldur, siis tema nõuete puhul halduri vastu, kuni vara valitsemine kestab;

juriidiliste isikute hüvitisnõuete puhul nende juhtide vastu, kuni viimased on ametis;

alaealiste ja teovõimetute isikute nõuete puhul seadusjärgse esindaja või hooldaja puudumise ajaks ja kuueks kuuks pärast sellise isiku määramist või teovõimetuse lõppu;

hagimenetluse ajaks.

Neil juhtudel ei saa isik ajutiselt ja seadusest tulenevalt nõude esitamise õigust kasutada. Kuni peatumiseni kulgenud aegumistähtaeg jääb jösse ja kulgeb edasi pärast peatumise tinginud asjaolu äralangemist.

Aegumistähtaeg katkeb järgmistel juhtudel:

kui võlgnik tunnistab nõuet

omapoolse nõude, vastuväite või lepitustaotluse esitamisega; ent kui nõuet või vastuväidet ei rahuldata, siis ei loeta aegumistähtaega katkenuks;

maksejõuetusmenetluses nõude esitamisel;

täitetoimingute tegemisel.

Neil juhtudel kaotab nõudeõiguse tekkimisest kuni aegumise katkemiseni kulgenud tähtaeg oma õigusliku tähenduse ja kulgema hakkab uus aegumistähtaeg. Kui aegumistähtaja katkestab nõude või vastuväite esitamine, on seaduses ette nähtud teinegi oluline tagajärg: pärast katkemist algav uus aegumistähtaeg on alati viis aastat.

Absoluutsed tähtajad (õigustlõpetavad tähtajad) on tähtajad, mille möödumisel materiaaõigused ise lõpevad. Need tähtajad hakkavad kulgema alates subjektiivse õiguse, mitte nõudeõiguse tekkimisest.

Absoluutseid tähtaegu ei saa aegumistähtaegade moodi peatada ega katkestada.

Neid kohaldavad kohtud või kohtutäiturid omal algatusel, mis tähendab, et nende kaitseks ei pea võlgnik esitama vastuväidet. Absoluutse tähtaja möödumine muudab esitatud nõude vastuvõetamatuks, kuid aegumistähtaja möödumine muudab nõude alusetuks (tingimusel, et nõudele on esitatud vastuväide).

Sellised õigust lõpetavad tähtajad on: kolmekuune tähtaeg, mille jooksul pandipidaja või hüpoteegipidaja võib esitada vastuväite, kui kindlustushüvitist makstakse asja omanikule ja mitte talle; kahekuune tähtaeg, mille jooksul kaasomanik võib esitada hagi kaasomandis olnud asja ostuks, kui teine kaasomanik on müünud oma osa kolmandale isikule; üheaastane tähtaeg kinkilepingust taganemiseks jne.

B. Tähtajad, mille jooksul pooled ja kohus peavad hagimenetluses ja täitemenetluses tegema teatavad menetlustoimingud, on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Tähtajad menetlustoimingute tegemiseks maksejõuetusmenetluses on sätestatud äriseaduses (Търговския закон) ning pankade maksejõuetuse korral pankade maksejõuetuse seaduses (Закон за банковата несъстоятелност), samuti teistes eriseadustes. Poolte puhul tähendab tähtaja möödalaskmine asjakohase menetlustoimingu tegemise õiguse kaotust. Kohtu puhul ei takista määratud menetlustähtaja möödalaskmine menetlustoimingu hilisemat tegemist, sest ta on selleks alati kohustatud. Kohtule kehtestatud tähtajad on üksnes soovituslikud. Pooltele menetlustoimingute tegemiseks ettenähtud tähtajad on sätestatud seaduses või määrab need kohus.

Seaduses sätestatud tähtajad (seadusjärgsed tähtajad) on:

tähtaeg hagiavalduse puuduste kõrvaldamiseks (üks nädal poole teavitamisest tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 129 lõike 2 alusel, kuid kohus võib määrata pikema tähtaja);

kostja nõudele vastamise, tõendite täpsustamise, hagiavalduses esitatud tõendite õigsuse vaidlustamise, vastuhagi esitamise, kostja poolt kolmandate isikute (kaasosaliste) kaasamise ja nende vastu nõude esitamise ning kohtu määratud menetluskorrale vastuväite esitamise tähtaeg. See hakkab kulgema alates hetkest, mil kostja saab kätte hagiavalduse ära kirja, ja kestab üks kuu või kaks nädalat, olenevalt sellest, kas tegemist on üldmenetluse või kaubandusvaidlusteks ettenähtud spetsiaalse hagimenetlusega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 131 ja 367);

hageja täiendava seisukoha esitamise tähtaeg kaubandusvaidlustes – kaks nädalat pärast kostja vastuse kättesaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 372);

kostja poolt täiendavale seisukohale vastamise tähtaeg kaubandusvaidlustes – kaks nädalat pärast täiendava seisukoha kättesaamist (kohtumenetluse seadustiku artikkel 373);

kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast kohtuotsuse kättetoimetamist poolele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 259);

apellatsioonkaebusele vastamise ja vastuapellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast apellatsioonkaebuse ära kirja kättesaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 263);

kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse esitamise tähtaeg – üks kuu pärast kohtuotsuse kättetoimetamist poolele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 283);

kohtumääruse peale määruskaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast seda, kui see on poolele teatavaks tehtud. Kui määrus tehti kohtuistungil, kus pool osales, hakkab tähtaeg kulgema alates kohtuistungi kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 275);

jõustunud otsuse tühistamiseks teistmisavalduse esitamise tähtaeg – kolm kuud pärast teistmisaluse tekkimist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 305); tähtaeg, mille jooksul pool võib taotleda kohtuniku taandamist – esimene kohtuistung pärast taandamisaluse tekkimist või sellest teadasaamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 23);

tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada vastuväite erandliku kohtualluvuse puudumise tõttu – kuni teises kohtuastmes toimuva menetluse lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119);

tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada vastuväite kinnisasja asukoha järgse kohaliku kohtualluvuse puudumise tõttu – kuni esimeses kohtuastmes toimuva kohtuliku uurimise lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119), kõikidel muudel kohalikkude kohtualluvust käsitlevate normide rikkumise juhtudel võib kostja vastuväite esitada ainult hagile vastamise tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119). Tarbijavaidlustes ning hagimenetlustes, mille kahjukannataja on esitanud kindlustusandja, garantiifondi (Гаранционен фонд) ja Bulgaaria riikliku liikluskindlustusbüroo (Национално бюро на българските автомобилни застрахователи) vastu, kontrollib kohus omal algatusel kohalikkude kohtualluvust enne esimese kohtuistungi lõppu;

tähtaeg, mille jooksul võib hageja hagiavalduse kostja nõusolekuta tagasi võtta – kuni esimese kohtuistungi lõpuni (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 232);

tähtaeg, mille jooksul pool võib esitada täiendava taotluse – hageja esimesel kohtuistungil ja kostja hagile vastamise tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 212);

dokumendi õigsuse vaidlustamise tähtaeg – hiljemalt koos vastusega õiguskaitsemeetmele, millega koos see on esitatud, ja kui see on esitatud koos hagiavaldusega, peaks kostja selle vaidlustama oma kirjalikus vastuses (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 193);

maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast maksekäsu kättetoimetamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 414); maksekäsu väljastamisest keeldumise peale kaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast keeldumise teatavakstegemist avaldajale (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 413);

täitemääruse väljastamise korralduse peale kaebuse esitamise tähtaeg – kaks nädalat pärast korralduse kättetoimetamist sissenõudja puhul ja pärast vabatahtliku täitmise ettepaneku kättetoimetamist võlgniku puhul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 407); võlgniku vabatahtliku täitmise tähtaeg täitemenetluses – kaks nädalat pärast ettepaneku kättetoimetamist kohtutäituri poolt (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 428);

kohtutäituri toimingute peale kaebuse esitamise tähtaeg – üks nädal pärast toimingu tegemist, kui pool viibis selle juures või kui ta oli nõuetekohaselt kohale kutsutud, ja muudel juhtudel alates asjaomase teate kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 436);

maksejõuetusmenetluses nõude esitamise tähtaeg – vastavalt üks kuu ja kolm kuud pärast maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse kandmist äriregistrisse (äriseaduse artiklid 685 ja 688);

saneerimisavalduse esitamise tähtaeg – üks kuu pärast kaitstud nõuete nimekirja kinnitava kohtumääruse kandmist äriregistrisse (äriseaduse artikkel 696); kaitstud nõuete nimekirjale vastuväidete esitamise tähtaeg – seitse päeva pärast nimekirja avaldamist äriregistris (äriseaduse artikkel 690);

pankrotihalduri ettevalmistatud jaotusettepanekule vastuväidete esitamise tähtaeg – 14 päeva pärast ettepaneku kandmist äriregistrisse (äriseaduse artikkel 727).

Absoluutsed tähtajad teatud menetlustoimingute tegemiseks on sätestatud ka muudes eriseadustes, mida ei ole võimalik ammendavalt loetleda: äriseaduses seoses ettevõtja saneerimismenetlusega, pankade maksejõuetuse seaduses, kindlustusseadustikus (Кодекс за застраховането) jne.

Kohtu määratavad tähtajad on:

tõendite kogumise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 157);

tõendite kogumise kulude katteks (tunnistajate kohtusse kutsumiseks, eksperditasude maksmiseks jne) tagatisraha deponeerimise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 160);

poole tehtud menetlustoimingu puuduste kõrvaldamise tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 101);

hagiavalduse esitamise tähtaeg, mis on tavaliselt pikem kui üks nädal.

Tähtajad jagunevad kahte rühma ka olenevalt sellest, kas kohus saab neid pikendada või on see võimalus välistatud. Kõiki kohtu määratud tähtaegu saab pikendada. Pikendada ei saa apellatsioonitähtaega ega jõustunud kohtuotsuse tühistamiseks teistmisavalduse esitamise tähtaega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 63 lõige 3).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrulese (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Riigipühad:

1. jaanuar – uusaasta;

3. märts – vabanemispäev (rahvuspüha);

1. mai – tööpüha;

6. mai – Püha Jüri päev ehk jüripäev, vapruse ja Bulgaaria armee aastapäev;

24. mai – Bulgaaria hariduse ja kultuuri ning slaavi kirjakeele päev;

6. september – Bulgaaria ühinemise päev;

22. september – iseseisvuspäev;

1. november – rahvalalgustajate päev: vaba päev kõikidele haridusasutustele, kuid tööpäev kõikidele muudele juriidilistele isikutele;

24. detsember – jõululaupäev, 25. ja 26. detsember – jõulupühad;

asjaomasel aastal pühaks määratud suur reede, vaikne laupäev ja ülestõusmispühade 1. ja 2. püha (pühapäev ja esmaspäev).

Ministrite nõukogu võib aasta jooksul kuulutada ühel korral riigipühaks, teatavate kutsealade tähtpäevadeks ja vahetuspühkepäevadeks ka muid päevi.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Üldnormid poolte ja kohtu poolt menetlustoimingute tegemise tähtaegade kohta hagimenetluses ja täitemenetluses on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Mitme eriseadusega on samuti kehtestatud absoluutsed tähtajad menetlusõiguste kasutamiseks, nt äriseaduse artikliga 74 ning äriregistri ja mittetulundusühingute registri seaduse (Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел) artiklitega 19 ja 25 jne. Üldine teave tsiviilkohtumenetluse seadustiku 7. peatükis „Tähtajad ja tähtaegade ennistamine“ sätestatud üldnormide kohta on esitatud 4., 5. ja 6. punktile antud vastustes.

Aegumistähtaegade üldnormid on sätestatud võlaõigusseaduse artiklis 110 ning sellele järgnevates artiklites. Vt 1. punkt.

Võlasuhetest tulenevate kohustuste täitmise tähtaegade üldnormid on sätestatud võlaõigusseaduse artiklites 69–72.

Menetlusõiguses sätestatud tingimuste korral (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 61, 229 ja 432) peatub kehtestatud menetlustähtaegade kulgemine alates menetluse peatamise tinginud sündmuse toimumisest. Menetlus peatatakse juhul, kui ilmneb menetluse jätkamist takistav asjaolu ning kuni selle asjaolu äralangemiseni ei tohi teha muid menetlustoiminguid peale hagi tagamise. Pärast takistuse (nt menetlusosalise surm, eestkoste määramine, muu menetluse toimumine jne) äralangemist, taastatakse menetlus ja kõik enne menetluse peatamist tehtud toimingud jäävad kehtima.

Eriseadustega on ette nähtud muud, üldisest aegumistähtajast lühemad tähtajad.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Teatava menetlustoimingu tegemise tähtaeg hakkab kulgema tavaliselt alates kuupäevast, mil poolt teavitatakse, et ta peaks selle toimingu tegema, või mil teda teavitatakse kohtu tehtud lahendist, mille peale võib esitada kaebuse.

Hagiavalduse puuduste kõrvaldamise tähtaeg hakkab kulgema alates kuupäevast, mil poolele edastatakse kohtu asjaomane korraldus.

Hagile kirjalikult vastamise tähtaeg hakkab kulgema alates hagiavalduse ärakirja ja sellega seotud tõendite ärakirja kättesaamisest. Teates, millega kohus ärakirjad kostjale saadab, tuleb täpsustada vastamise tähtaeg ja vastamata jätmise tagajärjed.

Kohtuotsuse edasikaebamise tähtaeg hakkab kulgema alates selle kättetoimetamisest poolele.

Lihtmenetluses (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kolmanda osa 25. peatükk) tehtud kohtuotsuse edasikaebamise tähtaeg hakkab kulgema alates kuupäevast, mil kohus tegi otsuse teatavaks.

Määruskaebuse esitamise tähtaeg hakkab kulgema alates sellest, kui see on poolele teatavaks tehtud. Kui määrus tehakse teatavaks kohtuistungil, kus pool osaleb, hakkab tähtaeg kulgema alates kohtuistungi kuupäevast.

Kohtutäituri toimingute peale esitatakse kaebus ühe nädala jooksul pärast toimingu tegemist, kui menetlusosaline viibis selle juures või oli nõuetekohaselt kohale kutsutud ja kõikidel muudel juhtudel pärast sellest teatamise kuupäeva.

Maksejõuetusmenetluses hakkavad tähtajad kulgema alates pankrotihalduri asjakohase toimingu avalikustamisest (nt kaitstud nõuetega võlausaldajate nimekirja koostamisest) või kohtumääruse avalikustamisest äriregistris.

On ka tähtaegu, mis hakkavad kulgema alates hagimenetluse algatamisest, sest seaduses on sätestatud ainult nende lõpptähtpäev.

Näiteks:

hageja võib muuta oma hagi aluseid või nõudeid või hagi kostja nõusolekuta tagasi võtta enne esimese kohtuistungi lõppu;

iga pärja võib pärandvara jagamise menetluses esitada esimeseks kohtuistungiks kirjaliku taotluse, et jagatava vara hulka lisataks täiendavat vara jne.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tähtaeg hakkab kulgema alates poole teavitamisest. Aeg, mil teade loetakse poolele nõuetekohaselt kättetoimetatuks, määratakse kindlaks erinevalt, olenevalt teavitamise viisist. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku VI peatükis „Kohtuteated ja kohtukutsed“ on sätestatud normid kohtuteadete ja kohtukutsete pooltele kättetoimetamise viisi ning teadete nõuetekohaselt kättetoimetatuks lugemise aja kohta.

Kui teade toimetatakse kätte isiklikult aadressaadle või tema esindajale või vastavalt muule samal aadressil elavale või töötavale isikule, peab kohtukutses olema märgitud kuupäev, millal isik teate kätte sai, olenemata sellest, kas kättetoimetajaks on kohtuteenistuja või postitöötaja. Sellest kuupäevast hakkab kulgema asjaomase menetlustoimingu tähtaeg.

Teateid võib kätte toimetada ka poole märgitud e-posti aadressile. Need loetakse kättetoimetatuks alates nende jõudmisest määratud infosüsteemi.

Teatud tingimustel (nt juhul, kui menetlusosaline on kohut teavitamata vahetanud oma asjas avaldatud aadressi) võib kohus määrata, et kättetoimetamine loetakse toimunuks teate lisamisega toimikusse ning sel juhul hakkab tähtaeg kulgema alates toimikusse lisamise kuupäevast. Tegemist on asenduskättetoimetamisega, mida kasutatakse juhul, kui määratud menetluskohustust ei ole täidetud.

Kui kostja alaliselt aadressilt ei leita kostjat ega muud isikut, kes kohtuteate vastu võtaks, peab kättetoimetaja kinnitama uksele või postkastile teate, et dokumendid on jäetud kohtu kantseleisse ja need võib kätte saada kahe nädala jooksul pärast teate kuupäeva. Kui kostja ei ilmu sellisel juhul neid kätte saama, loetakse teade ja asjaomased dokumendid kättetoimetatuks alates nende kättesaamise tähtaja möödumisest.

Sellisel juhul tingib asenduskättetoimetamise tõik, et füüsiline isik ei ole täitnud oma halduskohustust avaldada alaline ja kehtiv aadress, kust teda võib leida. Registrisse kantud ettevõtjatele ja juriidilistele isikutele toimetatakse teated kätte viimasel registris märgitud aadressil. Kui asjaomasel aadressil kontorit ega viiteid ettevõtjale ei leita, s.t on põhjust arvata, et isik on oma aadressilt lahkunud, lisatakse kõik dokumendid asja toimikusse ja loetakse nõuetekohaselt kättetoimetatuks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 50 lõige 2).

Kui ettevõtja asub registrisse kantud aadressil, kuid dokumentide kättetoimetaja ei pääse ettevõtja kontoris või ei leia isikut, kes on nõus teate vastu võtma, jätab ta teatise ning dokumendid loetakse kättetoimetatuks, kui neile kahe nädala jooksul teatise jätmisest järele ei tulda (asenduskättetoimetamine).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaega arvutatakse aastates, nädalates ja päevades. Päevades arvestatavat tähtaega arvutatakse alates asjaomase ajavahemiku alguspäevale järgnevast päevast ja see lõpeb tähtaja viimasel päeval. Näiteks kui poolele antakse korraldus kõrvaldada hagi puudused seitsme päeva jooksul ja sellekohane teade toimetatakse kätte 1. juunil, on see tähtaja kulgema hakkamise kuupäev, kuid päevi tuleb hakata lugema järgmisel päeval, st 2. juunil, ja tähtaeg lõpeb 8. juunil.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaegu arvutatakse kalendripäevades. Kui aga tähtaeg lõpeb puhkepäeval (nädalavahetusel või riigipühäl), loetakse, et see lõpeb puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates arvestatav tähtaeg lõpeb viimase nädala vastaval päeval. Näiteks kui poolele antakse korraldus kõrvaldada hagiavalduse puudused ühe nädala jooksul ja sellekohane teade toimetatakse kätte reedel, lõpeb tähtaeg järgmise nädala reedel.

Kuudes arvestatav tähtaeg lõpeb viimase kuu vastaval kuupäeval ja kui viimases kuus ei ole sellist kuupäeva, lõpeb ajavahemik kuu viimasel päeval.

Aastates arvestatav tähtaeg lõpeb viimase aasta vastaval kuupäeval ja kui viimasel aastal ei ole sellist kuupäeva, lõpeb tähtaeg vastava kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt vastus 8. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühäl, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaja viimane päev ei ole tööpäev, siis lõpeb tähtaeg alati puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohus ei või pikendada üksnes kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise, jõustunud kohtuotsuse tühistamiseks teistmisavalduse esitamise ning maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaega.

Kõiki muid seaduses sätestatud ja kohtu määratud tähtaegu võib kohus asjaomase poole taotlusel pikendada, kui taotlus esitatakse enne tähtaja möödumist ja selleks on mõjuvad põhjused (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 63). Uus tähtaeg ei või olla algsest tähtajast lühem. Pikendatud tähtaeg hakkab kulgema algse tähtaja möödumisel. Määrust, millega tähtaega pikendatakse (ja määrust, millega sellest keeldutakse), poolele ei edastata, mistõttu peaks too end kohtu tegevusega aktiivselt kursis hoidma.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud kõikides tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise üldnormid, milles on ette nähtud:

kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise kahenädalane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele kättetoimetamisest;

kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse esitamise ühekuune tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse poolele kättetoimetamisest;

kohtumääruse peale määruskaebuse esitamise ühenädalane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates määruse poolele teatavakstegemisest, ja kui kohus teeb selle teatavaks kohtuistungil, kus pool osaleb, siis alates kohtuistungi kuupäevast.

Neist üldnormidest tehtavad erandid on seadustes ammendavalt sätestatud ja tulenevad asjakohaste menetluste eripärast. Selliseid erandeid kohaldatakse järgmise suhtes:

maksejõuetusmenetluse algatamise otsused, mida saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul pärast nende äriregistrisse kandmist;

maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse rahuldamata jätmise otsused, mida saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul pärast teate kuupäeva

tsiviilkohtumenetluse seadustikus ettenähtud korras;

pärandvara jagamise menetluses tehtud otsuse, mille kohus teeb kontode kaaspärijate nõuete kohta, jagamatu kinnisasja avalikult müüki panemise otsuse, jagamatu kinnisasja ühele kaaspärijale määramise otsuse ja pärandvara jagamise lõpliku protokolli avalikustamise otsuse võib ühe kaebusega edasi kaevata hiliseima otsuse edasikaebamise tähtaja jooksul;

tagaseljaotsust ei saa edasi kaevata, kuid ühe kuu jooksul pärast selle kättetoimetamist võib pool, kelle suhtes see on tehtud, esitada apellatsioonikohtule kaja, kui ta ei saanud kohtumenetluses osaleda;

otsust abielu lahutamise kohta vastastikusel kokkuleppel ei saa edasi kaevata;

muud eriolukorrad, millega seoses on sätestatud kohtuotsuse edasikaebamiseks eritähajad: näiteks erakonna registreerimise saab edasi kaevata seitsme päeva jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtu määratud või seaduses sätestatud tähtaegade lühendamist ei ole ette nähtud. Neid saab poolte taotlusel vaid pikendada. Kohus ei või pikendada üksnes kohtuotsuste ja -määruste edasikaebamise, jõustunud kohtuotsuse tühistamiseks teistmisavalduse esitamise ning maksekäsu kiirmenetluses vastuväite esitamise tähtaega.

Miski ei takista aga kohtul muuta omal algatusel või ühe poole taotlusel kohtuistungi kuupäeva, määrates selle varasemale või hilisemale kuupäevale, kui seda nõuavad olulised asjaolud. Sel juhul peab kohus siiski teatama pooltele uue kuupäeva ja sellekohane teade tuleb kätte toimetada hiljemalt üks nädal enne kohtuistungi kuupäeva.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud menetlusnorme, sealhulgas tähtaja pikendamist käsitlevaid norme, kohaldatakse kõikide menetlusosaliste suhtes olenemata nende elukohast.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Üldpõhimõtte kohaselt jätab kohus pärast tähtaja möödumist tehtud menetlustoimingud tähelepanuta. Lisaks sellele normile on tsiviilkohtumenetluse seadustikus sõnaselgelt sätestatud, et kui hagiavalduses esinevaid puudusi õigel ajal ei kõrvaldata, siis see tagastatakse; kui apellatsioonkaebus, teistmisavaldus või vastuväide täitekorraldusele esitatakse pärast tähtaja möödumist, tagastatakse need hilinemise tõttu; kui pool ei esita talle kättesaadavaid tõendeid õigel ajal, ei võeta neid enam selles asjas vastu, välja arvatud juhul, kui tähtaja möödalaskmise põhjustasid erandlikud ettenägematud asjaolud. Menetlustähtaegade möödalaskmine välistab nende õiguste kasutamise, milleks vastavad tähtajad on ette nähtud.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jättnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pool, kes ei ole kinni pidanud seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtajast, võib taotleda selle ennistamist, kui ta tõendab, et ta ei pidanud tähtajast kinni erandlike ettenägematute asjaolude tõttu, mis ei allunud tema kontrollile. Ennistamine ei ole lubatud, kui tähtaega oli võimalik menetlustoimingu tegemiseks pikendada.

Tähtaja ennistamise taotlus tuleb esitada ühe nädala jooksul pärast teate saamist tähtaja möödalaskmise kohta ning selles tuleb märkida kõik selleks alust andvad asjaolud ja selle põhjendatust toetavad tõendid. Taotlus tuleb esitada kohtusse, kus asjakohane menetlustoiming oleks tulnud teha. Koos tähtaja ennistamise taotlusega esitatakse ka dokumendid, mille esitamiseks tähtaja ennistamist taotletakse, ja kui tegemist on kulude tasumise tähtajaga, määrab kohus uue maksetähtaja.

Taotluse läbivaatamine peab toimuma avalikul kohtuistungil. Kui taotlus rahuldatakse, ennistatakse kaotatud õigused.

Viimati uuendatud: 02/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Tšehhi

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilkohtumenetluse jaoks olulised tähtajad on üldjuhul menetluslikud või sisulised.

Menetluslikke tähtaegu on kahte liiki: seadusjärgsed ja kohtulikud.

Seadusjärgsed tähtajad on sätestatud õigusaktidega. Seadusjärgse menetlustähtaja järgimata jätmine toob alati kaasa teatud laadi menetlusliku tagajärje (nt kaob võimalus teatud ülesannet edukalt täita, määratakse distsiplinaartrahv). Seadusjärgse tähtaja järgimata jätmine võib olla vabandata (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikkel 58, (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*)), kui pool või tema seaduslik esindaja ei pidanud tähtajast kinni vabandataval põhjusel, mille tulemusena ei olnud võimalik teha toimingut, mille teostamiseks tal on õigus. Avaldus tuleb esitada 15 päeva jooksul alates päevast, mil takistus ära langes, ning tegemata toiming tuleb teha samal ajal. Kohus võib poole taotlusel omistada avaldusele peatava toime, et vabandada tähtaja mittejärgimist.

Kui toimingut tegemise tähtaeg ei ole otseselt seaduses sätestatud, kehtestab selle erikohtu eesistuja (või üksikkohtunik). Erikohtu eesistuja (või üksikkohtunik) võib kehtestada tähtaja mitte üksnes nendel juhtudel, mis on seaduses ette nähtud, vaid ka juhtudel, kui seda on vaja menetluse tõhusaks jätkamiseks, tehes seda nõuetekohase hoolikusega. Kohus võib pikendada kohtu määratud tähtaega sõltuvalt asjaoludest (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikkel 55). Tähtaja mittejärgimine ei ole lubatav.

Kohtule kehtestatud tähtajad, näiteks otsuse väljastamiseks, ei ole menetlustähtajad, vaid haldustähtajad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Tšehhi riigi iseseisvuse taastamise päev, uusaasta: 1. jaanuar

Teine ülestõusmispüha: päev muutub, kuid tavaliselt on see püha märtsi lõpus või aprilli alguses.

Kevadpüha: 1. mai

Võidupüha: 8. mai

Slaavi misjonäride Kyrillose ja Methodiose päev: 5. juuli

Jan Husi hukkamispäev: 6. juuli

Tšehhi riikluse päev: 28. september

Iseseisva Tšehhoslovakkia riigi loomise päev: 28. oktoober

Vabaduse ja demokraatia eest võitlemise päev: 17. november

Jõululaupäev: 24. detsember

Esimene jõulupüha: 25. detsember

Teine jõulupüha: 26. detsember

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Kohustuslikud reeglid tähtaegade arvutamise meetodi kohta on kehtestatud seaduse nr 99/1963 artiklitega 55–58 (muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustik).

Päevades kindlaks määratud tähtaeg algab selle alguse jaoks otsustavale asjaolule järgneval päeval.

Pool kuud tähendab viieteist päeva.

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud ajavahemiku lõpp langeb päevale, mille nimetus või number vastab päevale, millal toimus sündmus, millest alates tähtaja algust arvestatakse. Kui viimases kuus sellist päeva ei ole, langeb ajavahemiku lõpp kuu viimasele päevale.

Kui ajavahemiku viimane päev langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, on ajavahemiku viimane päev järgmine tööpäev.

Tundides kindlaks määratud ajavahemikud lõpevad selle tunni lõppedes, mille nimetus vastab tunnile, millal toimus ajavahemiku algust määrav sündmus.

Menetlustähtajast on kinni peetud, kui toiming tehakse kohtus või dokument antakse asutusele, kes on kohustatud selle edastama, st kõige sagedamini postiteenuste litsentsi omavale ettevõtjale, ajavahemiku viimasel päeval.

Kui menetlus on katkestatud, katkeb ka menetlustähtaegade kulg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 111 lõige 1). Kui menetlust uuendatakse, algab ajavahemiku kulgemine uuesti.

4 Kui toimingut või formaalsust peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingut või formaalsust sooritamise alguseks?

Kuupäev, millal toimus tähtaja algust määrav sündmus, tähtaja arvestuses ei sisaldu. See ei kehti tundides kindlaks määratud ajavahemiku korral. Seega algab tähtaeg üldjuhul päevast, mis järgneb tähtaja alguse jaoks otsustava sündmuse toimumise päevale (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 1).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kuupäev, millal toimus tähtaja algust määrav sündmus, tähtaja arvestuses ei sisaldu. See ei kehti tundides kindlaks määratud tähtaja korral (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 1).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaeg arvutatakse kalendripäevades.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates kindlaks määratud ajavahemikud esinevad tsiviilkohtumenetluse seadustikus harva (muudetud seadus nr 99/1963) (nt artikli 260 lõige 3, artikli 295 lõige 1 ja artikli 295 lõige 2). Sagedamini esinevad need kohtulike tähtaegadena kohtupraktikas.

Kuudes kindlaks määratud ajavahemikud esinevad tsiviilkohtumenetluse seadustikus kestusega üks kuu (nt artikli 82 lõige 3, artikli 336m lõige 2 ja artikli 338za lõige 2); kaks kuud (nt artikli 240 lõige 1 ja artikli 247 lõige 1); kolm kuud (nt artikli 111 lõige 3, artikli 233 lõige 1 ja artikli 234 lõige 1) ja kuus kuud (nt artikli 77a lõige 2 ja artikli 260g lõige 3).

Aastates kindlaks määratud ajavahemikke on tsiviilkohtumenetluse seadustikus kahte liiki: üheaastane ajavahemik (nt artikli 111 lõige 3) ja kolmeaastane ajavahemik (nt artikli 99 lõige 3, artikli 233 lõige 2 ja artikli 234 lõige 2).

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpul, mille nimetus vastab päevale, millal toimus ajavahemiku algust määrav sündmus, ja kui kuus sellist päeva ei ole, siis kuu viimasel päeval (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 2).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 57 lõige 2).

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Seadusjärgseid menetlustähtaegu ei ole võimalik kohtu otsusega muuta.

Kohtulikku menetlustähtaega võib sõltuvalt asjaoludest pikendada kohus.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Pool võib vaidlustada ringkonnakohtu (*okresní soud*) või piirkonnakohtu (*krajský soud*) otsuse, mis on tehtud esimese astme menetluses, välja arvatud juhul, kui seadus selle välistab (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikkel 201). Edasikaebus tuleb esitada viieteistkümne päeva jooksul alates kirjaliku otsuse väljastamisest, kohtule, mille otsus vaidlustatakse. Edasikaebuse esitamise tähtaeg ei hõlma päeva, millal otsus poolele kätte toimetati. Menetlustähtajast kinnipidamiseks piisab, kui edasikaebus antakse üle asutusele, kes on kohustatud selle kätte toimetama (eelkõige postiteenuste litsentsi omav ettevõtja, vanglaasutus, kui on tegemist vanglas kinnipeetavate või vahi all olevate isikutega, kasvatusasutus, kuhu isik on paigutatud institutsionaalsel või profülaktilisel eesmärgil jne), või kohtule ajavahemiku viimasel päeval.

Kui välja on antud otsusega seotud parandusotsus, algab ajavahemik sellise otsuse tegelikust kuupäevast (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 204 lõige 1).

Edasikaebus, mis esitatakse pärast viieteistkümnepäevase ajavahemiku lõppu üksnes asjaolu tõttu, et edasikaebuse esitaja järgis kohtu antud ekslikku juhist seoses edasikaebusega, loetakse õigeaegselt esitatuks. Kui otsus ei sisalda juhiseid edasikaebuse kohta, edasikaebuse esitamise tähtaja kohta või kohtu kohta, kellele see tuleb esitada, või kui see sisaldab ebaõiged juhiseid, millega väidetakse, et edasikaebus ei ole lubatav, võib edasikaebuse esitada kolme kuu jooksul alates otsuse kättetoimetamisest.

Kui seoses asjaga on väljastatud maksekäsk, võib kostja käsu jõustumist vältida selle välja andnud kohtule vastuväite esitamisega seadusjärgse 15 päeva jooksul alates maksekäsu kättetoimetamise päevast (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 172 lõige 1). Maksekäsk tühistatakse vastuväite esitamisega ja kohus määrab läbivaatamise. Edasikaebuse võib esitada ainult menetluskulude otsuse kohta, kuid see loomulikult maksekäsku ei tühista.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (muudetud seadus nr 99/1963) võimaldab kohtuistungil olulistel põhjustel edasi lükata, kui asja ei ole võimalik arutada ja otsust teha ühe istungi käigus (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 119). Oluline põhjus edasilükkamiseks võib olla näiteks asjaolu, et üks menetluse pooltest jättis kohtule aru andmata ja istungi toimumine ei ole tema puudumise korral võimalik (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 101 lõige 3), või kui ühel pooltest ei olnud küllaldaselt aega kohtuistungiks ette valmistada, kuna kohtukutset ei edastatud talle piisava etteteatamisega, või muud mõjuvad põhjused.

Pool võib paluda kohtul istung edasi lükata. Kohus otsustab poole eelnevalt esitatud edasilükkamise taotluse üle esitatud põhjuse tõsiduse alusel. Kui kohus poole taotlust ei rahulda, peab pool ilmuma kohtuistungile.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tšehhi Vabariigi seadused sellist olukorda sõnaselgelt ei reguleeri.

Rahvusvahelist elementi sisaldava menetluse korral, kui dokument tuleb kätte toimetada poolele välisriigis, kohaldatakse *lex fori* menetluseeskirju, st selle kohtu menetluseeskirju, kelle pädevusse juhtum kuulub.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Menetlustähtaja järgimata jätmisel on menetluslikud tagajärjed.

Kui tsiviilkohtumenetluse seadustikus (muudetud seadus nr 99/1963) on sätestatud toimingu tegemiseks (nt edasikaebuse või erakorralise edasikaebuse esitamine) teatud tähtaeg, siis tähtajast kinni pidamata jätmise tulemusena kaob võimalus toimingu edukaks teostamiseks. Tähtaja järgimata jätmine võib olla vabandatav, kui pool või tema esindaja ei pidanud sellest kinni andestataval põhjusel (nt ootamatu haigestumine, vigastus jne) ja ei olnud seetõttu suuteline tegema toimingut, milleks tal on õigus (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 58), välja arvatud juhul, kui konkreetse tähtaja järgimata jätmise vabandatavus on tsiviilkohtumenetluse seadustikus välistatud (nt vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 235 lõikele 1 on tähtaja järgimata jätmise vabandatavus välistatud menetluse uuendamise ja tühistamise taotluste korral). Kui on tegemist teatud kohustuse täitmiseks kehtestatud tähtajaga, siis toob tähtaja järgimata jätmine kaasa teatava karistuse määramise (nt distsiplinaarrahv).

Iga kohtuliku menetlustähtaja järgimata jätmise juhtum on seaduse kohaselt seotud teatud tagajärgedega. Kohtulikku tähtaega võib pikendada erikohtu eesistuja (või üksikkohtunik). Kohtuliku tähtaja mittejärgimine ei ole lubatav.

Maksekäsul, mille suhtes ei ole vastuväidet esitatud, on lõpliku ja sunniviisilisele täitmisele kuuluva kohtuotsuse toime (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 174 lõige 1).

16 Milliseid õiguskaitsvahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohtuistungile ilmumata jätmisel on tähtaja mittejärgimisest erinevad tagajärjed. Kui nõuetekohaselt kohtusse kutsutud pool ei ilmu istungile ning ei ole õigeaegselt ja olulisel põhjusel taotlenud edasilükkamist, võib kohus asja arutada ja teha otsuse ilma tema kohalviibimiseta (vt muudetud tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 99/1963 artikli 101 lõige 3), ja kui tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 153b sätestatud tingimused ei ole täidetud, võib teha tagaseljaotsuse.

Kui kostja ei ilmu esimesele istungile kohtuasjas, mille puhul on vabandatavate põhjuste olemasolu korral tehtud tagaseljaotsus, tühistab kohus otsuse kostja taotlusel ja annab korralduse korraldada asja läbivaatamine. Pool võib esitada sellise taotluse kuni tagaseljaotsuse jõustumise kuupäevani (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 153b lõige 4).

Tagaseljaotsuse suhtes on lubatud esitada ka edasikaebus asja sisu kohta. Kui kostja on lisaks avaldusele esimese astme kohtu otsuse tühistamiseks esitanud ka edasikaebuse kohtuotsuse suhtes ja kohtuotsuse tühistamise taotlus on rakendatava õigusnormi põhjal rahuldatud, jäetakse edasikaebus rahuldamata (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 153b lõige 5).

Viimati uuendatud: 16/09/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Saksamaa

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung*) paragrahvides 214–229 on sätestatud menetlustähtaegu käsitlevad üldnormid ning seadustiku muud paragrahvid sisaldavad konkreetseid tähtaegu reguleerivaid erisätteid.

Eristatakse n-õ menetlusosaliste jaoks mõeldud tähtaegu (*eigentliche Fristen*), s.t ajavahemikke, mille jooksul menetlusosalised võivad või – õiguste kaotamise vältimiseks – peavad tegema menetlustoimingud või täitma formaalsused, ning n-õ kohtu jaoks mõeldud tähtaegu (*uneigentliche Fristen*), mille jooksul peab kohus seadusest tulenevalt tegema teatavad ametlikud toimingud.

Menetlusosaliste jaoks mõeldud tähtajad jagunevad omakorda seaduses sätestatud tähtaegadeks, mis on ette nähtud õigusnormidega, ja kohtu määratud tähtaegadeks, mille kohus määrab kindlaks oma kaalutusõigusest lähtuvalt. Seaduses sätestatud tähtajad hõlmavad tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 224 lõike 1 teise lausega ette nähtud kohustuslikke tähtaegu (*Notfristen*), mis on alati kindlaks määratud seaduses ja mida ei tohi lühendada ega pikendada.

Pooled võivad kokkuleppe alusel siiski lühendada kohtu määratud ja seaduses sätestatud muid tähtaegu peale kohustuslike tähtaegade ja kohtu jaoks mõeldud tähtaegade, kuid pikendada nad neid tähtaegu ei tohi. Kohus võib pikendada või lühendada enda määratud tähtaega, kuid seaduses sätestatud tähtaega võib ta muuta ainult seaduses sätestatud juhtudel. Mõlemal juhul muudab kohus tähtaega ainult juhul, kui pool suudab seda veenvalt põhjendada. Tsiviilkohtumenetluse kaasatud poolte jaoks on olulised ka allpool nimetatud tähtajad.

a. Maksekäsumenetluses

Maksekäsumenetluse (*Mahnverfahren*) puhul tuleb vastuväited maksekäsule (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 692 lõike 1 punkt 3) ja täitmismäärusele (paragrahvi 700 lõike 1 ja paragrahvi 339 lõike 1) esitada kahe nädala jooksul. Kui vastuväidet ei esitata ja taotleja ei esita täitmismääruse tegemise taotlust kuu jooksul, kaotab maksekäsk õigusjõu vastavalt paragrahvile 701.

b. Hagimenetluses

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvis 132 on sätestatud üldreegel, mille kohaselt tuleb ettevalmistavad menetlusedokumendid esitada kohtule õigel ajal, et need dokumendid oleks võimalik teisele poolele kätte toimetada vähemalt üks nädal enne istungi toimumist. Selle reegli eesmärk on anda võimalus valmistada istungiks õigel ajal ja tagada piisavalt õigus olla ära kuulatud. Ettevalmistavad menetlusedokumendid, mis sisaldavad vastuväiteid uute asjaolude esitamisele, tuleb esitada õigel ajal, et need oleks võimalik teisele poolele kätte toimetada vähemalt kolm päeva enne istungi toimumist.

Eelistungi kuupäeva kindlaksmääramisel peab kohtunik andma kostjale vastuse esitamiseks vähemalt kaks nädalat (seadustiku paragrahvi 275 lõike 1 esimene lause, paragrahvi 275 lõike 3 ja paragrahvi 277 lõike 3). Kui kohtunik määrab kirjaliku eelmenetluse, on kostja kohustatud kahe nädala jooksul teatama, kas ta kavatseb hagile vastu vaielda (paragrahvi 276 lõike 1 esimene lause); kohus annab talle täiendavalt veel vähemalt kaks nädalat kirjaliku vastuse esitamiseks (paragrahvi 276 lõike 1 teine lause). Kohtu eesistuja võib omakorda määrata hagejale tähtaja, mille jooksul ta saab esitada vastuse kohta kirjalikke tähelepanekuid (paragrahvi 276 lõike 3).

Kui kostja ei anna ettenähtud aja jooksul teada kavatsusest hagile vastu vaielda, teeb kohus hageja avalduse alusel ja ilma kohtuistungita otsuse, millega (veenev) nõue rahuldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 331 lõike 3 alusel (tagaseljaotsus (*Versäumnisurteil*)). Kohus teeb tagaseljaotsuse ka siis, kui hageja või kostja ei ilmu kohtuistungile või ei kaitse oma seisukohti. Isikule, kelle suhtes on tehtud tagaseljaotsus, on vastuväite esitamiseks ette nähtud kahenädalane kohustuslik tähtaeg alates tagaseljaotsuse kättetoimetamisest (paragrahv 338 ja paragrahvi 339 lõike 1). Kui vastuväide on kohtus vastuvõetav (ja – mis veelgi olulisem – esitatud ettenähtud tähtaja jooksul), jõutakse menetlusega tagasi sellesse etappi, kus oldi enne tagaseljaotsuse tegemist.

Apellatsiooni (*Berufung*) esitamiseks ette nähtud kohustuslik tähtaeg on üks kuu (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 517), samas kui apellatsiooni põhjendused võib esitada kahe kuu jooksul (paragrahvi 520 lõike 2). Mõlemat tähtaega hakatakse arvestama alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamisest või hiljemalt siis, kui kohtuotsuse väljakuulutamist on möödunud viis kuud. Apellatsioonkaebusele vastamiseks on ette nähtud vähemalt kahenädalane kohtulik tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 521 lõike 2 ja paragrahvi 277 lõike 3).

Kui apellatsioonikohtu (*Berufungsgericht*) otsuse peale esitatud kassatsioonkaebusele (*Revision*) ei anta menetlusluba, saab menetlusloa andmata jätmise peale esitada kaebuse ühekuulise kohustusliku tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamisest (seadustiku paragrahvi 544 lõike 1 ja lõike 3 esimene lause).

Kaebuse põhjendused tuleb esitada kahe kuu jooksul alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäevast, kuid hiljemalt seitsme kuu pärast alates sellise otsuse kättetoimetamisest.

Tähtaeg kassatsiooni esitamiseks on samuti kohustuslik tähtaeg ja selle pikkus on üks kuu (seadustiku paragrahv 548), samas kui edasikaebamise põhjendused võib esitada kahe kuu jooksul (paragrahvi 551 lõike 2 teine lause). Mõlemat tähtaega hakatakse arvestama alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamisest või hiljemalt siis, kui kohtuotsuse väljakuulutamist on möödunud viis kuud.

Otsekaebus (*sofortige Beschwerde*) määruse (*Beschluss*) peale tuleb esitada kohustusliku kahenädalase tähtaja jooksul, kusjuures tähtaega hakatakse arvestama lahendi kättetoimetamisest, või hiljemalt siis, kui lahendi kuulutamist on möödunud viis kuud ja kaks nädalat (paragrahvi 569 lõike 1). Kaebus, mis võib põhineda üksnes õigusnormi rikkumisel (*Rechtsbeschwerde*), tuleb esitada ühekuulise kohustusliku tähtaja jooksul, kusjuures tähtaega hakatakse arvestama määruse kättetoimetamisest (paragrahvi 575 lõike 1 esimene lause), ning vastuväite põhjenduste esitamiseks on ette nähtud veel üks kuu (paragrahvi 575 lõike 2).

Kui pool ei järgi tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvis 233 loetletud menetlusnõudeid (näiteks kohustuslikke tähtaegu või edasikaebuse põhjenduste esitamiseks ette nähtud tähtaega) temast sõltumatutel põhjustel, võib see pool taotleda enne tagaseljaotsuse tegemist valitsenud olukorra taastamist. Menetluse taastamise avaldus tuleb esitada kahe nädala jooksul pärast takistuse kõrvaldamist (paragrahvi 234 lõiked 1 ja 2).

Kui tähtaja arvestamise alguskuupäev sõltub otsuse kättetoimetamise ajast (vt vastus 4. küsimusele), tuleb kontrollida, kas kättetoimetamine oli tulemuslik. Asenduskättetoimetamise korral ei sõltu kättetoimetamise tulemuslikkus sellest, kas adressaat dokumendi tegelikult kätte sai. Kuid adressaadi elu- või äriruumid peavad siiski dokumendi kättetoimetamise ajal alati asuma dokumendi kättetoimetamise aadressil.

Adressaat, kes ei olnud menetlusest teadlik ja kes ei saanud sellest tulenevalt tehtud otsust vaidlustada, võib teatavatel tingimustel taotleda enne tagaseljaotsuse tegemist valitsenud olukorra taastamist (vt vastus 4. küsimusele). Tähtaja arvestamise alguskuupäeva kohta vt vastus 16. küsimusele.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Uusaasta: 1. jaanuar

Kolmekuningapäev: 6. jaanuar (ainult Baden-Württembergis, Baieris ja Saksi-Anhaltis)

Rahvusvaheline naistepäev: 8. märts (ainult Berliinis)

Suur reede: liikuv püha, kuid umbes märtsi lõpus või aprilli alguses

Esimene ülestõusmispüha: liikuv püha, kuid umbes märtsi lõpus või aprilli alguses

Teine ülestõusmispüha: liikuv püha, kuid umbes märtsi lõpus või aprilli alguses

Maipüha/tõõrahvapüha: 1. mai

Taevaminemispüha: mais, liikuv püha

Nelipühade esimene püha: mais või juunis, liikuv püha

Nelipühade teine püha: mais või juunis, liikuv püha

Kristuse pühima ihu ja vere suurpüha: liikuv püha, mis jääb umbes mai lõpu ja juuni keskpaiga vahele (ainult Baden-Württembergis, Baieris, Hessenis, Nordrhein-Westfalenis, Rheinland-Pfalzis, Saarimaal, Saksimaal (piirkondlik) ja Tüüringis (piirkondlik))

Neitsi Maarja taevavõtmise püha: 15. august (ainult Baieris (piirkondlik) ja Saarimaal)

Saksamaa ühtsuse päev: 3. oktoober

Usupuhastuspüha: 31. oktoober (ainult Brandenburgis, Bremenis, Hamburgis Mecklenburg-Vorpommernis, Alam-Saksis, Saksimaal, Saksi-Anhaltis, Schleswig-Holsteinis ja Tüüringis)

Kõigi pühakute päev: 1. november (ainult Baden-Württembergis, Baieris, Nordrhein-Westfalenis, Rheinland-Pfalzis ja Saarimaal)

Patukahetsuspäev (*Buß- und Bettag*): liikuv püha, kuid umbes novembri teises pooles (ainult Saksimaal)

Esimene jõulupüha: 25. detsember

Teine jõulupüha: 26. detsember

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlamise tähtaegade suhtes?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 222 lõikes 1 on sätestatud, et kõik menetlustähtajad tuleb arvutada vastavalt tsiviilseadustiku (*Bürgerliches Gesetzbuch*) paragrahvidele 187–193.

Tähtaegade arvutamise üksikasjad on esitatud vastustes 7.–9. küsimusele.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Üldjuhul on tähtaja arvestamise alguskuupäev seotud selle dokumendi kättetoimetamisega, millele tuleb esitada vastus, või selle otsuse kättetoimetamisega, mille peale saab esitada apellatsioonkaebuse (vt näiteks tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 276 lõike 1 esimene lause, paragrahvi 329 lõike 2 teine lause ja paragrahvi 339 lõige 1). Apellatsioonkaebuse esitamiseks ette nähtud aega hakatakse arvestama otsuse kättetoimetamisest (seadustiku paragrahvid 517 ja 548 ning paragrahvi 569 lõike 1 teine lause), kuid kui otsust kätte ei toimetata või ei toimetata kätte tulemuslikult ja seda ei heastata seadustiku paragrahvi 189 kohaselt, hakatakse aega arvestama siis, kui otsuse väljakuulutamisest on möödunud viis kuud. See viiekuuline tähtaeg asendab sel juhul kättetoimetamist. Samalaadne reegel kehtib siis, kui tegemist on kaebusega menetlusloa andmata jätmise peale, kuid sel juhul asendab kättetoimetamist kuuekuuline ajavahemik (seadustiku paragrahvi 544 lõike 3 esimene lause).

Allpool nimetatud õiguskaitsevahendite puhul, mille abil saab erandkorras katkestada jõustunud kohtuotsuse õigusjõu, arvestatakse tähtaja alguskuupäeva järgmiselt:

tähtaja ennistamise taotluse (*Wiedereinsetzung in den vorigen Stand*) tähtaega hakatakse arvestama sellel päeval, mil takistus on ära langenud

(tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 234 lõige 2);

kui on rikutud isiku tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 321a kohast õigust õiglasele kohtumenetlusele, siis hakatakse sellega seotud vastuväite (*Anhörungsrüge*) esitamise tähtaega arvestama siis, kui isik saab teada, et on rikutud tema õigust õiglasele kohtumenetlusele (paragrahvi 321a lõike 2 esimene lause);

tühistamishagi (*Nichtigkeitsklage*) või teistmisavalduse (*Restitutionsklage*, teistmismenetlus, seadustiku paragrahv 578 jj) esitamise tähtaega hakatakse arvestama päevast, mil asjaomane isik sai teada vaidlustamise alustest, kuid mitte enne kohtuotsuse jõustumist (paragrahvi 586 lõike 2 esimene lause).

Kui küsimus on seotud sellega, millisel juhul on teatava tähtaja jooksul sooritatav toiming tehtud tähtajal, siis on vastus järgmine:

menetlustähtaega on järgitud juhul, kui menetlustoiming tehakse viimase lubatud päeva lõpuks, s.t üldjuhul peab asjaomane dokument olema edastatud kohtule selleks ette nähtud aja jooksul. Oluline tegur on siinkohal see, millal kohus dokumendi kätte saab, mitte see, millal dokument ära saadeti. Ettenähtud aja võib siiski täielikult ära kasutada, s.t kuni tähtaja viimase päeva lõpuni (kell 24.00), ning seda isegi juhul, kui on ebatõenäoline, et keegi kohtus sellest dokumendist teada saab.

Tähtaja algusaja kindlaksmääramisel kehtib järgmine põhimõte:

tsiviilseadustiku paragrahvi 187 lõikes 1 on sätestatud, et kui tähtaja arvestamise algusaja määrab kindlaks sündmus või konkreetne kellaaeg päeva jooksul, siis seda päeva tähtaja hulka ei arvestata.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei. Kui tähtaega hakatakse arvestama kättetoimetamise ajast (vt vastus 4. küsimusele), siis ei oma kättetoimetamise viis tähtsust. Dokument arvatakse kättetoimetatuks kas sellest hetkest, mil see adressaadile üle antakse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 177), või asenduskättetoimetamise lõpuleviimisest (selle viisid on loetletud seadustiku paragrahvides 178, 180 ja 181; näiteks kui dokument antakse üle täiskasvanud perekonnaliikmele või pannakse postkasti).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tsiviilseadustiku paragrahvi 187 lõikes 1 on sätestatud, et kui tähtaja arvestamise algusaja määrab kindlaks sündmus või konkreetne kellaaeg päeva jooksul, siis asjaomast päeva tähtaja hulka ei arvestata.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Osutatud päevad tähendavad kalendripäevi, mitte tööpäevi. Kuid kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse tähtaega järgmise tööpäevani (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 222 lõige 1 ja tsiviilseadustiku paragrahv 193).

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui nädalates, kuudes või mitme kuu pikkuse perioodina (aasta, poolaasta, kvartal) väljendatud tähtaja arvestamise algusaja määrab kindlaks sündmus või konkreetne kellaaeg päeva jooksul (s.t et seda päeva ei arvestata tähtaja hulka), lõpeb tähtaeg selle viimase nädala või viimase kuu päeva lõpus, mis vastab oma nimetuse või numbri poolest päevale, mil sündmus või konkreetne kellaaeg saabub. Kuid kui tähtaeg hakkab kulgema päeva algusest (s.t see päev arvestatakse tähtaja hulka), siis lõpeb tähtaeg selle viimase nädala või viimase kuu päeva lõpus, mis eelneb päevale, mis vastab oma nimetuse või numbri poolest tähtaja arvestamise alguskuupäevale (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 222 lõige 1 ja tsiviilseadustiku paragrahvi 188 lõige 2).

Kui kuudes väljendatud tähtaja puhul ei ole tähtaja viimases kuus päeva, mil tähtaeg peaks lõppema, lõpeb tähtaeg asjaomase kuu viimasel päeval (näiteks ühekuuline tähtaeg, mida hakati arvestama 30. jaanuarist, lõpeb 28. veebruaril) (tsiviilseadustiku paragrahvi 188 lõige 3).

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt vastus 8. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või riigipühal, siis seda päeva ei võeta arvesse ning tähtaeg lõpeb järgmisel tööpäeval vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 222 lõikele 1 ja tsiviilseadustiku paragrahvile 193.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tähtaegade mis tahes pikendamine on üldjuhul kohtu pädevuses. Kuid kohustuslikke tähtaegu ei tohi pikendada. Mõnel juhul on vajalik teise poole nõusolek.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Apellatsiooni (*Berufung*) esitamiseks ette nähtud kohustuslik tähtaeg on üks kuu (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 517), samas kui apellatsiooni põhjendused võib esitada kahe kuu jooksul (paragrahvi 520 lõige 2). Mõlemat tähtaega hakatakse arvestama alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamisest või hiljemalt siis, kui kohtuotsuse väljakuulutamisest on möödunud viis kuud. Apellatsioonkaebusele vastamiseks on ette nähtud vähemalt kahenädalane kohtulik tähtaeg (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 521 lõige 2 ja paragrahvi 277 lõige 3).

Kui apellatsioonikohtu (*Berufungsgericht*) otsuse peale esitatud kassatsioonkaebusele (*Revision*) ei anta menetluluba, saab menetlusloa andmata jätmise peale esitada kaebuse ühekuulise kohustusliku tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamisest (seadustiku paragrahvi 544 lõige 1 ja lõike 3 esimene lause). Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvile 544 tuleb kaebuse põhjendused esitada kahe kuu jooksul pärast täieliku kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäeva, kuid hiljemalt seitsme kuu pärast alates sellise otsuse kättetoimetamisest.

Tähtaeg kassatsiooni esitamiseks on samuti kohustuslik tähtaeg ja selle pikkus on üks kuu (seadustiku paragrahv 548), samas kui edasikaebamise põhjendused võib esitada kahe kuu jooksul (paragrahvi 551 lõike 2 teine lause). Mõlemat tähtaega hakatakse arvestama alates täieliku kohtuotsuse kättetoimetamisest või hiljemalt siis, kui kohtuotsuse väljakuulutamisest on möödunud viis kuud.

Otsekaebus (*sofortige Beschwerde*) määruse (*Beschluss*) peale tuleb esitada kohustusliku kahenädalase tähtaja jooksul (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 569 lõige 1). Kohustuslik tähtaeg hakkab kulgema lahendi kättetoimetamisest või hiljemalt viis kuud selle väljakuulutamisest. Kaebus, mis võib põhineda üksnes õigusnormi rikkumisel (*Rechtsbeschwerde*), tuleb esitada ühekuulise kohustusliku tähtaja jooksul, kusjuures tähtaega hakatakse arvestama määruse kättetoimetamisest (paragrahvi 575 lõike 1 esimene lause), ning vastuväite põhjenduste esitamiseks on ette nähtud veel üks kuu (paragrahvi 575 lõige 2).

Kui pool ei järgi tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvis 233 loetletud mis tahes menetlusnõudeid (näiteks kohustuslikke tähtaegu või edasikaebuse põhjenduste esitamiseks ette nähtud tähtaega) temast sõltumatutel põhjustel, võib see pool taotleda enne tagaseljaotsuse tegemist valitsenud olukorra taastamist. Menetluse taastamise avaldus tuleb esitada kahe nädala jooksul pärast takistuse kõrvaldamist (paragrahvi 234 lõiked 1 ja 2).

Saksamaa tsiviil- ja tsiviilkohtumenetlusõiguses on kehtestatud ka muud tähtajad, näiteks:

kui pooled ei ole leppinud kokku teisiti, võib vandekohtumenetluses tehtud otsuseid vaidlustada kohtus kolme kuu jooksul alates sellise otsuse kättesaamisest (paragrahvi 1059 lõike 3 esimene ja teine lause);

jõustunud kohtulahendi uuesti läbivaatamiseks võib esitada tühistamishagi (*Nichtigkeitsklage*) või teistmisavalduse (*Restitutionsklage*) (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 586 lõiked 1 ja 2) ühekuulise kohustusliku tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama päevast, mil pool sai teada tühistamisalustest; sõltumatut tõendite kogumise menetlust (*selbständiges Beweisverfahren*, tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 494a lõige 1) või arestimist (*Arrest*, paragrahvi 926 lõige 1) hõlmavate juhtumite korral võib kohus samuti määrata aja, mille jooksul pool peab hagi esitama;

kui üürnik ei ole nõustunud üürileandja sooviga tõsta üüri asukohale tavapärase üürisummani teise kalendrikuu lõpuks pärast nõudmise kättesaamist, võib üürileandja järgmise kolme kuu jooksul anda nõusoleku saamiseks üürniku kohtusse (paragrahvi 558b lõige 2);

kui tööline väidab, et tema vallandamine oli õigusvastane, peab ta esitama hagiavalduse töökohtule kolme nädala jooksul pärast kirjaliku teate saamist (kaitset vallandamise eest käsitleva seaduse (*Kündigungsschutzgesetz*) paragrahvi 4 esimene lause). Kui töötaja seda tähtaega ei järgi, võib vallandamise lugeda õiguspäraseks.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kehtib põhimõte, et kohtusse ilmumise ajad ja kuupäevad määrab kindlaks kohus, ent kohtu kaalutusõigus on piiratud tema kohustusega teostada menetlusi kiiresti ja võttes arvesse, et laupäeval, pühapäeval ja riigipühadel võib istungeid korraldada ainult kiireloomulistel juhtudel.

Kui väljastatakse kohtukutse seoses juhtumitega, mille puhul õigusesindaja kasutamine on kohustuslik, peab etteteatamise tähtaeg olema vähemalt üks nädal. Muudel juhtudel on etteteatamise tähtaeg kolm päeva. Neid tähtaegu võib lühendada ainult juhul, kui pooled annavad selleks oma nõusoleku pärast ühe poole sellekohast avaldust.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 141 lõike 1 kohaselt nõuab kohus, et istungil viibiksid mõlemad pooled, kui see on vajalik juhtumiga seotud asjaolude väljaselgitamiseks. Pikkade vahemaade puhul võib kohus siiski mitte nõuda isiku osalemist, kui ei ole mõistlik eeldada, et pool sellise pika sõidu ette võtaks (vt küsimus nr 8), või kui selleks on mis tahes muud olulised põhjused. Mis tahes muud olulised põhjused (*sonstiger wichtiger Grund*) paragrahvi 141 lõike 1 teise lause tähenduses on põhjused, mis on poole jaoks olulised, näiteks haigus, kavandatud puhkus, ületöötamine või tõenäosus, et teise poolega kohtumine põhjustab psühholoogilisi probleeme.

Peale selle on tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 227 lõike 1 esimese lausega lubatud kohtul mõjuvad põhjendused (*erhebliche Gründe*) esitava poole avalduse alusel tühistada kohustus ilmuda kohtusse suulisele ärakuulamisele või selle kohustuse täitmine edasi lükata või kohtuistung edasi lükata. Selle sätte kohaldamisel ei käsitata mõjuva põhjendusena ilmumata jätmist poole omal süül või põhjendamatu istungiks ette valmistamata jätmist. Mõjuvad põhjendused hõlmavad teavitamistähtaegade järgimata jätmist kohtukutsete väljastamisel, õigusesindaja vahetamise vajadust, tunnistaja, õigusesindaja või poole haigust või nende isikute võimetust kohtusse ilmuda lähedase sugulase surma tõttu. Kohus võib nõuda tõendeid edasilükkamise taotlemise aluste kohta ning neid aluseid uuritakse seda põhjalikumalt, mida lähemal on kindlaksmääratud kuupäev nende aluste esitamise ajal. Kuigi varem kehtinud kohtu puhkuse põhimõte on tühistatud, lubatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 227 lõikes 3 suuremat paindlikkust juhul, kui pool taotleb ajavahemikule 1. juulist 31. augustini määratud kohtuistungi kuupäeva edasilükkamist.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Saksamaa Liitvabariigi territooriumil ei ole selliseid geograafilisi eripärasid, mis õigustaksid erikorra kasutamist. Sellest tulenevalt ei ole Saksamaa tsiviilkohtumenetlusnormides ette nähtud üldist tähtaegade pikendamist isikute jaoks, kes elavad asjaomaseast kohtust väga kaugel. Kuid tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 141 lõike 1 teise lause kohaselt võib kohus otsustada mitte nõuda isikult, et ta ilmuks kohtusse isiklikult, kui see ei ole elukoha ja kohtu vahelise suure vahemaa (*große Entfernung*) tõttu mõistlik. Arvestades tänapäeva üldselt häid transpordivõimalusi, ei käsitata mitmesaja kilomeetri pikkust vahemaad suurena. Kuid iga juhtumit tuleb hinnata, võttes arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas poole tervist. Kuna õigusnormide kohaselt ei ole lubatud tähtaegu pikendada äärealadel elavate poolte kasuks, ei teki Saksamaa õigussüsteemis ka probleemi pikemate tähtaegade tunnustamisega mujal.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tähtaegade järgimata jätmisel võivad olla erinevad õiguslikud tagajärjed, näiteks järgmised.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 296 lõike 1 kohaselt on pärast asjaomase tähtaja möödumist esitatud õigusväited ja argumendid vastuvõetavad ainult juhul, kui kohus on veendunud, et nende vastuvõtmise tõttu ei lükku edasi vaidluse lahendamine, või kui pool esitab piisava põhjenduse nende esitamisega seotud viivituse kohta. Nende sätete kohaselt õiguspäraselt tagasilükatud õigusväiteid ja argumente ei tohi esitada ka apellatsioonimenetluses (seadustiku paragrahvi 531 lõige 1).

Kui tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 276 kohase kirjaliku eelmenetluse jooksul ei suuda kostja kahe nädala jooksul pärast hagiavalduse kättetoimetamist märku anda, et ta on valmis hagile vastama, võidakse teha kostja suhtes hageja avalduse alusel tagaseljaotsus (seadustiku paragrahvi 276 lõike 1 esimene lause, paragrahvi 276 lõige 2 ja paragrahvi 331 lõige 3).

Kui võlgnik laseb mööda maksekäsu peale vastuväite esitamise tähtaja maksekäsumenetluse raames (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 692 lõike 1 punkt 3 ja paragrahv 694), väljastatakse võlausaldaja avalduse alusel täitmismäärus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 699 lõike 1 esimene lause).

Kui ei järgita apellatsiooni esitamise tähtaega, muutub otsus lõplikuks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 705). See kehtib ka siis, kui ei järgita tagaselja tehtud otsuse või täitmismääruse peale vastuväite esitamise tähtaega. (Seda liiki vastuväide (*Einspruch*) ei kujuta endast tehnilises mõttes apellatsiooni, sest selle vaatab läbi sama kohus, mitte kõrgema astme kohus). Apellatsiooni või vastuväite aluste esitamiseks ette nähtud tähtaja järgimata jätmise tulemusel lükatakse apellatsioon või vastuväide vastuvõetamatusena tagasi (seadustiku paragrahvi 522 lõige 1, paragrahvi 552 lõige 1 ja paragrahvi 577 lõige 1).

Sama kehtib nende tähtaegade kohta, mille jooksul tuleb esitada menetlusloa andmata jätmise peale esitatud kaebuse põhjendused (paragrahvi 544 lõige 4).

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui tähtaeg lõppeb, võib pool kasutada seoses punktis 15 esitatud tagajärgedega järgmisi õiguskaitsevahendeid:

tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 296 lõikega 1 hõlmatud juhtumite korral võib pool esitada selgituse viivituse kohta (vt eespool). Sellisel juhul peab pool esitama kohtule avalduse, et ta ei ole tähtaja järgimata jätmises süüdi, ja peab kohtu vastava nõudmise korral kohut selles veenma. Kui pool suudab seda tõendada, peab kohus lubama esitada dokumendid hiljem;

isik, kelle suhtes on tehtud tagaseljaotsus, võib esitada sellega seoses vastuväite (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 338). Kui vastuväide on vastuvõetav, eelkõige juhul, kui vastuväide on esitatud nõutud vormis ja ettenähtud aja jooksul (seadustiku paragrahvid 339 ja 340) ning vastuväide on korralikult põhjendatud, minnakse tagasi menetluse sellesse etappi, mis eelnes tähtaja möödumisele (paragrahv 342);

vastuväite võib esitada ka maksekäsmenetluse raames tehtud täitmismääruse peale, sest tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 700 kohaselt on selline määrus samaväärne tagaseljaotsusega;

apellatsioonide ja vastuväidete esitamise tähtajad on kohustuslikud tähtajad. Pool, kellel ei olnud võimalik järgida kohustuslikku tähtaega temast sõltumatutel põhjustel, võib taotleda enne tagaseljaotsuse tegemist valitsenud olukorra taastamist (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 233 jj). Seda tuleb teha seaduses sätestatud tähtaja jooksul ja nõutud vormis (seadustiku paragrahv 234 ja paragrahvi 236 lõige 1). Tuleb esitada tähtaja järgimata jätmist põhjendavad asjaolud ning neid tuleb tõendada (paragrahvi 236 lõige 2). Mis tahes menetluslikud sammud, mis poolel on jäänud tegemata (näiteks apellatsiooni esitamine), tuleb teha menetluse taastamise avalduse esitamiseks ette nähtud aja jooksul;

samuti on võimalik taotleda enne tagaseljaotsuse tegemist valitsenud olukorra taastamist, kui möödunud tähtaeg oli apellatsiooni või vastuväite aluste esitamise tähtaeg.

Viimati uuendatud: 18/01/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Eesti

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtaegade arvutamisele kohaldatakse tsiviilseadustiku üldosa seaduses ([TsÜS](#)) tähtaja ja tähtpäeva kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti. TsÜS § 134 lg 2 kohaselt määratakse tähtaeg aastate, kuude, nädalate, päevade, tundide või väiksemate ajaühikute või kindlalt saabuva sündmusega. Tähtaja kulgemine algab järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus ning tähtaeg lõpeb tähtpäeva saabumisel. Kui tähtpäeva saabumine on määratud päevades või suuremates ajaühikutes arvatava tähtajaga, möödub tähtaeg tähtpäeva saabumise päeval kell 24.00, kui seadusest ei tulene teisiti. Majandus- või kutsetegevuses tegutsevale isikule tähtaja jooksul edastamisele kuuluv tahteavaldus tuleb talle edastada ja tähtaja jooksul tema suhtes tehtav toiming teha hiljemalt tähtpäeval selle koha, kus tahteavaldus tuleb edastada või toiming teha, tavalise töaja lõpuks. Kui menetlustoiming tuleb teha kohtu ruumides, loetakse tähtaja lõpuks kohtu tööpäeva lõpp..

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevad sätestab pühade ja tähtpäevade seadus (jõustunud 23.02.1998) . Nendeks on:

- 1) 24. veebruar – iseseisvuspäev, Eesti Vabariigi aastapäev
- 2) 1. jaanuar – uusaasta;
- 3) – suur reede;
- 4) – ülestõusmispühade 1. püha;
- 5) 1. mai – kevadpüha;
- 6) – nelipühade 1. püha;
- 7) 23. juuni – võidupüha;
- 8) 24. juuni – jaanipäev;
- 9) 20. august – taasiseseisvumispäev;
- 10) 24. detsember – jõululaupäev;
- 11) 25. detsember – esimene jõulupüha;
- 12) 26. detsember – teine jõulupüha.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsivilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 65 lg 1 kohaselt kohaldatakse menetlustähtaegade arvutamisele TsÜS tähtaja ja tähtpäeva kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti.

4 Kui toimuingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimuingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Üldreegli sätestab TsÜS § 135 lg 1, mille kohaselt algab tähtaja kulgemine järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti. Kohtu määratud tähtaja kulgemine algab menetlusdokumendi, milles on tähtaeg määratud, kättetoimetamisele järgnevast päevast, kui tähtaja määramisel ei ole ette nähtud teisiti. Kui dokumenti ei pea kätte toimetama, algab tähtaja kulgemine tähtaja määramise kohta teate saamisega (TsMS § 63).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei, tsiviilkohtumenetluse seadustik sätestab, et kohtu määratud tähtaja kulgemine algab menetlusdokumendi kättetoimetamisele järgnevast päevast. See kehtib kõikide kättetoimetamise viiside puhul.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei, TsÜS § 135 lg 1 kohaselt algab tähtaja kulgemine järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus, kui seadusest või lepingust ei tulene teisiti.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

TsÜS § 136 lg 9 loetakse tähtaja määramisel päevaks ajavahemikku keskööst keskööni. Seega, kui tähtaeg on väljendatud päevades, tähendab nimetatud päevade arv kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Reeglina väljendatakse menetlustähtaegu päevades.

Kuudes on väljendatud näiteks tähtaeg, mille saabumisel ei saa enam apellatsioonkaebust esitada. TsMS § 632 kohaselt võib apellatsioonkaebuse esitada 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest. Pärast viie kuu möödumist otsuse avalikult teatavakstegemisest ei saa enam kaebust esitada ka juhul, kui otsuse kättetoimetamise ja avalikult teatavakstegemisest viie kuu möödumiseni jääb vähem kui 30 päeva. Selline absoluutne piirang on kehtestatud õiguskindluse tagamiseks. Sarnane viie-kuuline absoluutne kaebuse esitamise tähtaeg on sätestatud ka näiteks määruskaebuse ja kassatsioonkaebuse esitamisele.

Aastates on väljendatud näiteks riigilõivu ja kautsjoni tagastamise nõude lõppemise tähtaeg – nõue lõpeb kahe aasta möödumisel selle aasta lõpust, millal kautsjon või riigilõiv tasuti, kuid mitte enne menetluse jõustunud lahendiga lõppemist. Tegemist on siiski nõude lõppemise tähtaja ja mitte menetlustähtajaga – seda ei saa pikendada ega ennistada.

Aastates väljendatakse ka nõude aegumistähtaegu. Ka nõude aegumistähtaeg ei ole menetlustähtaeg. Tulenevalt TsÜS §-st 143 võtab kohus nõude aegumist arvesse ainult kohustatud isiku taotlusel.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Tähtaeg lõpeb tähtpäeva saabumisel. Kui tähtpäeva saabumine on määratud nädalates arvutatava ajavahemikuga, saabub tähtpäev ajavahemiku viimase nädala vastaval päeval. Kui tähtpäeva saabumine on määratud kuudes arvutatava tähtajaga, saabub tähtpäev viimase kuu vastaval päeval. Kui tähtpäeva saabumine on määratud aastates arvutatava tähtajaga, saabub tähtpäev viimase aasta vastaval kuul ja päeval. Kui tähtpäeva saabumine on määratud kuudes või aastates arvutatava tähtajaga ning määratav tähtpäev satub kuule, milles vastavat kuupäeva ei ole, loetakse tähtpäev saabunuks selle kuu viimasel päeval (TsÜS § 136 lg 2-5).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, TsÜS § 136 lg 8 sätestab, et kui tahteavalduse tegemiseks või kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

TsMS § 64 lg 1 kohaselt võib kohus tema määratud menetlustähtaega põhistatud avalduse alusel või omal algatusel mõjuval põhjusel pikendada. Korduvalt võib tähtaega pikendada üksnes vastaspoole nõusolekul.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Apellatsioonkaebus tuleb esitada 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest (TsMS § 632 lg 1). Sellest üldreeglist on aga erandid:

1) Kui maakohus tunnistas asja lahendamisel kohtuotsuse resolutsioonis kohaldamisele kuuluva õigustloova akti põhiseadusega vastuolus olevaks ja jättis selle kohaldamata, ei hakka apellatsioonitähajad kulgea enne kohaldamata jäetud õigustloova akti kohta Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve korras tehtud otsuse kuulutamist;

2) Kui apellatsioonitähajad jooksul tehakse asjas täiendav otsus, hakkab apellatsioonitähajad kulgea täiendava otsuse kättetoimetamisest ka esialgselt tehtud otsuse suhtes uuesti. Kirjeldava või põhjendava osata tehtud otsuse täiendamise korral puuduva osaga hakkab apellatsioonitähajad uuesti kulgea tervikotsuse kättetoimetamisest.

Poolte kohtule avaldatud kokkuleppel saab apellatsioonitähajad lühendada, samuti pikendada kuni viie kuuni otsuse avalikult teatavakstegemisest.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt määrab kohus kohtuistungi aja viivitamata pärast avalduse või taotluse ja sellele vastuse saamist või vastamiseks antud tähtaja möödumist. Kohus võib määrata kohtuistungi aja kindlaks ka enne vastuse saamist või vastamiseks antud tähtaja möödumist, kui võib eeldada, et sõltumata vastusest on asja lahendamiseks vajalik kohtuistung, või kui istungi kohene kindlaksmääramine on vastavalt asjaoludele muul põhjusel mõistlik. Kui kohus vastust ei küsi, määrab ta kohtuistungi aja viivitamata pärast avalduse või taotluse saamist. Kohtuistungi aja määramisel küsitakse ja arvestatakse võimaluse korral ka menetlusosaliste arvamust.

Kohus võib istungiaja tühistada, seda muuta või istungi edasi lükata üksnes mõjuval põhjusel (TsMS § 352 lg 1).

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kui menetluse läbiviimisele kohaldatakse Eesti menetlusõigust, ei kaota isik õigust menetlustähtaja pikendamisele ainuüksi põhjendusel, et kohas, kus isik toimingust teada sai, kohaldatakse tähtaja pikendamist või mitte.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui menetlustoiming jääb õigel ajal tegemata, ei ole menetlusosalisel õigust menetlustoimingut hiljem teha, kui kohus seaduses sätestatud tähtaega ei ennista või ei pikenda enda määratud tähtaega või ei menetle menetlusosalise esitatud avaldust, taotlust, tõendit või vastuväidet. See kehtib sõltumata sellest, kas menetlusosalist sellise tagajärje eest enne hoiatati.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui kostja mitteilmumise tõttu on kohus teinud tagaseljaotsuse on kostjal võimalik esitada kaja (TsMS § 415). Kostja võib esitada tagaseljaotsuse peale kaja, kui tema tegevusetus, mis oli tagaseljaotsuse tegemise aluseks, oli tingitud mõjuvast põhjusest. Mõjuvaks põhjuseks hagile vastamata jätmiseks või kohtuistungile ilmumata jätmiseks ja sellest teatamata jätmiseks on eelkõige liikluskatkestus, poole ootamatu haigestumine või lähedase ootamatu raske haigus, mille tõttu isik ei saanud hagile vastata või kohtusse ilmuda ega saata kohtusse esindajat (§ 422 lg 1).

Sõltumata mõjuva põhjuse olemasolust võib kaja esitada kui:

- 1) hagile vastamata jätmise puhul oli hagi kostjale või tema esindajale kätte toimetatud muul viisil kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega või elektrooniliselt;
- 2) kohtuistungile ilmumata jäämise puhul oli kohtukutse toimetatud kostjale või tema esindajale kätte teisiti kui isiklikult allkirja vastu üleandmisega kohtuistungil või elektrooniliselt;
- 3) tagaseljaotsust ei võinud seaduse kohaselt teha.

Kaja võib esitada tagaseljaotsuse kättetoimetamisest alates 30 päeva jooksul. Kui tagaseljaotsus toimetatakse kätte avalikult, võib kaja esitada 30 päeva jooksul alates päevast, kui kostja sai tagaseljaotsusest või selle täitmiseks algatatud täitemenetlusest teada. Kui pärast menetluse taastamist tehakse kostja kahjuks uus tagaseljaotsus, võib kostja uue otsuse peale esitada apellatsioonkaebuse üksnes tagaseljaotsuse tegemise eelduste kontrollimata jätmisele tuginedes.

Viimati uuendatud: 04/05/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Please note that the original language version of this page [en](#) has been

amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

Menetlustähtajad - Iirimaa

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Peamised tähtajad on alljärgnevad.

Hagile vastamise tähtaeg: pärast seda, kui talle on kõrgest kohtust hagi kätte toimetatud, on kostjal kaheksa päeva aega, et esitada kättetoimetamise kinnitus, mida nimetatakse ka kohtusse ilmumiseks. Kaheksapäevane tähtaeg ei kehti siiski [kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 12 reegli 2 kohase „erikohtukutsega“, mille puhul võib selle esitada igal ajal.

Üldine kaheksapäevane tähtaeg ei sisalda kättetoimetamise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab teisiti. Kostjal on seejärel vastuse esitamiseks aega veel 28 päeva alates hagiavalduse kättetoimetamise kuupäevast või alates kohtusse ilmumise tähtajast, olenevalt sellest, kumb on hilisem [kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 21 reegel 1).

Regionaalse kohtu tsiviilmenetluses peab kostja esitama hagejale oma vastuse 10 päeva jooksul alates kohtusse ilmumisest [regionaalse kohtu kodukorra \(2001\)](#) korralduse nr 15 reegel 4]. Piirkondlikus kohtus tuleb kohtusse ilmuda ja vastus esitada hiljemalt 28 päeva jooksul pärast hagiteate [piirkondliku kohtu kodukorra](#) korraldus nr 42] kättetoimetamist.

Kohtuotsuse täitmise tähtaeg: kõrges kohtus saab kohtuotsuse täitmise menetluse algatada kuue aasta jooksul alates kohtuotsuse täidetavaks muutumisest [[kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 42 reegel 23]. Kohtult on vaja taotleda täitmisele pööramise luba, kui möödunud on kuus aastat või kui pool on surma tõttu või muul põhjusel muutunud. Seadusega on ette nähtud, et otsuse peale ei saa hagi esitada pärast kohtuotsuse täidetavaks muutumise kuupäevast 12 aasta möödumist [aegumistähtaegade seaduse \(1957\)](#) § 11].

Aegumistähtajad: lepingu puhul on lepingupoolel hagi esitamiseks aega kuus aastat alates hagi aluse tekkimise kuupäevast. Lepinguvälise kahju puhul on isikul tavaliselt kuus aastat aega oma nõude esitamiseks, kuigi isikukahju ja laimu asjades kohaldatakse erieeskirju.

Isikukahju korral on isikul kahjunõude esitamiseks aega kaks aastat alates kahju tekkimise kuupäevast või kahju põhjuse teadasaamise kuupäevast, kui see on hilisem [2004. aasta tsiviilvastutuse ja kohtute seadus](#) , paragrahv 7].

Laimuasjades on isikul nõude esitamiseks aega üks aasta, mida võib erandlikel asjaoludel pikendada kahe aastani.

Kui surnud isiku pärandvara vastu esitatakse hagi, tuleb nõue esitada kahe aasta jooksul pärast surma või tavalise aegumistähtaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem [1961. aasta tsiviilvastutuse seadus](#), paragrahv 9(2)].

2010. aasta registreeritud kooselu ning elukaaslaste teatavate õiguste ja kohustuste seaduse 15. osa alusel kooselu poolte algatatav menetlus tuleb algatada kahe aasta jooksul pärast suhte lõppemist.

Maa tagastamisega seotud asjades on aegumistähtaeg 12 aastat.

Tavapärase üüri võlgnevuste sissenõudmisel on aegumistähtaeg kuus aastat. Hüpoteegi lunastamisel on see 12 aastat. Päästmisnõuete suhtes kohaldatakse kaheaastast aegumistähtaega. Puudusega mootorsõiduki puhul tuletatud tingimuste rikkumisest tuleneva kahju hüvitamise nõude esitamiseks on isikul kaks aastat aega [Iiri 1980. aasta kaupade müügi ja teenuste osutamise seaduse](#) , paragrahv 13(8)]. Puudusega tootega seotud kahju hüvitamise nõue tuleb esitada kolme aasta jooksul [1991. aasta tootevastutuse seadus](#), paragrahv 7(1)].

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Kohtute istungeid ja puhkusi käsitlevad eeskirjad leiab käesoleva dokumendi lõpus oleva lingiga.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Iirimaa puhkepäevad järgmised päevad:

uusaasta (1. jaanuar);

Püha Patricku päev (17. märts);

2. ülestõusmispüha;

esimene jõulupüha (25. detsember);

Püha Stefani päev (26. detsember);

kuu esimene esmaspäev mais, juunis ja augustis;

oktoobri viimane esmaspäev .

Kui esimene jõulupüha, Püha Stefani päev või uusaasta langeb nädalavahetusele, on järgmine nädalapäev riigipüha. Pange tähele ka seda, millal kohus puhkab, sest sellel ajal toimuvad kohtuistungid piiratud ulatuses (nt üksnes puhkuseistungid ja kiireloomuliste taotluste jaoks). Näiteks augusti ja septembri pika puhkuseperioodi ajal toimub kõrgemates kohtutes ja regionaalses kohtus piiratud arvul kohtuistungeid.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

[Aegumistähtaegade seaduses \(1957\)](#) (muudetud kujul) on sätestatud tähtajad, mille jooksul tuleb õigustoiminguid teha. Pärast aegumistähtaja möödumist esitatud nõue välistatakse või heidetakse kõrvale üksnes siis, kui kostja tugineb oma vastuses aegumistähtajale. Järelikult ei mõjuta aegumistähtajad hageja õigust hagi esitada, kuid see võib mõjutada tema õigust hagi rahuldamisele. Huvi pakub ka asjaolu, et isegi kui nõue esitatakse nõutud tähtaja jooksul, on kõrgel kohtul olemuslik pädevus jätta nõue õigusemõistmise huvides rahuldamata, kui hagi aluse ja menetluse või nõude esitamise kuupäeva vahele jääv aeg on nii pikk, et see oleks kostja suhtes ebaõiglane. Vaata ka vastus küsimusele 1.

4 Kui toingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Aeg hakkab kulgema alates asjaomase sündmuse toimumise kuupäevast või „asjaomast sündmusest (nt vigastusest) teada saamise kuupäevast“. Näiteks kui kohus annab millegi tegemiseks aega ühe nädala, tuleb asjaomane toiming teha või asjaomane dokument esitada nädala jooksul alates sellest, kui see korraldus anti. Samamoodi, kui poolel on kohtuotsuse täitmiseks aega kuus aastat, siis arvestatakse seda kuut aastat alates kohtuotsuse täidetavaks muutumise kuupäevast.

Üldiselt ja välja arvatud juhul, kui jõustamisest tuleb välja vastupidine kavatsus, hakkab aeg kulgema ajavahemiku algusena nimetatud konkreetsest päevast [2005. aasta tõlgendamiseseaduse artikli 18 punkt h]. Kõrgemate kohtute kodukorra korralduse nr 122 reeglina 10 on siiski ette nähtud, et kui kodukorras on paika pandud kindel arv päevi (välja arvatud „tühjad“ päevad), ei lähe tähtaja arvestamisel esimene päev arvesse.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kui dokument tuleb toimetada teisele menetluspoolele kätte teatavaks kuupäevaks või teatava arvu päevade jooksul, saadetakse see tavaliselt kas tava- või tähtitud kirjaga. Kui dokument toimetatakse kätte tavakirjaga, loetakse see teisele poolele kättetoimetatuks ajal, mil dokumenti sisaldav ümbrik tavapäraselt posti teel kätte toimetatakse, tavaliselt postitamisele järgneval päeval. [Regionaalses kohtus tsiviilhagi kättetoimetamist reguleerivate eeskirjade kohta vt [regionaalse kohtu kodukorra \(2001\)](#) korralduse nr 11 reegel 10 ja korralduse nr 14 reegel 3(vi); piirkondlikus kohtus hagiteate kättetoimetamist reguleerivate

eeskirjade kohta vt [\[1\] piirkondliku kohtu kodukorra](#) korraldus nr 41; kõrges kohtus kohtukutse kättetoimetamist reguleerivate eeskirjade kohta vt [\[2\] kõrgemate kohtute kodukorra](#) korraldus nr 9;

Kõrgemate kohtute kodukorra korraldus nr 122 reguleerib kättetoimetamise ajaga seotud üldnorme [\[3\] kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 122 punkt 9).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui on märgitud ajavahemik, mis algab konkreetset päeval või mida arvestatakse alates konkreetsest päevast, näiteks kui dokument tuleb poolele kätte toimetada „7 päeva jooksul“, loetakse esimene päev (näiteks korralduse tegemise kuupäev) selle ajavahemiku hulka kuuluvaks, kui õigusaktidest või kohtu kodukorrast ei tulene teisiti. Kõrgemate kohtute kodukorra korralduse nr 122 reeglina 10 on siiski ette nähtud, et kui kodukorras on paika pandud kindel arv päevi (välja arvatud „tühjad“ päevad), ei lähe esimene päev arvesse. Kui on märgitud ajavahemik, mis lõpeb konkreetset päeval või mida arvestatakse konkreetse päeva seisuga, loetakse see kuupäev perioodi sisse. Kui dokumentide kättetoimetamiseks või mingi menetluse algatamiseks on lubatud vähem kui kuus päeva, ei lähe laupäev, pühapäev, jõulupäev ja suur reede ajavahemiku arvutamisel arvesse. [\[4\] Kõrgemate kohtute kodukorra](#) korraldus nr 122].

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kalendripäevad, kui ei ole märgitud teisiti.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui mingi toimingu tegemise või mingi menetluse algatamise aeg on piiratud kuude või aastatega, arvutatakse see aeg kalendrikuude kaupa, kui ei ole märgitud teisiti.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Üldiselt ja kui õigusaktist ei tule välja vastupidist kavatsust, siis arvatakse juhul, kui on märgitud ajavahemik, mis algab konkreetset päeval või mida arvestatakse alates konkreetsest päevast, see päev selle ajavahemiku sisse ning kui on märgitud ajavahemik, mis lõpeb konkreetset päeval või mida arvestatakse konkreetse päeva seisuga, siis arvatakse see päev selle ajavahemiku sisse [2005. aasta tõlgendamiseseaduse artikli 18 punkt h]. Kõrgemate kohtute kodukorra korralduse nr 122 reeglina 10 on siiski ette nähtud, et kui kodukorras on paika pandud kindel arv päevi (välja arvatud „tühjad“ päevad), ei lähe tähtaja arvestamisel esimene päev arvesse.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, kui mingi toimingu tegemise või mingi menetluse algatamise tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või muul päeval, mil kohtuasutused on suletud, ja kui toimingut ei saa seetõttu sellel päeval teha, lõpeb see tähtaeg järgmisel päeval, mil kohtuasutused on avatud. See reegel kehtib kõikide aegumistähtaegade kohta.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui õigusaktides on ette nähtud aegumistähtaeg, ei ole kohtutel õigust seda tähtaega pikendada. Siiski on kohtutele antud kaalutusõigus pikendada või lühendada teatavates asjades kohtu kodukorras või -määrustes sätestatud tähtaegu. Kui hageja leiab, et erandlikud asjaolud seda õigustaksid, võib ta taotleda, et kohus vaataks taotluse viivitamata läbi, ootamata ära kostjale dokumentide kättetoimetamist. Seda nimetatakse *ex parte* või etteteatamiseta taotluseks. Kui tehakse *ex parte* kohtumäärus, teavitatakse sellest teist poolt ning seejärel antakse talle võimalus pöörduda kohtusse ja taotleda kohtumääruse muutmist või lõpetamist. Üldjuhul võivad pooled kohtudokumentide esitamise tähtaega omavahelisel kokkuleppel pikendada. Kui menetluspool soovib kaebuse esitamise tähtaega pikendada, peab ta tõendama, et ta edasikaebekavatsus tekkis selle tähtaja jooksul, et kaebuse õigel ajal esitamata jätmine oli tingitud veast ja et tal on põhjendatud juhtum. Kui teisele poolele on aja möödumise tõttu kahju tekitatud, võib see olla oluline tegur ja sellisel juhul võib kohus kasutada oma kaalutusõigust tähtaja pikendamisest keeldumiseks.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kõrge kohtu otsuse peale tuleb kaebus esitada 28 päeva jooksul alates vaidlustatud kohtumääruse vormistamise kuupäevast.

Kui isik soovib regionaalse kohtu otsuse edasi kaevata, peab ta esitama kaebuse 10 päeva jooksul alates kuupäevast, mil tehti edasikaevatav kohtuotsus või -määrus [\[5\] kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 61 reegel 3]

Kui isik soovib piirkondliku kohtu otsuse edasi kaevata, peab ta esitama kaebuse 14 päeva jooksul alates piirkondliku kohtu otsusest [\[6\] piirkondliku kohtu kodukorra](#) korraldus nr 101 (1)].

Kohtuniku või haldusorgani otsuse kohtulikuks läbivaatamiseks tuleb taotlus esitada viivitamata ja kolme kuu jooksul alates taotluse aluste esmakordsest tekkimisest, välja arvatud juhul, kui kohus leiab, et tähtaja pikendamiseks on mõjuvad põhjused. [\[7\] kõrgemate kohtute kodukorra](#) korralduse nr 84 reegel 21 (1)]

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui õigusaktides on ette nähtud aegumistähtaeg, ei ole kohtutel õigust seda tähtaega pikendada ega lühendada. Kui õigusaktide mis tahes asjakohasest sättest ei tulene teisiti, on kohtul siiski kaalutusõigus teatavate toimingute tegemise aega pikendada või lühendada. Nii kõrgemate kohtute kodukorras kui ka regionaalse kohtu kodukorras on ette nähtud, et kohtul on õigus nende eeskirjadega või kohtu määratud tähtaega pikendada või lühendada.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, pool ei kaota õigust pikendatud tähtajale.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Iga pool, kes ei pea kinni kohtu määratud või kohtu kodukorras või õigusaktides sätestatud tähtaegadest, peab arvestama, et tema kohtuasi võidakse tagasi lükata. Näiteks kui kostja ei ilmu nõude peale kohtusse või ei esita kostja vastust, võib hageja esitada taotluse tagaseljaotsuse tegemiseks.

Kui sellises olukorras tehakse kostja vastu kohtuotsus, võib ta esitada kohtuotsuse peale kaja või kaevata otsuse edasi kõrgema astme kohtusse. Kui hageja ei esita oma nõude üksikasju õigeaegselt, võib kostja esitada taotluse hilinemise tõttu nõude vastu võtmata jätmiseks. Hageja võib selle otsuse edasi kaevata kõrgemasse kohtusse. Kohus võib kasutada oma kaalutusõigust ka seoses kohtuasja kuludega, et karistada pooli, kes on süüdi mis tahes põhjendamatus viivituses või kes ei ole kinni pidanud asjakohastest tähtaegadest.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohustusi mittetäitev pool võib taotleda kohtult määrust tähtaegade pikendamiseks. Kui tähtaja möödumise tõttu on tehtud tagaseljaotsus, võib ta esitada kohtuotsuse peale kaja või juhul, kui see on tulemusetu, kaevata otsuse edasi kõrgemasse kohtusse.

Viimati uuendatud: 17/10/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Kreeka

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tähtaeg on ajavahemik, mille jooksul tuleb toiming teha või mis peab enne asja arutamist või toimingu tegemist mööduma. Tähtaja kasutuselevõtu eesmärk on tagada kiire õigusemõistmine ja õigus olla ära kuulatud. Menetlustähtaeg on aeg, millest kinnipidamisel või kinni pidamata jätmisel on menetluslikud tagajärjed. See on jagatud kahte põhikategooriasse: 1) TOIMINGU tegemiseks ettenähtud ajavahemik on aeg, mille jooksul tuleb menetlustoiming teha, nt seadusjärgne tähtaeg edasikaebuse esitamiseks (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 318 lõige 1) ja 2) ETTEVALMISTUSTÄHTAEG on aeg, mille möödumisel tuleb menetlustoiming teha. See tähtaeg, nt kostja kohtusse kutsumise tähtaeg (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 228) on tavaliselt kasulik kostjatele, sest neile antakse aega ettevalmistamiseks. See eristamine on oluline, sest toimingu tegemise tähtaega võib pikendada poolte vastastikusel kokkuleppel, aga ettevalmistustähtaega ei ole võimalik pikendada. Toimingu tegemise tähtaeg lõpeb järgmisel tööpäeval, kui selle lõppkuupäev langeb kokku seadusliku puhkepäevaga, ent ettevalmistustähtaeg lõpeb selle lõppkuupäeval olenemata sellest, kas see päev on riigipüha või muu puhkepäev. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt on olulised menetlustähtajad soovituslikult järgmised:

tähtaeg poolte kutsumiseks kohtusse pärast hagi esitamist (kuuskümmend [60] päeva enne istungit, välja arvatud juhul, kui pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata – sel juhul on tähtaeg üheksakümmend [90] päeva enne istungit. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 228);

tähtaeg kohtuotsuse tühistamise taotluse esitamiseks (viisteist [15] päeva alates otsuse kättoimetamisest, kui tagaseljaotsusega süüdi mõistetud pool elab Kreekas. Kui kohale ilmumata jätnud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg kuuskümmend [60] päeva alates kohtuotsuse kättoimetamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 503);

edasikaebuse tähtaeg (kolmkümmend [30] päeva alates lõpliku kohtuotsuse kättoimetamisest, kui edasikaebuse esitanud pool elab Kreekas. Kui edasikaebuse esitanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg kuuskümmend [60] päeva alates lõpliku kohtuotsuse kättoimetamisest. Kui lõplik kohtuotsus ei ole kätte toimetatud, on edasikaebuse tähtaeg kolm [3] aastat alates kohtuotsuse avaldamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 518);

menetluse taasalustamise tähtaeg (kuuskümmend [60] päeva, kui menetluse algatanud pool elab Kreekas. Kui menetluse algatanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg sada kaksikümmend [120] päeva. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 545);

uue edasikaebuse tähtaeg (kolmkümmend [30] päeva alates kohtuotsuse kättoimetamisest, kui edasikaebuse esitaja elab Kreekas. Kui edasikaebuse esitanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg üheksakümmend [90] päeva alates kohtuotsuse kättoimetamisest. Kui kohtuotsus ei ole kätte toimetatud, on uue edasikaebuse tähtaeg kolm [3] aastat alates kohtuotsuse avaldamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 564).

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus on eraldi ette nähtud ka menetlustähtaeg muude menetluste jaoks, nt abieluasjad (lahutus, abielu tühistamine jne), maksekäsu avaldus ja vastuväide sellise avalduse suhtes (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 632), üürivaidlused, töövaidlused, ajutised meetmed, täitemenetlused ja vastuväide selliste täitemenetluste suhtes.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Kreekas on puhkepäevad kehtestatud mitteamendava loeteluga seaduses nr 1157/1981. Puhkepäeva olemasolu kindlakstegemise kriteerium on see, et sel ajal üldiselt tehinguid ei tehta, ja seetõttu ei puutu konkreetsete kutsealade või teenustega seotud puhkepäevad asjasse. Puhkepäevad võivad olla seotud riiklike, usuliste või muud liiki, isegi kohaliku või ajutist laadi pühadega. Puhkepäevadel avalikke teenuseid ei osutata. Puhkepäevad on 25. märts (rahvuspüha), 28. oktoober (rahvuspüha), uusaasta, kolmekuningapäev (6. jaanuar), suur reede, ülestõusmispühade esimene püha, 1. mai, 15. august, esimene ja teine jõulupüha, teine nelipüha, tuhkapäev (paastu esimene päev), ülestõusmispühade teine püha ja kõik pühapäevad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustähtajad on kirjas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 144–151. Sõltuvalt nende kestust määravast allikast jagatakse tähtajad seadusjärgseteks (sätestatud seaduses, näiteks hagi esitamise tähtaeg), kohtulikeks (asja arutava kohtu määratud, nt poolte isikliku kohaleilumise tähtaeg – vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 245), peatavateks (nende eiramise eest karistatakse istungi edasilükkamisega) ja kohustuslikeks (nende eiramise eest karistatakse mingist õigusest ilmajätmisega). Tähtaja algust ja lõppu on käsitletud allpool. Tähtaeg katkeb, kui pool selle kestuse ajal sureb. Kui tähtaja alguse määrab dokumendi kättoimetamine, hakkab uus tähtaeg kulgema kuupäevast, mil uus dokument surnu õigusjärglastele kätte toimetati. Kui tähtaja alguse määrab muu sündmus, hakkab uus tähtaeg kulgema kuupäevast, mil asjaomane avaldus eespool nimetatud isikutele kätte toimetati. Kui kohtumenetlus katkestatakse tähtaja jooksul, katkestab see ka tähtaja ja uus tähtaeg hakkab kulgema kohtumenetluse taasalustamise kuupäevast. Ajavahemikku 1.–31. augustini ei võeta tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 147 lõikes 7 nimetatud toimingu tegemise tähtaja arvutamisel arvesse. Siia kuuluvad hagi esitamise ja vastuväite esitamise tähtaeg.

Seadusega on lubatud tähtaega pikendada mitte üksnes poolte vastastikusel kokkuleppel, vaid ka kohtuniku nõusolekul. Seadusjärgseid ja kohtulikke tähtaegu on võimalik pikendada kitsendusega, et see ei piira kolmandate isikute õigusi. Kohtunik ei ole lepingu pikendamise taotlusega seotud ja ta võib asjaolusid juhtumipõhiselt hinnates seda osaliselt toetada või selle tagasi lükata. See tähendab, et pooled peavad esitama pikendamist õigustavad põhjused. Lõpuks võib tähtaega poolte kokkuleppel kohtuliku otsusega lühendada. Lühendada võib kõiki seadusjärgseid tähtaegu, välja arvatud hagi esitamise tähtaega.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaeg algab tähtaega käivitava sündmuse toimumise päevale järgneval päeval (*a momento ad momentum*).

5 Kas dokumentide edastamise või kättoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole ette nähtud tähtaja pikendamist või lühendamist, kui dokumendid edastatakse või saadetakse posti teel või kasutatakse muud liiki kättoimetamise teenust.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaega käivitava sündmuse toimumise päeva võib lisada ainult juhul, kui see on seaduses, kohtuotsuses või lepingus sõnaselgelt ette nähtud. Siia alla ei kuulu säte, et konkreetne tähtaeg hakkab kulgema kättoimetamise kuupäevast. Seetõttu hakkab edasikaebuse, uue edasikaebuse või vastuväite esitamiseks vajalik oluline tähtaeg kulgema kättoimetamise kuupäevale või kohtuotsuse avaldamise kuupäevale järgnevast päevast. Kui on siiski ette nähtud, et tähtaeg hakkab kulgema konkreetsel päeval, võetakse arvutamisel seda päeva arvesse. Kui tähtaega käivitav sündmus on kättoimetamine, ei ole kättoimetatava dokumendi sisust muul viisil teada saamine tähtaja arvutamisel oluline.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

See, kas vahepeal on puhkepäevad, ei ole oluline. Tööpäevi võetakse arvutamisel arvesse ainult juhul, kui see on sõnaselgelt sätestatud (näiteks maksekäsu suhtes esitatava edasikaebuse tähtaja korral).

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui tähtaega väljendatakse kuudes või aastates, ei ole samuti oluline, kas vahepeal on puhkepäevad või mitte, välja arvatud juhul, kui seaduses on sõnaselgelt sätestatud, et tähtaeg on seotud tööpäevadega.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaega väljendatakse aastates, lõpeb see viimase aasta asjaomase kuupäeva möödumisel. Sealjuures ei ole arvutamisel oluline, kas vahepeale jääb liigaasta või mitte.

Kui tähtaega väljendatakse kuudes, lõpeb see viimase kuu selle päeva möödumisel, mis kattub alguspäevaga. Kui sellist kattuvust ei ole, kasutatakse kuu viimast päeva. Sealjuures ei ole kuus olevate päevade arv oluline.

Pooleaastast tähtaega kohaldatakse kui kuue (6) kuu pikkust tähtaega ja poole kuu pikkust tähtaega kui viieteistkümnepäevast (15) päeva pikkust tähtaega.

Kui tähtaega väljendatakse nädalates, lõpeb see selle alguspäevaga kattuva nädalapäeva möödumisel; näiteks kui sündmus toimus esmaspäeval, lõpeb nädalane tähtaeg järgmisel esmaspäeval.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval, riigipühal või muul puhkepäeval, pikendatakse seda järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Seadusega on lubatud tähtaega pikendada mitte üksnes poolte vastastikusel kokkuleppel, vaid ka kohtuniku nõusolekul. Seadusjärgseid ja kohtulikke tähtaegu on võimalik pikendada kitsendusega, et see ei piira kolmandate isikute õigusi. Kohtunik ei ole lepingu pikendamise taotlusega seotud ja ta võib asjaolusid juhtumipõhiselt hinnates seda osaliselt toetada või selle tagasi lükata.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Tähtaeg kohtuotsuse tühistamise taotluse esitamiseks (viisteist [15] päeva alates otsuse kättetoimetamisest, kui tagaseljaotsusega süüdi mõistetud pool elab Kreekas. Kui kohale ilmumata jätnud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg kuuskümmend [60] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 503).

Edasikaebuse tähtaeg on kehtestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 518 lõikes 1. Kui edasikaebuse esitaja elab Kreekas, on see tähtaeg kolmkümmend (30) päeva, ja kui ta elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on see kuuskümmend (60) päeva. Kuuekümnepäevane tähtaeg ei puuduta isikuid, kes elavad välisriigis ajutiselt (puhkuserais, mõnepäevane eemalviibimine kindlal eesmärgil), kuid see on teatud kestusega, mis on seotud nende tööalase seisundi või perekonnaseisuga.

Menetluse taasalusamise tähtaeg (kuuskümmend [60] päeva, kui menetluse algatanud pool elab Kreekas. Kui menetluse algatanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg sada kaksikümmend [120] päeva. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 545).

Uue edasikaebuse tähtaeg (kolmkümmend [30] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest, kui edasikaebuse esitaja elab Kreekas. Kui edasikaebuse esitanud pool elab välisriigis või tema elukoht on teadmata, on tähtaeg üheksakümmend [90] päeva alates kohtuotsuse kättetoimetamisest. Kui kohtuotsus ei ole kätte toimetatud, on uue edasikaebuse tähtaeg kolm [3] aastat alates kohtuotsuse avaldamisest. Vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 564).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kreeka õigusaktide kohaselt hõlmab kohtuliku kaitse nõue vaidluse laadist olenemata nii alalist kui ka ajutist kohtulikku kaitset. Asjad, mille puhul asja kiireloomulisust silmas pidades või otsese ohu ärahoidmise huvides on kohtutel võimalik määrata meetmeid õiguse tagamiseks või olukorra reguleerimiseks ning neid muuta või kehtetuks tunnistada, lahendatakse lihtmenetluse teel (vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitele 682–738). Nende kiireloomulisust silmas pidades on kohtunikul, kes tegutseb kiire otsustamise tagamiseks ja võtab arvesse poolte õigust ärakuulamisele, pädevus määrata kindlaks ajutiste meetmete kohaldamise arutamise aeg ja koht. Seega saab kohtunik valida omal äranägemisel kohtukutse väljaandmise meetodi ja kohaleilmumise tähtaja isegi isikute jaoks, kes elavad välisriigis või kelle elukoht on teadmata. Istungi võib määrata ka pühapäevaks või riigipühaks. Eespool nimetatud tähtajad kehtivad kõikide tsiviilkohtumenetluste suhtes, välja arvatud ajutised meetmed, ja nende pikendamine ei ole ette nähtud.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kreeka õigusaktides sellist sätet ei ole.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kohtumenetluse tähtaegade eiramisel ei ole menetluslikke tagajärgi. Poolte toimingute suhtes esitatud hagi tähtaja ületamine toob kaasa mingist õigusest ilmajätmise, ettevalmistustähtaegade puhul tekivad aga muud liiki tagajärjed, näiteks kohtuistungi vastuvõetamatus (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 271 lõige 1).

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Restitutio in integrum on konstitutsiooninõue ette nähtud õiguskaitsevahend, mille abil on poolel, kes vääraratu jõu või teise poole petmiskavatsuse tõttu on jätnud tähtajast kinni pidamata, õigus taotleda oma olukorra ennistamist tähtaja möödumisele eelnenud *status quo*'ks.

Siiski ei ole erandjuhul võimalik sellist taotlust esitada, kui selle aluseks on a) taotleja volitatud advokaadi või õigusliku esindaja viga, b) asjaolud, mida kohtunik on hinnanud tähtaja pikendamise või edasilükkamise taotluse läbivaatamise ajal, et võimaldada asjaomast pikendamist või edasilükkamist.

Taotluses tuleb märkida põhjused, mille tõttu tähtajast kinni ei peetud, tõendid tõe ja tegemata jäetud toimingu kindlakstegemiseks, või tuleb märkida, et see on tehtud. *Restitutio in integrum*'i taotlus tuleb läbi vaadata kolmekümnepäevase (30) päeva jooksul alates kuupäevast, kui kõrvaldatakse takistus, mis kujutab endast vääraratu jõudu, või teatatakse petmiskavatsusest, tingimisel et uut tähtaega ei ole võimalik kohaldada, kui eespool nimetatud tähtajast mingil põhjusel kinni ei peeta (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–158).

Siiski ei ole erandjuhul võimalik sellist taotlust esitada, kui selle aluseks on a) taotleja volitatud advokaadi või õigusliku esindaja viga, b) asjaolud, mida kohtunik on hinnanud tähtaja pikendamise või edasilükkamise taotluse läbivaatamise ajal, et võimaldada asjaomast pikendamist või edasilükkamist.

Taotluses tuleb märkida põhjused, mille tõttu tähtajast kinni ei peetud, tõendid tõe ja tegemata jäetud toimingu kindlakstegemiseks, või tuleb märkida, et see on tehtud. *Restitutio in integrum*'i taotlus tuleb läbi vaadata kolmekümnepäevase (30) päeva jooksul alates kuupäevast, millal kõrvaldatakse takistus, mis kujutab endast vääraratu jõudu, või teatatakse petmiskavatsusest, tingimisel et uut tähtaega ei ole võimalik kohaldada, kui eespool nimetatud tähtajast mingil põhjusel kinni ei peeta (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–158).

Viimati uuendatud: 20/06/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Please note that the original language version of this page [\[es\]](#) has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

Please note that the following languages: [\[en\]](#) have already been translated.

Menetlustähtajad - Hispaania

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustoimingud tuleb teha seaduses sätestatud tähtpäevaks (*términos*) või tähtaja (*plazos*) jooksul.

Tähtpäevaga määratakse, mis ajaks peab menetlustoiming olema tehtud.

Tähtajaga määratakse menetluseks kasutada oleva aeg. Tähtaega võib väljendada päevades, nädalates, kuudes või aastates.

Kui seaduses ei ole tähtaega või tähtpäeva ette nähtud, tähendab see, et toiming tuleb teha viivitamatult.

Siiski tuleb kohaldada proportsionaalsuse kriteeriumi ning Roomas 4. novembril 1950. aastal allkirjastatud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 6 lõikes 1 ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas juurutatud mõistliku aja põhimõtet (mille puhul võetakse arvesse selliseid tegureid nagu asja keerukus, kõnealust liiki asja tavapärane kestus, menetlusosalise huvid ja tema käitumine menetluse ajal, ametiasutuste käitumine või kasutada olevad ressursid). Kui kohus ei järgi mõistliku aja põhimõtet, mõjutab see Hispaania põhiseaduse artikli 24 lõikes 2 sätestatud õigust.

Kui kohtud ja kohtutöötajad ei pea tähtpäevadest ja -aegadest ilma mõjuva põhjusega kinni, toob see kohtute konstitutsioonilise seaduse (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) alusel kaasa distsiplinaarkaristuse. See ei piira kannatanu õigust nõuda võimaliku kahju hüvitamist.

Lisaks menetlusaegadele on eraldi teema materiaalõiguste kasutamise suhtes kohaldatavad tähtajad (aegumistähtajad ja õigustlõpetavad tähtajad).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71

Määruse nr 1182/71 normid, mis puudutavad haldusmenetlust, on praeguse seisuga riigisisese õiguses rakendatud riigi haldusasutusi ja üldist haldusmenetlust reguleeriva seaduse (*Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común*) artikliga 48.

Artiklis 48 on sätestatud järgmine:

kui Hispaania õiguses või ELi õigusaktides ei ole teisiti ette nähtud, tähendab päevades määratud tähtaeg tööpäevi ning pühapäevad ja riigipühad on välja jäetud. Kui tähtaeg on määratud kalendripäevades, täpsustatakse seda sellekohastes teadetes;

kui tähtaeg on määratud kuudes või aastates, hakkab see kulgema toimingust teatamise või selle avaldamise päevale järgnevast päevast või taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise päevale järgnevast päevast, kui asjaomaste asutuste vastus puudub. Kui tähtaja viimasel kuul ei ole alguskuupäevaga kattuvat päeva, käsitletakse lõppkuupäevana kuu viimast päeva;

kui tähtaja viimane päev on puhkepäev, pikendatakse tähtaega järgmise tööpäevani;

kui tähtaeg on määratud päevades, hakatakse seda lugema kõnealusest toimingust teatamise või selle avaldamise päevale järgnevast päevast või taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise päevale järgnevast päevast, kui asjaomaste asutuste vastus puudub;

kui päev on asjaomase poole elukohaks olevas kohalikus omavalitsuses või autonoomses piirkonnas tööpäev ning haldusasutuse asukohas puhkepäev või vastupidi, siis käsitatakse seda kõikidel juhtudel puhkepäevana;

asjaolu, et päev on tunnistatud tähtaja arvutamise eesmärgil töö- või puhkepäevaks, ei määra iseenesest, kuidas avaliku halduse asutused töötavad, kuidas on korraldatud tööaeg või üldsuse juurdepääs registritele;

tähtaja arvutamise eesmärgil määravad keskvalitsus ja autonoomsete piirkondade valitsused oma vastutusvaldkonnas ametliku tööpäevade kalendri alusel kindlaks puhkepäevade kalendri. Autonoomsete piirkondade kinnitatud kalender sisaldab erinevate kohalike valitsusasutuste puhkepäevi selles geograafilises piirkonnas, mille suhtes kalendrit kohaldatakse.

Kalender tuleb enne iga aasta algust avaldada asjaomases ametlikus väljaandes ja muudes meediakanalites, et tagada selle teatavastegemine üldsusele.

 [Veebilink](#) 2022. aasta tööpäevade kalendriks.

Kohtumenetlustega seotud puhkepäevad on kehtestatud kohtute konstitutsioonilise seaduse artiklis 182. Selles on sätestatud järgmine:

menetluse seisukohast ei ole tööpäevad laupäevad ja pühapäevad, 24. ja 31. detsember, riiklikud tähtpäevad, piirkondlikud ja riigipühad. Kohtute üldnõukogu võib määrusega anda loa pidada nendel päevadel kohtumenetlust asjade korral, mis ei ole seaduses sõnaselgelt ette nähtud;

tööpäev kestab 8–20, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

kohtute konstitutsioonilise seaduse artikli 183 kohaselt on augustikuu päevad puhkepäevad kõikide kohtumenetluste puhul peale nende, mis on menetlusnormidega kiireloomuliseks tunnistatud.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Normid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 1/2000 (muudetud 5. oktoobri 2015. aasta seadusega 42/2015) I raamatu V osa II peatüki artiklites 130–136.

Kehtivate normide põhisisu on järgmine.

a) Kõik kohtumenetlused tuleb pidada tööpäevadel ja tööajal.

Tööpäevad on kõik päevad aastas peale laupäevade ja pühapäevade ning riiklike tähtpäevade, piirkondlike ja riigipühade. Augustikuu päevad on samuti puhkepäevad ja kohtud ei saada nendel päevadel õiguspraktikutele elektrooniliselt teateid, välja arvatud juhul, kui need päevad on tunnistatud mingite formaalsuste tõttu tööpäevadeks.

Tööaeg on 8–20, kui seaduses ei ole konkreetse menetluse jaoks teisiti ette nähtud. Teavitamise ja täitmisele pööramise puhul loetakse tööajaks ka 20–22. Erandkorras ja teatavates menetlustes, näiteks pakkumuste esitamisel **elektroonilisel oksjonil**, määratakse tähtaeg **kalendripäevades** ja puhkepäevi ei ole. Tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 649 on sätestatud kahekümne kalendripäeva pikkune tähtaeg alates oksjoni algusest. Oksjon lõpeb siis, kui viimase pakkumuse tegemisest on möödas üks tund, juhul kui see on kõrgem kui eelmine kõige kõrgem pakkumus, isegi kui see tähendab, et esialgset kahekümnepäevast tähtaega pikendatakse kuni 24 tunni võrra.

b) Päevad ja ajad võib lugeda tööpäevadeks ja -aegadeks kiireloomulisena käsitletavate menetluste puhul, st juhul, kui viivitus võib menetluse pooli või nõuetekohast õigusemõistmist tõsiselt kahjustada või muuta kohtuotsuse kehtetuks (*selliste näidete hulka kuuluvad sundkorras psühhiaatriahaiglasse paigutamine ning alaealiste parimate huvides võetud kohtulikud meetmed tsiviilmenetlusega seoses tekkivates konfliktides*). Seda võib teha kohtu algatusel või asjaomase poole taotlusel ja olenevalt olukorrast võib seda taotleda õigusnõustaja või kohus ise.

Igal juhul võib kiireloomulisi meetmeid võtta ka augustis ilma vajaduseta sõnaselge loa järele. Luba ei ole vajalik ka siis, kui tööajal alustatud kiireloomulisi meetmeid on vaja kindlasti jätkata väljaspool tööaega.

c) Tähtaja arvutamisel hakkab tähtaeg kulgema **päevast, mis järgneb** tähtaja algusest teatava õigusliku teate esitamise päevale, ja selle sisse arvestatakse hõlmab ka tähtaja viimast päeva, mis lõpeb keskööl.

Kui seaduses on sätestatud, et tähtaeg hakkab kulgema kohe pärast mingi teise tähtaja lõppu, algab see eelmise tähtaja lõppemisele järgnevast päevast ilma vajaduseta uue teate järele.

d) Nõudega seotud dokumentide esitamiseks (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 135) on kohtul ja menetlusosalistel kaks teabeedastusvahendit: **paberkandjal** füüsilistele isikutele, keda ei esinda *procurador* (üldiselt juhul, kui nõue jääb alla 2000 euro) või kui dokumenti ei ole võimalik digitaalsel kujul esitada;

kohtute interneti- ja elektrooniliste süsteemide kaudu. Need on kohustuslikud õiguspraktikutele ja teatud menetluspooltele, isegi kui neid ei esinda *procurador* (näiteks juriidilised isikud, notarid ja registripidajad: vt tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 273). Pooled võivad valida nende süsteemide kasutamise ka siis, kui neilt seda ei nõuta. Kui dokumendid esitatakse elektrooniliselt, edastatakse kinnitus automaatselt väljastatava elektroonilise kviitungi vormis.

Praktikud võivad esitada menetlusdokumente ja muid dokumente elektrooniliselt **dööpäev läbi iga päev kogu aasta jooksul**. Kui dokument esitatakse puhkepäeval või väljaspool tööaega, loetakse see esitatuks järgmise tööpäeva alguses. Kehtib ka säte, et lõppevat tähtaega pikendatakse, kui kohustuslikku dokumenti ei ole võimalik tähtajaks esitada elektroonilise esitamise teenuse planeerimata katkestuse tõttu.

Ükskõik kumma esitamisemeetodi kasutamisel võib tähtajaga seotud dokumendid esitada **tähtaja lõppemise päevale järgneval tööpäeval kuni kella 15ni**.

Tsiviilkohtumenetluste puhul ei või esitada nõudega seotud dokumente valvekohtule.

e) Tähtaega ei ole võimalik pikendada: kui menetluspool ei pea tähtjast kinni, kaotab ta võimaluse kõnealust menetlustoimingut teha.

VEEBILINK:

 TSIVIILKOHTUMENETLUSE SEADUS (LEY DE ENJUICIAMIENTO CIVIL)

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 151 üldnormi järgi tuleb kõik kohtu või õigusnõustaja otsused toimetada kätte kolme päeva jooksul alates otsuse kuupäevast või avaldamiskuupäevast.

Artikli 151 lõikes 2 on ette nähtud, et kui teade toimetatakse kätte prokurörile, valitsuse õigusteenistusele, Cortes Generales'e nõunikule ja seadusandlikele kogudele, sotsiaalkindlustusameti õigusteenistuse nõunikule, muudele autonoomse piirkonna organitele või kohaliku omavalitsuse organisatsioonidele ja seda tehakse kohtu menetlusesindajaid (*Colegios de Procuradores*) esindavate kutseorganisatsioonide kaudu, loetakse see kätte toimetatuks **järgmisel tööpäeval pärast kättesaamiskuupäeva, mis on registreeritud ametlikus registris või kättesaamiskinnituses, juhul kui teade on kätte toimetatud elektrooniliselt või interneti kaudu**. Kui teade saadetakse pärast kella 15, loetakse see kättesaaduks järgmisel tööpäeval.

Artikli 151 lõikes 3 on sätestatud, et kui teatega seotud dokumendi või määruse kättetoimetamine toimub pärast nimetatud teate kättesaamist, loetakse viimane kättetoimetatuks asjaomase dokumendi kättetoimetamisel, tingimusel et teate toime on dokumendiga seotud.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kui otsuse toimetab kätte **kohtutäitur või seda tehakse posti teel**, on asjaomane kuupäev see kuupäev, mil dokument kohtutäituri või postiteenuse kaudu kätte toimetatakse ja kättesaamisel allkirjastatakse.

Kui teade toimetatakse kätte **avaldamise** teel vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklile 164 põhjusel, et kostja aadress ei ole teada, hakkab tähtaeg kulgema päevast, mis järgneb päevale, mil teade kohtu teadetetahvlile välja pandi või riigi ametlikus väljaandes või elektrooniliselt avaldati.

Kui **procurador'ide esitatud dokumentide** koopiad on vaja edastada teiste poolte *procurador*'idele, on tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 278 sätestatud, et kui edastatud dokument käivitab seaduse kohaselt sellise tähtaja kulgemise, mille jooksul on menetlustoiming vaja teha, hakkab see tähtaeg kulgema ilma kohtu sekkumiseta ja seda arvutatakse alates päevast, mis järgneb edastatud ära kirja jades registreeritud päevale või päevale, mil need loetakse edastatuks, juhul kui need toimetati kätte elektrooniliselt.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaja kulgemine algab järgmisel päeval pärast selle sündmuse saabumist, millega määrati seaduse alusel kindlaks tähtaja algus.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Puhkepäevad jäetakse tähtaja arvutamisel välja, välja arvatud eespool selgitatud juhtudel, kui on tegemist pakkumustega elektroonilistel oksjonitel, kus tähtaega väljendatakse kalendripäevades.

Kui arvutatakse tähtaega kiireloomuliste meetmete jaoks, ei liigitata augustikuu päevi puhkepäevadeks: arvutustest jäetakse välja ainult laupäevad, pühapäevad ja riigipühad.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kuudes või aastates määratud tähtaeg arvutatakse ühest kuupäevast teiseni. Hispaania õigusega ei ole ette nähtud nädalates määratavaid tähtaegu.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaja viimasel kuul ei ole alguskuupäevaga kattuvat päeva, käsitletakse lõppkuupäevana kuu viimast päeva.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühad, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või muul puhkepäeval, loetakse see pikendatuks järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tähtaega ei ole võimalik pikendada. Siiski on võimalik tähtaega katkestada ja tähtpäeva edasi lükata, kui nendest ei ole võimalik vääramatu jõu tõttu kinni pidada. Kui katkestuse või edasilükkamise põhjus on ära langenud, hakkab tähtaeg uuesti kulgema. Kohus peab omal algatusel või olukorrast mõjutatud poole taotlusel otsima tõendeid sellise vääramatu jõu olukorra kohta istungil, kus viibivad teised pooled (vt vastus küsimusele 13).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Eri liiki edasikaebuste tähtajad on sätestatud seaduses ja neid ei saa pikendada. Kõrgema astme kohtule (*recursos de apelación*) ja kõrgeimale kohtule (*recursos de casación*) esitatavate kaebuste puhul on tähtaeg 20 päeva alates kohtuotsuse teatavakstegemise päevale järgnevast päevast (tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklid 458 ja 479).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Seadusjärgset tähtaega ei ole võimalik pikendada. Teatud juhtudel nõuab seadus kohtult konkreetse kuupäeva ja aja kindlaksmääramist mingi toimingu jaoks.

Erandina on sätestatud, et **vääramatu jõu** korral võib tähtaja katkestada või tähtpäeva edasi lükata.

Üldsäte sisaldub tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 134 lõikes 2. Õigusnõunik peab omal algatusel või olukorrast mõjutatud poole taotlusel esitama tõendid sellise vääramatu jõu olukorra kohta istungil, kus viibivad teised pooled. Nõuniku otsuse võib kohtus vaidlustada.

Kui istungi kuupäev on kindlaks määratud ja keegi kohtusse kutsututest jätab kohale ilmutata vääramatu jõu tõttu või muudel sarnastel põhjustel, peab ta kohut viivitamata teavitama, esitama põhjuse kohta tõendid ja taotlema uut istungit või otsust (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 1 ja artiklid 189 ja 430). Uus istung kuulutatakse välja, kui olukorra kohta esitatud tõenditega nõustatakse ja see olukord takistab kohal viibimast advokaati (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 2 ja artikli 188 lõiked 1, 5 ja 6); poolt, kelle kohalviibimine on vajalik, sest teda ei abista jurist või teda on vaja küsitleda (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 3 ja artikli 188 lõige 4); tunnistajat või eksperti. Viimasel juhul võib kutsuda tunnistaja või eksperdi selle asemel uurima tõendeid väljaspool istungit, kui pooled on ära kuulatud (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 183 lõige 4).

Tähtaega, mille jooksul kohtusse ilmutata pool võib taotleda lõppotsuse tühistamist, võib vääramatu jõu korral pikendada (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 502 lõige 2).

Kui tõendeid uuritakse enne kohtuistungi toimumist (milleks võib loa anda kohus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklile 293 jj, kui on põhjendatud kahtlus, et tõendite uurimine menetluse tavapärase etapis ei ole võimalik), tuleb taotlus esitada kahe kuu jooksul alates tõendite uurimisest, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et kohtuistungi algatamine selle tähtaja jooksul ei olnud võimalik vääramatu jõu tõttu või sarnastel põhjustel (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 295 lõige 3).

Kaks poolt võivad **vastastikusel kokkuleppel** taotleda ka menetluse peatamist põhjusi nimetamata või selleks, et saada võimalus üritada jõuda kokkuleppele või pöörduda vahendaja või vahekohtu poole. Menetlust ei või peatada kauemaks kui 60 päeva või kuni on jõutud vahenduse teel kokkuleppeni (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 19 lõige 4 ja artikkel 415).

Kui esitatakse **tasuta õigusabi taotlus**, on 10. jaanuari 1996. aasta seaduse 1/1996 (tasuta õigusabi seadus, muudetud eespool nimetatud seadusega 42 /2015) artikli 16 kohaselt kaks võimalust.

Kui taotlus esitatakse siis, kui menetlust on juba alustatud, võib kohtukantselei või haldusasutus omal algatusel või poolte taotlusel anda korralduse tähtaja peatamiseks, et hoida ära olukord, kus nõue aegub või teine pool jääks ilma õigusest saada tasuta õigusabi tähtaja lõppemise tõttu, kuni tehakse otsus, kas

anda tasuta õigusabi või mitte, või määratakse ajutiselt advokaat või *procurador* juhtudel, kui õiguslik esindamine on kohustuslik või nõutav kohtumõistmise huvides. Taotlus tuleb esitada tsiviilkohtumenetluse suhtes kohaldatavates õigusnormides sätestatud ajavahemiku jooksul.

Kui tasuta õigusabi taotlus esitatakse enne menetluse algust ja on oht, et tähtaeg õiguste teostamiseks saab läbi või aegumistähtaeg jõuab kätte, siis katkestatakse või peatatakse vastavalt nende tähtaegade kulgemine, kuni on ajutiselt määratud tasuta õigusabi pakkuv advokaat ja kui see on nõutav, siis *procurador*, kes esindab hagejat kohtulikus menetluses; ning kui sellist advokaati või *procuradori* ei ole võimalik määrata, siis kuni ajani, mil haldusasutus teeb otsuse selle kohta, kas anda tasuta õigusabi.

Igal juhul algab aegumistähtaeg taas kulgema siis, kui hagejat teavitatakse sellest, et advokatuur (*Colegio de Abogados*) on ajutiselt määranud advokaadi, või kui see on asjakohane, siis kui tasuta õigusabi amet teeb otsuse tasuta õigusabi andmise kohta, ja igal juhul kahe kuu jooksul pärast taotluse esitamist. Kui taotlus lükatakse tagasi, sest seda peetakse selgelt kuritahtlikuks ja selle väidetav eesmärk on ainuüksi tähtaegade pikendamine, võib asja menetlev kohus arvutada ajavahemikud õigusnormides sätestatud kõige rangemate nõuete kohaselt, koos kõikide sellest tulenevate tagajärgedega.

Suulises menetluses, mis puudutab väljatõstmist maksmata jätmise või tähtaja möödumise tõttu, on tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 441 lõikes 5 sätestatud veel üks menetluse peatamise alus, kui sotsiaalteenistused kinnitavad, et asjaomane leibkond on sotsiaalselt ja/või majanduslikult haavatavas olukorras. Kohtusekretär peatab menetluse pärast teate saamist seniks, kuni on vastu võetud meetmed, mida sotsiaalteenistus peab asjakohaseks. Menetluse võib peatada maksimaalselt üheks kuuks alates sotsiaalteenistusele kohtule edastatud teate saamisest või kuni kolmeks kuuks, kui hageja on juriidiline isik. Kui meetmed on võetud või nimetatud tähtaeg möödunud, peatamine lõpetatakse ja menetlust jätkatakse.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei kohaldata.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Pool, kes ei pea tähtjast või -päevast kinni, **kaotab üldiselt õiguse** kõnealust toimingut teha (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 136). Mõni kõige iseloomulik sellekohane näide on järgmine.

Kui eiramine puudutab kostja ilmumist kohtuistungile, käsitletakse seda kohtukorralduse mittetäitmisena (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 442 lõige 2 ja artikli 496 lõige 1) ja kohtuistung jätkub ilma kostjat uuesti kohtusse kutsumata. Teda teavitatakse ainult sellest otsusest ja lõppotsusest, mis lõpetab kohtuistungi (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 497).

Kui tavamenetluses ei ilmu hageja või tema jurist kohtuelsele istungile ja kostja kas ei ilmu või küll ilmub kohale, kuid ei kinnita õiguspärast huvi menetluse jätkamise suhtes, kohtuasi lõpetatakse (artikkel 414).

Kui suulises menetluses ei ilmu hageja kohale ja kostja ei kinnita õiguspärast huvi menetluse jätkamise suhtes, siis tähendab see, et hageja on menetluse lõpetanud. Hagejalt mõistetakse välja kulud ja hüvitis kostja kasuks, kui kostja seda nõuab ja esitab tõendi kantud kahjude kohta (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 442 lõige 1).

Vaatamata kohtu kohustusele hallata asju aktiivselt kehtib põhimõte, et kui menetluses tegevust ei toimu, siis see aegub ning igat liiki hagid ja edasikaebused kõikides kohtuastmetes loetakse tühistatuks (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 237). Esimese astme menetlused aeguvad pärast kahte tegevusetut aastat ja loetakse tagasivõetuks, mis tähendab, et on võimalik esitada uus hagi. Menetlused, mis on teises astmes või ootavad erakorralist edasikaebust menetlusnormide rikkumise alusel või edasikaebust kõrgeimale kohtule, aeguvad ühe tegevusetu aasta möödudes ja see tähendab, et pool on loobunud igat liiki edasikaebustest. Tähtaega arvutatakse hetkest, mil teade viimati pooltele kätte toimetati. Menetlused ei aegu, kui need peatatakse vääramatu jõu või muude põhjuste tõttu, mis ei ole poolte kontrolli all.

Täitemenetlused ei aegu ja neid võib jätkata, kuni kohtuotsus on täitmisele pööratud, isegi kui eespool kirjeldatud tähtajal midagi ei toimu. Kuid selle kohaldamiseks peab olema täitemenetlusega alustatud, sest tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 518 on ette nähtud viieaastane aegumistähtaeg iga täitemeetme puhul, mille aluseks on kohtulahend, kohtuotsus või vahenduskokkulepe. Viieaastane tähtaeg algab hetkel, kui otsus muutub lõplikuks ja seda ei saa enam vaidlustada. Kui selle tähtaja jooksul täitemenetluse nõuet ei esitata, siis tähtaeg lõpeb ja kaotatakse õigus pöörata otsus kohtu kaudu täitmisele.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutada jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui poolt on teavitatud teatava hagi tähtpäeva möödumisest, mis algatab järgmise menetlusetapi, või kui poole esitatud dokument või taotlus lükatakse tagasi põhjusel, et see on aegunud, võib pool otsuse kohta uuesti edasikaebuse esitada. See on nii näiteks juhul, kui nõude vastu esitatud väide lükatakse tagasi põhjusel, et see esitati pärast tähtpäeva.

Isik, kes on tagasija süüdi mõistetud ja kellele kohtuotsus on isiklikult kätte toimetatud, võib esitada edasikaebuse ainult kõrgema astme kohtule (*recurso de apelación*) või kõrgeimale kohtule (*recurso de casación*). Need edasikaebamise viisid on võimalikud ka juhul, kui teade toimetatakse kätte ametlikes väljaannetes avaldamise teel või elektrooniliselt. Mõlemal juhul tuleb edasikaebus esitada seaduses sätestatud tähtajal (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 500).

Kui isik on jätnud pidevalt kohtusse ilmutama, võib ta taotleda lõpliku otsuse tühistamist, kui tal ei olnud võimalik kohtusse ilmuda või ta ei teadnud menetluse olemasolust vääramatu jõu tõttu (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 501 jj).

Viimati uuendatud: 23/03/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Prantsusmaa

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Prantsuse õiguses on sätestatud aegumistähtajad (*délais de prescription*), õigust lõpetavad tähtajad (*délais de forclusion*) ja menetlustähtajad (*délais de procédure*).

Aegumistähtajad on tähtajad, mille lõpus omandab isik valdamise tagajärjel õiguse vara suhtes (*délai de prescription acquisitive*) (igamine) või kaotab õiguse, kuna ei ole seda kasutanud (*délai de prescription extinctive*) (nõudeõiguse aegumine). Aegumistähtaegu on võimalik peatada (*suspendu*) või katkestada (*interrompu*).

Õigust lõpetavad tähtajad on eriti ranged ja on üldiselt sätestatud seaduses hagi/avalduse esitamise suhtes. Kui need mööduvad, arvatakse hagi/avalduse esitamise õigus lõppenuks. Õigust lõpetavaid tähtaegu ei ole võimalik peatada. Üldjuhul ei saa neid ka katkestada: tsiviilseadustiku artiklite 2241 ja 2244 kohaselt katkestavad neid tähtaegu siiski teatavad toimingud, näiteks kohtumenetluse algatamine, arestimine või muu täitemeetme võtmine.

Menetlustähtaegu (*délais de procédure*) kohaldatakse kohtumenetlusele pärast selle algatamist. Need võivad olla sätestatud seaduses või kehtestab need kohus. Erinevalt õigust lõpetavatest tähtaegadest menetlustähtajad toimingut ei takista. Neid tähtaegu ei ole võimalik peatada ega katkestada.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrulese (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Kehtivate õigusaktide kohaselt on riigipühad järgmised päevad:

1. jaanuar,
teine ülestõusmispüha,
1. mai,
8. mai,
taevaminemispüha,
teine nelipüha,
14. juuli,
Maarja taevassevõtmise püha (15. august),
kõikide pühakute päev (1. november),
11. november,
esimene jõulupüha (25. detsember).

Mõnel pool (teatavad departemangud (*départements*) ja piirkondlikud omavalitsused (*communes territoriales*)) on kehtestatud riigipühad orjuse kaotamise mälestamiseks: Guadeloupe'is 27. mai, Prantsuse Guajaanas 10. juuni, Martinique'il 22. mai, Réunionil 20. detsember ja Mayotte'is 27. aprill.

Alsace-Moselle'i departemangudes on 26. detsember ja suur reede riigipühad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Alates 17. juuni 2008. aasta seaduse nr 2008-561 (mis sisaldab üleminekusätteid) jõustumisest on aegumistähtaeg, mille järel õigus tavaõiguse kohaselt kaob, viis aastat (varem oli see 30 aastat).

Sellest põhimõttest on siiski hulk erandeid, näiteks seoses tsiviilvastutuse tuvastamise hagidega, mis tulenevad kehavigastuse tekitanud sündmusest, mille korral on kindlaksmääratud aegumistähtaeg 10 aastat.

Õigust lõpetavate ja menetlustähtaegade kestus erineb olenevalt vaidluse esemest ja asjaomasest menetlusest.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Menetlustähtaegade kohta on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 640 sätestatud, et kui toiming tuleb teha või vastavus vorminõudele saavutada ettenähtud ajavahemiku jooksul, arvestatakse ajavahemikku alates seda käivitava toimingu, sündmuse, otsuse või kättetoimetamise kuupäevast.

Tavaõiguse kohast nõudeõiguse aegumise tähtaega hakatakse võlaõigusliku nõude või vallasasjaga seotud nõude puhul arvestama „kuupäevast, mil õiguse omaja sai teada või oleks pidanud teada saama asjaoludest, mis võimaldavad tal oma õigust teostada“. Mõnes valdkonnas, nagu tsiviilvastutuse tuvastamise hagid, mis tulenevad kehavigastuse tekitanud sündmusest, kehtivad eri algusajad. Tsiviilseadustiku artikli 2226 kohaselt hakatakse kümneaastast aegumistähtaega arvestama kuupäevast, mil esialgne või raske vigastus ilmneb.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 664-1 kohaselt, kui dokumendi toimetab kätte kohtutäitur (*huissier*), on kättetoimetamise kuupäev isikliku kättetoimetamise kuupäev adressaadi elu- või viibimiskohas või kuupäev, millal kohtutäitur koostab ametliku aruande, milles on loetletud adressaadi leidmiseks võetud meetmed, kui sellel isikul ei ole elu- või viibimiskohta ega teadaolevat töökohta. Kui dokument toimetatakse kätte elektrooniliselt, on kättetoimetamise kuupäev ja kellaaeg dokumendi adressaadile edastamise kuupäev ja kellaaeg.

Kui dokument toimetatakse kätte posti teel, siis on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklite 668 ja 669 kohaselt kättetoimetamise kuupäev saatja puhul saatmise kuupäev ja adressaadi puhul kirja kättesaamise kuupäev. Saatmise kuupäev on kuupäev, mis on märgitud lähetuskoha postmargile. Kättesaamise kuupäev on kättesaamiskinnituse (*récepissé*) allkirjastamise kuupäev või kuupäev, millal adressaat kinnitab oma allkirjaga (*émargement*), et ta on dokumendiga tutvunud. Kui dokument toimetatakse kätte väljastusteatega tähtkirjaga (*avis de réception*), on kättesaamise kuupäev selle templi kuupäev, mille postiteenistus lööb väljastusteatele kirja adressaadile üleandmisel.

Erandkorras on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 647-1 ette nähtud, et Prantsuse Polüneesias, Wallisel ja Futunal, Uus-Kaledoonias, Prantsuse Antarktilistel ja Lõunaaladel või välisriigis on kohtu- või muu dokumendi kättetoimetamise kuupäev saatja puhul dokumendi kohtutäituri või kohtukantselei (*greffe*) poolse saatmise kuupäev või selle puudumisel vastutava prokuratuuri (*parquet*) poolse kättesaamise kuupäev.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 641 kohaselt, kui tähtaeg on väljendatud päevades, ei arvestata selle hulka seda käivitava toimingu, sündmuse, otsuse või kättetoimetamise kuupäeva. See reegel kehtib menetlustähtaegade kohta.

Ka nõudeõiguse aegumise tähtaega väljendatakse päevades, nii et käivitava sündmuse päeva selle hulka ei arvestata. Mis puudutab edasikaebamise tähtaegu siis, kui dokumenti ei toimetata isiklikult kätte, lubavad teatavad õigusnormid lükata tähtaja alguse edasi kuupäevani, kui dokumendist isikule tegelikult teatatakse, või kuupäevani, kui dokumendi alusel võetakse täitemeetmed.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 642 kohaselt pikendatakse tähtaega, mis lõppeks muidu laupäeval, pühapäeval, riigipühäl või muul puhkepäeval, esimese järgmise tööpäevani.

Seega jätkub tähtaegade kulgemine pühapäevadel ja riigipühadel, kuid tähtaegu pikendatakse esimese järgmise tööpäevani, kui nad vastasel juhul lõppeksid pühapäeval, laupäeval, riigipühäl või muul puhkepäeval.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 641 kohaselt, kui tähtaeg on väljendatud kuudes või aastates, lõpeb see viimase kuu sellel kuupäeval või viimase aasta kuu sellel kuupäeval, mis kannab sama numbrit kui toimingu, sündmuse, otsuse või kättetoimetamise kuupäev, millest tähtaega arvestatakse. Kui asjaomases järgmises kuus ei ole sama numbriga kuupäeva, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaeg on väljendatud kuudes ja päevades, arvestatakse esmalt kuud, siis päevad.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 642 sätestatud normi (vt eelmine küsimus) kohaldatakse kõikidele tähtaegadele, olgu need väljendatud päevades, kuudes või aastates.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 641 kohaselt, kui tähtaeg on väljendatud kuudes või aastates, lõpeb see viimase kuu sellel kuupäeval või viimase aasta kuu sellel kuupäeval, mis kannab sama numbrit kui toimingu, sündmuse, otsuse või kättetoimetamise kuupäev, millest tähtaega arvestatakse. Kui asjaomases järgmises kuus ei ole sama numbriga kuupäeva, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaeg on väljendatud kuudes ja päevades, arvestatakse esmalt kuud, siis päevad.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 642 sätestatud normi (vt eelmine küsimus) kohaldatakse kõikidele tähtaegadele, olgu need väljendatud päevades, kuudes või aastates.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühäl, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Nagu eespool selgitatud, pikendatakse tähtaega, mis lõppeks muidu laupäeval, pühapäeval, riigipühäl või muul puhkepäeval, esimese järgmise tööpäevani. Tähtaja pikendamist esimese järgmise tööpäevani kohaldatakse kõikide vaidluse esemete puhul ja kõikides menetlustes.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 643 kohaselt, kui pöördutakse Prantsusmaa emamaal asuvasse kohtusse, pikendatakse kohaleilmumise (*comparution*), tavakorras edasi kaebamise (*appel*), vastuväite esitamise (*opposition*), kohtuotsuse läbivaatamise taotluse (*révision*) ja kassatsioonikohtule õigusküsimustes edasikaebamise (*recours en cassation*) tähtaegu ühe kuu võrra nende isikute jaoks, kes elavad Guadeloupe'is, Prantsuse Guajaanas, Martinique'il, Réunionil, Mayotte'is, Saint-Barthélemyl, Saint-Martinis, Saint Pierre'is ja Miquelonis, Prantsuse Polüneesias, Wallisel ja Futunal, Uus-Kaledoonias või Prantsuse Antarktilistel ja Lõunaaladel; kahe kuu võrra välisriigis elavate isikute jaoks.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 644 kohaselt, kui pöördutakse kohtusse, mis asub Guadeloupe'is, Prantsuse Guajaanas, Martinique'il, Réunionil, Mayotte'is, Saint-Barthélemyl, Saint-Martinis, Saint Pierre'is ja Miquelonis või Wallisel ja Futunal, pikendatakse kohaleilmumise, tavakorras edasi kaebamise, vastuväite esitamise ja kohtuotsuse läbivaatamise taotluse esitamise tähtaegu ühe kuu võrra nende isikute jaoks, kes ei ela asja arutava kohtu järgses piirkondlikus omavalitsuses; kahe kuu võrra välisriigis elavate isikute jaoks.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Põhimõtteliselt on vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 538 tavakorras edasi kaebamise tähtaeg üks kuu hagiga asjades või viisteist päeva hagita asjades. Mitme muu sättega on siiski kehtestatud sellest põhimõttest erandeid. Näiteks on sellise edasikaebamise tähtaeg viisteist päeva, kui on tegemist ajutiste meetmete kohaldamise menetluses tehtud otsuste, täitevkohtu otsuste, perekonnakohtu otsuste, alaealiste asjade kohtu otsustega haridustoetuse küsimustes jne.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmutamise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmutamiseks kindla kuupäeva?

Üldiselt võidakse kohaleilmumise ja kohtukutse kättetoimetamise tähtaegu tsiviilkohtutes kiireloomulistel juhtudel kohtu loal lühendada. Neid tähtaegu võidakse lühendada ka seaduse või määruste alusel.

Näiteks võidakse pooltel lubada kohtukutse eraldi märgitud kuupäevaks kätte toimetada ajutiste meetmete kohaldamise / lühikese etteatamisajaga menetlustes, aga ka kiirendatud menetluse raames.

Üldiselt võivad kohtud lükata asja arutamise edasi hilisemale kuupäevale, et võimaldada pooltel kohale ilmuda.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikliga 647, kui dokument, mis on adresseeritud poolele, kes elab kohas, kus ta saaks tähtaja pikendamisest kasu, toimetatakse talle isiklikult kätte kohas, kus kohalikud elanikud ei saaks sellisest pikendamisest kasu, kohaldatakse ainult kohalikele elanikele lubatud tähtaegu.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Aegumis- või õigust lõpetava tähtaja lõppemine lõpetab menetluse algatamise õiguse ning avaldus tunnistatakse selle sisu arutamata vastuvõetamatuks. Seaduses sätestatud või kohtu kehtestatud menetlustähtaja eiramise eest määratavad karistused erinevad olenevalt tähtaja rollist ja tehtavast menetlustoimingust. Õigusaktidega ei ole kohaleilmumise tähtaja eiramise eest karistusi ette nähtud: kohtupraktika kohaselt tühistab selle tähtaja eiramine enne tähtaja lõppu tehtud kohtuotsuse, kui kostja ei ole kohale ilmunud.

Kui pool jätab määratud tähtaja jooksul hoolsuskohustuse täitmata, karistatakse seda üldjuhul tema asja kohtuasjade nimekirjast eemaldamisega. Menetlustoimingu tegemata jätmist võidakse siiski karistada ka õigustühiseks tunnistamisega (näiteks kui kohtukutset ei toimetata ettenähtud tähtaja jooksul kohtukantseleisse) või uurimise lõpetamisega kohtuasja toimiku koostamise kontekstis (kirjalik tavamenetlus).

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutamata jättnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Hagi/avalduse esitamise õiguse aegumise ennistamiseks ei ole õiguskaitsevahendeid, mis on aegumis- või õigust lõpetava tähtaja lõppemise õiguslik tagajärg.

Kui seaduses on nii ette nähtud, on kohtul võimalik vabastada pool osaliselt õiguse lõppemisest, mis järgneb tähtaja eiramisele. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 540 võimaldab tähtaja mittejärgimise tagajärjel kehtestatud keelu osalist tühistamist, et vaidlustada otsus, mis tehti tagaselja või mis tuli teha seoses vastuväitega, kui pool ei saanud temast olenemata põhjustel kohtuotsusest õigel ajal teada, et seda vaidlustada, või ei olnud ta suuteline tegutsema.

Kohtu otsuse suhtes, millega tunnistatakse menetlustoiming tühi, võib esitada tähtaja ennistamise avalduse. Lisaks lõpetab seda laadi tühisus käimasoleva menetluse, kuid jätab õiguse hagi/avaldus uuesti esitada. Seega võib esitada uue hagi/avalduse, tingimusel et ei esine menetluse raugemise põhjust, eelkõige õigust lõpetava tähtaja möödumist.

Edasikaebust ei ole võimalik esitada otsuse peale, millega kohtuasi eemaldatakse läbivaatamisele tulevate kohtuasjade nimekirjast. Eemaldamine jätab hagi iseenesest puutumata. Aegumis- või õigust lõpetava tähtaja katkestab kohtukutse kättetoimetamine ja see toime jääb alles. Peatamise saab lõpetada avaldusega kohtuasi uuesti kohtuasjade nimekirja kanda, märkides ära eemaldamist õigustanud toimingute tegemise.

Seotud lingid

 [Sait Legifrance – tsiviilkohtumenetluse seadustik \(prantsuse keeles\)](#)

 [Sait Legifrance – tsiviilkohtumenetluse seadustik inglise ja hispaania keeles](#)

 [Sait Legifrance – riigipühad](#)

Viimati uuendatud: 12/01/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Horvaatia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Horvaatia Vabariigis reguleerivad tsiviilkohtumenetluse tähtaegu tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (edaspidi „NN“; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) numbrid 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ja 70/19)) artiklid 111–114.

Tähtaeg on teatav ajavahemik, mille jooksul võib menetlustoimingu teha või enne mille lõppemist ei või seda teha.

Horvaatia menetlusõiguses tunnistatakse mitut liiki tähtaegu:

seadusjärgsed (*zakonski*) ja kohtulikud (*sudski*) tähtajad – seadusjärgsete tähtaegade kestus on seadusega ette nähtud ja seda ei saa kohus või pooled muuta ning kohtulikud tähtajad määrab kindlaks kohus omal äranägemisel iga konkreetse asja puhul oma õiguslike volituste alusel;

pikendatavad (*produživi*) ja mittepikendatavad (*neproduživi*) tähtajad – seadusjärgsed tähtajad ei ole pikendatavad, samas kui kohtulikke tähtaegu võib pikendada ja selle üle otsustab kohus, kuid ainult asjaomase isiku taotluse alusel, kui pikendamiseks on põhjendatud alused (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 111 lõige 2);

subjektiivsed (*subjektivni*) ja objektiivsed (*objektivni*) tähtjad – subjektiivsed tähtjad on need, mille algus sõltub sellest, millal volitatud isik saab teada sündmusest, mis on tähtaja arvutamisel oluline, ning objektiivsed tähtjad arvutatakse alates olulise asjaolu ilmnmisest, olenemata sellest, kas volitatud isik on sellest teada saanud;

aegumis- (*prekluzivni*) ja soovituslikud (*instruktivni*) tähtjad – aegumistähtjast mittekinnipidamine toob kaasa menetlustoimingu tegemise õiguse kadumise, samas kui soovituslikust tähtjast mittekinnipidamine ei too kaasa kahjulikke tagajärgi ja teha võib järgneva menetlustoimingu;

miinimum- (*dilatorni*) ja täitmise (*paricijski*) tähtjad – miinimumtähtjad tähendavad, et menetlustoimingut ei või teha enne teatava ajavahemiku möödumist, samas kui täitmise tähtjad tähendavad, et kohus ei või teha teatavat toimingut enne täitmise tähtaja möödumist;

tsiviilõiguslikud (*građanskopravni*) ja menetlusõiguslikud (*procesnopravni*) tähtjad – tsiviilõiguslikud tähtjad määravad kindlaks ajavahemiku tsiviilõiguse materiaaõiguslikest normidest tulenevate õiguste kasutamiseks või kohustuste täitmiseks, samas kui menetlusõiguslikud tähtjad määravad kindlaks ajavahemiku (tsiviil)menetlusõigusest tulenevate õiguste kasutamiseks või kohustuste täitmiseks.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Horvaatia Vabariigis on puhkepäevade nimekirj reguleeritud Horvaatia Vabariigi riigipühade, mälestuspäevade ja puhkepäevade seadusega (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*) (NN nr 110/19).

Horvaatia Vabariigi riigipühad on järgmised:

1. jaanuar – uusaasta

6. jaanuar – kolmekuningapäev

esimene ja teine ülestõusmispüha

Kristuse pühima ihu ja vere suurpüha

1. mai – tööpüha

30. mai – omariikluse päev

22. juuni – fašismivastase võitluse päev

5. august – võidu- ja tänapüha päev ning kodumaa veteranide päev

15. august – Neitsi Maarja taevavõtmise suurpüha

1. november – hingedepäev

18. november – kodusõja ohvrite ning Vukovari ja Škabrnja ohvrite mälestamise päev

25. detsember – esimene jõulupüha

26. detsember – teine jõulupüha / Püha Stefanose päev.

Horvaatia Vabariigis on riigipühad puhkepäevad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegu arvutatakse päevades, kuudes ja aastates.

Tähtaegade arvutamise reeglid kehtivad kõikide tähtaegade kohta. Tähtjad arvutatakse täispäevades, keskööst keskööni (*computatio civilis, a die ad diem*), ja mitte hetkest hetkeni, tunde ja minuteid arvutades (*computation naturalis, a momento ad momentum*). Üldreeglite kohta lisateabe saamiseks vt vastus 1. küsimusele.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Alguskuupäev on menetluse algatamise või muu toimingu (nt kättetoimetamine, teatavakstegemine) tegemise kuupäev, millest alates tuleb tähtaja kestust arvutada. Alguskuupäev ei sisaldu päevades väljendatud ajavahemikus. Tähtaja alguseks võetakse esimene sellele järgnev päev.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Üldreegli järgi peab kättetoimetamine toimuma tööpäeval ja täpsemalt kl 7.00 kuni kl 20.00 kättetoimetamise adressaadiks oleva isiku elu- või töökohas või kohtus, kui nimetatud isik viibib seal. Eespool esitatud reegel selle kohta, et kättetoimetamine peab toimuma tööpäeval ja täpsemalt kl 7.00 kuni kl 20.00, ei kehti erandina posti teel või notaripoolse kättetoimetamise korral.

Dokumente võib kätte toimetada ka muul ajal ja kohas selle isiku nõusolekul, kes on kättetoimetamise adressaat.

Kui kohus peab seda vajalikuks, teeb ta korralduse toimetada dokumendid kätte muus kohas või muul ajal. Seda liiki kättetoimetamise korral tuleb isikule, kellele teade kätte toimetatakse, anda kohtuotsuse ärakiri, mille alusel see korraldus tehti. Otsusele ei ole vaja lisada selgitust.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaeg on arvutatud päevades, siis ei hõlma see tähtaeg kättetoimetamise või teatamise päeva ega selle sündmuse päeva, millest tähtaeg algab. Selle asemel algab tähtaeg esimesel sellele järgneval päeval.

Näiteks kui sündmus, millest 15päevane ajavahemik peab algama, toimus 5. veebruaril, lõpeb 15päevane tähtaeg 20. veebruari keskööl.

Seega ei alga tähtaja arvutamine sündmuse päeval (*dies a quo*), vaid järgmisel päeval.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, siis tähendab märgitud päevade arv kalendripäevi. Kui tähtaja viimane päev langeb riigipühale või pühapäevale või muule päevale, mil kohus ei ole avatud, lõpeb see tähtaeg sellele järgneva esimese tööpäeva lõpus.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kuudes või aastates arvutatud tähtaeg lõpeb viimase kuu või aasta selle kuupäeva lõpus, millel on tähtaja alguspäevaga sama number.

Kui viimases kuus sellist kuupäeva ei ole, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt 8. küsimus.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohtu kehtestatud tähtaega võib pikendada ainult üks kord asjaomase isiku taotlusel, kui selleks on õiguspärased põhjused.

Taotlus tuleb esitada enne selle tähtaja lõppu, mille pikendamist taotletakse.

Tähtaja pikendamist käsitleva otsuse peale ei ole võimalik apellatsioonkaebust esitada.

Pikendatud tähtaeg algab esimesel päeval pärast selle tähtaja lõppemist, mille pikendamist taotleti.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Pooled võivad esitada apellatsioonkaebuse esimese astme kohtu tehtud otsuse peale viieteistkümnepäevase jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäevast, kui seadusega ei ole muud tähtaega ette nähtud. Tšekke ja käskveksleid käsitlevates vaidlustes on see tähtaeg kaheksa päeva.

Kõik apellatsioonkaebuse esitamise tähtjad peatatakse ajutiselt ajavahemikul 1.–15. augustini.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmunise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmuniseks kindla kuupäeva?

Kohtu kehtestatud tähtaega võib pikendada ainult üks kord asjaomase isiku taotlusel, kui selleks on õiguspärased põhjused.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Horvaatia Vabariigi tsiviilkohtumenetluse normid ei näe ette tähtaja pikendamist vastavalt poolte elukohale.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tagajärjed sõltuvad tähtaegade õiguslikust olemusest, st selliste seadusjärgsete tähtaegade puhul, mis ei ole pikendatavad, ja juhul kui pool jätab menetlustoimingu ettenähtud tähtaja jooksul tegemata, toob tähtaja mittejärgimine kaasa järgneva menetlustoimingu tegemise õiguse kadumise.

Teisalt on olemas tähtajad, mille järgimata jätmine järgneva toimingu tegemise õiguse kadumist kaasa ei too. Selliseid tähtaegu nimetatakse soovituslikeks tähtaegadeks.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui pool ei ilmu kohtusse või ei pea kinni menetlustoimingu tegemise tähtajast ja kaotab sel põhjusel õiguse toimingut teha, võib kohus lubada poolel tema taotluse alusel teha see toiming hilisemal ajal (tähtaja ennistamise avaldus), kui leiab, et tähtaja möödalaskmisel olid õiguspärased põhjused.

Taotlus tuleb esitada kaheksa päeva jooksul alates päevast, millal tähtaja möödalaskmise põhjused lakkasid; kui pool sai tähtaja möödumisest teada hilisemal ajal, algab eespool nimetatud ajavahemik päeval, mil ta sellest teada sai. Pärast kahe kuu möödumist tähtaja möödalaskmise päevast ei saa tähtaja ennistamise avaldust enam esitada.

Viimati uuendatud: 06/02/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Itaalia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtajad – s.t ajavahemik, mille jooksul tuleb astuda konkreetset sammu – võivad olla a) kohustuslikud (*perentorio*), s.t selle tähtaja mittejärgimine muudab sammu kehtetuks, b) indikatiivsed (*ordinatorio*), s.t selle tähtaja mittejärgimisega ei kaasne sammu kehtetuks tunnistamist, ning c) minimaalsed (*dilatorio*), s.t samm on kehtetu, kui see tehakse enne teatavat tähtaega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–155; vt allpool osutatud lisa).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevadena käsitatakse järgmisi päevi: kõik pühapäevad, 1. jaanuar, 6. jaanuar, 25. aprill, teine ülestõusmispüha, 1. mai, 2. juuni, 15. august, 1. november, 8. detsember ning 25. ja 26. detsember.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustähtaegade arvutamisel ei võeta arvesse tähtaja alguspäeva (*dies a quo*). Kui tähtaja viimane päev (*dies ad quem*) on puhkepäev, pikendatakse tähtaega automaatselt järgmise tööpäevani. Kui seaduses osutatakse täispäevadele (*giorni liberi*), jäetakse arvutustest välja nii tähtaja algus- kui ka lõppkuupäev.

Kui seaduses ei ole sõnaselgelt sätestatud, et tähtaeg on kohustuslik, käsitatakse tähtaega indikatiivsenä.

Kuudes või aastates väljendatud tähtaegu arvutatakse tavakalendri alusel. Seega möödub tähtaeg alguskuule vastava kuu viimasel päeval kell 24.00 või aastates väljendatud tähtaja korral algusaastale vastava tulevase aasta kuu viimasel päeval kell 24.00, kusjuures see ei ole oluline, kas kuus on 31 või 28 päeva või kas tähtaja sisse jääb liigaasta veebruar.

Kohustuslikke tähtaegu ei saa pikendada.

Üld- ja halduskohtute (välja arvatud töökohtu) menetlustähtajad peatatakse automaatselt suvepuhkuse ajaks igal aastal ajavahemikul 1.–31. augustini kooskõlas reformiga, mis rakendati dekreetseadusega nr 132/2014 (enne seda kestis suvepuhkus 15. septembrini), ning nende tähtaegade arvutamine jätkub või algab selle puhkuseperioodi lõppedes.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kui kohtunik ei ole alguskuupäeva kindlaks määranud, hakkab tähtaeg kulgema hetkest, mil pool saab tegelikult või seaduses sätestatud korras oma kohustusest teada (näiteks hakkab apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg kulgema alates kohtuotsuse teatavakstegemisest, või kui pool selle juures ei viibi, siis avaldamisest).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

See võib olla nii järgmistel juhtudel.

a) Kui tegemist on tähtaegadega, mis hakkavad kulgema dokumendi kättetoimetamisest või teatavakstegemisest (näiteks kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtajad).

Neil juhtudel – apellatsioonkaebuse esitamise lühikese tähtaja korral, mis on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 325 (30 päeva esimese kaebuse korral või 60 päeva õigusküsimustes kassatsioonikohtule esitatava apellatsioonkaebuse korral) – on tähtis see, millisel ajahetkel sai adressaat kätte kohtuotsuse koopia. Sellepärast võib tähtaja kulgemise algushetk tõepoolest varieeruda sõltuvalt kättetoimetamise viisist, sest posti teel edastamine võib võtta rohkem aega kui edastamine kohtutäituri abil.

b) Posti teel kättetoimetamisega seoses on konstitutsioonikohus sedastanud (2002. aasta kohtuotsus nr 477 ja 2004. aasta kohtuotsus nr 28), et kohtudokument loetakse saatja poolt kättetoimetatuks dokumendi üleandmisega kohtutäiturile olenemata sellest, millist edastusviisi pärast seda kasutatakse (posti teel või kohtutäituri abil), kuid saaja seisukohast on kohtudokument kätte toimetatud sel kuupäeval, mil ta selle dokumendi kätte saab.

See põhimõte tähendab, et saatja poolt dokumendi kättetoimetamise aeg erineb adressaadi poolt dokumendi kättesaamise ajast ning seda põhimõtet on tunnistanud ka nõukogu määruses (EÜ) nr 1348/2000. Kõnealuse põhimõte on seotud ainult dokumendi kättetoimetamise õigeaegsusega, s.t leitakse, et saatja on seadusest tulenevat tähtaega järginud, kui dokument antakse kohtutäiturile üle enne kohaldatava tähtaja möödumist. See ei mõjuta muude tähtaegade kulgemise algusaega, s.t adressaadile dokumendi teatavakstegemise või kättetoimetamise tähtaja või kohtuotsuse avaldamise tähtaja või mõne muu sellise sündmuse tähtaja kulgemise algust, mida on üksikasjalikumalt kirjeldatud ülevalpool.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei, sündmuse kuupäeva arvesse ei võeta.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Arvesse võetakse kõiki päevi, aga juhul, kui tähtaeg langeb riigipühale, pikendatakse seda tähtaega järgmise tööpäevani.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui tähtaega väljendatakse kuudes või aastates, peetakse silmas kalendrikuid ja -aastaid.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Neil juhtudel möödub tähtaeg alguskuule vastava kuu viimasel päeval kell 24.00 või aastates väljendatud tähtaja korral algusaastale vastava tulevase aasta kuu viimasel päeval kell 24.00, kusjuures ei ole oluline, kas kuus on 31 või 28 päeva või kas tähtaja sisse jääb liigaasta veebruar.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohustuslikke tähtaegu ei saa pikendada. Kuid pooled võivad taotleda kohtult tähtaja pikendamist, kui nad suudavad tõendada, et nad ei pidanud tähtajast kinni neist sõltumatutel põhjustel.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kõigepealt tuleb eristada pikki ja lühikesi tähtaegu.

Pikk tähtaeg on kuus kuud alates kohtuotsuse avaldamisest. Lühike tähtaeg, mis hakkab kulgema alates kohtuotsuse teatavastegemisest, on 30 päeva apellatsioonikohtule esitatava apellatsioonkaebuse korral ja 60 päeva kassatsioonikohtule esitatava apellatsioonkaebuse korral. Kolmanda isiku apellatsioonkaebused (*opposizione di terzo revocatoria*) ja läbivaatamistaoitlused (*revocazione*) tuleb esitada 30 päeva jooksul alates hetkest, mil saadi teada pettusest või veast, millele taotluses tuginetakse. Kohtualluvuse puudumisega seotud apellatsioonkaebused tuleb esitada 30 päeva jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Üldiselt võib kohus määrata tähtaja oma äranägemise järgi seaduses sätestatud vahemike piires. Poolte kohtusse ilmumise tähtaegu ei saa kohus siiski kindlaks määrata – need on kehtestatud seadusega. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 168*bis* alusel võib kohus lükata esimese istungi kuupäeva kuni 45 päeva edasi.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Itaalias ei ole tähtaegade pikendamist käsitlevat üldreeglit, aga teatavatel juhtudel on tähtaja kulgemine peatatud looduskatastroofi tõttu. Seega pikendatakse tähtaega üldjuhul ainult konkreetse meetme või ministri dekreediga hõlmatud isiku või piirkonna suhtes.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kohustuslike tähtaegadest kinni ei peeta, kaotatakse sellega õigus teha tähtajaga seotud toimingut.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tähtajast kinni pidamata jätnud menetlusosalised võivad taotleda tähtaja pikendamist, kui nad suudavad tõendada, et nad ei pidanud tähtajast kinni neist olenematutel põhjustel.

Lisad

Menetlustähtajad: tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 323–338 (72 Kb)

Menetlustähtajad: tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 152–155 (41 Kb)

Viimati uuendatud: 21/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Küpros

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Allpool on esitatud kõige olulisemad tähtajad tsiviilkohtumenetluse eeskirjade alusel.

Kohtudokumentide registreerimise tähtaeg

Üldiselt kinnitatud kohtukutse puhul peab hageja esitama nõude kohtule ja edastama selle kostjale kümne päeva jooksul alates kuupäevast, mil kostja esitab oma kohtusse ilmumise avalduse, välja arvatud juhul, kui kohus on ette näinud teisiti.

Kostja, kes on juba esitanud oma kohtusse ilmumise avalduse, peab esitama oma kaitseavalduse 14 päeva jooksul alates hagiavalduse kättesaamisest, välja arvatud juhul, kui kohus seda tähtaega pikendab.

Kohtuotsuse täitmisele pööramise tähtaeg

Kohtuotsust on võimalik täitmisele pöörata kuue aasta jooksul alates kuupäevast, mil see otsus muutus täitmisele pööratavaks. Kui kohtuotsust ei ole võimalik ette nähtud tähtaja jooksul täitmisele pöörata, võib hageja nõuda kohtuotsuse uuendamist (see kujutab endast tähtaja kaudset pikendamist).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Peale laupäevade ja pühapäevade on Küprosel järgmised puhkepäevad:

uusaasta: 1. jaanuar;

kolmekuningapäev: 6. jaanuar;

suure paastu alguspäev (liikuv püha);

riigipüha: 25. märts (1821. aasta revolutsiooni alguse aastapäev);

riigipüha: 1. aprill (1955–1959. aasta Küprose vabadusvõitluse alguse aastapäev);

maipüha: 1. mai;

Suur Reede: lihavõtetele eelnev reede;

2. ülestõusmispüha: lihavõtetele järgnev esmaspäev;

nelipüha (liikuv püha);

Neitsi Maarja taevavõtmise püha: 15. august;

iseseisvuspäev: 1. oktoober;

riigipüha: 28. oktoober (1940. aasta n-ö ei-ütlemise aastapäev);

jõululaupäev: 24. detsember;

esimene jõulupüha: 25. detsember;

teine jõulupüha: 26. detsember.

Lisaks kehtivad tsiviilkohtumenetluse eeskirjade artikli 61 kohaselt kohtusüsteemis järgmised puhkepäevad:

ajavahemik 10. juulist 9. septembrini (kaasa arvatud) (suvepuhkus);

ajavahemik 24. detsembrist 6. jaanuarini (kaasa arvatud) (jõulupuhkus);

ajavahemik lihavõttepühadele eelnevast neljapäevast kuni ülestõusmispühade teise pühapäevani (kaasa arvatud) (lihavõttepuhkus).

Istungeid ja muid menetlusi võib eespool nimetatud ajavahemikel läbi viia ainult lähtuvalt korraldustest, mille on andnud ülemkohus või mis tahes kohtunik tema pädevusse kuuluvate asjade puhul.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Erinevate tsiviilkohtumenetluste suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse eeskirju.

Hagiavalduse esitamise tähtaegade suhtes kohaldatakse tähtaegu käsitleva seaduse nr 165(I)/2002 sätteid.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaega hakatakse arvestama kättetoimetamisele järgnevast päevast, sest tõlgendamist käsitleva seaduse artikli 2 kohaselt tähendab päev nõ tervet ööpäeva.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tsiviilkohtumenetluse eeskirjade kohaselt toimetab dokumendid Kuprose Vabariigis isiklikult kätte kohtutäitur [kohtukäskjalg] (välja arvatud erandjuhtudel, mille puhul võib kohus taotluse alusel otsustada teisiti). Kättetoimetamise kuupäev tähtaega ei mõjuta.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei. Vt vastus küsimusele nr 4.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, peetakse silmas kalendripäevi, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab konkreetse asjaga seoses teisiti. Näiteks võib kohus ette näha, et kostja vastuväited tuleks registreerida kolme tööpäeva jooksul alates tänasest või et kohtumäärus tuleks kätte toimetada (näiteks kostjale *ex parte* menetluse korral või pangandusasutusele pangakontode külmutamise menetluse korral) viie tööpäeva jooksul alates määrase koostamisest. Tõlgendamist käsitleva seaduse kohaselt tähendab päev alati n-õ tervet ööpäeva.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Tähtaegade puhul peetakse silmas kalendrinädalaid või -kuid.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Neil juhtudel möödub tähtaeg nädala, kuu või aasta viimase päeva viimase tunni täitumisel.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, sel juhul pikendatakse tähtaega esimese järgneva tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tsiviilkohtumenetluse eeskirjade artikli 57 lõike 2 kohaselt võib kohus pikendada või lühendada mis tahes tähtaegu, mis on ette nähtud eespool esitatud eeskirjadega või kehtestatud asjakohaste kohtumäärustega, ilma et ta kehtestaks mis tahes tingimusi või nii, et ta kehtestab tingimused õigusemõistmise huvidest lähtuvalt.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Sellise ajutise või lõpliku kohtumääruse peale, mis on tehtud küsimuses, mis ei kujuta endast hagi, ja ajutiste meetmete võtmise avalduse tagasilükkamise peale võib apellatsiooni esitada 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil määrus muutub siduvaks, või alates avalduse tagasilükkamise kuupäevast. Kõigil muudel juhtudel (näiteks tsiviilasjas tehtud lõpliku kohtuotsuse peale) tuleb apellatsioon esitada kuue nädala jooksul alates kuupäevast, mil kohtuotsus muutub siduvaks.

Tähtaega on võimalik pikendada ainult harvadel ja erandlikel juhtudel.

Hagiavalduse esitamise tähtajad on sätestatud tähtaegu käsitlevas seaduses nr 165(I)/2002.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Pärast hagiavalduse kättetoimetamist on kostjal kohtusse ilmumise avalduse esitamiseks aega 10 päeva.

Muud pooltele kohtusse ilmumiseks ette nähtud tähtajad määrab kindlaks kohus ise.

Kui on esitatud hagiavaldus, siis *esimese* kuupäeva kohtusse ilmumiseks määrab kindlaks kohtu *registriosakond* avalduse esitamise ajal, välja arvatud juhul, kui eksisteerivad konkreetset põhjused määrata kohtusse ilmumiseks konkreetne kuupäev. Sel juhul määratakse konkreetne kuupäev alles siis, kui asja menetlev kohus annab selleks loa.

Muude tähtaegade muutmist on käsitletud küsimusele nr 11 antud vastuses.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kui kohtu tööpiirkonnas kohaldatakse Kuprose õigust, kohaldatakse samu eeskirju ja samu tähtaegu olenemata selle poole elukohast, kellele toimingust teatatakse.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kostja ei esita kohtusse ilmumise avaldust või ei esita pärast sellise avalduse esitamist oma kaitseavaldust ette nähtud tähtaja jooksul, võib hageja esitada avalduse enda kasuks otsuse tegemiseks.

Samuti võib kostja esitada avalduse hagiavalduse rahuldamata jätmiseks, kui üldiselt kinnitatud kohtukutse puhul ei ole hageja suutnud esitada nõuet ette nähtud tähtaja jooksul.

Lisaks võib kohus jätta tähelepanuta vastuväited, mis esitati hagiavaldusega seoses pärast asjaomase tähtaja möödumist, ning seetõttu võib tähtaegu mittejärginud kostja jääda ilma õigusest saada menetluse jooksul ära kuulatud.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tähtaegu mittejärginud hageja, kelle hagiavaldus on rahuldamata jäetud, võib paluda võtta avalduse uuesti menetlusse.

Tähtaegu mittejärginud kostja, kelle vastu kohtuotsus tehti, võib paluda kohtuotsuse tühistada.

Sellised avaldused võib esitada erandkorras.

Viimati uuendatud: 07/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Läti

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtajad on ajavahemikud, mille jooksul tuleb teha teatavad menetlustoimingud.

Tähtajad võib liigitada selle alusel, kelle jaoks need on siduvad, alljärgnevalt:

- kohtu, kohtuniku või kohtutäituri jaoks kehtestatud tähtajad on sätestatud seaduses ja on tavaliselt lühikesed. Tsiviilkohtumenetluste puhul ulatuvad need tähtajad ühest päevast 30 päevani (nt tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Civilprocesa likums*) paragrahvi 102 lõike 2 kohaselt on tähtaeg 15 päeva; paragrahvi 140 lõike 9 kohaselt 30 päeva; paragrahvi 341.6 lõike 2 kohaselt 15 päeva). Kohus peab otsustama hagi või avalduse menetlusse võtmise seitsme päeva jooksul pärast selle saamist, kuid kui avaldusega taotletakse lapse Läti tagasitoomist ja see tuleb esitada välisriigile, tuleb otsus teha kohtuistungil 15 päeva jooksul pärast menetluse algatamist. Hagi tagamise abinõude kohta tuleb kohtumäärus teha hiljemalt järgmisel päeval pärast menetluse algatamist. Esialgse õiguskaitse määrus kaitseks vägivalla eest tuleb teha hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast asjaomase taotluse saamist, kui selle võimaldamiseks ei ole vaja nõuda täiendavaid tõendeid või kui viivitamine võib olulisel määral kahjustada hageja õigusi. Muudel juhtudel tuleb otsus teha 20 päeva jooksul pärast avalduse või taotluse saamist. Teatavat liiki kohtuasjade puhul on kehtestatud tähtaeg, mille jooksul tuleb alustada asja

lābivaatamist või asi uuesti läbi vaadata ja teha kohtulahend. Kohtuotsuse või muu kohtulahendi koopia tuleb välja saata hiljemalt kolme päeva jooksul pärast kohtuotsuse või muu kohtulahendi kuulutamist või lühitsuse kuulutamise korral kolme päeva jooksul pärast tervikotsuse koostamist. Seaduses on sätestatud ka muud tähtajad. Mõnikord peab kohus või kohtutäitur tegema teatavad toimingud viivitamata. Teatavatel seaduses sätestatud juhtudel kehtivad üldised tähtajad, mida kohus või kohtunik võib täpsustada, määraes seega ise tähtaja, mille jooksul tuleb toiming teha. Keerukate asjade korral võib kohus koostada lühitsuse, mis koosneb üksnes sissejuhatavast osast ja resolutsioonist. Seejärel koostab ta 14 päeva jooksul tervikotsuse ja täpsustab tervikotsuse valmimise kuupäeva. Tsiivilkohtumenetluse seaduses ei ole sätestatud tähtaegu, mille jooksul peab kohus tsiivilasja ette valmistama ja seda menetlema. Sellest olenemata on kohtute seaduse (*Likums par tiesu varu*) paragrahvis 28 sätestatud, et selleks et tagada isikute rikutud õiguste kaitse, peab kohus vaatama kohtuasja läbi õigel ajal, mis tähendab, et kohtuasja tuleb menetleda võimalikult kiiresti. Erandina tavapärasest kohtumenetlusest on tsiivilkohtumenetluse seadusega samal ajal ette nähtud konkreetsed hagide ja avalduste lābivaatamise tähtajad seoses teatavat liiki tsiivilasjadega, mille suhtes kohaldatakse erimenetlust: näiteks peab kohtunik tegema otsuse vaidlustamata nõuete täitmise avalduse kohta seitsme päeva jooksul pärast selle saamist. Peale selle sisaldatakse erioigusaktid sätteid, millega nähakse ette, millised küsimused tuleb lahendada erakorralise menetluse korras (näiteks tuleb prioriteetseks pidada mis tahes hagi, mis on seotud lapse õiguste tagamisega ja huvide kaitsmisega, nagu on sätestatud lapse õiguste kaitse seaduses (*Bērnu tiesību aizsardzības likums*)).

- Tsiivilkohtumenetluse seaduses on sätestatud tähtajad, mille jooksul peavad menetlusosalised tegema menetlustoiminguid: tõendid tuleb esitada hiljemalt 14 päeva enne kohtuistungit, välja arvatud juhul, kui kohtunik on määranud teistsuguse tähtaja (kirjaliku menetluse puhul seitse päeva); kaebus (*blakus sūdzība*) tuleb esitada kümne päeva jooksul; apellatsioonkaebus (*apelācija*) tuleb esitada 20 päeva jooksul jne. Enamikul juhtudel määrab menetlusosaliste ja mis tahes teiste huvitatud isikute suhtes kohaldatavad tähtajad kindlaks kohus, kohtunik või kohtutäitur, kes näeb õigusnormides ainult üldsõnaliselt sätestatud tähtaja asemel ette konkreetse tähtpäeva või määrab selle tähtpäeva sõltumatult, võttes nõuetekohaselt arvesse menetlustoimingu liiki, isiku elu- või asukoha kaugust ja muid asjaolusid.

Menetluses mitteosalivate isikute suhtes kohaldatavad tähtajad määrab kindlaks üksnes kohus või kohtunik.

Peamised tähtajad on järgmised:

- tõendite esitamise tähtaeg: kui kohtunik ei ole ette näinud teisiti, tuleb tõendid esitada hiljemalt 14 päeva enne kohtuistungit (seitse päeva enne kirjaliku menetluse algust). Asja arutamise ajal võib tõendeid esitada vaidluse poole või kolmanda isiku põhjendatud taotluse alusel, tingimusel et sellega ei põhjustata viivitusi kohtuasja lahendamises või kui kohus nõustub, et tõendite õigeaegne esitamine ei olnud mõjuvatel põhjustel võimalik, või kui tõendid on seotud asjaoludega, mis ilmnesis alles menetluse käigus. Kohtu tehtud tõendite vastuvõtmisest keeldumise määrust ei saa vaidlustada, kuid selle peale võib esitada vastuväited apellatsioonkaebuse (*apelācija*) või kassatsioonkaebuse (*kasācija*) raames.
- kostja vastuse esitamise tähtaeg: pärast menetluse algatamist tuleb hagiavaldus saata kohe kostjale tema ametlikul e-posti aadressil või tähtitud kirjaga, andes talle kirjaliku vastuse esitamiseks aega 15–30 päeva pärast hagiavalduse saatmise kuupäeva;
- menetluse teistmise ja kohtuasja uuesti lābivaatamise taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks ette nähtud tähtaeg: kui kohtuotsus on tehtud tagaselja, võib kostja 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse saatmise päeva pöörduda kohtu poole taotlusega menetluse teistmiseks ja kohtuasja uuesti lābivaatamiseks.

Menetluse peatamise tähtaeg:

kui menetlusosalisest või iseseisva nõudega kolmandast isikust füüsiline isik on surnud või menetlusosalisest või iseseisva nõudega kolmandast isikust juriidiline isik on tegevuse lõpetanud ja kui vaidlusalune õigussuhe võimaldab õiguste üleandmist, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub õigusjärglase või seadusliku esindaja määramiseks;

kui kohus on kindlaks teinud menetlusosalise või kolmanda isiku teovõime sellise piirangu, mis takistab tal tsiivilkohtumenetlusõigusi ja -kohustusi iseseisvalt teostada, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub seadusliku esindaja määramiseks;

kui menetlusosaline või kolmas isik ei saa menetluses osaleda raske haiguse, vanuse või puude tõttu, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni kohtu poolt esindaja määramiseks ettenähtud tähtaja möödumiseni;

kui kohus teeb otsuse konstitutsioonikohtule esitatud taotluse kohta või kui konstitutsioonikohus on algatanud menetluse seoses kaebuse esitaja (taotluse esitaja) põhiseaduslikkuse järelevalve kaebusega; kui kohus otsustab esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsuse taotluse; kui asja lābivaatamine ei ole võimalik enne mõne muu tsiivil-, kriminaal- või haldusasja lahendamist, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub konstitutsioonikohtu või Euroopa Liidu Kohtu tsiivil-, kriminaal- või haldusmenetluses tehtud lahendi lõpliku jõustumiseni;

kui menetlusosaline või iseseisva nõudega kolmas isik on väljaspool Lāti piire pikaajalises lāhetuses või täitmas ametiülesandeid, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub kostja kohalolekut nõudva määrase väljastamiseks; kui menetlusosaline või iseseisva nõudega kolmas isik ei saa osaleda menetluses haiguse tõttu või kui kohus tellib eksperdiarvamuse, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni käesolevates punktides nimetatud asjaolude lõppemiseni;

kui pooled lepivad kokku menetluse peatamises ja ükski iseseisva nõudega kolmas isik ei esita vastuväiteid, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni kohtu määrmises esitatud tähtaja lõpuni;

kui kostja vastu on algatatud juriidilise isiku või füüsilise isiku maksejõuetusmenetlus seoses rahaliste nõuetega, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni maksejõuetusmenetluse lõpuleviimiseni.

Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg: esimese astme kohtu otsuse peale saab esitada apellatsioonkaebuse 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kuulutamist. Kui kuulutatakse lühitsus, hakatakse apellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kuupäevast, mille kohus määrab tervikotsuse koostamiseks. Kui kohtuotsus koostatakse pärast määratud kuupäeva, hakatakse selle peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kohtuotsuse tegeliku koostamise kuupäevast. Pärast tähtaja möödumist esitatud apellatsioonkaebus on vastuvõetamatu ja saadetakse selle esitajale tagasi; kaebuse (*blakus sūdzība*) võib esitada kümne päeva jooksul pärast päeva, mil kohus teeb vaidlustatava lahendi, kui tsiivilkohtumenetluse seaduses ei ole sätestatud teisiti. Pärast tähtaja möödumist esitatud kaebus on vastuvõetamatu ja saadetakse selle esitajale tagasi.

Uute asjaolude arvessevõtmise taotluse esitamise tähtaeg: sellise taotluse esitamise tähtaega arvestatakse järgmiselt:

seoses kohtuasja seisukohast oluliste asjaoludega, mis eksisteerisid menetluse ajal, kuid ei olnud ega saanud olla taotluse esitajale teada: alates nende asjaolude ilmnemise päevast;

seoses tunnistaja tahtlikult antud valeütlustega, tahtlikult esitatud valede eksperdiarvamustega või tõlgetega või võltsitud kirjalike või esemelite tõenditega, mis ilmnesis seoses kriminaalasjas tehtud ja jõustunud kohtuotsusega ning mille alusel asjaomane kohtuotsus tehti, või seoses kuritegeliku tegevusega, mis ilmnesis seoses kriminaalasjas tehtud ja jõustunud kohtuotsusega ning mille alusel tehti õigusvastane või alusetu kohtuotsus või -määrus: alates kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse jõustumise päevast;

seoses kohtuotsuse kehtetuks tunnistamisega või asjaomase kohtuotsuse või muu kohtulahendi aluseks olnud mõne muu ametiasutuse otsuse kehtetuks tunnistamisega: alates päevast, mil jõustub kohtulahend, millega tunnistatakse kehtetuks tsiivil- või kriminaalasjas tehtud kohtuotsus, või alates päevast, mil tunnistatakse kehtetuks sellise kohtuotsuse või -määrase aluseks olnud mõne muu ametiasutuse otsus, mille kehtetuks tunnistamist uute ilmnenu asjaoludega seoses soovitakse;

kui tunnistatakse, et asja lahendamisel kohaldati õigusnormi, mis ei ole kooskõlas nimetatud õigusnormi suhtes esimusliku õigusnormiga: alates päevast, mil jõustub kohtuotsus või muu kohtulahend, mille kohaselt kaotab kohaldatud õigusnorm oma õigusjõu, sest see ei ole kooskõlas selle suhtes esimusliku õigusnormiga.

Täitedokumentide esitamise tähtajad: täitedokumendi võib täitmisele pööramiseks esitada kümne aasta jooksul alates päevast, mil jõustub kohtu või kohtuniku otsus või määrus, kui seaduses ei ole sätestatud muid aegumistähtaegu.

Kui kohtuotsusega on ette nähtud, et võib tuleb sisse nõuda perioodiliste maksetena, jäävad täitedokumendid jõusse terveks maksete tegemiseks ette nähtud ajaks; eespool osutatud kümneaastast ajavahemikku hakatakse siiski arvestama alates viimasest iga makse tegemiseks ette nähtud päevast.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Riigipühade, mälestuspäevade ja tähtpäevade seaduse kohaselt on riigipühad järgmised päevad:

1. jaanuar – uusaasta;

suur reede, ülestõusmispühade 1. ja 2. püha;

1. mai – tööpüha, Läti Vabariigi asutava kogu kokkukutsumise aastapäev;

4. mai – Läti Vabariigi taasiseseisvumispäev;

mai teine pühapäev – emadepäev;

nelipüha;

23. juuni – jaanilaupäev ehk Ligo päev;

24. juuni – jaanipäev;

Läti üldlaulu- ja -tantsupeo viimane päev;

18. november – Läti Vabariigi iseseisvuspäev;

24., 25. ja 26. detsember – jõulud (talvine pööripäev);

31. detsember – vana-aasta õhtu.

Õigeusklikud, vanausulised ja muude usuühenduste liikmed tähistavad ülestõusmispühasid, nelipüha ja jõule nende usuühenduste poolt kindlaksmääratud päevadel.

Juhul kui 4. mai, Läti üldlaulu- ja -tantsupeo viimane päev või 18. november langeb laupäevale või pühapäevale, siis on neile järgnev tööpäev puhkepäev.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustoimingud tehakse seaduses sätestatud tähtaegade jooksul. Kui seadusega ei ole tähtaega ette nähtud, määrab tähtaja kohus või kohtunik. Kohtu või kohtuniku määratud tähtajad peavad olema menetlustoimingu tegemiseks piisavalt pikad.

Tähtaja võib määrata täpse kuupäevana või kindlaksmääratud tähtpäeval lõppeva ajavahemikuna või aastates, kuudes, päevades või tundides väljendatud ajavahemikuna. Kui toimingut ei pea tegema kindlaksmääratud kuupäeval, võib seda teha mis tahes ajal määratud tähtaja jooksul. Ajavahemiku võib kindlaks määrata kindlalt toimuma pidava sündmuse kaudu.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Aastates, kuudes või päevades väljendatud menetlustähtajad hakkavad kulgema järgmisel päeval pärast tähtaja algust tähistavat kuupäeva või sündmust.

Tundides väljendatud menetlustähtajad hakkavad kulgema järgmisest tunnist pärast tähtaja algust tähistavat sündmust.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kohtudokumentid saadetakse isikutele peamiselt elektrooniliselt, veebipõhise süsteemi kaudu, kui adressaat on teatanud kohtule, et ta on nõus suhtlema kohtuga veebipõhise süsteemi kaudu; adressaadi esitatud e-posti aadressil, kui adressaat on teatanud kohtule, et ta on nõus kasutama kohtuga suhtlemiseks e-posti, või adressaadi ametlikul e-posti aadressil. Kui dokumendid edastatakse elektrooniliselt, loetakse need kättetoimetatuks kolmandal päeval pärast nende saatmise kuupäeva.

Kui kohtudokumente ei ole võimalik edastada füüsilisele isikule elektrooniliselt, saadetakse need füüsilise isiku ametlikult teatatud elukoha aadressil.

Kohtudokumentid võib toimetada kätte ka isiku töökoha aadressil. Kui kohtudokumente ei ole võimalik edastada juriidilisele isikule elektrooniliselt, saadetakse need tema registrijärgse asukoha aadressil. Kui dokumendid saadetakse postiga, loetakse need kättetoimetatuks seitsmendal päeval pärast postitamist.

Kohtudokumentid võib kätte toimetada adressaadile isiklikult või adressaadiga koos elavale täisealisele pereliikmele. Sellisel juhul loetakse dokumendid kättetoimetatuks kuupäeval, mil adressaat või muu isik need vastu võttis.

Seda, kas kohtudokumentid loetakse kättetoimetatuks, ei määra iseenesest see, kas nad on toimetatud füüsilise isiku ametlikult teatatud elukohta, elukohateates märgitud täiendaval aadressil, kohtuga suhtlemiseks teatatud aadressil või juriidilise isiku registrijärgsesse asukohta või kas postkontorist saadakse kättetoimetamise kinnitus või kas dokumendid tagastatakse. Adressaat saab eelduse, et dokumendid on kätte toimetatud seitsmendal päeval pärast saatmise kuupäeva, kui dokumendid saadeti posti teel, või kolmandal päeval pärast saatmise kuupäeva, kui dokumendid saadeti e-posti teel või neist on teavitatud veebi kaudu, ümber lükata, viidates objektiivsetele, tema tahtest sõltumatutele asjaoludele, mis ei võimaldanud tal dokumente märgitud aadressil kätte saada. Kui adressaat keeldub kohtudokumente vastu võtmast, loetakse dokumendid kättetoimetatuks kuupäeval, mil adressaat keeldus neid vastu võtmast.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei. Kui ajavahemik hakkab kulgema teatavast sündmusest, siis algab tähtaja kulgemine järgmisel päeval pärast selle sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, siis hõlmab päevade arv kõiki kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Aastates, kuudes või päevades väljendatud tähtaeg hõlmab kalendripäevi.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Aastates väljendatud tähtaeg möödub asjaomase ajavahemiku viimase aasta vastava kuu vastaval kuupäeval.

Kuudes väljendatud tähtaeg möödub asjaomase ajavahemiku viimase kuu vastaval kuupäeval. Kui kuudes väljendatud tähtaja lõpp satub kuule, milles vastavat kuupäeva ei ole, loetakse tähtaeg lõppenuks selle kuu viimasel päeval.

Teatava kuupäevani kulgev tähtaeg möödub sellel kuupäeval.

Menetlustoimingut võib teha kuni selleks ettenähtud tähtaja viimase päeva kella 24.00-ni.

Iga kohtus tehtava menetlustoimingu tähtaeg lõpeb kohtu tööpäeva lõpus. Kui hagi, avaldus, apellatsioonkaebus või muu dokument toimetatakse kontaktisikule tähtaja viimasel kuupäeval kella 24.00-ks, siis loetakse asjaomane dokument esitatuks õigel ajal.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaja lõpp langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, loetakse tähtaja viimaseks päevaks järgmine tööpäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Menetlusosalise taotluse alusel võidakse pikendada üksnes kohtu või kohtuniku määratud tähtaegu. Muid seaduses sätestatud tähtaegu võib kohus menetlusosalise taotlusel siiski ennistada. Tähtaja pikendamise või möödalastud tähtaja ennistamise taotlus esitatakse kohtule, kus oleks pidanud tegema toimingut, mille tegemise tähtaeg on möödunud, ja taotlus vaadatakse läbi kirjalikus menetluses. Enne taotluse läbivaatamist kirjalikus menetluses teatatakse sellest menetlusosalistele ja neile saadetakse samal ajal tähtaja pikendamise või möödalastud tähtaja ennistamise taotlus. Menetlustähtaja ennistamise taotlusele tuleb lisada menetlustoimingut tegemiseks vajalikud dokumendid ja tähtaja ennistamise põhjused.

Kohtuniku määratud tähtaega võib pikendada oma äranägemist mööda kohtunik ise. Kohtu või kohtuniku tähtaja pikendamisest või ennistamisest keeldumise peale võib esitada kaebuse (*blakus sūdžība*).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kaebuse võib esitada kümne päeva jooksul pärast päeva, mil kohus teeb asjaomase lahendi.

Juhul kui see lahend tehakse kirjalikus menetluses, hakatakse kaebuse esitamise tähtaega arvestama lahendi kättetoimetamise päevast.

Kui lahend tehakse tagaselja (näiteks lahend, millega antakse korraldus koguda tõendeid või rakendada esialgse õiguskaitse abinõu), hakatakse kaebuse esitamise tähtaega arvestama lahendi kättetoimetamise või saatmise päevast.

Kui isikule, kelle elukoht, asukoht või registrijärgne asukoht ei ole Lätis, kuid aadress on teada, on lahend edastatud kooskõlas ELi õigusaktidega või Läti suhtes siduvate rahvusvaheliste lepingutega, võib isik esitada kaebuse 15 päeva jooksul pärast lahendi kättetoimetamist, või kui kohus on kuulutanud lühilahendi, siis pärast terviklahendi kättetoimetamist.

Apellatsioonkaebus (*apelācija*) tuleb esitada 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kuulutamise päeva või kui kuulutatakse lühiootsus, 20 päeva jooksul pärast kuupäeva, mille kohus on määranud tervikotsuse koostamiseks. Kui kohtuotsus koostatakse pärast määratud kuupäeva, hakatakse selle peale appellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kohtuotsuse tegeliku koostamise kuupäevast.

Kui isikule, kelle elukoht, asukoht või registrijärgne asukoht ei ole Lätis, kuid aadress on teada, on kohtuotsus saadetud kooskõlas ELi õigusaktidega või Läti suhtes siduvate rahvusvaheliste lepingutega, võib isik esitada appellatsioonkaebuse 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist.

Kassatsioonkaebus (*kasācija*) tuleb esitada 30 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kuulutamise päeva, kuid lühiootsuse kuulutamise puhul 30 päeva jooksul pärast päeva, mille kohus on määranud tervikotsuse koostamiseks. Kui kohtuotsus koostatakse pärast määratud kuupäeva, hakatakse selle peale appellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kohtuotsuse tegeliku koostamise kuupäevast.

Kui isikule, kelle elukoht, asukoht või registrijärgne asukoht ei ole Lätis, kuid aadress on teada, on kohtuotsus saadetud kooskõlas ELi õigusaktidega või Läti suhtes siduvate rahvusvaheliste lepingutega, võib isik esitada kassatsioonkaebuse 30 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist.

Kui appellatsioon- või kassatsioonkaebus esitatakse pärast tähtaja möödumist, siis on see vastuvõetamatu ja saadetakse selle esitajale tagasi. Kohtulahendi peale lükata appellatsioon- või kassatsioonkaebus tagasi võib esitada kaebuse (*blakus sūdžība*) kümne päeva jooksul alates päevast, mil kohus asjaomase lahendi tegi.

Teatavat liiki vaidluste puhul (näiteks seoses välisriigi kohtu tehtud otsuse tunnustamisega) võivad edasikaebuse esitamiseks olla ette nähtud konkreetsed tähtajad, mis määratakse kindlaks iga üksikjuhtumi puhul eraldi tsiviilkohtumenetlust reguleerivate normide kohaselt.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohus peab kohtuasja arutamise edasi lükkama ja määrama kohtuistungile jaoks uue kuupäeva järgmistel juhtudel:

üks menetlusosalistest ei ole kohtuistungile ilmunud ning teda ei ole teavitatud kohtuistungile toimumise ajast ja kohast;

üks menetlusosalistest, keda on teavitatud kohtuistungile toimumise ajast ja kohast, kuid kes ei ole sellegipoolest kohtuistungile ilmunud põhjustel, mida kohus peab põhjendatuks;

kostjale ei ole kätte toimetatud hagiavaldust ja sel põhjusel taotleb kostja asja kohtuliku arutamise edasilükkamist;

menetlusosalisena on vaja kohtusse kutsuda isik, kelle õigusi või õigustatud huve võidakse kohtuotsusega rikkuda;

kui edasilükkamine võib aidata taastada abikaasade kooselu või soodustada vaidluse rahumeelset lahendamist, mispuhul kohus võib kohtuistungile omal algatusel edasi lükata, võib poole taotlusel asja arutamise sel eesmärgil edasi lükata ka korduvalt;

kui kostja elu- või asukoht ei ole Lätis ja kostjale on saadetud teade kohtuistungile toimumise aja ja koha kohta ning on saadud dokumentide kättetoimetamise kinnitus, kuid kostja ei ole saanud teadet õigel ajal ega ilmu kohtuistungile;

kui kostja elu- või asukoht ei ole Lätis ja kostjale on saadetud teade kohtuistungile toimumise aja ja koha kohta või hagiavaldus, kuid ei ole saadud kinnitust ja kostja ei ilmu kohtuistungile;

pooltelt on saadud nõusolek lepitusmenetluse kasutamiseks.

Kohus võib asja arutamise edasi lükata ka muudel asjaoludel.

Kohus võib asja arutamise edasi lükata:

kui hageja, keda on teavitatud kohtuistungile toimumise ajast ja kohast, ei ilmu kohtusse teadmata põhjustel;

kui kostja, keda on teavitatud kohtuistungile toimumise ajast ja kohast, ei ilmu kohtusse teadmata põhjustel;

kui kohus leiab, et asjas ei ole võimalik otsust teha seetõttu, et kohtusse ei ole ilmunud menetlusosaline, kelle kohalviibimine on seaduse järgi kohustuslik, või tunnistaja, ekspert või kohtu kaasatud tõlk;

selle menetlusosalise taotlusel, kes palub võimalust esitada lisatõendeid;

kui isik ei saa osaleda kohtuistungil videokonferentsi vahendusel tehnilistel või muudel kohtust mitteolenevatel põhjustel;

kui tõlk puudub kohtuistungilt põhjustel, mida kohus peab põhjendatuks.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei. Tsiviilkohtumenetlust käsitlevate normide kohaselt järgitakse teistsugust korda juhul, kui kohtudokumendid edastatakse ja toimetatakse kätte isikule, kelle elu- või asukoht ei ole Lätis, ning selliseid menetlustähtaegu, mis hakkavad kulgema alates kohtudokumentide kättesaamisest, arvutatakse teisiti.

Näiteks võib esimese astme kohtu otsuse peale esitada appellatsioonkaebuse üldjuhul 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse tegemise päeva. Kui kohtuotsus saadetakse menetlusosalisele, kelle elu- või asukoht on väljaspool Lätti, on asjaomasel isikul õigus esitada appellatsioonkaebus 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamise päeva. Kui kohtumenetluse eri osaliste jaoks on esimese astme kohtu otsuse peale appellatsioonkaebuse esitamiseks määratud eri tähtajad, jõustub kohtuotsus juhul, kui appellatsioonkaebust ei ole esitatud appellatsioonkaebuste esitamiseks ette nähtud tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama kohtuotsuse kättetoimetamise viimasest kuupäevast, välja arvatud juhul, kui esitatakse appellatsioonkaebus.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaja möödalaskmise korral kaotab isik menetlustoimingut tegemise õiguse. Pärast tähtaja möödumist esitatud pöördumisi ja dokumente ei aktsepteerita.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jättnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohus ennistab menetlusosalise taotluse korral möödalastud menetlustähtajad, kui ta leiab, et nende järgimata jätmine on põhjendatud.

Näiteks ei ole võimalik ennistada täitedokumentide esitamise tähtaega pärast seda, kui on möödunud kümneaastane aegumistähtaeg, mis hakkas kulgema asjaomase kohtuotsuse või muu kohtulahendi jõustumise päevast.

Möödalastud menetlustähtaega ennistades annab kohus ka loa tähtjaks tegemata menetlustoimingu tegemiseks.

Kohtu, kohtuniku või kohtutäituri määratud menetlustähtaegu võib menetlusosalise taotluse alusel pikendada enne nende aegumist. Seaduses sätestatud tähtaegu pikendada ei saa. Kui kohtu, kohtuniku või kohtutäituri määratud tähtaeg on mööda lastud, võib tähtaega järgima pidanud isik taotleda menetlustoimingu tegemiseks uue tähtja määramist.

Tähtja pikendamise või möödalastud tähtja ennistamise taotlus tuleks esitada kohtule, kus oleks pidanud tegema toimingut, mille tegemise tähtaeg on mööda lastud. Taotluse kohta tehakse otsus kohtuistungil ning menetlusosalisi teavitatakse istungi toimumise ajast ja kohast ette. Menetlusosalise kohtusse ilmumata jätmise ei takista taotluse kohta otsuse tegemist.

Menetlustähtja ennistamise taotlusele tuleb lisada menetlustoimingu tegemiseks vajalikud dokumendid ja tähtja ennistamise põhjused.

Kohtuniku määratud tähtaega võib pikendada oma äranägemist mööda kohtunik ise.

Kohtu või kohtuniku tähtja pikendamisest või ennistamisest keeldumise peale võib esitada kaebuse (*blakus sūdžība*).

Viimati uuendatud: 05/04/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtjad - Leedu

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilseadustikus (*Civilinis kodeksas*) on sätestatud üldine aegumistähtaeg ja lühemad aegumistähtjad. Tähtjad võivad olla ennistatavad, õigust või kohustust loovad või õigust või kohustust lõpetavad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Pühapäevad

1. jaanuar: uusaasta

16. veebruar: Leedu riigi taastamise päev

11. märts: Leedu taasiseisvumispäev

1. ja 2. ülestõusmispüha (Lääne traditsiooni järgi)

1. mai: rahvusvaheline tööpüha

mai esimene pühapäev: emadepäev

juuni esimene pühapäev: isadepäev

24. juuni: jaanipäev

6. juuli: riikluse päev (kuningas Mindaugase kroonimise päev)

15. august: Neitsi Maarja taevassevõtmise püha

1. november: kõikide pühakute päev

24. detsember: jõululaupäev

25. ja 26. detsember: jõulupühad

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Seaduses või lepingus sätestatud või kohtu määratud menetlustähtaega väljendatakse kalendripäevana või aastates, kuudes, nädalates, päevades või tundides.

Menetlustähtaega võib määrata ka kindlalt saabuva sündmusega. See võib olla ennistatav, õigust või kohustust loov või õigust või kohustust lõpetav.

Ennistatav tähtaeg on tähtaeg, mida kohus saab pärast selle lõppu ennistada, kui asjaomase tähtja möödalaskmiseks oli olulisi põhjuseid. Õigust või kohustust loov tähtaeg on tähtaeg, mille lõpus teatav tsiviilõigus või -kohustus tekib (omandatakse). Õigust või kohustust lõpetav tähtaeg on tähtaeg, mille lõpus teatav tsiviilõigus või kohustus lõppeb. Kohus või vahekohus ei saa õigust või kohustust lõpetavaid tähtaegu ennistada.

Üldine aegumistähtaeg on kümme aastat.

Leedu õiguses on teatavat liiki nõuete suhtes sätestatud lühemad aegumistähtjad.

Lühemat ühekuulist aegumistähtaega kohaldatakse hankemenetluste tulemustest tulenevate nõuete suhtes.

Lühemat kolmekuulist aegumistähtaega kohaldatakse juriidilise isiku organite otsuste kehtetuks tunnistamise nõuete suhtes.

Lühemat kuuekuulist aegumistähtaega kohaldatakse järgmiste nõuete suhtes:

1) kohustuste täitmata jätmisel määratud karistuse (trahvi, viivise) täitmisele pööramisega seotud nõuded;

2) müüdüd esemete puudustega seotud nõuded.

Lühemat kuuekuulist aegumistähtaega kohaldatakse transpordiettevõtjate ja nende klientide vahelistest suhetest tulenevate nõuete suhtes seoses Leedust lähetatud saadetistega, samal ajal kui välisriigist lähetatud saadetiste puhul kohaldatakse üheaastast aegumistähtaega.

Lühemat üheaastast aegumistähtaega kohaldatakse kindlustusnõuete suhtes.

Lühemat kolmeaastast aegumistähtaega kohaldatakse kahju, sealhulgas toodete ebapiisavast kvaliteedist tuleneva kahju hüvitamise nõuete suhtes.

Lühemat viieaastast aegumistähtaega kohaldatakse intresside ja muude perioodiliste maksete täitmisele pööramise nõuete suhtes.

10. Praaktöödega seotud nõuete suhtes kohaldatakse lühemaid aegumistähtaegu.

Kauba-, reisijate- ja pagasiveost tulenevate nõuete suhtes kohaldatakse konkreetset liiki transpordi suhtes kohaldatavates seadustikes (seadustes) sätestatud aegumistähtaegu.

Aegumistähtaega või selle arvutamise eeskirju ei saa poolte kokkuleppel muuta.

Aegumistähtaega ei kohaldata järgmise suhtes:

1) isiklike mittevaraliste õiguste rikkumisest tulenevad nõuded, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel;

2) hoiustajate nõuded oma pangas või muus krediidasutuses olevate hoiuste tagasimaksmiseks;

3) muud järgmiste [kriminaalseadustikus \(Baudžiamasis kodeksas\)](#) nimetatud kuritegudega tekitatud kahju hüvitamise nõuded:

1) genotsiid (artikkel 99);

2) isikute kohtlemine rahvusvahelise õigusega keelatud viisil (artikkel 100);

3) rahvusvahelise humanitaarõiguse alusel kaitstud isikute tapmine (artikkel 101);

4) tsiviilelanike küüditamine või ümberasustamine (artikkel 102);

5) rahvusvahelise humanitaarõiguse alusel kaitstud isikutele kehavigastuste tekitamine, nende piinamine või muu ebainimlik kohtlemine (artikkel 103);

6) tsiviilelanike või sõjavangide sunniviisiline kasutamine vaenlase relvajõududes (artikkel 105);

7) kaitstud objektide hävitamine või rahvuslike rikkuste rüüstamine (artikkel 106);

8) agressioon (artikkel 110);

9) keelatud sõjalised rünnakud (artikkel 111);

10) keelatud sõjapidamisvahendite kasutamine (artikkel 112);

11) väejuhataja kohustuste hooletu täitmine.

4) muudes seadustes täpsustatud juhtumid ja muud nõuded.

Tsiviilasjade menetlustähtajad. Kohus peab püüdma menetleda tsiviilasja võimalikult kiiresti, vältima viivitusi ja tagama, et tsiviilasja saaks lahendada vaid ühel kohtuistungil.

Seadustes võivad olla sätestatud konkreetsed tähtajad teatavat liiki tsiviilasjade menetlemiseks. Kui esimese astme kohus ei tee tsiviilseadustiku kohaselt nõutavat menetlustoimingut, on selle toimingute tegemisest huvitatud menetluspoolel õigus esitada apellatsioonikohtule avaldus, et apellatsioonikohus määraks selle tegemise tähtaja. Avaldus tuleb esitada asja menetleva kohtu kaudu ja viimane peab tegema selle vastuvõetavuse kohta otsuse hiljemalt selle kättesaamisele järgneval tööpäeval. Kui kohus, kes ei teinud menetlustoimingut, mis andis aluse avalduse esitamiseks, teeb kõnealuse toimingut seitsme tööpäeva jooksul pärast avalduse saamist, arvatakse asjaomane pool avaldusest loobunuks. Muul juhul edastatakse avaldus seitsme tööpäeva jooksul pärast selle kättesaamist apellatsioonikohtule. Sellised avaldused vaadatakse tavaliselt läbi kirjalikus menetluses, pooli kohtuistungi ajast ja kohast teavitamata või neid sinna kutsumata. Apellatsioonikohus peab avalduse läbi vaatama seitsme tööpäeva jooksul pärast selle kättesaamist. Selle peab läbi vaatama ja selle kohta otsuse tegema apellatsioonikohtu esimees, tsiviilasjade kolleegiumi esimees või nende määratud kohtunik. Tehtud kohtumäärust ei saa määruskaebusega vaidlustada.

4 Kui toimingut või formaalsust peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingut või formaalsust sooritamise alguseks?

Tähtaeg hakkab kulgema selle alguskuupäevale või selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kirjalik avaldus või teade, mis on postitatud, telegrafeeritud või muid sidevahendeid kasutades edastatud enne tähtaja viimase päeva südaööd, arvatakse õigel ajal saadetuks (tsiviilseadustiku artikkel 1.122).

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Civilinio proceso kodeksas*) artikli 123 lõigetes 3–4 on sätestatud, et kui menetlusdokumendi kättetoimetaja ei leia adressaati tema elu- või töökohast, tuleb dokument kätte toimetada temaga koos elavale täiskasvanud pereliikmele (laps (kasulaps), vanem (kasuvanem), abikaasa jne), välja arvatud juhul, kui pereliikmel on kohtulahendi suhtes vastupidised õiguslikud huvid, või kui neid ei ole samuti kohal, siis töökoha juhtkonnale.

Kui menetlusdokumendi kättetoimetaja ei leia adressaati juriidilise isiku registreeritud asukohast või muust juriidilise isiku poolt täpsustatud asukohast, tuleb menetlusdokument kätte toimetada kättetoimetamiskohas viibivale juriidilise isiku töötajale. Kui menetlusdokumenti ei õnnestu kätte toimetada käesolevas lõigus kirjeldatud viisil, tuleb see saata posti teel juriidilise isiku asukoha aadressil ja see arvatakse kättetoimetatuks kümme päeva pärast postitamiskuupäeva.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Tähtaeg hakkab kulgema selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 73).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Aegumistähtaega arvutatakse kalendripäevades. See hakkab kulgema selle alguskuupäevale või selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Aastates, kuudes, nädalates või päevades väljendatud menetlustähtaeg hakkab kulgema selle alguskuupäevale või selle algust kindlaksmääravale sündmusele järgneval päeval kell 00.00, kui eriseadustes ei ole sätestatud teisiti.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates väljendatud tähtaeg lõpeb tähtaja viimase nädala vastaval päeval kell 24.00. Kuudes väljendatud tähtaeg lõpeb tähtaja viimase kuu vastaval päeval kell 24.00. Aastates väljendatud tähtaeg lõpeb tähtaja viimase aasta vastava kuu vastaval päeval kell 24.00. Kui aastates või kuudes väljendatud tähtaeg lõpeb kuus, milles ei ole sellist kuupäeva, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Tähtaeg hõlmab riigipühaid ja puhkepäevi (laupäevad ja pühapäevad). Kui tähtaja viimane päev on puhkepäev või riigipüha, arvatakse selle lõpuks järgmine tööpäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Menetlustähtaegade ennistamine. Isikud, kes on eriseaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaja kohtu hinnangul olulistel põhjustel mööda lasknud, saavad lasta asjaomase tähtaja ennistada. Kohtul on õigus tähtaeg omal algatusel ennistada, kui toimikust nähtub, et asjaomane tähtaeg on mööda lastud olulistel põhjustel.

Tähtaja ennistamise taotlus tuleb esitada kohtusse, kus asjaomane menetlustoiming oleks tulnud teha. See vaadatakse läbi kirjalikus menetluses.

Menetlustoiming (nõude või dokumentide esitamine või muud toimingud), mille tähtaeg on mööda lastud, tuleb teha taotluse esitamisega samal ajal.

Menetlustähtaja ennistamise taotlus peab olema põhjendatud. Sellele tuleb lisada ennistamise vajadust toetavad tõendid.

Menetlustähtaeg ennistatakse kohtumäärusega. Menetlustähtaja ennistamisest keeldutakse põhistatud kohtumäärusega. Möödalastud menetlustähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määruse peale võib esitada määruskaebuse.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Ringkonnakohtu otsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse 30 päeva jooksul pärast esimese astme kohtu otsuse tegemise kuupäeva.

Ringkonnakohtu määruse peale võib esitada määruskaebuse:

seitsme päeva jooksul pärast kohtumääruse tegemist, kui vaidlustatav esimese astme kohtu määrus tehti suulises menetluses;

seitsme päeva jooksul pärast kohtumääruse kinnitatud ärakirja kättetoimetamist, kui vaidlustatav esimese astme kohtu määrus tehti kirjalikus menetluses.

Asja sisuliselt arutanud ringkonnakohtu otsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse, samal ajal kui tsiviilkohtumenetluse seadustikus sõnaselgelt

nimetatud ringkonnakohtu määruste (nt menetlustähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määrus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 78 lõige 6), menetluskulude kindlaksmääramise määrus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 100) või menetluse lõpetamise määrus) peale võib esitada määruskaebuse.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtuistungit tuleb igas kohtuasjas pidada katkematult, välja arvatud juhul, kui kuulutatakse välja vaheaeg, mis ei tohi olla pikem kui viis tööpäeva. Vaheaja võib välja kuulutada selleks, et kohus ja kohtumenetluse pooled saaksid pikast kohtuistungist puhata ja puuduvaid tõendeid koguda, tagades nii asja võimalikult kiire lahendamise.

Kui kohus kuulutab välja kohtuistungi vaheaja, tuleb määrata järgmise kohtuistungi aeg ja see menetlusosalistele allkirja vastu teatavaks teha. Kohtusse ilmumata jätnud või alles menetlusse kaasatavaid isikuid teavitatakse järgmise kohtuistungi ajast tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt. Teatavates olukordades võib kohtumenetluse peatada. Peatamine tähendab, et asja sisuliseks lahendamiseks vajalik menetlustoiming peatatakse ajutiselt määramata tähtjaks. Menetluse võib peatada eriseadustes sätestatud objektiivsetel põhjustel, mis takistavad tsiviilasja arutamist ega sõltu poolte või kohtu suvast, või asjaoludel, mida ei ole eriseadustes sätestatud, kuid takistavad kohtul siiski asja sisuliselt arutada.

Kohus peab kohtumenetluse peatama järgmistel asjaoludel:

kohtumenetluse pooleks olnud füüsilise isiku surma või juriidilise isiku lõpetamise korral, kui vaidlusalused õigussuhted võimaldavad õigusjärglust; kui pool kaotab õigusvõime, tuleb kohtuasi peatada, kuni selgub surnud füüsilise isiku või lõpetatud juriidilise isiku õigusjärglane või selguvad õigusjärglusetust tingivad asjaolud või määratakse õigusvõime kaotanud füüsilise isiku seaduslik esindaja;

kui teatavat asja ei saa arutada enne teise asja lahendamist, peatatakse tsiviil-, kriminaal- või halduskohtumenetlus kuni kohtuotsuse või -määruse jõustumiseni või halduskohtumenetluses kohtumääruse tegemiseni;

kui kostja vastu esitatud varalisi nõudeid puudutavas kohtuasjas ilmneb, et selliste varaliste nõuete rahuldamine on seotud kriminaalasja arutamisega, siis kohtuasi peatatakse kuni kriminaalasja lõpetamiseni või varaliste õiguste suhtes kehtestatud ajutiste piirangute tühistamiseni; eriseadustes on sätestatud ka muid asjaolusid.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei ole kohaldatav.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui hagi esitatakse pärast aegumistähtaja lõppemist, jäetakse hagi läbi vaatamata.

Kui kohus tõdeb, et tähtaeg on mööda lastud olulisel põhjusel, tuleb rikutud õigust kaitsta ja asjaomane tähtaeg ennistada.

Asjaõiguse küsimused, mis on seotud varaga, mille tagasinõudmise suhtes kohaldatavad aegumistähtjad on möödunud, lahendatakse tsiviilseadustiku IV raamatu sätete kohaselt.

Menetlustoimingu tegemise õigus lõppeb, kui seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaeg on lõppenud. Pärast tähtaja möödumist esitatud menetlusdokumendid tagastatakse hagejatele. Teatava menetlusliku kohustuse täitmise tähtaja möödalaskmine ei vabasta asjaomast isikut sellest kohustusest.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui tähtjad on mööda lastud olulistel põhjustel ja kohtuotsuse tegemisest ei ole möödunud üle kolme kuu, võib kohus möödalastud tähtjad hageja taotlusel ennistada. Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaja võib ennistada, kui kohus tõdeb, et kõnealune tähtaeg on mööda lastud olulistel põhjustel.

Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määruse peale saab esitada määruskaebuse. Kui appellatsioonikohus rahuldab määruskaebuse ja ennistab appellatsioonkaebuse esitamise tähtaja, peab appellatsioonikohtu tsiviilkolleegiumi esimees edastama appellatsioonkaebuse koos toimikuga appellatsioonikohtu kolleegiumile või saatma appellatsioonkaebuse vastuvõetavuse küsimuse esimese astme kohtule lahendamiseks tagasi. Kui sellistel asjaoludel saadetakse toimik appellatsioonikohtu kolleegiumile, peab appellatsioonikohus saatma appellatsioonkaebuse ja selle lisade ärakirjad kohtumenetluse pooltele kolme tööpäeva jooksul pärast appellatsioonkaebuse menetlusse võtmist. Kui kohtuotsuse vaidlustamise ja appellatsioonkaebusele vastamise tähtaeg on möödunud, saadab esimese astme kohus asja seitsme päeva jooksul appellatsioonikohtule ja teavitab pooli. Kui asi saadetakse appellatsioonikohtule ja too teeb kindlaks, et appellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg on mööda lastud, võib kohus tähtaja omal algatusel (*ex officio*) ennistada, kui toimikust nähtub selgelt, et tähtaeg on mööda lastud olulistel põhjustel, või soovitada kohtuasja poolel esitada appellatsioonkaebuse esitamise tähtaja ennistamise taotlus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 307 lõiked 2–3 ning artiklid 338 ja 78). Apellatsioonkaebuse esitaja tähtaja ennistamise taotluse rahuldamata jätmise määruse peale saab esitada määruskaebuse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 78 lõige 6).

Viimati uuendatud: 21/10/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtjad - Luksemburg

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Luksemburgi õiguses on kehtestatud tähtjad menetluse alustamiseks, menetlustoimingute tegemiseks ja kohtusse ilmumiseks, vahemaadest lähtuv tähtaegade pikendamine jne.

Aegumistähtjad ja õigust lõpetavad tähtjad ei ole pelgalt menetluslikud ning neid siin ei käsitleta.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevadena käsitatakse laupäevi ja pühapäevi ning järgmisi seadusest tulenevaid riigipühi:

uusaasta, 2. ülestõusmispüha, 1. mai, 9. mai, taevaminemispüha, nelipühade 2. püha, Luksemburgi rahvuspüha 23. juunil,

Neitsi Maarja taevavõtmise püha, kõigi pühakute päev, esimene jõulupüha ja teine jõulupüha.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustähtjad võivad varieeruda olenevalt asja sisust ja menetluse liigist.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaega hakatakse arvestama toimingu või otsuse tegemise, sündmuse toimumise või akti kättetoimetamise päeva keskööst.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kui seadusega nõutakse, et dokumendid toimetaks kätte kohtutäitur või et dokumentidest teavitaks kohtusekretär, võidakse lähtuda sellest, et kättetoimetamine või teavitamine leidis aset muul päeval kui see, mil dokument tegelikult asjaomase isiku kätte jõuab (näiteks kui isik keeldub dokumendi vastuvõtmisest, kui dokument jäetakse menetlusosalise koju jne).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kõiki tähtaegu arvutatakse tähtaja arvestamise alguseks oleva toimingu või otsuse tegemise, sündmuse toimumise või dokumendi kättetoimetamise päeva keskööst.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Seadusest tulenevad riiklikud pühad ning laupäevad ja pühapäevad arvatakse tähtaja hulka.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Seadusest tulenevad riiklikud pühad ning laupäevad ja pühapäevad arvatakse tähtaja hulka.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Mis tahes menetlustähtaeg möödub tähtaja viimase päeva keskööl.

Kui tähtaeg on väljendatud nädalates, möödub tähtaeg viimase nädala samal nädalapäeval, mil tehti toiming või otsus või toimus kättetoimetamine, millest alates tähtaega arvestatakse.

Kui tähtaeg on väljendatud kuudes või aastates, möödub tähtaeg viimase kuu või viimase aasta sellel päeval, mis kannab sama kuupäeva, mil tehti toiming või otsus või toimus kättetoimetamine, millest alates tähtaega arvestatakse. Kui selles kuus vastav kuupäev puudub, möödub tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaeg on väljendatud kuudes ja päevades või kuu osades, arvutatakse kõigepealt täielikud kuud ja seejärel päevad või kuu osad. Kui tähtaeg on väljendatud kuu osades, siis lähtutakse eeldusest, et kuus on 30 päeva.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Mis tahes tähtaega, mis mööduks tavaliselt laupäeval, pühapäeval, seadusest tuleneval riigipühal või selle asemel ette nähtud vabal päeval, pikendatakse sellele järgneva esimese tööpäevani. Sama kehtib dokumentide esitamisel kohaliku omavalitsuse asutustele, kui need asutused on tähtaja viimasel päeval üldsusele suletud.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui välisriigis elavate isikute vastu algatatakse kohtumenetlus Luksemburgi kohtus, pikendatakse neile ette nähtud tähtaegu lähtuvalt vahemaast. Sel juhul võib tähtaega pikendada 15–35 päeva olenevalt sellest, kus kostja elab.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Üldjuhul on apellatsiooni esitamiseks aega 40 päeva, kuid seda tähtaega võidakse pikendada välisriigis elava isiku jaoks, võttes arvesse seda, kui kaugel ta elab. Sellise kohtuotsuse peale, mida ei ole võimalik esialgselt täitmisele pöörata, saab apellatsiooni esitada alles pärast kaheksa päeva möödumist.

Tagaseljaotsuse peale kaja esitamiseks on aega 15 päeva ning seda tähtaega hakatakse arvestama kohtuotsuse kättetoimetamise kuupäevast.

Ajutiste määruste (*ordonnances de référé*) peale võib apellatsiooni esitada 15 päeva jooksul alates määruse kättetoimetamisest. Kui ajutine määrus tehakse tagaselja, on kaja esitamiseks aega kaheksa päeva alates määruse kättetoimetamisest. Kaja esitamise tähtaeg kulgeb paralleelselt apellatsiooni esitamise tähtajaga.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Ajutise määruse saamiseks ettenähtud kiirmenetluste korral kutsutakse isik osalema sel eesmärgil korraldataval kohtuistungil, mis toimub selliste menetluste jaoks tavapärasel päeval ja ajal. Kui tegemist on kiireloomulise asjaga, võib kohtu eesistuja või tema asendaja kutsuda isiku kindlaksmääratud ajal, sealhulgas isegi nädalavahetustel, riigipühadel või sellistel päevadel, mis ei ole tavaliselt tööpäevad, kas kohtusse või oma koju, mis on selleks puhuks avalikkusele avatud.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kui väljaspool Luksemburgi elaval isikul palutakse kohtukutses ilmuda isiklikult Luksemburgi, kohaldatakse tavapäraseid tähtaegu, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab neid pikendada.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui hagiavaldust ei esitata õigeaegselt, siis kaob selle esitamise õigus. Kui möödub menetlustoimingute tegemiseks ette nähtud tähtaeg, siis üldjuhul hagi aegub või see kõrvaldatakse kohtuasjade nimekirjast.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui pool ei ole esitanud hagiavaldust ettenähtud tähtaja jooksul, võidakse sellise tähtaja möödumise tõttu kadunud õigus ennistada, kui menetlusosalisest sõltumatutel põhjustel ei juhitud menetlusosalise tähelepanu õigeaegselt toimingule, millest alates tähtaega arvestati, või kui menetlusosalisel ei olnud võimalik toimingut teha. Avaldus on vastuvõetav ainult juhul, kui see on esitatud 15 päeva jooksul alates ajast, mil asjaomane menetlusosaline sai teada toimingust, millest alates tähtaega arvestatakse, või mis ei võimalda tal enam meetmeid võtta. Avaldused on üldjuhul vastuvõetavad ainult ühe aasta jooksul alates sellise tähtaja möödumisest, mida tavaliselt arvestatakse toimu tegemisest. Nendel tähtaegadel ei ole peatavat toimet.

Mis tahes hagi aegub, kui menetlus ei ole jätkunud kolme aasta jooksul. Seda tähtaega pikendatakse kuus kuud kõigi selliste juhtumite korral, millega seoses on alust taotleda menetluse jätkamist või uue õigusnõustaja määramist. Menetlus küll aegub, kuid sellega ei kao õigus esitada hagi. Asja menetlemist sooviv isik peab siis esitama uue hagi oma õiguste kaitsmiseks, välja arvatud juhul, kui hagi on selleks ajaks aegunud.

Määruse peale, millega otsustatakse hagi kohtuasjade nimekirjast kustutada seetõttu, et advokaadid ei ole tähtaegadest kinni pidanud, ei saa määruskaebust esitada.

Lingid

 <http://www.legilux.lu/>

Viimati uuendatud: 11/01/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Ungari

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Üldiselt tuleb soovitud õiguslike tagajärgede saavutamiseks vajalikud menetlusetapid läbida õigusaktides sätestatud tähtaegade jooksul. Asjaomased sätted on esitatud nii materiaalsoigusnormides kui ka menetlusõigusnormides.

Materiaalsoigusnormide asjakohased tingimused on osaliselt sätestatud kohtu poole pöördumist käsitlevates eeskirjades ja osaliselt aegumistähtaegu käsitlevates eeskirjades. Nende eeskirjadega nähakse ette tsiviilkohtumenetluste algatamise tähtajad. Õigusaktidega on ette nähtud erandid neist piirangutest üksnes eesmärgiga tagada nõuete (nt varaga seotud nõuded) tingimusteta täitmisele pööramine. Mõnda menetlusetappi saab õiguspäraselt läbi viia üksnes kindlaksmääratud aja (tähtaja) jooksul. Teatavatel juhtudel – nt seoses apellatsiooni esitamisega – on tähtaeg õigusaktis sõnaselgelt sätestatud (seaduses sätestatud tähtaeg), samas muudel juhtudel – nt seoses puuduste kõrvaldamisega – sõltub see kohtu otsusest (kohtu määratud tähtaeg).

Materiaalsoigusnormide kohane menetlustähtaegade arvutamise meetod erineb märkimisväärselt sellest meetodist, mida kohaldatakse vastavalt menetlusõigusnormidele. Samuti erinevad õiguslikud tagajärjed, mis kaasnevad juhul, kui nimetatud kahte liiki tähtaegadest kinni ei peeta.

Materiaalsoigusnormides sätestatud tähtaja mittejärgimisega kaasneb õigustest ilmajäämine ja seda olukorda ei saa parandada põhjenduste esitamisega.

Vabandus võib olla vastuvõetav ainult juhul, kui kohaldatakse aegumistähtaega, ja üksnes materiaalsoigusnormides sätestatud asjakohaste eeskirjade kohaselt. Menetlustähtaegade puhul tuleb eristada subjektiivseid ja objektiivseid tähtaegu. Subjektiivsed tähtajad hõlmavad tähtaegu, mille alguskuupäev peab olema kuupäev, mil asjaomane pool sai teatise, ning nende tähtaegade mittejärgimist saab üldjuhul heastada endise olukorra taastamise (*restitutio in*

integrum) avalduse (tähtaja pikendamise avalduse) esitamisega, samas kui objektiivsed tähtajad ei ole seotud sellega, millal asjaomane menetlusosaline teatise kätte sai, ning nende tähtaegade mittejärgimist ei saa heastada endise olukorra taastamise avalduse esitamisega.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrulese (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Vastavalt tööseadustikku käsitleva 2012. aasta I seaduse paragrahvi 102 lõikele 1 ei loeta tööpäevadeks järgmisi päevi: 1. jaanuar, 15. märts, 2. ülestõusmispüha, 1. mai, 2. nelipüha, 20. august, 23. oktoober, 1. november ning 25. ja 26. detsember.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegu arvutatakse päevades, kuudes või aastates. Päevades väljendatud tähtajad ei hõlma alguskuupäeva. Alguskuupäev on kuupäev, mil toimub tegevus või sündmus (nt kättetoimetamine, avaldamine), mis annab alust tähtaja arvestamiseks. Kuudes või aastates väljendatud tähtajad mõõduvad kuu sellel päeval, mis vastab tähtaja alguskuupäevale, või – kui tähtaja möödumise kuus sellist kuupäeva ei eksisteeri – kuu viimasel päeval. Juhul kui tähtaja viimane päev ei ole tööpäev, mõõdub tähtaeg alles sellele kuupäevale järgneval esimesel tööpäeval. Tähtaeg mõõdub viimase päeva lõpus, kuid kohtule dokumentide või hagide esitamise tähtajad mõõduvad juba kohtu tööpäeva lõppemisega. Kõigis muudes tsiviilkohtumenetlustes tähtaegade suhtes kohaldatavad üldreeglid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikku käsitleva 1952. aasta III seaduse (edaspidi „tsiviilkohtumenetluse seadustik“) paragrahvides 103–112.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Alguskuupäev on kuupäev, mil toimub tegevus või sündmus (nt kättetoimetamine, avaldamine), mis annab alust tähtaja arvestamiseks. Päevades väljendatud tähtajad ei hõlma alguskuupäeva.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Seoses tähtaegade arvutamisega ei tehta tsiviilkohtumenetluse seadustikus mingit vahet dokumentide kättetoimetamise eri viiside vahel. Dokumentide elektroonilise edastamise korral kohaldatakse siiski mõningaid erisätteid. Mõned dokumendid saadetakse eksperdile paberil isegi juhul, kui ekspert suhtleb kohtuga elektroonilisi vahendeid kasutades: kohus annab eksperdile kohtudokumentide lisad paberil või mõnel muul andmekandjal, kui lisade suurest mahust või andmekandja laadist tulenevalt kaasneks digitaliseerimisega ebaproportsionaalselt suur või ületamatu koormus või kui on kahtlusi paberdokumendi autentsuses. Juhul kui eespool nimetatud põhjustel on kohtu saadetud elektroonilistele dokumentidele lisatud paberil lisad, võetakse tähtaja arvutamisel aluseks lisade kättesaamise kuupäev. Tsiviilkohtumenetluse seadustikus kindlaksmääratud juhtudel toimub menetluskohustuste esitamine ja kohtudokumentide kättetoimetamine juba elektrooniliselt. Neid päevi, mil dokumentide edastamise süsteem ei ole toimiv vähemalt neli tundi, ei loeta seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaja hulka.

Kui kohtumenetluses toimub suhtlus elektrooniliselt, ei saa kohaldada tähtajast kinnipidamata jätmise tagajärgi, kui dokumendid esitati vastavalt IT-nõuetele kohtule elektrooniliselt hiljemalt tähtaja viimasel päeval. Tähtaega arvutatakse järgmiselt: dokumendid loetakse kohtule kättetoimetatuks, kui kohtu IT-süsteem on saanud vastavalt õigusnormidele kinnituse kättesaamise kohta. Riikliku kohtuasutuse esimees teeb kättesaadavaks vormi dokumentide esitamiseks andmekandjal. Andmekandja tuleb tuua kohtusse isiklikult või saata posti teel hiljemalt kolm tööpäeva pärast seda, kui dokumentide elektroonilise esitamise kontaktisik on saanud kohtult kinnituse vormi kättesaamise kohta. Kohus saadab dokumentide elektroonilise esitamise kontaktisikule automaatselt kättetoimetamissüsteemi kaudu kinnituse andmekandja kättesaamise kohta. Dokumendid loetakse kohtule kättetoimetatuks kuupäeval, mis on märgitud kohtu kinnitusel vormi kättesaamise kohta.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Päevades väljendatud tähtajad ei hõlma alguskuupäeva. Alguskuupäev on kuupäev, mil toimub tegevus või sündmus (nt kättetoimetamine, avaldamine), mis annab alust tähtaja arvestamiseks.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Päevades väljendatud tähtaja puhul tähistab päevade arv kalendripäevade arvu. Juhul kui tähtaja viimane päev ei ole tööpäev, mõõdub tähtaeg siiski alles sellele kuupäevale järgneval esimesel tööpäeval.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kuudes või aastates väljendatud tähtajad mõõduvad kuu sellel päeval, mis vastab tähtaja alguskuupäevale, või – kui tähtaja möödumise kuus sellist kuupäeva ei eksisteeri – kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg mõõdub?

Kuudes või aastates väljendatud tähtajad mõõduvad kuu sellel päeval, mis vastab tähtaja alguskuupäevale, või – kui tähtaja möödumise kuus sellist kuupäeva ei eksisteeri – kuu viimasel päeval.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Lisaks eespool nimetatud juhtudele võib kohus mis tahes olulisel põhjusel pikendada enda kehtestatud tähtaega ainult ühe korra. Koos pikendusega ei tohi tähtaeg ületada 45 päeva, välja arvatud juhul, kui eksperdiarvamuse saamiseks on vaja rohkem aega. Seaduses sätestatud tähtaegu võib pikendada üksnes seaduses sätestatud juhtudel. Ajavahemikku 15. juulist 20. augustini igal aastal ei loeta päevades väljendatud tähtaegade hulka (tegemist on kohtu puhkusega). Juhul kui kuudes või aastates väljendatud tähtaja lõpp langeb kohtu puhkuse ajale, mõõdub tähtaeg järgmise kuu sellel kuupäeval, mis vastab tähtaja alguskuupäevale, või kui ka see kuupäev langeb kohtu puhkuse ajale, siis mõõdub tähtaeg kohtu puhkusele järgneval esimesel päeval. Õigusaktidega on samuti ette nähtud erandid kohtu puhkuse reeglist. Kohus peab poolte tähelepanu sellistele eranditele juhtima spetsiaalselt. Kohtuvälistes menetlustes, mis on reguleeritud muude õigusaktidega peale tsiviilkohtumenetluse seadustiku, võib kohtu puhkust käsitlevaid sätteid kohaldada üksnes juhul, kui eriseaduses on nii sätestatud.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Üldjuhul võib apellatsiooni esitada 15 päeva jooksul alates otsuse teatavakstegemisest ja kolme päeva jooksul käskveksliga seotud nõude korral.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohus võib mis tahes olulisel põhjusel pikendada enda kehtestatud tähtaega ainult ühe korra. Koos pikendusega ei tohi tähtaeg ületada 45 päeva, välja arvatud juhul, kui eksperdiarvamuse saamiseks on vaja rohkem aega. Seaduses sätestatud tähtaegu võib pikendada üksnes seaduses sätestatud juhtudel.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ungari tsiviilkohtumenetluse eeskirjadega ei ole ette nähtud pikendamist poolte elukohast tulenevatel alustel. Tähtaja mittejärgimine võib olla vabandataav sellega, et pooled ei olnud mõjuvatel põhjustel kättesaadavad isikuandmetes näidatud aadressil ja elanikeregistris märgitud aadressil.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, ei tohi pooled tähtaja ületamise korral enam menetlustoiminguid teha. Nende toimingute tegemata jätmise tagajärjed on automaatsed ja neist ei pea eelnevalt teavitama, välja arvatud juhul, kui õigusaktides on sätestatud teisiti. Kui õigusnormidest tulenevalt tekivad tähtaja mittejärgimise tagajärjed üksnes eelneva teavitamise korral või vastaspoole taotluse alusel, võib tähtaja ületanud toimingute teatavates märgitud aja jooksul või kuni taotluse esitamiseni või – juhul kui taotlus esitatakse kohtuistungil – kuni asjakohase otsuse tegemiseni. Kui mis tahes poolel takistavad toimingud

tegemist üldteada loodussündmused või muud temast sõltumatud takistused, ei loeta seda olukorda tähtaja mittejärgimiseks. Tähtaja mittejärgimisega ei ole tegemist juhul, kui kohtule saadetak dokument on postitatud tähtitud kirjaga hiljemalt tähtaja viimasel päeval.

16 Milliseid õiguskaitsesevahendeid võivad kohtusse ilmutata jättnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pooled võivad tähtaja mittejärgimise põhjendamiseks esitada avalduse endise olukorra taastamiseks (*restitutio in integrum*). Kohus peab tegema avalduse kohta õiglase otsuse.

Juhul kui pool või tema esindaja ei ilmu konkreetsel kuupäeval kohtusse või ei pea tähtajast kinni temast olenemata põhjusel, saab tähtaja mittejärgimisega kaasnevat tagajärgi heastada viivituse põhjendamise, välja arvatud allpool osutatud juhtudel. Põhjendusi ei saa esitada juhul, kui põhjenduse esitamise võimalus on õigusaktide kohaselt välistatud, kui viivitamise tagajärgi saab ennetada ilma põhjendusi esitamata, kui tähtaja ületamisega ei kaasne ebasoodsamat kohtuotsust või kui pool ei järgi endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avalduse alusel määratud uut tähtaega.

Avalduse endise olukorra taastamiseks (*restitutio in integrum*) võib esitada 15 päeva jooksul. Seda tähtaega tuleb arvestada tähtaja lõppkuupäevast, millest ei peetud kinni, või järgimata jäetud tähtaja viimasest päevast. Juhul kui pool või tema esindaja saab tähtaja mittejärgimisest teadlikuks hilisemal kuupäeval või kui takistus kõrvaldatakse alles hilisemal kuupäeval, hakatakse endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avalduse esitamise tähtaega arvestama sellest ajahetkest, mil pool sai teadlikuks tähtaja ületamisest või mil takistus kõrvaldati. Endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avaldus tuleb esitada hiljemalt kolm kuud pärast ületatud tähtaja lõppu.

Endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avalduses tuleb märkida tähtaja mittejärgimise põhjused ja asjaolud, millest võib järeldada, et viivitus ei olnud tahtlik. Tähtaja mittejärgimise korral tuleb tähtajaks tegemata toiming teha samaaegselt endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avalduse esitamisega.

Juhul kui õigusaktidega ei ole ette nähtud põhjenduste esitamise võimalust või kui endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avaldus ei ole esitatud õigeaegselt, tuleb avaldus tagasi lükata ilma juhtumi asjaolusid kaaluma. Sama põhimõtet kohaldatakse juhul, kui tähtaja mittejärgimise korral endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avalduse esitanud pool ei teinud tähtajaks tegemata jäänud toimingut avalduse esitamisega samal ajal.

Endise olukorra taastamise (*restitutio in integrum*) avalduse tagasilükkamise otsuse võib vaidlustada.

Viimati uuendatud: 15/01/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Malta

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Malta seadustekogu 12. peatükis sätestatud üldmenetluse kohaselt on isikul vastuse esitamiseks aega 20 päeva pärast dokumendi kättetoimetamist.

Eriseadustes on aga sätestatud teistsugused tähtajad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrulese (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

1. jaanuar, 10. veebruar, 19. märts, 31. märts, suur reede, 1. mai, 7. juuni, 29. juuni, 15. august, 8. september, 21. september, 8. detsember, 13. detsember, 25. detsember.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Üldjuhul on isikul, kelle suhtes on algatatud tsiviilkohtumenetlus, kohtule vastuse esitamiseks aega 20 päeva. Eriseadustes on aga olenevalt juhtumist sätestatud lühemad või pikemad tähtajad.

4 Kui toimingut või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingut või formaalsuse sooritamise alguseks?

Dokumendi kättetoimetamise kuupäev.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtuaituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei, kättetoimetamise viis ei mõjuta tähtaja algust. Arvesse võetakse kättetoimetamise kuupäeva.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Üldjuhul hakkab tähtaeg kulgema alates kättetoimetamisele järgnevast päevast. Siiski võidakse seaduse alusel või kohtu korraldusel määrata tähtaja, mille arvutamisel võetakse arvesse kättetoimetamise kuupäeva.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Malta seaduste kohaselt on seaduses nimetatud päevade all mõeldud kalendripäevi, välja arvatud juhul, kui seaduses on sõnaselgelt osutatud tööpäevadele.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Tähtaja arvutamisel peetakse päevaks 24tunnist ajavahemikku ning kuud ja aastad arvutatakse kalendri alusel.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Tähtaja arvutamisel peetakse päevaks 24tunnist ajavahemikku ning kuud ja aastad arvutatakse kalendri alusel.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, kui tähtpäev saabub puhkepäeval (st laupäeval, pühapäeval või riigipühal), siis pikeneb see vastavalt Malta seadustekogu 12. peatüki artiklile 108 järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tähtaega võib pikendada ainult kohtu loal ja isikul lubatakse esitada vastus juhul, kui ta suudab kohtule veenvalt tõendada, et ta jättis vande all koostatud vastuse esitamata mõjuvatel põhjustel.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Esimese astme kohtu otsuse peale võib isik esitada apellatsioonkaebuse 20 päeva (kalendripäeva) jooksul pärast otsuse tegemise kuupäeva. Kostjal on vastamiseks aega 20 päeva. Põhiseaduslikkuse järelevalve asjades menetluse algatamise korral avalduse alusel on apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg 20 päeva pärast kohtuotsuse tegemist. Kui asja annab konstitutsioonikohtule üle teine kohus, tuleb apellatsioonkaebus esitada kaheksa tööpäeva jooksul. Kostjal on põhiseaduslikkuse järelevalve asjas vastamiseks aega kaheksa tööpäeva. Kui kohtulahend kaevatakse edasi enne lõplikku kohtuotsust, tuleb apellatsioonkaebus esitada kuue päeva jooksul pärast kohtulahendi avalikul kohtuistungil ettelugemise päeva. See on üldmenetlus. Tuleb siiski märkida, et Maltas kehtivad veel eriseadused, milles on apellatsioonkaebuse esitamisele sätestatud teistsugused tähtajad, juhul kui sellist kaebust tuleb arutada eespool nimetatud kohtutest erinevas kohtus.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmutamise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmutamiseks kindla kuupäeva?

Kõigi tavaliste tsiviilasjade puhul tuleb kohtuistung kindlaks määrata kahe kuu jooksul ja kohtuistungid peavad toimuma kaks korda kuus. Kohtul on õigus igal aastal ajavahemikuks 16. juulist 15. septembrini kohtuistungeid mitte määrata.

Põhiseaduslikkuse järelevalve asjades peab kohus määrama kohtuistungi kuupäeva nii, et kohtuistung toimuks kaheksa tööpäeva jooksul pärast avalduse esitamist või kostja vastuse esitamist ettenähtud tähtaja jooksul või kui vastust ei esitata, siis pärast nimetatud tähtaja möödumist.

Liht- või erimenetluse korral tuleb kostja kohtusse kutsuda kõige varem 15. ja hiljemalt 30. päeval pärast dokumendi kättetoimetamist.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Maltas ei ole kohti, mille elanike suhtes kohaldatakse tähtaja pikendamist.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tähtaja möödalaskmine tähendab, et menetluspool on ilmutanud lugupidamatust kohtu vastu ja ta kaotab vastuse ja tõendite esitamise õiguse. Enne kohtuotsuse tegemist annab kohus kostjale siiski lühikese ja lõpliku tähtaja, mille jooksul ta saab anda hageja nõudele kirjaliku või suulise vastuse. Hilinenud menetluspoolel säilib õigus esitada kaebus lõpliku kohtuotsuse peale, kui see ei ole tema jaoks soodne.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Nad peavad kohtusse ilmumata jätmist põhjendama. Kui kohus leiab, et menetluspoolel on ilmumata jätmiseks mõjuv põhjus, võib kohus anda talle loa vastuse esitamiseks.

Viimati uuendatud: 25/02/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Please note that the original language version of this page [\[nl\]](#) has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

Menetlustähtajad - Holland

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilkohtumenetlusõiguses kohaldatavad tähtajad võib üldiselt liigitada järgmiselt.

a. Minimaalne etteteatamistähtaeg teise poole ning võimalike kolmandate poolte ja tunnistajate kohtusse kutsumiseks. Tavaliselt kohaldatakse vähemalt ühenädalast tähtaega. Põhimõtteliselt kehtib vähemalt ühenädalane tähtaeg ka siis, kui huvitatud pooli kutsutakse ilmuma hagi esitamise menetlusele, kui kohus ei näe ette teisiti (tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) artiklid 114–119 ja 276 (poolte ja kolmandate isikute kohtusse kutsumine) ja artiklid 170 ja 284 (tunnistajate kohtusse kutsumine)). Oluline on märkida, et kui kostja teadaolev aadress on väljaspool Madalmaid või ta elab tegelikult teadaolevalt väljaspool Madalmaid, on etteteatamistähtaeg selle poole kohtusse kutsumiseks vähemalt neli nädalat (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 115).

b. Maksimumtähtaeg õiguskaitsevahendite kasutamiseks. Vastuväide (*verzet*) tuleb tavaliselt esitada nelja nädala jooksul. Edasikaebuse (*hoger beroep*), ülemkohtule esitatava edasikaebuse (*cassatie*) ja jõustunud kohtuotsuse kehtetuks tunnistamise hagi (*herroeping*) suhtes kohaldatakse üldjuhul kolmekuulist tähtaega (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 143 (vastuväide), artiklid 339 ja 358 (edasikaebus), artiklid 402 ja 426 (ülemkohtule esitatav edasikaebus) ning artiklid 383 ja 391 (jõustunud kohtuotsuse kehtetuks tunnistamine)).

c. Tähtaeg pooltele menetlustoimingute tegemiseks ja kohtule otsuste tegemiseks. See on üldjuhul 2–6 nädalat. Teatud tingimustel võib kohus lubada menetlustoimingute tegemise edasi lükata.

d. Aegumistähtaeg kohtumenetluse alustamiseks ja täitevolituse teostamiseks. Üldine aegumistähtaeg on 20 aastat. Paljudel juhtudel kohaldatakse siiski lühemat, viieaastast aegumistähtaega. Sunniraha maksed aeguvad, kui selle tekkimise päevast on möödunud kuus kuud. Juba käimasoleva aegumistähtaja võib katkestada, pärast seda võib alata uus aegumistähtaeg. Näiteks täitevolituse suhtes kohaldatava aegumistähtaja võib katkestada kohtuotsuse kättoimetamine või muu täitetoiming (tsiviilseadustiku (*Burgerlijk Wetboek*) 3. raamatu artiklid 306–325).

Seadusjärgsete tähtaegade suhtes kehtivad ka tähtaegade üldise pikendamise seaduses ([Algemene Termijnenwet](#)) sätestatud eeskirjad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Lisaks laupäevadele ja pühapäevadele on [tähtaegade üldise pikendamise seaduses](#) üldtunnustatud riigipühadena ette nähtud järgmised päevad: uusaasta: 1. jaanuar

suur reede: ülestõusmispühade eelne reede

ülestõusmispühade teine püha: ülestõusmispühadele järgnev esmaspäev

taevaminemispüha: neljapäev 40 päeva pärast ülestõusmispühi

kuningapäev: 27. aprill

vabastamispäev: 5. mai

teine nelipüha: esmaspäev pärast nelipüha

esimene jõulupüha ja teine jõulupüha: 25. ja 26. detsember.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Seadusjärgsete tähtaegade suhtes kehtivad ka tähtaegade üldise pikendamise seaduses sätestatud eeskirjad. Seaduses on ette nähtud, et seadusjärgset tähtaega, mis lõpeb laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse kuni järgmise päeva lõpuni, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha. Vajaduse korral pikendatakse vähemalt kolme päeva pikkust tähtaega nii, et lisanduks vähemalt kaks päeva, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha.

Kohtukutsetega algatatud tsiviilasjade menetluse riiklikes eeskirjades (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*) on määratud poolte tehtavate menetlustoimingute ja kohtuotsuse väljakuulutamise alguspunktiks kuuenädalane tähtaeg. Kooskõlas kohalike kohtute allüksuste tsiviilmenetluse riiklike eeskirjadega (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*) rakendavad kohalikud kohtud põhimõtteliselt neljanädalast tähtaega (<http://www.rechtspraak.nl/>).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Algusaeg on alati otsustava sündmuse järgne esimene päev.

Kohtukutse

Ei kohaldata.

Õiguskaitsevahendid

Vastuväide (võimalik ainult tagaseljaotsuste vastu) tähtajal võib olla kolm algusaega:

hetk, mil kohtuotsus sündimõistetud poolele isiklikult kätte toimetatakse;

kui kasutatakse teistsugust kättoimetamise meetodit, siis hetk, mil süüdi mõistetud pool teeb toimingu, mis tõestab, et ta on kohtuotsusest või täitmise alustamisest teadlik, ja

muudel juhtudel: kohtuotsuse täitmise lõpetamise hetk.

Kohtuotsuste kohta esitatavate **edasikaebuste ja ülemkohtule esitatavate edasikaebuste** tähtaega arvutatakse kohtuotsuse tegemise kuupäevast. Tähtaja esimene päev on kohtuotsuse tegemise päevale järgnev päev. Vt ka küsimus 12.

Otsuste kohta esitatavate ja ülemkohtule esitatavate edasikaebuste tähtaega arvutatakse otsuse tegemise kuupäevast, kui avalduse esitaja ja huvitatud pooled ilmuvad menetlusele, ja otsuse kättetoimetamisest või muul viisil teatavakstegemist, kui tegemist on muude huvitatud pooltega.

Jõustunud kohtuotsuse või otsuse **kehtetuks tunnistamise hagi** tähtaeg algab pärast seda, kui on tekkinud kehtetuks tunnistamise alus ja hageja või avalduse esitaja on sellest teada saanud, kuid igal juhul mitte enne kohtuotsuse või otsuse jõustumist, st seda ei saa enam vastuväite, edasikaebuse või ülemkohtule esitatava edasikaebusega tühistada.

Menetlustoimingud

Menetlustoimingute kindlaksmääratud tähtaega arvutatakse üldjuhul alates eelmisest kohtuasjade nimekirja kuupäevast täisnädalates. Näide: pärast kolmapäeval toimuvat kohtuasjade nimekirjas olevat istungit kantakse kohtuasi kohtuasjade nimekirja uuesti kolmapäeval neli nädalat hiljem ja dokumentide esitamise tähtaeg on kl 10. Kui kohtuasi nimekirjast näiteks eemaldatakse, määrab kohus kuupäeva, mil see uuesti nimekirja kantakse.

Aegumistähtaeg

Kohtumenetluste suhtes kohaldatava aegumistähtaja algusaeg sõltub menetluse olemusest. Näiteks õigus esitada hagi, et nõuda lepingulise kohustuse täitmist millegi andmiseks või tegemiseks, aegub viis aastat pärast nõude sissenõutavaks muutumise päevale järgneva päeva algust. Näide: õigus esitada hagi, et nõuda ebaseadusliku olukorra lõpetamist, aegub viis aastat pärast selle päeva algust, mil on võimalik nõuda olukorra kohest lõpetamist.

Täitmisele pööramine

Täitevolitus lõpeb põhimõtteliselt 20 aasta möödumisel kohtuotsuse tegemise päevale järgnevast päevast.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei. Siiski mõjutab viis, kuidas pool kohtuotsusest teada saab, mõningatel juhtudel õiguskaitsevahendi kasutamise, nt vastuväite esitamise tähtaja algust. Vt ka küsimus 4.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei. Tähtaeg algab sündmuse toimumise päevale järgneval päeval.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui ei ole teisiti märgitud, kasutatakse Madalmaade õiguses kalendripäevi. Tähtaegade üldise pikendamise seaduses on ette nähtud, et tähtaega, mis lõpeb laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse kuni järgmise päeva lõpuni, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha. Lisaks pikendatakse vajaduse korral seaduses sätestatud vähemalt kolme päeva pikkust tähtaega nii, et lisanduks vähemalt kaks päeva, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Need tähendavad samuti kalendrikuid ja kalendriaastaid.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kohtukutse

Ei kohaldata.

Õiguskaitsevahendid

Kohtukutse menetluses kasutatakse õiguskaitsevahendeid kohtukutse väljaandmise teel. Välja arvatud juhul, kui seda lubab kohus, kuhu poolt kutsutakse, ei või kohtutäitur oma teadet väljastada pärast kl 20. Tähtaeg lõpeb seetõttu tegelikult viimasel päeval kl 20. Sellistes menetlustes tuleks ka mees pidada, et kohtukutse etteteatamistähtaja arvutamisel ei võeta arvesse kohtukutse väljastamise päeva ega päeva, mil pool peab kutse alusel kohtusse ilmuma (esimene kohtuasjade nimekirja kuupäev). Minimaalne etteteatamistähtaeg peab seetõttu jääma nende kahe kuupäeva vahele.

Hagi esitamise menetluses kasutatakse õiguskaitsevahendeid hagiavalduse esitamise teel kohtu kantselseile. Seda on võimalik teha posti teel, isiklikult kantselai lahtiolekuaegadel või faksi teel kuni tähtaja viimase päeva keskööni.

Perekonnaasjades esitatavate edasikaebuste puhul erineb algusaeg pisut sellest, mida kohaldatakse edasikaebustele teistes hagi esitamise menetlustes (vt ka küsimuse 4 punkt „Õiguskaitsevahendid“). Avalduse esitaja võib esitada edasikaebuse kolme kuu jooksul pärast kohtuotsuse tegemise päeva. Muud huvitatud pooled võivad esitada edasikaebuse kolme kuu jooksul alates otsuse kättetoimetamisest või muul viisil neile teatavaks tegemisest.

Menetlustoimingud

Kui kohtuasi on kohtuasjade nimekirjas, kehtib dokumentide esitamise kohta järgmine. Põhimõtteliselt esitatakse dokument, millel on kohtuasjade nimekirjas ette nähtud kuupäev, kohtu kantselseile dokumendi esitamise tähtajaks. See on kõige hilisem aeg, mil dokumendid, välja arvatud kohtukutse, ja aruanded peavad olema jõudnud kohtu valdusse. Riiklike menetluseeskirjade kohaselt on dokumentide esitamise päev ja kellaaeg kolmapäev kl 10. Kui istungit asja kirjaliku menetlemise tõttu ei peeta, esitatakse dokumendid kohtu kantselseile kohtuasjade nimekirjas oleval kuupäeval või enne seda. Kohtu kohalik allüksus peab alati istungi, sest menetlustoiminguid võib teha sel juhul suuliselt. Dokumendid tuleb esitada kohtu kantselseile hiljemalt kohtuasjade nimekirjas olevale kuupäevale eelneval päeval. Seda on võimalik teha posti teel või isiklikult kantselai lahtiolekuaegadel või faksi teel kuni kõnealuse päeva keskööni.

Aegumistähtaeg

Vt ka küsimuse 4 punkt „Aegumistähtaeg“. Mõnede hagi esitamise õiguste puhul on olulisel kohal aeg, mil pool saab teatud asjaolust teada. Näiteks hagi esitamise õigus, et nõuda alusetult makstud summa tagastamist, aegub viis aastat pärast selle päeva algust, mis järgneb päevale, kui võlausaldaja sai teada nõude olemasolust ja saaja identiteedist, ning igal juhul 20 aastat pärast nõude tekkimist.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, tähtaega, mis saabub laupäeval, pühapäeval või üldtunnustatud riigipühal, pikendatakse kuni järgmise päeva lõpuni, mis ei ole laupäev, pühapäev ega üldtunnustatud riigipüha. Kooskõlas tähtaegade üldise pikendamise seadusega ei kohaldata seda siiski tähtajale, mis määratakse konkreetsest ajahetkest või sündmusest tagasi loendamise teel. Teiste sõnadega kohaldatakse seda eeskirja maksimum-, mitte miinimumtähtaegadele.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Mõningatel juhtudel on seaduses ette nähtud tähtaja pikendamine. Näiteks kui kaotanud pool sureb edasikaebuse esitamise ajal ja selle poole pärijad soovivad astuda edasikaebuse menetluses tema asemele, kohaldatakse uut kolmekuulist tähtaega.

Üldjuhul täidetakse tähtaegadega seotud eeskirju rangelt, kuigi Madalmaade ülemkohus (*Hoge Raad der Nederlanden*) on teinud erandi juhtudel, kui edasikaebuse esitanud pool ei teavitanud kohtu vea või tegevusetuse tõttu kohe kohtuotsusest. Sellisel juhul ei ole see poole süü, et ta tähtajast kinni ei pea, ja talle võimaldatakse lühiajaline pikendamine.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Edasikaebuse esitamise tähtaeg on tavaliselt kolm kuud. Teatud tsiviilasjades, näiteks vahemenetluses (kiirendatud menetlus), kohaldatakse edasikaebuste ja ülemkohtule esitatavate edasikaebuste suhtes lühemaid tähtaegu – vastavalt neli ja kaheksa nädalat.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kõik tähtajad, mis on seotud poole kohaleilmumisega, on miinimumtähtajad. Maksimumtähtaegu ei ole kehtestatud.

Kohtukutse

Kohus võib hageja taotlusel lühendada etteteatamistähtaega poole kohtusse kutsumiseks, kui see on teatud tingimuste tõttu vajalik. Vahemenetluses väljastatakse kohtukutse alles pärast seda, kui kohtunik on kindlaks määranud istungi kuupäeva ja kellaaja. Istungit võib pidada isegi pühapäeval. Vajaduse korral võib poole kohtusse kutsuda väga lühikese etteteatamistähtajaga. Hagi esitamise menetluses võib kohus kehtestada poole kohtusse kutsumiseks ka lühema etteteatamistähtaja.

Kohtul ei ole võimalik pikendada etteteatamistähtaega poole kohtusse kutsumiseks, kuigi hagi esitamise menetluses võib ta kehtestada kohaleilumumiseks pikema etteteatamistähtaja (vt küsimused 7 ja 8).

Menetlustoimingud

Kohus võib pikendada tähtaega, mille jooksul pooled peavad menetlustoimingud tegema, kui need pooled seda ühiselt taotlevad. Kui taotlus esitatakse ühepoolselt, võimaldatakse edasilükkamist ainult kaalukatel põhjustel või vääramatu jõu tõttu. Kaalukad põhjused hõlmavad näiteks asja faktilist või õiguslikku keerukust, vajadust oodata teises asjaomases menetluses tehtavat kohtuotsust või olukorda, kui pool või tema advokaat on haige või puhkusel.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Madalmaade õigus ei sisalda sätteid sellise olukorra puhuks.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kohtukutse

Kui pool kutsutakse kohtusse ebapiisava etteteatamisajaga, muutub kohtukutse kehtetuks, kui kostja ei ilmu kohale, ja kohus kuulutab selle kehtetuks. See ei muutu kehtetuks automaatselt. Hageja võib vea kõrvaldada, väljastades enne esimest kohtuasjade nimekirjas olevat kuupäeva kohtutäituri parandatud teate. Kui kostja ei ilmu esimesel kohtuasjade nimekirjas oleval kuupäeval kohale, kontrollitakse, kas kohtukutses esineb vigu, mis võivad muuta selle kehtetuks. Kui kohtukutse on korras, tunnistatakse kostja mitteilmunuks ja hagi on üldjuhul lubatav ka kohale ilmunata jätmisel. Kui kostja ei ilmu kohale ja on tõenäoline, et ta ei saanud kohtutäituri teadet vea tõttu kätte, tunnistab kohus teate kehtetuks.

Kui kostja ei ilmu kohale või ei nimeta advokaati, kuigi kohtukutses on temalt seda nõutud, ja selgub, et kohtutäituri teates oli viga, mis muudab selle kehtetuks, ei tunnistata kostjat mitteilmunuks. Kohus määrab kohtuasjade nimekirjas uue kuupäeva ja annab korralduse viga hageja kulul kõrvaldada. Kui kostja ilmub kohale ega tugine veale, loetakse kohtukutse nõuetekohaselt väljastatuks.

Õiguskaitsevahendid

Kui õiguskaitsevahendi kasutamise tähtaeg on ületatud, on karistuseks edasikaebuse tagasilükkamine. Seejärel jõustub aluseks olev kohtuotsus, st seda ei ole enam võimalik tühistada vastuväite, edasikaebuse või ülemkohtule esitatava edasikaebuse kaudu.

Menetlustoimingud

Kui menetlustoimingut ei tehta kehtestatud tähtaja jooksul, võib teatud tingimustel saada pikendust (vt küsimus 10). Kui pikendust ei ole võimalik saada, siis menetlustoimingu tegemise õigus aegub.

Aegumistähtaeg

Kui huvitatud pool on lasknud kohtumenetluse alustamise ajal aeguda, kestab nõudega kaitstud hagi esitamise õigus edasi. Seda ei ole siiski enam võimalik teostada kohtu kaudu.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmunata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Pooltele, kes ei ole tähtaegadest kinni pidanud, on kättesaadavad järgmised õiguskaitsevahendid.

Kohtukutse

Kostja, kes ei ilmu kohale esimesel kohtuasjade nimekirjas oleval kuupäeval, tunnistatakse üldjuhul mitteilmunuks. Kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni on sellisel kostjal võimalik tagaseljaotsus ära hoida, kui ta ilmub menetluses kohale poolena. Pärast lõpliku kohtuotsuse tegemist on poolel, kes on tunnistatud mitteilmunuks, võimalik kasutada õiguskaitsevahendina vastuväidet. Tagaseljaotsust, tagaseljaotsuse ärarahoidmist kohtusse ilmunise kaudu ja vastuväidet ei kohaldata hagi esitamise menetluses. Sellisel juhul on kohale ilmunata jätnud huvitatud poolel võimalik esitada edasikaebus.

Õiguskaitsevahendid

Õiguskaitsevahendite kasutamise tähtaja kehtestab kohus omal algatusel. Edasikaebuste ja ülemkohtule edasikaebuste esitamise tähtajad on kohustuslikud. Kohtud on õiguskindluse huvides nende tähtaegade kohaldamisel väga ranged. Siiski on Madalmaade ülemkohus rakendanud teatavat paindlikkust seoses edasikaebustega hagi esitamise menetluses. Edasikaebuse teates tuleb esitada edasikaebuse alused, kuid juhtudel, kui otsus on välja kuulutatud, aga ei ole veel ära saadetud, ja edasikaebuse esitajal ei ole seetõttu juurdepääsu selle aluseks olevatele põhjendustele, on lubatud esitada edasikaebuse alused järgnevas edasikaebuse lisateates. Edasikaebus ise tuleb esitada siiski tähtaja jooksul. Ainult erandjuhtudel, kui kohus on teinud kahekordse vea, pikendatakse tähtaega 14 päeva võrra alates otsuse kättesaamise päevast. See on nii juhul, kui edasikaebust esitav pool kohtu (või kohtukantsleil) vea tõttu ei teadnud ega saanud teada, millal otsus välja kuulutatakse, ja otsus saadeti välja või väljastati alles pärast edasikaebuste tähtaja lõppemist vea tõttu, mida ei põhjustanud edasikaebuse esitaja. Kohtukutse menetluses ei ole edasikaebuse teates vaja esitada edasikaebuse aluseid. Need esitatakse alles menetluse hilisemas etapis.

Menetlustoimingud

Teatud tingimustel võib menetlustoimingute tegemiseks taotleda pikendust (vt küsimus 13). Kui pikendust ei saada, siis menetlustoimingu tegemise õigus aegub.

Aegumistähtaeg

Aegumistähtaja lõppemisel ei ole ette nähtud muid õiguskaitsevahendeid peale selle õigeaegse katkestamise (vt küsimuse 1 punkt d). Väga erandlikel asjaoludel võib kohus otsustada, et aegumistähtajale tuginemine on vastuolus mõistlikkuse ja õigluse põhimõtetega.

Viimati uuendatud: 09/02/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Austria

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Austria õiguses on sätestatud eri liiki tähtajad.

Eristatakse menetlustähtaegu, s.t tähtaegu, mille jooksul menetlusosaline või muu menetlusse kaasatud isik võib teha või peab tegema konkreetse menetlustoimingu, ning aegumise tähtaegu, s.t tähtaegu, mille jooksul peab olema toimunud konkreetne sündmus selleks, et saaksid tekkida teatavad õigussüsteemi kohased materiaalsoiguslikud tagajärjed (nt tähtaeg valdusõiguse rikkumisega seotud hagi esitamiseks tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung – ZPO*) paragrahvi 454 alusel või tähtaeg üürnikele üürilepingu ülesütleamiseks tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 560 alusel).

Oluline on märkida, et menetlustähtaja sisse ei arvata aega, mis kulub dokumendi kättetoimetamiseks posti teel, küll aga arvatakse see aeg aegumise tähtaja sisse. See tähendab näiteks, et apellatsioon loetakse õigel ajal esitatuks, kui see postitati apellatsiooni esitamiseks ette nähtud menetlustähtaja viimasel päeval (postitempli kuupäev), isegi kui kohus saab selle kätte pärast tähtaja möödumist.

Tähtaegu eristatakse ka selle alusel, kas tähtaeg on sätestatud otse seadusega (nt apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtjad) või on need kehtestanud kohtunik iga üksiku juhtumi tingimusi arvesse võttes (nt kulude katmiseks ette nähtud tagatise andmise tähtaeg). Uurimistähtjad, milleks on õigusaktidega ette nähtud lihtsalt teatav ajavahemik (minimaalne või maksimaalne kestus või ligikaudne kestus, nagu on sätestatud ZPO paragrahvi 257 lõikes 1 eelistungi aja kohta), kujutavad endast nende kahe tähtaja kombinatsiooni.

Absoluutsed tähtjad määratakse kindlaks kuupäevaga, mil tähtaeg lõpeb (tavaliselt kalendripäev), seevastu suhtelised tähtjad määratakse kindlaks kestusega. Alguskuupäevad määratakse kindlaks tähtaja käivitava sündmuse põhjal.

Üldiselt võivad kohtunikud tähtaegu pikendada (pikendatavad tähtjad). Selliseid erandlike olukordadega seotud tähtaegu, mille pikendamise keeld tuleneb seadusest, nimetatakse mittepikeandavateks ehk kohustuslikeks tähtaegadeks.

Eristatakse tähtaegu, mida saab ja mida ei saa hakata uuesti arvestama, olenevalt sellest, kas tähtaja möödumisel on võimalik taastada varasemat olukorda.

Tähtaja arvestamise uuesti alustamine on üldreegel. Erandjuhul, kui varasema olukorra taastamine on keelatud, osutatakse tähtajale kui kindlaksmääratud või fikseeritud tähtajale (*Fallfrist*). Fikseeritud absoluutsed menetlustähtjad on näiteks otsuse tühistamist või asja uuesti arutamist käsitleva avalduse esitamise tähtjad (ZPO paragrahvi 534 lõige 3).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määruale (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Laupäevad, pühapäevad, Suur Reede ja riigipühad ei ole Austrias tööpäevad. 1. jaanuar (uusaasta), 6. jaanuar (kolmekuningapäev), 2. ülestõusmispüha, 1. mai (maipüha), taevaminemispüha, teine nelipüha, Kristuse Pühima Ihu ja Vere suurpüha, 15. august (Neitsi Maarja taevavõtmise püha), 26. oktoober (Austria rahvuspüha), 1. november (kõigi pühakute päev), 8. detsember (Öndsaima Neitsi Maarja Pärispäeva Saamise suurpüha), 25. detsember (esimene jõulupüha) ja 26. detsember (teine jõulupüha) on Austrias riigipühad.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Enamik tähtaegu käsitlevaid sätteid on esitatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung* – ZPO) paragrahvides 123–129, 140–143 ja 222 ning kohtute töökorralduse seaduse (*Gerichtsorganisationsgesetz* – GOG) paragrahvis 89.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Enamikul juhtudel hakatakse tähtaega arvestama kuupäevast, mil isikule toimetatakse kätte otsus, millega nähakse ette või käivitatakse tähtaja arvestamise algus. Muudel juhtudel hakatakse tähtaega arvestama otsuse tegemise hetkest (ZPO paragrahv 124).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Jah; erinevalt üldreegist, mille kohaselt loetakse kättetoimetamise kuupäevaks tähtaega käivitava või määrava otsuse kättetoimetamise või tegemise kuupäev, loetakse elektrooniliselt edastatud kohtumäärused ja õiguslikud taotlused (GOGi paragrahvi 89a lõige 2) kättetoimetatuks adressaadi elektroonilisse domeeni saabumisele järgnevast tööpäevast (laupäeva ei loeta sel eesmärgil tööpäevaks) (GOGi paragrahvi 89a lõige 2).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaega väljendatakse päevades, alustatakse alguskuupäeva arvutamist vastavale kuupäevale või sündmusele järgnevast päevast.

Teisalt loetakse nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödunuks tähtaja viimase nädala või viimase kuu selle päeva keskööl, mis vastab nimetuse või kuupäeva poolest alguskuupäevale. Kui tähtaja viimases kuus sellist kuupäeva ei ole, möödub tähtaeg kuu viimasel päeval.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Päevades väljendatud tähtaegu arvestatakse kalendripäevades.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaegade arvutuse laadist tulenevalt (vt küsimused 6 ja 9) seda küsimust tähtaegade puhul ei teki.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtjad mööduvad tähtaja viimase nädala või viimase kuu selle päeva keskööl, mis vastab nimetuse või kuupäeva poolest alguskuupäevale. Kui tähtaja viimases kuus sellist kuupäeva ei ole (näiteks kui ühekuuline tähtaeg algab 31. jaanuaril), möödub tähtaeg kuu viimasel päeval (kõnealusel juhul 28. või 29. veebruaril). Laupäevad, pühapäevad, riigipühad ja Suur Reede ei mõjuta tähtaega algust ega kulgemist.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, kui tähtaja lõpp langeb laupäevale, pühapäevale, riigipühale või Suurele Reedele, siis möödub tähtaeg järgneval tööpäeval (mis ei ole omakorda üks neist päevadest).

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Apellatsioonimenetluses kohaldatavate kohustuslike tähtaegade arvestamine peatatakse 15. juulist 17. augustini ja 24. detsembrist 6. jaanuarini. Kui üks neist ajavahemikest algab kohustusliku tähtaja jooksul või kui kohustusliku tähtaja algus langeb ühele neist ajavahemikest, pikendatakse tähtaega kogu sellise ajavahemiku võrra või sellise ajavahemiku lõpuni jäänud perioodi võrra.

Seda ei kohaldata teatavate erimenetluste korral, eelkõige vaidlustes, mis on seotud valduse rikkumise, elatise maksmise, nõuete täitmisele pööramise ja esialgse õiguskaitsega, ega tagaselja- ja tunnustamisotsuste peale apellatsiooni esitamise tähtaegade korral.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Reeglina sõltuvad apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtjad otsuse liigist (kohtuotsus või -määrus) ja sisust. Hagimenetlustes on määruskaebuse esitamiseks (*Rekurs*) üldiselt aega 14 päeva, samas kui kohtuotsuse peale tuleb apellatsioon (*Berufung*) esitada nelja nädala jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Üldiselt võivad kohtunikud tähtaegu pikendada (pikendatavad tähtjad). Selliseid erandlike olukordadega seotud tähtaegu, mille pikendamise keeld tuleneb seadusest, nimetatakse mittepikeandavateks ehk kohustuslikeks tähtaegadeks (nt apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtjad).

Kõiki tähtaegu võib lühendada poolte dokumenteeritud kokkuleppe alusel. Kohus võib tähtaega lühendada ühe poole taotluse alusel, tingimusel et pool suudab näidata, et lühem tähtaeg on vajalik selleks, et vältida märkimisväärse kahju tekkimise riski, ning et vastaspoolle on piisavalt aega nõutava menetlustoimingu tegemiseks lühema tähtaja jooksul (ZPO paragrahv 129).

Taotluse alusel võib tähtaega pikendada, kui tähtaja pikendamisest kasu saaval poolel on vältimatud või väga tõsised põhjused, miks ta ei saa menetlustoimingut õigeaegselt teha, ja eelkõige juhul, kui tähtaja pikendamata jätmise tõttu kannataks pool pöördumatut kahju (ZPO paragrahvi 128 lõige 2).

Tähtaegu ei saa pikendada poolte kokkuleppe alusel (ZPO paragrahvi 128 lõige 1).

Siiski on kohtukutse põhimõtteliselt seotud kindla kuupäevaga. Seetõttu ei ole kohtukutsete puhul „kohtukutsete esitamise tähtaegade“ ega „erikuupäevade“ muutmine asjakohane.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, sest oluline on see, et menetlustoimingud, mis Austria kohtus teha tuleb, tehtaks õigeaegselt.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Üldjuhul ei saa see menetlusosaline, kes ei tee menetlustoimingut õigeaegselt, seda toimingut enam teha (välistav toime; ZPO paragrahv 144). On mõned erandid, mis on näiteks sätestatud ZPO paragrahvi 289 lõikes 2 (tõendite kogumiseks kohtusse ilmumata jätmise tagajärjed) ja paragrahvis 491 (apellatsioonistungile ilmumata jätmise tagajärjed).

Hilinemisega tehtud menetlustoimingud lükatakse seadusest tulenevalt tagasi, kuid mõnel juhul tuleb selleks esitada (vastaspoole) avaldus.

Mõnikord on tegevusetusel lisaks tavapärastele tagajärgedele veel ka spetsiifilised tagajärjed. Need on väga erinevad. Kõige olulisem tegevusetuse spetsiifiline tagajärg on see, et kui üks pool jätab tsiviilmenetluse toimuva tegemata, siis on teisel poolel teatavalte asjaoludel õigus taotleda tagaseljaotsust (ZPO paragrahvid 396 ja 442). Muud näited on järgmised. Kui kumbki pool ei ilmu kohtusse, peatatakse menetlus vähemalt kolmeks kuuks (ZPO paragrahv 170), ja kui avalduse esitaja ei ilmu kohtusse abieluasjadega seotud menetluses, võidakse kostja taotluse alusel teha otsus, et esitaja on avalduse tagasi võtnud, kuid mitte sellest loobunud (ZPO paragrahvi 460 punkt 5).

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tähtaja või kindlaksmääratud kuupäeva möödalaskmise konkreetsete tagajärgede lahendamiseks on võimalik kasutada alljärgnevaid õiguskaitsevahendeid.

Varasema olukorra taastamine (ZPO paragrahv 146 ja sellele järgnevad paragrahvid).

Varasema olukorra taastamist võib kasutada selleks, et tühistada kohtusse ilmumata jätmise või menetlustoimingu tähtjaks tegemata jätmise tagajärjed, kui menetlusosalise või tema esindaja tegevusetuse tingis ettenägematu või vältimatu sündmus ning menetlusosalisel või tema esindajal ei olnud selles süüd või süü oli minimaalne (kerge hooletus). Selle õiguskaitsevahendi kasutamiseks tuleb avaldus esitada 14 päeva jooksul alates takistuse kõrvaldamisest.

Vastuväide (ZPO paragrahvid 397a ja 442a).

Vastuväide on õiguskaitsevahend, mis on suunatud tagaseljaotsuse tagasitaitmiseks ZPO paragrahvi 396 või 442 alusel. Üldjuhul tuleb vastuväidet esitada otsuse teinud kohtule ettevalmistavate menetlusk dokumentide vormis 14 päeva jooksul alates tagaseljaotsuse kättetoimetamisest (pikendamatu tähtaeg).

Apellatsioon (ZPO paragrahv 461jj).

Apellatsiooni võib esitada tagaseljaotsuse peale peamiselt selle alusel, et nõuete mittetäitmist ei esinenud, sest kohaldatakse ühte ZPO paragrahvi 477 lõike 1 punktides 4 ja 5 loetletud õigusvastasuse alustest (nõuetele mittevastav kättetoimetamine või poole puudulik esindatus menetluse raames). Kehtetuks tunnistamise kaebuses ei saa pool siiski tugineda sellele, et ta lihtsalt jättis nõude täitmata; nagu kõik õiguskaitsevahendid, peab see põhinema kohtu veal, mis paistab olevat viinud selleni, et poolel jäi nõue täitmata.

Viimati uuendatud: 05/06/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Please note that the original language version of this page [\[pl\]](#) has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

Please note that the following languages: [\[en\]](#) have already been translated.

Menetlustähtajad - Poola

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Poola tsiviilmenetluses on ette nähtud 1) seadusjärgne, kohtulik ja lepinguline tähtaeg poolte tehtavateks menetlustoiminguteks ning 2) soovituslik tähtaeg kohtu tehtavateks menetlustoiminguteks.

Seadusjärgne ja kohtulik tähtaeg on lõplikud ja neid ei tohi ületada.

Seadusjärgne tähtaeg on õigustlõpetav (see tähendab, et selle möödalaskmisel kaotatakse õigus teha mingit menetlustoimingut) ja see on kindlaks määratud seadustes. Sellist tähtaega ei ole võimalik pikendada ega lühendada. Seadusjärgne tähtaeg algab seaduses sätestatud hetkel. Seadusjärgseid tähtaegu on kahte liiki: tähtaeg, enne mida tuleb toiming teha, ja tähtaeg, pärast mida saab toimingu teha. Seadusjärgsete tähtaegade hulka kuulub õiguskaitsevahendite taotlemise tähtaeg, nt edasikaebuse või kaebuse esitamiseks.

Kohtulik tähtaeg on samuti õigustlõpetav, aga selle kehtestab kohus või kohtunik. Kohtulikke tähtaega võib pikendada või lühendada, aga ainult mõjuval põhjusel ja taotlusega, mis esitatakse enne tähtaja lõppu, isegi ilma vastaspoolt ära kuulamata. See tähtaeg algab hetkest, kui otsus või määrus sel eesmärgil välja kuulutatakse. Kui tsiviilkohtumenetluse seadustikus on ette nähtud automaatne kättetoimetamine, algab tähtaeg otsuse või määruse kättetoimetamise hetkest. Kohtulike tähtaegade hulka kuulub tähtaeg kohtumenetlusõigus- või teovõime taastamise või edasikaebuse või kaebuse vormivigade parandamiseks.

Lepinguline tähtaeg, nagu selle nimetusest võib aru saada, kehtestatakse poolte kokkuleppel. Üks klassikaline näide on menetluse peatamine poolte ühise taotluse alusel. Kui pooled esitavad sellise taotluse, võib kohus menetluse peatada (kuid ei ole selleks kohustatud). Seda liiki tähtaja kohaldamine sõltub üksnes poolte tahtest.

Soovituslik tähtaeg on tavaliselt mõeldud kohtuasutustele (kohtutele), mitte pooltele. Kui sellest kinni ei peeta, ei kaasne sellega negatiivseid menetluslikke tagajärgi. Selle peamine eesmärk on kohaldada kiire menetlemise põhimõtet. Üks sellise tähtaja näide on kohtule kehtestatud tähtaeg otsuse põhjenduse koostamiseks.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrulese (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Vastavalt 18. jaanuari 1951. aasta puhkepäevade seadusele kehtivad järgmised seadusjärgsed puhkepäevad:

1. kõik pühapäevad (laupäevad ei ole seadusjärgsed puhkepäevad),

2. allpool loetletud päevad:

- a) 1. jaanuar – uusaasta,
- b) 6. jaanuar – kolmekuningapäev,
- c) esimene ülestõusmispüha,
- d) teine ülestõusmispüha,
- e) 1. mai – riigipüha,
- f) 3. mai – rahvuspüha,
- g) esimene nelipüha,
- h) Kristuse pühima ihu ja vere suurpüha,
- i) 15. august – Neitsi Maarja taevavõtmise suurpüha,
- j) 1. november – kõigi pühakute päev,
- k) 11. november – rahvuspüha, iseseisvuspäev,
- l) 25. detsember – esimene jõulupüha,

m) 26. detsember – teine jõulupüha.

2019. aastal on esimene ülestõusmispüha 21. aprillil, teine ülestõusmispüha 22. aprillil, esimene nelipüha 9. juunil ning Kristuse pühima ihu ja vere suurpüha 20. juunil.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tsiviilõiguses võib tähtaja mõistel olla kaks tähendust. See võib olla kindel ajahetk (nt 5. aprill 2017) või konkreetne alguse ja lõpuga ajavahemik (nt 14 päeva).

Kui on kehtestatud lõplik tähtaeg (kuupäev, mis ajaks peab midagi tehtud olema), siis on tähtis selle täpne lõppemishetk. Tähtaeg ei pea olema antud kindla päevana, aga see tuleb määrata kindlaks sündmuse toimumise alusel, mille lepingupooled on konkreetse olukorras ette näinud.

Menetlustähtaja kehtestamisel kasutatakse selliseid ajaühikuid nagu päev, nädal, kuu või aasta. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 165 kohaselt reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse tähtaja arvutamise meetodit tähtaega käsitlevate tsiviilseadustiku sätetega, kui seaduses, kohtuotsuses, muu riigiasutuse otsuses või õigusaktis on tähtaeg kehtestatud selle arvutamise viisi täpsustamata (tsiviilseadustiku artikkel 110). Menetlusedokumendi postitamine Poola postkontoris või Euroopa Liidu teises liikmesriigis universaalset postiteenust osutava ettevõtja postkontoris loetakse võrdseks selle menetlusedokumendi esitamisega kohtule. Sama kehtib, kui dokumendi esitab sõdur üksuse peakorterile, kinnipeetav isik vangla juhtkonnale või Poola merelaeva meeskonnaliige laeva kaptenile.

Päevas on 24 tundi ning see algab ja lõpeb kl 24.00. Päevades esitatud ajavahemik lõpeb viimase päeva lõpus. Nädalates, kuudes või aastates väljendatud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpus, mis kattub nimetuse või kuupäeva poolest tähtaja esimese päevaga või kui sellist päeva viimases kuus ei ole, siis selle kuu viimasel päeval. Kui tähtaega väljendatakse kuu alguse, keskpäiga või lõpuna, tähendab see kuu esimest, viieteistkümnendat või viimast päeva. Pool kuud vastab 15 päevale. Kui tähtaeg on esitatud kuudes või aastates ja järjepidevus ei ole nõutav, siis eeldatakse, et kuus on 30 päeva ja aastast 365 päeva. Kui toimingute tegemise tähtaja lõpp langeb seadusjärgsele puhkepäevale või laupäevale, lõpeb tähtaeg järgmisel päeval, mis ei ole puhkepäev ega laupäev.

4 Kui toimingute või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingute või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kui päevades määratud tähtaja algus on kindel sündmus, ei võeta sündmuse toimumise päeva tähtaja arvutamisel arvesse. Näiteks kui kohus toimetab poolele 11. jaanuaril 2017 kätte kohtukutse, millega on ette nähtud, et ta teeks konkreetse toimingute seitsmepäevase tähtaja jooksul, lõppes see tähtaeg 18. jaanuari 2017 keskööl (kl 24.00).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kohus võib kohtukutse kätte toimetada mitmel viisil: posti teel, kohtutäituri kaudu, kohtuteenijate või kohtu menetlusteenistuse kaudu. Dokumendi võib adressaadile üle anda ka kohtu registratuuris. Kui dokument on kätte toimetatud nõuetekohaselt, kehtivad kõik need meetodid võrdselt ja meetodi valik ei mõjuta tähtaja kulgemist.

Alates 8. septembrist 2016 on eeskirjadega lubatud kohtul toimetada kohtukutse kätte andmeedastussüsteemi kaudu, kui adressaat on esitanud dokumendid sellise süsteemi kaudu või teinud valiku selle kasuks. Adressaat, kes on valinud dokumentide esitamise andmeedastussüsteemi kaudu, võib elektroonilisest kättetoimetamisest loobuda.

Elektrooniliste vahendite kaudu kätte toimetatav dokument loetakse kätte toimetatuks kuupäeval, mis on esitatud elektroonilises kinnituses kirjavahetuse kättesaamise kohta, isegi kui see kuupäev langeb seadusjärgsele puhkepäevale. Asjaolu, et elektrooniline kirjavahetus saadakse kätte õõsel, ei mõjuta kättetoimetamise kehtivust. Kui elektrooniline kinnitus kirjavahetuse kättesaamise kohta puudub, loetakse kättetoimetamine toimunuks 14. päeval alates kuupäevast, mil dokument andmeedastussüsteemi üles laaditakse. Eespool nimetatud normide kohaselt peab pool kontrollima oma elektroonilist kontot vähemalt üks kord iga 14 päeva jooksul.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui päevades määratud tähtaja algus on kindel sündmus, ei võeta selle sündmuse toimumise päeva tähtaja arvutamisel arvesse.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Päevades sätestatud tähtaega väljendatakse kalendripäevades. Kui toimingute tegemise tähtaja lõpp langeb seadusjärgsele puhkepäevale või laupäevale, lõpeb tähtaeg järgmisel päeval, mis ei ole puhkepäev ega laupäev.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpus, mis kattub nimetuse või kuupäeva poolest tähtaja esimese päevaga või kui sellist päeva viimases kuus ei ole, siis selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaega väljendatakse kuu alguse, keskpäiga või lõpuna, tähendab see kuu esimest, viieteistkümnendat või viimast päeva. Pool kuud vastab 15 päevale. Kui tähtaeg on esitatud kuudes või aastates ja järjepidevus ei ole nõutav, siis eeldatakse, et kuus on 30 päeva ja aastast 365 päeva.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud ajavahemik lõpeb selle päeva lõpus, mis kattub nimetuse või kuupäeva poolest tähtaja esimese päevaga või kui sellist päeva viimases kuus ei ole, siis selle kuu viimasel päeval.

Kui tähtaega väljendatakse kuu alguse, keskpäiga või lõpuna, tähendab see kuu esimest, viieteistkümnendat või viimast päeva. Pool kuud vastab 15 päevale. Kui tähtaeg on esitatud kuudes või aastates ja järjepidevus ei ole nõutav, siis eeldatakse, et kuus on 30 päeva ja aastast 365 päeva.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipäeval, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui toimingute tegemise tähtaja lõpp langeb seadusjärgsele puhkepäevale või laupäevale, lõpeb tähtaeg järgmisel päeval, mis ei ole puhkepäev ega laupäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Pikendada või lühendada saab ainult kohtulikkude tähtaega, st kohtu või kohtu eesistuja kehtestatud tähtaega. Tähtaja pikendamise või lühendamise otsuse võib teha kohtu eesistuja või kohus, aga ainult olulistel põhjustel, mida nad hindavad omal äranägemisel.

Tähtaega võib pikendada või lühendada ainult poole, hagita menetluse osalise, menetluse astuja, prokuröri, tööinspektori, tarbijakaitse ombudsmani, vabahenduse, kohtu määratud eksperdi või tunnistaja taotluse alusel, kui tähtaeg puudutab nende toiminguid. Sellist otsust ei saa teha kohus või kohtunik omal algatusel.

Sellekohane taotlus tuleb esitada enne kindlaksmääratud tähtaja lõppemist.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Poola tsiviilkohtumenetluse seadustikus on õiguskaitsevahendite esitamise seadusjärgne menetlustähtaeg sätestatud vastavalt kohtuotsuse liigile (kohtuotsus (*wyrok*), otsus asja sisu kohta hagita menetluses (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), tagaseljaotsus (*wyrok zaoczny*), maksekask maksekorraldusmenetluses (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), maksekask maksekäsumenetluses (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) ja otsused (*postanowienie*)). Kindlaks on määratud eelkõige järgmised seadusjärgsed tähtajad:

kohtuotsus ja otsus asja sisu kohta hagita menetluses: kohtuotsuse põhjendus koostatakse kirjalikult poole taotluse alusel, et toimetada kätte kohtuotsus ja põhjendus, ja see esitatakse ühe nädala jooksul alates kohtuotsuse resolutsiooni väljakuulutamise kuupäevast ning kahel juhul (1) kui ilma advokaadi, õigusnõustaja või patendivolinikuta tegutsev pool ei olnud kohtuotsuse väljakuulutamise ajal kohal, sest viibis kinnipidamiskohas, ja (2) kui kohtuotsus tehti kinnisel istungil) ühe nädala jooksul pärast kohtuotsuse resolutsiooni kättetoimetamise kuupäeva. Edasikaebuse võib esitada vaidlustatud otsuse teinud kohtule kahe nädala jooksul alates kohtuotsuse ja põhjenduse kättetoimetamisest apellandile.

Kui pool ei ole ühe nädala jooksul pärast kohtuotsuse resolutsiooni väljakuulutamise kuupäeva nõudnud kohtuotsuse ja põhjenduse kättetoimetamist, algab edasikaebuse esitamise tähtaeg päevast, mil lõpeb sellise taotluse esitamise tähtaeg;

otsus: kaebuse esitamise tähtaeg on üks nädal ja see hakkab kulgema otsuse kättetoimetamisest või kui pool ei nõudnud ettenähtud tähtaja jooksul istungil tehtud otsuse kättetoimetamist, siis otsuse väljakuulutamisest;

kostjaga seotud tagaseljaotsus: kostja, kelle suhtes on tehtud tagaseljaotsus, võib esitada vastuväite kahe nädala jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamisest;

hagejaga seotud tagaseljaotsus: kohus esitab tagaseljaotsuse põhjused, kui hagi on tervikuna või osaliselt tagasi lükatud ja hageja on palunud esitada põhjused, ühe nädala jooksul alates kohtuotsuse kättetoimetamisest; või kui hageja, kes ei ole sellist taotlust esitanud, on esitanud edasikaebuse, siis ettenähtud tähtaja jooksul;

maksekäsk maksekorraldusmenetluses: kostjalt nõutakse maksekäsu nõude ja kulude rahuldamist täies ulatuses või vastuväite esitamist kahe nädala jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest;

maksekäsk maksekäsmenetluses: maksekäsu väljaandmisel teeb kohus otsuse, et kostjalt nõutakse nõude ja kulude rahuldamist täies ulatuses kahe nädala jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest või väidete esitamist nimetatud tähtaja jooksul.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tunnistajal või menetlusosalisel on absoluutne kohustus kohtusse ilmuda. Tunnistaja peab kohtusse ilmuma isegi juhul, kui talle ei ole juhtumi asjaolud teada või kui ta on juba otsustanud kasutada oma ütluste andmisest keeldumise õigust. Tunnistaja peab esitama vabanduse oma puudumise (mitteilmumise) kohta kirjalikult enne istungi kuupäeva. Hilisemal kuupäeval vabanduste esitamine mitteilmumise kohta ei takista kohtul tunnistajale istungil trahvi määramast.

Tunnistaja peaks kirjalikule vabandusele lisama dokumendi, milles ta esitab põhjendused oma mitteilmumise kohta. Tunnistaja mitteilmumine on vabandatav haiguse, tähtsa ärireise või tõsise ettenägematu sündmuse alusel. Kui kohtukutse saamisel nimetatakse mitteilmumise põhjuseks haigust, peab kohtuarst väljastama tunnistuse, mis kinnitab võimetust kohale ilmuda. Sellisel juhul määrab kohus kohaleilmumiseks teise kuupäeva.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Poolele või tunnistajale kehtivad tsiviilkohtumenetluse normid, mida kohaldab kohtuasutus (kohus).

15 Millisel on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Menetlustoiming, mille pool teeb pärast tähtaja lõppemist, on tühine. Seda põhimõtet kohaldatakse nii seadusjärgsele kui ka kohtulikule tähtajale.

Menetlustoimingu tühisus tähendab, et hilinemisega tehtud toimingul puuduvad õiguslikud tagajärjed, mis on seotud selle tegemisega seaduste alusel.

Pärast tähtaja lõppemist tehtud menetlustoiming on tühine isegi siis, kui kohus ei ole tähtaja möödumisega seotud otsust veel avaldanud.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tähtaja ületamise korral võib pool taotleda selle ennistamist ja menetluse taasalustamist.

Kui pool on eiranud menetlustoimingu tähtaega, aga see ei ole olnud tema enda süü, ennistab kohus tähtaja tema taotlusel. Ennistamine ei ole siiski lubatav, kui tähtaja eiramisel ei ole poole jaoks negatiivseid menetluslikke tagajärgi. Tähtaja ennistamise taotlust sisaldav menetluskohustus tuleb esitada kohtule, kus toiming tuli teha, hiljemalt üks nädal pärast seda, kui tähtaja eiramise põhjus enam ei kohaldu. Menetluskohustuses tuleks esitada taotlust põhjendavatel asjaoludel. Pool peaks menetlustoimingu tegema taotluse esitamisega samal ajal. Kui tähtaja ületamisest on möödunud üks aasta, võib selle ennistada ainult erandjuhtudel. Kohtuotsuse puhul, millega tühistatakse abielu või kuulutatakse välja lahutus või tunnistatakse abielu kehtetuks, ei ole tähtaja ennistamine edasikaebuse esitamiseks lubatav, kui vähemalt üks pooltest on pärast kohtuotsuse jõustumist uuesti abiellunud. Kohus lükkab tagasi tähtaja ennistamise taotluse, mis esitatakse hilinemisega või on seaduste kohaselt lubamatu. Asjaolu, et tähtaja ennistamiseks on esitatud taotlus, ei peata menetlust ega kohtuotsuse täitmist. Kohus võib siiski sõltuvalt asjaoludest peatada menetluse või kohtuotsuse täitmise. Kui see taotlus rahuldatakse, võib kohus viivitamata asja menetlusse võtta.

Menetluse taasalustamine võimaldab lõpliku otsusega lõpetatud juhtumit uuesti arutada. Kaebust, milles nõutakse menetluse taasalustamist, käsitletakse sageli lõplike otsuste vaidlustamiseks kasutatava erakorralise õiguskaitsevahendina (või erakorralise edasikaebusena), erinevalt tavapäraest õiguskaitsevahenditest (mida kasutatakse mittelõplike otsuste puhul). Menetluse taasalustamist võib taotleda järgmistel põhjustel: kohtuotsus põhines võltsitud või muudetud dokumendil või kriminaalasjas süüdimõistva otsusel, mis seejärel tühistati, või kohtuotsuseni jõuti kuriteo tulemusena. Menetluse taasalustamist võib taotleda ka juhul, kui sama õigussuhet puudutav lõplik kohtuotsus avaldatakse hiljem või avaldatakse faktilised asjaolud või tõendid, mis võivad mõjutada juhtumi tulemust ja mida poolel ei olnud võimalik eelnevas menetluses kasutada; kui kohtuotsuse sisu mõjutab otsus, mis ei lõpetanud kõnealust menetlust ja mis tehti normatiivaktil alusel, mille konstitutsioonikohus on tunnistanud [põhiseaduse](#), ratifitseeritud rahvusvahelise lepingu või seadustega (tühistatud või muudetud kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustikuga) vastuolus olevaks.

Menetluse taasalustamist ei saa taotleda rohkem kui kümme aastat pärast kohtuotsuse jõustumise kuupäeva (välja arvatud juhul, kui pool ei olnud võimaline tegutsema või ei olnud nõuetekohaselt esindatud).

Viimati uuendatud: 25/02/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Portugal

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtajad võivad olla **imperatiivsed** (*peremptório*), kui nende möödumine lõpetab toimingu tegemise õiguse, või **edasilükkavad** (*dilatário*), kui need lükkavad toimingu tegemise võimaluse või mõne teise tähtaja alguse teatava ajani edasi.

Menetlustähtaegade suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 138–143 sätestatud norme.

Menetlustähtaegade või kohtu määratud tähtaegade arvutamist reguleerivad tsiviilseadustiku artiklites 278, 279 ja 296 sätestatud normid.

Tsiviilasjade puhul reguleerivad tähtaegade pikkust ja mõju õigussuhetele tsiviilseadustiku artiklid 296–333.

Eelkõige reguleerivad aegumistähtaegu (*prazos de prescrição*) ja õigust lõpetavaid tähtaegu (*prazos de caducidade*) vastavalt tsiviilseadustiku artiklites 300–327 ja 328–333 sätestatud normid.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Portugal teatas sel eesmärgil Euroopa Komisjonile järgmistest riigipühadest:

1. jaanuar; 7. aprill (suur reede); 9. aprill (1. ülestõusmispüha); 25. aprill; 1. mai; 8. juuni (Kristuse ihu püha); 10. juuni; 15. august; 5. oktoober; 1. november; 1., 8. ja 25. detsember.

Komisjon avaldas selle loetelu *Euroopa Liidu Teatajas* nr 2023/C 39/07, mis on kättesaadav [siin](#).

Liikmesriigid esitavad selle loetelu komisjonile igal aastal. Mõni riigipüha on liikuv ega lange alati eespool märgitud kuupäevale.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Portugali tsiviilkohtumenetluse üldreegli järgi kehtib erinormide puudumise korral kümnepäevane tähtaeg. Selle aja jooksul võivad pooled taotleda mõne toimingu tegemist või meetme võtmist, tugineda õigustühisusele, esitada kaasneva nõude või teostada muid menetlusõigusi. Kümnepäevane tähtaeg kehtib ka teise poole väidetele vastamisel (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 149).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Üldjuhul hakkab vastuse esitamise tähtaeg kulgema asjaomase dokumendi kättetoimetamisest (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 149 lõige 2).

Menetluse ajal toimetatakse pooltele mõeldud teated kätte nende õigusesindajatele.

Kui teavitamise eesmärk on kutsuda pool isiklikult kohtusse, siis lisaks esindajale teate kättetoimetamisele saadetakse teade tähtitud kirjaga ka poolele endale. Teates märgitakse kohtusse ilmumise kuupäev, kohtu asukoht ja kohtusse ilmumise eesmärk.

Esindajaid teavitatakse e-kirja teel (vt 26. augusti 2013. aasta rakendusmäärus (*Portaria*) nr 280/13, millega on võimalik tutvuda [siin](#)) ning arvutisüsteem kinnitab teate kättetoimetamise kuupäeva, milleks arvatakse kolmas päev pärast teate kättetoimetamist või kui see ei ole tööpäev, siis esimene sellele järgnev tööpäev.

Kohtukutse kättetoimetamine väljastustega tähtkirjaga arvatakse toimunuks päeval, mil väljastusteade allkirjastatakse, ning kohtukutse arvatakse kohtusse kutsutavale isikule kättetoimetatuks isegi juhul, kui väljastusteate allkirjastas kolmas isik, eeldusel – kui puuduvad vastupidised tõendid – et kiri edastati viivitamata adressaadile (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 230 lõige 1).

Kui kohtukutse toimetab kätte õigusesindaja, kohtutäitur või kohtusekretär, hakatakse tähtaega arvestama ajast, mil see isik allkirjastab kättesaamiskinnituse.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Jah. Vt vastus eelmisele küsimusele.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Toiming, sündmus, otsuse, kohtukutse või kättetoimetamise tegelikku kuupäeva arvesse ei võeta (tsiviilseadustiku artikli 279 punkt b).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui menetlustoimingu tegemiseks ette nähtud tähtaeg lõpeb päeval, mil kohus on suletud, pikendatakse seda tähtaega järgmise tööpäevani (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 138 lõige 2).

Kohus puhkab 22. detsembrist 3. jaanuarini, palmipuudepühast 2. ülestõusmispühani ja 16. juulist 31. augustini.

Kohus võib menetlustähtaja pärast poolte ärakuulamist põhistatud määrusega peatada vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 269 lõike 1 punktile c.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Tähtaja arvutamisel ei võeta tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 279 punkti b kohaselt arvesse selle sündmuse toimumise päeva – ega tundi, kui tähtaeg on väljendatud tundides –, millest alates tähtaeg kulgema hakkab.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg, mida hakatakse arvestama teatavast kuupäevast, möödub viimase nädala, kuu või aasta vastava päeva südaööl. Kui vastavat kuupäeva viimases kuus ei ole, möödub tähtaeg selle kuu viimasel päeval (tsiviilseadustiku artikli 279 punkt c).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kuna kohtud on avatud ainult tööpäevadel ning pühapäevi ja riigipühaid käsitatakse kohtu puhkepäevadena, pikenevad pühapäeval või riigipühal lõppevad tähtjad sellele järgneva esimese tööpäevani, kui asjaomane toiming tuleb teha kohtus.

Kõigi menetlustähtaegade arvutamisel kohaldatakse normi, et menetlustoimingu tegemiseks ette nähtud tähtaega pikendatakse järgmise tööpäevani, kui selle lõpp langeb kuupäevale, mil kohtud on suletud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 138 lõige 2).

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Seaduses sätestatud menetlustähtaega on võimalik pikendada ettenähtud juhtudel.

Poolte kokkuleppel võib tähtaega pikendada ühe korra tähtajaga sama pikaks ajaks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 141).

Põhjendatud takistuse korral on tähtaja pikendamine õigusnormide kohaselt lubatud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 140).

Samuti on seadustikus sätestatud, et toiming võib teha tähtpäevale järgneva kolme tööpäeva jooksul, tingimusel et tasutakse trahv (vt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 139).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg on 30 päeva alates otsuse kättetoimetamisest (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 638) ning kiireloomuliste asjade puhul ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku [artikli 644 lõikes 2](#) ja [artiklis 677](#) sätestatud asjade puhul 15 päeva.

Kui otsust ei tehta teatavaks, hakkab tähtaeg kulgema päevast, mil asjaomane isik sai otsusest teada.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Seadusest tulenevaid menetlustähtaegu ei saa lühendada. Kohus võib aga määrata poolte kohtusse ilmumise kuupäeva või tähtaja.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Kui kohtukutse toimetatakse kätte väljaspool seda geograafilist piirkonda, kus on hagi menetleva kohtu tööpiirkond, pikendatakse vastuse esitamise tähtaega, mis on kutse saanud isikule ette nähtud vastuväidete esitamiseks konkreetsele tsiviilhagile (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 245).

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kohustusliku tähtaja möödumisega lõpeb toimingu tegemise õigus. Põhjendatud takistuse korral võib toiming teha siiski pärast tähtaja möödumist ja sellest olenemata võib selle teha ka tähtpäevale järgneva kolme tööpäeva jooksul, tingimusel et viivitamata tasutakse trahv (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 139).

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Põhjendatud takistuse korral võib toiming teha pärast tähtaja möödumist.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 140 kohaselt peetakse põhjendatud takistuseks sündmust, mis ei tulene poolest või tema esindajatest või volitatud isikutest ja mis takistab teatava toimingu õigeaegset tegemist. Sellisel juhul peab põhjendatud takistusele tuginev pool viivitamata esitama oma väiteid toetavad tõendid.

Olenemata põhjendatud takistuse olemasolust võib toiming teha tähtpäevale järgneva kolme tööpäeva jooksul, kui tasutakse trahv, nagu on märgitud eespool, ning kohus võib erandkorras otsustada trahvi vähendada või loobuda selle sissenõudmisest, kui isik on selgetes rahalistes raskustes või kui summat peetakse ilmselgelt ebaproportsionaalseks. Seda eelkõige kohtuasjade puhul, kus õigusesindaja kasutamine ei ole kohustuslik ja teo on toime pannud pool ise.

Seotud lingid

[Õiguspoliitika peadirektoraat](#)

[Õigusemõistmise peadirektoraat](#)

[Tsiviilkohtumenetluse seadustik](#)

[Tsiviilseadustik](#)

Viimati uuendatud: 12/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Please note that the original language version of this page [\[ro\]](#) has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

Please note that the following languages: [\[en\]](#) have already been translated.

Menetlustähtajad - Rumeenia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetluse seisukohast on menetlustähtaeg üldmääratlusena ajavahemik, mille jooksul tuleb teatud menetlustoimingud teha või on need, vastupidi, keelatud. Asjaomased õigusnormid sisalduvad tsiviilkohtumenetluse seadustiku seaduse nr 134/2010 (muudetud ja täiendatud ning uuesti avaldatud; jõustus 15. veebruaril 2013) artiklites 180–186.

Kõik tsiviilkohtumenetluses kohaldatavad eri liiki tähtajad liigitatakse nende kindlaksmääramise alusel seadusjärgseteks, kohtulikeks või kokkuleppelisteks tähtaegadeks (olenemata nende laadist). Seadusjärgsed tähtajad on need, mis on seaduses sõnaselgelt sätestatud, ja need on põhimõtteliselt kindlaks määratud. See tähendab, et kohtunik ega pooled ei saa neid lühendada ega pikendada (näiteks viiepäevane tähtaeg kohtukutse kättetoimetamiseks). Erandkorras võimaldab seadus teatavaid seadusjärgseid tähtaegu pikendada või lühendada. Kohtulikud tähtajad on need, mille kohus kohtuvaidluste lahendamise käigus kehtestab poolte kohaleilmumiseks, tunnistajate ärakuulamiseks, muude tõendite, st dokumentide, eksperdiaruannete jne kogumiseks. Kokkuleppelisi tähtaegu on pooltel võimalik kindlaks määrata vaidluste lahendamise käigus ja need ei nõua kohtu heakskiitu.

Menetlustähtajad on sõltuvalt liigist imperatiivsed (lõplikud) ja keelavad (edasilükkavad); esimesed on need, mille jooksul tuleb teatud menetlustoiming teha (näiteks tähtajad, mille jooksul tuleb kohtulahend edasi kaevata – apellatsioonkaebus, kassatsioonkaebus jne), ja teised on need, mille jooksul seadus keelab menetlustoimingud.

Teine tähtaegade liigitamise kriteerium on seotud karistusega, mida on võimalik kohaldada nendest mittekinnipidamise korral, kusjuures tähtajad on absoluutsed ja suhtelised. Absoluutsete tähtaegade mittejärgimine mõjutab põhiliselt menetlustoimingute kehtivust, samas kui suhtelistest tähtaegadest mittekinnipidamine – isegi kui see ei too tingimata kaasa menetlustoimingute kehtetuks tunnistamist – võib kaasa tuua distsiplinaar- või rahaliste karistuste kohaldamise neid mittejärginud pooltele (otsuse tegemise tähtaeg, ettevalmistustähtaeg jne).

Lisaks saab tähtaegu liigitada vastavalt nende kestusele tundides, päevades, nädalates, kuudes ja aastates ning see liigitus on ette nähtud ka tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 181. Lisaks on teatud juhtumid, mille puhul seaduses ei ole konkreetset ette nähtud teatud liiki tähtaega (tund, päev jne), kuid on ette nähtud aeg menetlustoimingu lõpetamiseks (näiteks vastuväite puhul täitmise suhtes, mille võib esitada kuni viimase täitetoimingu) või on kehtestatud sätted, mis ütlevad, et toiming tuleks teha „viivitamata“ või „võimalikult kiiresti“ või „kiiremas korras“.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Rumeenia õiguse kohaselt on puhkepäevad kõik laupäevad ja pühapäevad ning lisaks riigipühad: 1. ja 2. jaanuar (uusaasta), 24. jaanuar (Rumeenia vürstiriikide ühinemise päev), ülestõusmispühad – kaks päeva sõltuvalt kalendripäevadest (sh suur reede), 1. mai (tööpüha), 1. juuni (lastekaitsepäev), nelipüha – üks päev sõltuvalt kalendripäevast, 15. august (Maarja taevassevõtmise püha), 30. november (andresepäev), 1. detsember (rahvuspüha), 25. ja 26. detsember (jõulud).

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegadele kohaldatavad normid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 180–186.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Igal tähtajal on algus- ja lõppaeg, mis piiritlevad selle kestuse.

Algusaja kohta on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 184 lõikes 1 sätestatud, et tähtajad hakkavad kulgema menetlusdokumentide kättetoimetamise kuupäevast, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

On siiski ka olukordi, kus tähtaja algusaega tähistava menetlusdokumendi kättetoimetamise võib asendada samaväärsete menetlustoimingutega (samaväärsuse olukorrad). Teatavatel juhtudel asendatakse dokumendi kättetoimetamine, millest alates hakkab tähtaeg kulgema, muude toimingutega, millest alates hakkab tähtaeg kulgema (näiteks taotlus menetlusdokumentide vastaspoolele kättetoimetamiseks, edasikaebuse esitamine või täitedokumendi kättetoimetamine).

Erandina üldreeglit on ka juhtumeid, kui tähtaeg hakkab kulgema muust kui kättetoimetamise hetkest. Need võivad alata otsusest (tähtaja möödumise tuvastamine, kohtuotsuse täiendamine), tõendite vastuvõtmisest (nõutud summade või tunnistajate nimekirja esitamine viie päeva jooksul), teatavate dokumentide avaldamisest (hoone müügikuulutuse puhul viie päeva jooksul).

Lõppaeg on määratletud hetkena, millal on saavutatud tähtaja toime, mis lõpetab võimaluse teha toimingut, mille jaoks tähtaeg kehtestati (üldiste tähtaegade korral), või vastupidi tähistab/märgib see hetke, millal tekib õigus teatavaid menetlustoiminguid teha (keelustavad tähtajad).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Algus- ja lõppaja vahel kulgevad tähtajad katkestusteta, põhimõtteliselt ilma katkestamise või peatamise võimaluseta. Takistus, mis tuleneb poolte tahtest sõltumatust asjaolust – millele viidatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 186 – on siiski põhjus menetlustähtaegade katkestamiseks. On ka muid katkestamisasjaolusid (näiteks edasikaebuse esitamise tähtaja katkestamine – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 469). Samal ajal on seaduses sätestatud, et menetlustähtaega on võimalik ka peatada (näiteks aegumistähtaja puhul – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 418). Kui tähtaeg katkestatakse vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 186, algab pärast takistuse äralangemist muutumatu 15-päevane tähtaeg, olenemata katkestatud tähtaja kestusest. Peatamise korral jätkub tähtaja kulgemine hetkest, kus peatumine lõpeb, võttes arvesse ka enne tähtaja peatamist kulgenud aega.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 183 kohaselt arvatakse seadusjärgse tähtaja jooksul postiasutusele või kiirkullerteenistusele või erisideteenistusele üle antud või faksi või e-postiga saadetud menetlusdokument õigel ajal esitatuks. Dokument, mille huvitatud pool esitab seadusjärgse tähtaja jooksul sõjaväeüksusele või poole kinnipidamiskoha haldusbüroosse, arvatakse samuti õigel ajal esitatuks. Postiasutuse kviitung ja kiirkullerteenistuse, erisideteenistuse, sõjaväeüksuse või huvitatud poole kinnipidamiskoha haldusbüroo registreering või kinnitus esitatud dokumendil ning samuti faksi või e- kirja kohtusse saabumise kuupäev ja kellaaeg on tõend kuupäeva kohta, millal huvitatud pool toimingu tegi.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 181 arvutatakse päevades väljendatud tähtaega väljajätmise süsteemi alusel selliselt, et arvesse ei võeta tähtaja alguspäeva – *dies a quo* – ega lõppemispäeva – *dies ad quem*; kohaldatakse algusaega puudutavaid norme, nagu need on esitatud punktis 4.

Päevades väljendatud tähtjad arvutatakse alati täispäevadena, kuid dokumenti on võimalik esitada siiski ainult kohtuteenistuste tööajal. Seda puudust on võimalik parandada, saates menetluskumendi posti teel, kusjuures postiametnik märgib ära kuupäeva ja saajale tegeliku kättetoimetamise viisi. Vt ka vastus 4. küsimusele.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Näiteks kui isik peab tegema toimingut või kui dokument toimetatakse talle kätte esmaspäeval, 4. aprillil 2005, ja ta peab vastuse esitama 14 päeva jooksul pärast dokumendi kättetoimetamist, kas see tähendab, et asjaomane isik peab vastama enne teispäeva, 19. aprilli (kalendripäevad) või reedet, 22. aprilli (tööpäevad)?

Vastus: päevi arvutatakse kalendripäevades. Isik peab asjaomase toimingut tegema 19. aprilliks (k.a).

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 182 lõppevad aastates, kuudes või nädalates väljendatud tähtjad aasta, kuu või nädala sellel päeval, mis kattub tähtaja alguspäevaga.

Tähtaeg, mis algab kuu 29., 30. või 31. päeval, ja lõpeb kuus, milles sellist päeva ei ole, arvatakse lõppenuks vastava kuu viimasel päeval.

Tähtaega, mis lõppeb riigipühal, või kui kättetoimetamine on peatatud, pikendatakse kuni esimese järgmise tööpäeva lõpuni.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg lõppeb viimase aasta viimase nädala või kuu tähtaja alguspäevaga kattuv päeval. Kui viimases kuus ei ole tähtaja alguspäevaga kattuvat päeva, lõppeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval. Kui tähtaja viimane päev on puhkepäev, pikendatakse tähtaega esimese järgmise tööpäevani.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah, kui tähtaja viimane päev on puhkepäev, pikendatakse tähtaega esimese järgmise tööpäevani.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 184 on täpsustatud, et menetlustähtaeg katkestatakse ja uus tähtaeg hakkab kulgema uue kättetoimetamise kuupäevast järgmistel juhtudel:

kui üks pooltest on surnud; sellisel juhul toimetatakse uus dokument kätte surnud poole viimasesse alalisse elukohta pärijale, ilma iga pärija nime ja seisundit näitamata;

kui ühe poole esindaja on surnud; sellisel juhul toimetatakse uus dokument kätte asjaomasele poolele.

Menetlustähtaeg ei hakka kulgema. Kui see hakkas kulgema varem, katkestatakse see seoses poolega, kes on teovõimetu või kellel on piiratud teovõime, kuni keegi isik on vajaduse korral määratud seda poolt esindama või abistama.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Jah, mõnes õigusvaldkonnas kehtivad eritähajad. Tsiviilkohtumenetluse seadustikus kehtestatud üldine tähtaeg apellatsioonkaebuse ja kassatsioonkaebuse esitamiseks on 30 päeva. Teatud asjades (erimenetlused), näiteks esialgse õiguskaitse korral, on apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg viis päeva, mis on lühem kui tavaõiguse kohane apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Vastus on jaatav, mis tähendab, et teatud erandjuhtudel võimaldab seadus kohtunikul tähtaega pikendada (näiteks viie päeva võrra vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 469 ja 490 – seoses apellatsioonkaebuse ja kassatsioonkaebusega) või seda lühendada (näiteks vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 159 seoses kohtudokumendi kättetoimetamise tähtajaga viis päeva enne kohtuistungit kuupäeva).

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 1088 kohaselt kohaldatakse kohus rahvusvahelistes tsiviilmenetlustes Rumeenia menetlusõigust, kui ei ole sätestatud teisiti. Vt ka vastus 5., 11. ja 16. küsimusele.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Nagu eespool märgitud, mõjutab absoluutsete tähtaegade mittejärgimine põhiliselt menetlustoimingute kehtivust, samal ajal kui suhteliste tähtaegade mittejärgimine, isegi kui see ei too tingimata kaasa menetlustoimingute kehtetuks tunnistamist, võib kaasa tuua distsiplinaar- või rahaliste karistuste kohaldamise neid mittejärginud pooltele (otsuse tegemise tähtaeg, ettevalmistustähtaeg jne).

Menetlustähtaegade mittejärgimine võib tuua kaasa erinevad sanktsioonid:

menetlustoimingu tühisus,

menetlustoimingu tegemiseks ettenähtud tähtaja lõppemine,

kohtule esitatud taotluse kehtivuse lõppemine,

täiteõiguse aegumine,

rahalised karistused,

distsiplinaarkaristused,

kohustus teha toiming, mis tehti vorminõudeid eirates, uuesti või seda täiendada,

kohustus maksta menetlusnõuete rikkumise tõttu kannatanule hüvitist.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 185 on sätestatud, et kui menetlusõigus tuleb teostada teatud tähtaja jooksul, siis selle kohustuse täitmata jätmine toob kaasa õigusest ilmajäämise, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Menetlustoiming, mis tehakse pärast tähtaja möödumist, on tühine. Kui seadusega on ette nähtud menetlustoimingu katkestamine tähtaja jooksul, võib enne tähtaja lõppemist tehtud toimingut huvitatud poole taotlusel tühistada.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikliga 186 on ette nähtud, et poolel, kes on menetlustähtaega mööda lasknud, on võimalik tähtaega ennistada üksnes juhul, kui viivitus oli põhjendatud. Asjaomane pool teeb menetlustoimingu hiljemalt 15 päeva jooksul pärast takistuse äralangemist ja esitab samal ajal tähtaja ennistamise avalduse. Vaidlustamise korral kehtib sama tähtaeg kui see, mis on ette nähtud edasikaebamiseks. Tähtaja ennistamise avaldust menetleb kohus, kes on pädev lahendama tähtaja jooksul kasutamata jäänud õigust puudutavat avaldust. Kui pool on süüdi, siis õiguskaitsevahendeid ei ole võimalik kasutada.

Viimati uuendatud: 05/07/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtjad - Sloveenia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Sloveenia menetlusõiguse kohaselt on tähtaeg ajavahemik, mille algus ja lõpp on ajaliselt piiratud ning mille vahelisel ajal on võimalik teatud menetlustoiming teha ja erandkorras tegemata jätta.

Sloveenia õiguses tunnistatakse erinevaid tähtaegu:

materiaal- ja menetlusõiguslik tähtaeg: materiaalõiguslik tähtaeg on määratud materiaaloigusega õiguste teostamiseks ja see on jagatud aegumistähtaegadeks, mille lõppemisel lõpeb seaduse kohaselt mingi õigus, ning ajalisteks piiranguteks, mil õigust ei ole enam võimalik teostada, kui vastaspool on selle vastu. Menetlustähtaeg kehtestatakse menetlustoimingute tegemiseks;

seadusjärgne ja kohtu määratud tähtaeg: tähtajad ja nende pikkus võivad olla määratud kindlaks vahetult seaduses, tähtaja võib kindlaks määrata ka kohus, võttes arvesse konkreetse asja kõiki asjaolusid;

pikendatav ja mittepikendatav tähtaeg: kohtu määratud tähtaega on võimalik pikendada, seadusjärgset tähtaega aga mitte;

subjektiivne ja objektiivne tähtaeg: subjektiivne tähtaeg algab siis, kui õigustatud isik sai konkreetsest sündmusest teada või tal võimaldati menetlustoimingut teha, objektiivne tähtaeg algab aga siis, kui on saanud konkreetne objektiivne sündmus;

aegumis- ja soovituslik tähtaeg: pärast aegumistähtaja möödumist ei ole enam võimalik teha kehtiva tagajärgjega menetlustoimingut, millele tähtaega kohaldatakse, ent soovitusliku tähtaja rikkumisel ei ole vahetuid õiguslikke tagajärgi.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Määruse nr 1182/71 kohaselt tähendavad tööpäevad kõiki päevi peale riigipühade, pühapäevade ja laupäevade. Sloveenia Vabariigi riigipühade ja puhkepäevade seadusega (*Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji*; lühendatult ZPDPD) on Sloveenias puhkepäevadena kindlaks määratud järgmised **riigipühad**:

1. jaanuar – uusaasta,
 8. veebruar – Prešereni päev, Sloveenia kultuuripüha,
 27. aprill – okupatsioonivastase ülestõusu päev,
 1. ja 2. mai – maipüha,
 25. juuni – omariikluse päev,
 1. november – kõigi pühakute päev,
 26. detsember – sõltumatus ja ühtsuse päev.
- Sloveenias kuuluvad **puhkepäevade** hulka ka:
- esimene ja teine ülestõusmispüha,
 - 15. august – neitsi Maarja taevamineku päev
 - 31. oktoober – reformatsioonipäev,
 - 25. detsember – esimene jõulupüha.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Sloveenia õiguses on menetlustähtaegade üldnormid sätestatud tsiviilkohtumenetluse seaduses (*Zakon o pravdnem postopku*; lühendatult ZPP).

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikleid 110–112 ja 116–120 kohaldatakse vahetult tsiviilkohtumenetluses ja *mutatis mutandis* hagita menetluses, täite- ja tagamismenetluses ning saneerimis- või pankrotimenetluses ettevõtja maksejõuetuse või likvideerimise tõttu.

4 Kui toimu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Sloveenia õiguses arvutatakse tähtaega kalendripõhiselt, st päevade alusel. Tähtaega arvutatakse päevades, kuudes ja aastates. Kui tähtaega väljendatakse päevades, ei kuulu selle alla kohtudokumendi kättetoimetamise päev ega selle sündmuse päev, millega tähtaja algus kindlaks määrati. Tähtaja esimene päev on esimene sellele järgnev päev. Kuudes või aastates väljendatud tähtaeg lõpeb viimase kuu või aasta selle päeva lõpus, mille number kattub tähtaja alguskuupäevaga. Kui viimases kuus sellist päeva ei ole, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval. Nendel juhtudel algab tähtaeg selle sündmuse toimumise päeval, millest alates tähtaega arvestatakse (näiteks kui menetlustoiming oli vaja teha ühe aasta jooksul alates dokumendi kättetoimetamisest, mis toimus 25. aprillil 2005, lõppes tähtaeg 25. aprillil 2006). Kui tähtaja viimane päev on laupäev, pühapäev, riigipüha või Sloveenia Vabariigi riigipühade ja puhkepäevade seaduses kindlaks määratud muu puhkepäev (vt eespool punkt 2), lõpeb tähtaeg esimesel järgmisel tööpäeval. Eespool nimetatud päevad ei mõjuta menetluse algust ega käiku, kuna tähtaeg kulgeb nendel päevadel samuti katkestusteta. Erand sellest reeglist on kohtuasutuste puhkus (15. juulist 15. augustini), mille jooksul tähtaeg ei saa kulgema hakata; selle asemel algab see esimesel päeval pärast kohtuasutuste puhkust.

Sündmused, mille järel tähtaeg algab, on enamasti kohtudokumendi kättetoimetamine, vastaspoole toiming või menetlusega mitteseotud sündmus.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Sloveenia õiguse kohaselt toimetatakse dokumendid kätte posti teel, kohtutäituri kaudu, kohtus või muul seadusega ette nähtud viisil. Kui tähtaeg hakkab kulgema kättetoimetamisest, ei mõjuta dokumentide kättetoimetamise meetod seda, millal tähtaeg hakkab kulgema. Tähtaeg hakkab kulgema, kui kättetoimetamine leidis tegelikult aset või loetakse seaduse kohaselt aset leidnuks.

Dokumentide kättetoimetamist reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse seaduse artikliga 132 jj. Selles eristatakse mitteisiklikku (tavapäraselt) kättetoimetamist ja isiklikku postiga kättetoimetamist ning kättetoimetamist turvaliste elektrooniliste kanalite kaudu. Viimane võib samuti olla isiklik või tavapärase.

Dokumentide mitteisikliku kättetoimetamise puhul (tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklid 140 ja 141) loetakse kättetoimetamine toimunuks päeval, mil kohtutäitur annab dokumendid adressaadile tema kodus või töökohas. Kui adressaati kodust ei leita, võib dokumendid anda täiskasvanud inimesele tema leibkonnas. Kui kohtutäitur toimetab dokumendid kätte adressaadi töökohas, kui adressaat ei viibi kättetoimetamise ajal kohal, või ei ole kohtutäituri võimalik isikut kätte saada töökorralduse tõttu töökohal, loetakse kättetoimetamine toimunuks, kui dokumendid antakse posti vastu võtma volitatud isikule või isikule, kes sellisel töökohal töötab. Kui adressaat elab majutusasutuses ja kohtutäituri ei ole teda võimalik leida, antakse dokumendid isikule, kes on volitatud elanike posti vastu võtma. Tähtaeg algab kättetoimetamisele järgneval päeval. Kui kättetoimetamine ei ole võimalik, võib kohtutäitur jätta dokumendid isiku kodusel aadressil postkasti. Sellisel juhul loetakse kättetoimetamine toimunuks päeval, mil dokumendid jäeti postkasti. Kui adressaadil ei ole postkasti või seda ei saa kasutada võib dokumendid edastada kättetoimetamist taotlenud kohtule või kohaliku postkontorisse ning jätta elukoha välisuksele kättetoimetamisteate märkega selle kohta, kust dokumendid on võimalik kätte saada. Kättetoimetamine loetakse toimunuks päeval, mil kättetoimetamisteade uksele kinnitati. Postkontor hoiab dokumente 30 päeva. Kui adressaat ei lähe dokumentidele selle aja jooksul järele, tagastatakse dokumendid kohtule. Kui dokumendid on vaja kätte toimetada registrisse kantud juriidilisele isikule või füüsilisest isikust ettevõtjale ja kättetoimetamine ei ole registrisse kantud aadressil võimalik, seisneb kättetoimetamine dokumentide või kättetoimetamisteate jätmises aadressile, mis on registrisse kantud, tingimusel et selline aadress on tegelikult olemas.

Isiklik kättetoimetamine (tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklid 142 ja 143) toimub juhul, kui kättetoimetamine on seotud hagiga, kohtuotsusega, mille suhtes on lubatud esitada edasikaebus või erakorraline õiguskaitsevahend, maksekorraldusega kohtulõivu tasumiseks tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 105a nimetatud dokumentide eest, kutsega kokkuleppe sõlmimise istungile või esimesele põhistiingile. Muud dokumendid toimetatakse isiklikult kätte ainult juhul,

kui seadus seda nõuab või kui kohtu hinnangul on see vajalik põhjusel, et dokumendid on originaalid või nõuavad mingil muul põhjusel suuremat ettevaatlikkust. Tähtaeg hakkab kulgema kättetoimetamisele järgneval päeval. Tähtaeg võib lõppeda puhkepäeval. Sel juhul ei pikene tähtaeg järgmise tööpäevani.

Teates kehtestatakse 15päevane tähtaeg, mille jooksul on adressaadil võimalik dokumendid kätte saada kohalikust postkontorist, kui neid prooviti kätte toimetada posti teel, või kättetoimetamise määratud kohtust. Kättetoimetamine loetakse toimunuks, kui adressaat läheb dokumentidele postkontoris järele, või 15 päeva pärast, kui adressaat ei lähe dokumentidele järele. Kui adressaat ei lähe dokumentidele järele, hakkab tähtaeg kulgema päeval, mis järgneb kättetoimetamisele või millest alates loetakse kättetoimetamine toimunuks.

Dokumentide elektrooniline kättetoimetamine võib toimuda turvaliste elektrooniliste vahenditega. Kohtute infosüsteem saadab dokumendid automaatselt registreeritud kättetoimetamise aadressile või turvalisele elektronposti aadressile selliste juriidiliste või füüsiliste isikute kaudu, kelle registreeritud tegevusala hõlmab dokumentide kättetoimetamist turvaliste elektrooniliste vahendite abil justiitsministeeriumilt saadud eriloo alusel. Adressaat peab dokumendid vastu võtma 15 päeva jooksul. Adressaat võtab dokumendid infosüsteemist vastu, tõendades oma isikusamasust selleks ettenähtud viisil, allkirjastades elektrooniliselt kättetoimetamiskinnituse ja saates selle saatjale turvaliste elektrooniliste vahendite abil tagasi. Kättetoimetamine loetakse toimunuks päeval, millal adressaat elektroonilised dokumendid vastu võtab. Kui dokumente ei võeta vastu 15 päeva jooksul, loetakse kättetoimetamine toimunuks pärast selle aja lõppu. Adressaadil peab olema võimalus dokumentide sisu vaadata vähemalt kolm kuud pärast elektrooniliste dokumentide kättetoimetamise 15päevase ajavahemiku lõppemist. Kui adressaat dokumente vastu ei võta, hakkab tähtaeg kulgema päeval, mis järgneb kättetoimetamisele või millest alates loetakse kättetoimetamine toimunuks. **Tuleb rõhutada, et seadusjärgsele õiguslikule alusele vaatamata ei ole elektrooniline kättetoimetamine tsiviil- ja kaubandusmenetlustes veel võimalik. Erandiks on täitmisele pööramise, maksejõuetus- ja kinnistamismenetlus. Elektrooniliste toimingute kasutamise kohta vt teema „Automaattõõtlus“.**

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaega väljendatakse päevades, ei kuulu selle alla kohtudokumendi kättetoimetamise päev ega selle sündmuse toimumise päev, millest ajavahemik algab; selle asemel on ajavahemiku esimene päev kohtudokumendi kättetoimetamisele järgnev päev või päev pärast sündmuse toimumist.

Kuudes või aastates väljendatud tähtaeg lõpeb viimase kuu või aasta selle päeva lõpus, mille number kattub tähtaja alguskuupäevaga. Kui viimases kuus sellist päeva ei ole, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval. Nendel juhtudel algab tähtaeg selle sündmuse toimumise päeval, millest alates tähtaega arvestatakse (näiteks kui menetlustoiming oli vaja teha ühe aasta jooksul alates dokumendi kättetoimetamisest, mis toimus 25. aprillil 2005, lõppes tähtaeg 25. aprillil 2006).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaega väljendatakse päevades, tähendab see kalendripäevi. Tähtaeg kulgeb katkestusteta ja selle hulka kuuluvad laupäevad, pühapäevad ja puhkepäevad. Näiteks kui kohtuotsus toimetati kätte reedel, algab edasikaebuse esitamise tähtaeg laupäeval. Kui tähtaja viimane päev on laupäev, pühapäev, riigipüha või Sloveenia Vabariigi riigipühade ja puhkepäevade seaduses ette nähtud muu puhkepäev, lõpeb tähtaeg esimesel järgmisel tööpäeval. Tähtaegade arvutamisel on vaja kohaldada ka kohtute seaduse (*Zakon o sodiščih*) artikli 83 erisätteid, millega reguleeritakse kohtuasutuste puhkust. 15. juulist kuni 15. augustini korraldavad kohtud ainult istungeid ja otsustavad kiireloomulisi asju, mis on kindlaks määratud seadustes (kohtumäärused, hooldusõigus ja laste eest hoolitsemine, ülalpidamiskohustus jne). Menetlustähtajad edasi ei kulge, välja arvatud kiireloomuliste küsimuste korral. Kui kättetoimetamine toimus kohtuasutuste puhkuse ajal (näiteks 20. juulil), algab menetlustähtaeg kohtuasutuste puhkuse viimasele päevale järgneval päeval, mis on 16. august. Menetlustähtaeg ei või lõppeda ka kohtuasutuste puhkuse ajal. Näiteks kui kättetoimetamine toimus 10. juulil, lõpeb 15päevane tähtaeg 26. augustil. Tähtaja kulgemise katkestab kohtuasutuste puhkus.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Sloveenia õiguses ei väljendata tähtaega nädalates. Seda arvutatakse päevades, kuudes ja aastates. Laupäevad, pühapäevad ja muud puhkepäevad tähtaega ei mõjuta ja tähtaeg ei saa sellisel päeval lõppeda. Kui tähtaja viimane päev on laupäev, pühapäev, riigipüha või Sloveenia Vabariigi riigipühade ja puhkepäevade seaduses kindlaks määratud muu puhkepäev, lõpeb tähtaeg esimesel järgmisel tööpäeval.

Kohtute seaduse sätted, mis puudutavad tähtaega kohtuasutuste puhkuse ajal, on mittetäielikud kuudes või aastates väljendatud tähtaja puhul.

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 111 lõikes 3 on ette nähtud, et see lõpeb päeval, mille number kattub tähtaja alguskuupäevaga. Kohtuasutuste puhkus ei mõjuta aastates väljendatud tähtaja kulgemist. Kohtupraktika kohaselt ei kulge kuudes väljendatud tähtaeg kohtuasutuste puhkuse ajal edasi ja seda pikendatakse ühe kuu võrra (näiteks kolmekuuline menetlustähtaeg, mis hakkab kulgema 20. juunil, lõpeb 20. septembril; kolmekuulist tähtaega, mis oleks lõppenud kohtuasutuste puhkuse ajal, näiteks 5. augustil, pikendatakse ühe kuu võrra ja see lõpeb 5. septembril).

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kuudes või aastates väljendatud tähtaeg lõpeb viimase kuu või aasta selle päeva lõpus, mille number kattub tähtaja alguskuupäevaga. Kui viimases kuus sellist päeva ei ole, lõpeb tähtaeg selle kuu viimasel päeval (näiteks kui konkreetne menetlustoiming on vaja teha ühe aasta jooksul alates dokumentide kättetoimetamisest ja dokumendid toimetati kätte 25. aprillil 2005, lõppes tähtaeg 25. aprillil 2006; kui konkreetne menetlustoiming on vaja teha ühe kuu jooksul alates kättetoimetamisest, mis toimus 31. mail 2005, oli tähtaja viimane päev 30. juuni 2005).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Tähtaeg ei lõpe laupäeval, pühapäeval ega muul puhkepäeval. Kui tähtaja viimane päev on laupäev, pühapäev, riigipüha või Sloveenia Vabariigi riigipühade ja puhkepäevade seaduses kindlaks määratud muu puhkepäev, lõpeb tähtaeg esimesel järgmisel tööpäeval.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Pikendada saab ainult kohtu määratud tähtaega (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 110). Kohus võib enda määratud tähtaega pikendada poole taotlusel, kui pikendamiseks on mõjuvad põhjused. Tähtaja pikendamist tuleb taotleda enne tähtaja lõppu. Seaduses ettenähtud tähtaega ei ole võimalik pikendada. Seadusjärgse tähtaja mittepikevatavuse säte on imperatiivne.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Pooled võivad esitada edasikaebuse kohtuotsuse või esimeses astmes tehtud otsuse peale 30päevase üldise edasikaebamise tähtaja jooksul alates kohtuotsuse ärakirja kättetoimetamisest ja 15päevase tähtaja jooksul alates esimese astme kohtu otsuse ärakirja kättetoimetamisest, kui tsiviilkohtumenetluse seaduses (selle artiklis 333 või artikli 363 lõikes 2) ei ole sätestatud teisiti.

Lühem, 15päevane edasikaebuse esitamise tähtaeg on kehtestatud vaidlustes, mis on seotud vekslite või tšekkidega (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 333), ja kaheksapäevane tähtaeg vaidlustes, mis on seotud omandipuutumatuse rikkumisega (artikkel 428) või väiksemate nõuetega (artikkel 458), samuti edasikaebuse esitamiseks väiksemate nõuetega kaubandusvaidlustes ning maksekäsu väljaandmiseks. Lühemat, kaheksapäevast tähtaega kohaldatakse ka õiguskaitsevahendite (edasikaebused ja vastuväited) esitamise suhtes nõuete täitmise ja tagamise menetlustes (tsiviilnõuete täitmise ja tagamise seaduse (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*) artikkel 9).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohtud peavad istungeid, kui need on seaduses ette nähtud või menetluse käigus vajalikud (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 113). Istung on konkreetseks ajaks kokku lepitud kohtumine konkreetset kohas menetlustoimingu tegemiseks. Kohus võib lükata istungi hilisemale kuupäevale, kui selleks on mõjuvad põhjused (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 115).

Kohus võib ka pikendada tähtaega, mille ta kehtestas poolele menetlustoimingu tegemiseks (kohtu määratud tähtaeg), kui pikendamiseks on mõjuvad põhjused ja pool on taotlenud tähtaja pikendamist enne selle lõppemist.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Sloveenia õiguse kohaselt ei ole võimalik pikendada tähtaega põhjusel, et pool elab mingis konkreetset kohas või piirkonnas.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tähtaja järgimata jätmine tähendab üldjuhul mingi õiguse kaotamist. Pool kaotab õiguse õiguskaitsevahendi taotlemiseks (aegumine) ja liiga hilja esitatud õiguskaitsevahendi taotlus lükatakse tagasi. Kohus lükkab tagasi taotluse, mida pool ettenähtud tähtaja jooksul ei paranda ega täienda.

Kui tähtajast ei peeta kinni, võidakse seda tõlgendada nii, et pool on nõude tagasi võtnud (näiteks kui pool ei maksa kohtulõivu seadusjärgse tähtaja jooksul, loetakse, et ta on oma nõude tagasi võtnud, ja menetlus peatatakse; sama kehtib juhul, kui kumbki pooltest ei taotle menetluse jätkamist nelja kuu jooksul pärast selle peatamist).

Kui pool jätab istungile ilmutata, käsitletakse seda mõningatel juhtudel hagi tagasivõtmisena (näiteks kui kumbki pooltest ei ilmu esimesele istungile, loetakse, et hageja on hagi tagasi võtnud).

Tõendamismenetluses võivad tähtaja eiramisest olla poole jaoks samuti tagajärjed. Esitatud tõendite kogumiseks vajaliku ettemakse tasumise tähtaja järgimata jätmine tähendab, et neid tõendeid ei koguta.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutata jättnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui pool ei pea kinni konkreetse menetlustoimingu tähtajast, mis toob kaasa aegumise (mis tähendab, et pool kaotab õiguse menetlustoimingu teha), võib kohus lubada poole taotlusel teha seda hiljem (st taastada endise olukorra; tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklid 116–121).

Endise olukorra taastamise tingimused on järgmised:

pool ei pidanud tähtajast kinni mõjuval põhjusel, mille kohus on kindlaks teinud juhtumi kõiki asjaolusid arvestades;

aegumine tekkis põhjusel, et tähtajast ei peetud kinni;

pool esitab taotluse endise olukorra taastamiseks kohtus, kus menetlustoiming oleks tulnud teha, 15 päeva jooksul alates selle põhjuse äralangemisest, mis ajendas poolt tähtaega eirama; kui pool sai mõõdaläinud tähtajast teada alles tagantjärele, siis 15 päeva jooksul alates ajast, millal ta sellest teada sai; kõikidel juhtudel kolme kuu jooksul või kaubandusvaidlustes 30 päeva jooksul alates tähtaja möödumise päevast;

tegemata jäänud menetlustoiming tehakse samal ajal, kui esitatakse taotlus endise olukorra taastamiseks.

Taotluse esitamine endise olukorra taastamiseks ei mõjuta üldjuhul menetluse käiku, kuid kohus võib otsustada, et menetlus tuleks katkestada, kuni taotluse kohta tehakse lõplik otsus. Pärast õigeaegse taotluse saamist endise olukorra taastamise kohta peab kohus üldjuhul istungi, kus ta teeb taotluse kohta otsuse. Kui endise olukorra taastamine on lubatud, taastatakse menetlus viivitusele eelnenud olukorras ja viivituse tõttu vastu võetud kohtuotsused tühistatakse.

Lingid

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Viimati uuendatud: 24/02/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Slovakkia

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

a) Seadusjärgsed – nende kestus on seadusega kindlaks määratud;

b) kohtulikud – kohus võib asjaomase üksuse taotlusel tähtaega pikendada.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Puhkepäevad on päevad, mis on ette nähtud töötajate taastumiseks nädala jooksul, ja ametlikud pühad.

a) Puhkepäevad Slovaki Vabariigis: 6. jaanuar, suur reede, esimene ja teine ülestõusmispüha, 1. mai, 8. mai, 15. september, 1. november, 24. detsember, 25. detsember, 26. detsember;

b) ametlikud pühad Slovaki Vabariigis: 1. jaanuar, 5. juuli, 29. august, 1. september, 17. november.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

a) Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku seadusele nr 160/2015 (*zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok*) (edaspidi „CCAP“) ja kui ei ole teisiti ette nähtud, määrab toimingu tegemise tähtaja kohus. Päevades määratud ajavahemiku arvutamisel ei võeta arvesse päeva, millal toimus sündmus, mis määrab ajavahemiku alguse.

b) Tähtaeg ei kulge isiku puhul, kes on kaotanud menetluspooleks olemise võime või teovõime kohtus (CCAP artikkel 119).

c) Kui menetlusega ühineb uus pool, poole seaduslik esindaja või eestkostja, algavad nendega seotud uued tähtajad alates ajast, millal nad menetlusega ühinesid (CCAP artikkel 120).

d) Tähtajast on kinni peetud, kui asjaomane toiming teostatakse kohtus või dokument antakse üle asutusele, mis on kohustatud selle kätte toimetama, ajavahemiku viimasel päeval (CCAP artikli 121 lõige 5).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Ajavahemik hakkab kulgema ajavahemiku algust määrava sündmuse toimumisele järgneval päeval.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Ei.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Tähtaegade arvutamisel kasutatakse kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud ajavahemikud arvutatakse samuti kalendripäevade alusel.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Nädalates, kuudes või aastates kindlaks määratud tähtajad lõpevad selle päeva lõpus, mille nimetus langeb kokku ajavahemiku algust määrava sündmuse päevaga, ja kui kuus sellist päeva ei ole, siis kuu viimasel päeval. Kui tähtaeg langeb laupäevale, pühapäevale või puhkepäevale, siis on ajavahemiku viimane päev sellele vahetult järgnev tööpäev (CCAP artikkel 121).

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui seaduses ei ole toimingute tegemise tähtaega ette nähtud, määrab selle vajaduse korral kohus. Kohus võib enda määratud tähtaega ka pikendada (CCAP artikli 118 lõige 2).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Edasikaebus esitatakse 15 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest kohtule, kellele see on adresseeritud (CCAP artikkel 362).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmutamise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmutamiseks kindla kuupäeva?

Jah, kuid ainult küsitlemisega seotud ajavahemik.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Tähtaja mittejärgimise tagajärg on tähtaja ületamine.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmutata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohus võib tähtaja ületamise andestada, kui selle põhjus oli poole või tema esindajaga seotud vabandav põhjus, mis muutis ta võimetuks tegema toimingut, mille tegemiseks tal oli õigus. Avaldus tuleb esitada 15 päeva jooksul alates takistuse kadumisest ja tegemata toiming tuleb teha samal ajal (CCAP artikkel 122). Poole või tema esindaja seadusjärgse tähtaja ületamise põhjuse vabandatavuse hindamine on täielikult kohtu äranägemisel.

Viimati uuendatud: 22/04/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Soome

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tähtajad on ajalisel piirangul, mis on kehtestatud menetluse teatava etapi läbiviimiseks. Mõned tähtajad on sätestatud õigusaktides, teised määrab kohus.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Lisaks laupäevadele ja pühapäevadele käsitatakse Soomes puhkepäevadena järgmisi päevi:

uusaasta (1. jaanuar);

kolmekuningapäev (6. jaanuar);

Suur Reede (liikuv püha);

1. ülestõusmispüha (liikuv püha);

2. ülestõusmispüha (liikuv püha);

maipüha (1. mai);

taevaminemispüha (liikuv püha);

nelipüha (liikuv püha);

jaanilaupäev (liikuv püha);

jaanipäev (liikuv püha);

kõigi pühakute päev (liikuv püha);

iseseisvuspäev (6. detsember);

esimene jõulupüha (25. detsember);

esimärter Stefanose mälestuspäev (26. detsember).

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegade arvutamise eeskirjad on esitatud tähtaegu käsitlevas seaduses (määräaikalaki) (nr 150/1930). Tähtaegade pikkust käsitlevad sätted on esitatud ka kohtumenetluse seadustikus (oikeudenkäymiskaari) ja mitmes muus õigusaktis.

4 Kui toimingute või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingute või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaega hakatakse tavaliselt arvestama sellele päevale järgnevast päevast, mil leidis aset toimingute või formaalsuse esile kutsunud sündmus. Näiteks testamendi vaidlustamise tähtaega hakatakse arvestama alates selle päeva algusest, mis järgneb päevale, mil testamendist teada anti.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis ei mõjuta tähtaja algust. Tähtaega hakatakse arvestama alles sellest hetkest, mil dokumenti käsitlev teade on kätte toimetatud.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaeg on väljendatud pärast konkreetset kuupäeva jooksma hakkavate päevade arvuna, siis seda konkreetset kuupäeva arvesse ei võeta. Näiteks ei võeta arvesse päeva, mil teade kätte toimetatakse.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Osutatud päevade arv hõlmab kõiki kalendripäevi, mitte ainult tööpäevi. Kuid kui tähtaja viimane päev langeb ühele neist päevadest, mis on loetletud küsimusele nr 2 antud vastuses, siis pikendatakse tähtaega järgneva tööpäevani.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg, mida hakatakse arvestama alates konkreetsest kuupäevast, möödub sellel nädalapäeval või kuupäeval, mis vastab sellele kuupäevale nimetuse või numbriga poolest. Kui tähtaja möödumise kuus vastav kuupäev puudub, möödub tähtaeg selle kuu viimasel päeval.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Vt vastus küsimusele nr 8.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Vt vastus küsimusele nr 7.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Tähtaega on võimalik pikendada, kui selline pikendamine on põhjendatud. Näiteks poolleioleva kohtuasjaga seotud tähtaegade pikendamist võib asjaomane kohus lubada taotluse alusel. Tähtaja pikendamise kohta teeb otsuse asja menetlema määratud isik.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

See kohtuasja pool, kes soovib esitada apellatsiooni piirkonnakohtu (kärjäoikeus) otsuse peale, peab oma kavatsusest teada andma hiljemalt seitsmendal päeval alates kuupäevast, mil piirkonnakohus otsuse tegi. Apellatsiooni esitamise tähtaeg on 30 päeva alates kuupäevast, mil piirkonnakohus otsuse tegi. Apellant peab esitama oma apellatsioonkaebuse piirkonnakohtu kantseleile hiljemalt tähtaja viimasel päeval enne kantselei tööpäeva lõppu. Apellatsioonikohtu (hovioikeus) otsuste peale apellatsiooni esitamise loa taotlemise ja apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg on 60 päeva alates kuupäevast, mil apellatsioonikohus otsuse tegi. Apellant peab esitama oma apellatsioonkaebuse apellatsioonikohtu kantseleile hiljemalt tähtaja viimasel päeval, kusjuures apellatsioonkaebus peab olema adresseeritud ülemkohtule (korkein oikeus) ning sellele peab olema lisatud apellatsiooni esitamise loa taotlus ja apellatsioon ise.

Kui apellatsioon on seotud asjaga, mida apellatsioonikohus menetles esimese astme kohtuna, on apellatsiooni esitamise tähtaeg 30 päeva alates kuupäevast, mil apellatsioonikohus otsuse tegi.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Tähtaegu käsitlevas seaduses sätestatud tähtaegu ei saa lühendada. Enamikul juhtudel on kohtul õigus näha konkreetselt toiminguteks ja formaalsusteks ette tähtajad ning neid tähtaegu ka pikendada. Mõnel juhul võivad kohtud pikendada ka apellatsiooni esitamiseks ette nähtud tähtaegu.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Soomes selliseid kohti ei ole ja seega ei saa sellist olukorda tekkida.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Üldjuhul on tähtaegade mittejärgimine kahjulik sellele poolele, kes tähtajast kinni ei pidanud, ning pool võib seetõttu kaotada oma menetlusosalise õigused.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Puuduvad universaalsed õiguskaitsevahendid, mida saaks kasutada juhul, kui tähtajast ei ole kinni peetud. Mõnel juhul võidakse taotluse korral määrata uus tähtaeg, kuid seda juhtub väga harva.

Viimati uuendatud: 19/04/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Rootsi

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Tsiviilasjade jaoks on kehtestatud mitut eri liiki tähtaegu, samuti on tähtajad sätestatud põhiseaduses. Need hõlmavad näiteks apellatsiooni ja kaebuse esitamise tähtaegu ning asja uuesti läbivaatamise taotlemise tähtaegu (aeg, mille jooksul asi tuleb esitada kohtule). Samuti on olemas õigusnormid, milles sätestatakse ainult meetmete võtmise kohustus, ja sellisel juhul otsustab kohus, millise tähtaja jooksul seda tuleb teha (näiteks tähtajad lisateabe, tõendite või kaitseväärite esitamiseks).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Laupäevad, pühapäevad ja riigipühad ei ole Rootsis tööpäevad.

Rootsis on riigipühi käsitleva seadusega (*lagen om allmänna helgdagar*) nr 1989:253 ette nähtud järgmised riigipühad:

uusaasta (1. jaanuar);

kolmekuningapäev (6. jaanuar);

Suur Reede (viimane reede enne lihavõtteid);

1. ülestõusmispüha (esimene pühapäev pärast 21. märtsil või pärast seda olnud täiskuu faasi);

2. ülestõusmispüha (1. ülestõusmispühale järgnev päev);

taevaminemispüha (kuues neljapäev pärast 1. ülestõusmispüha);

nelipühad (seitsmes pühapäev pärast lihavõtteid);

Rootsi rahvuspüha (6. juuni);

jaanipäev (20. ja 26. juuni vahele jääv laupäev);

kõigi pühakute päev (31. oktoobri ja 6. novembri vahele jääv laupäev);

1. jõulupüha (25. detsember);

2. jõulupüha (26. detsember).

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Tähtaegade suhtes kehtib aluspõhimõte, et kui kohus on ette näinud, et isik peab tegema menetluse raames teatava toimingut, tuleb talle anda selleks piisavalt aega (Rootsi kohtumenetluse seadustiku (*rättegångsbalken*) 32. peatüki artikkel 1). Enamikul juhtudel näeb selle aja ette kohus, kes peab seejuures määrama tähtaja, mis on piisav, et menetlusosaline saaks täita oma kohustusi.

Teatava väikese arvu asjade jaoks on konkreetne tähtaeg ette nähtud Rootsi kohtumenetluse seadustikuga. Seda kohaldatakse peamiselt kohtulahendite või kohtuotsuste peale apellatsiooni esitamist, lõpetatud asja uuesti menetlusse võtmist või mõnel juhul tähtaja muutmist käsitlevate tähtaegade .

Kui isik soovib tsiviilasjas tehtud piirkonnakohtu otsuse peale apellatsiooni esitada, peab ta seda tegema kolme nädala jooksul pärast kohtuotsuse väljakuulutamist. Isik, kes soovib esitada apellatsiooni tsiviilasjas tehtud piirkonnakohtu (*tingsrätt*) otsuse peale, peab seda tegema sama tähtaja jooksul.

Kuid kui menetluse ajal tehtud otsust ei ole kohtuistungil välja kuulutatud ja kohtus ei ole tehtud avaldust selle kohta, millal otsus välja kuulutatakse, hakatakse apellatsiooni esitamise tähtaega arvutama kuupäevast, mil apellant otsuse sai. Apellatsioonikohtu (*hovrätt*) lahendite või otsuste peale apellatsiooni esitamiseks on aega neli nädalat (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 50. peatüki artikkel 1, 52. peatüki artikkel 1, 55. peatüki artikkel 1 ja 56. peatüki artikkel 1).

Isik, kelle suhtes on piirkonnakohtus (*tingsrätt*) tehtud tagaseljaotsus, võib ühe kuu jooksul alates otsuse talle kätetoimetamise kuupäevast esitada avalduse menetluse taastamiseks (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 44. peatüki artikkel 9).

Kui apellandil ei ole enam apellatsiooni esitamise õigust, sest ta ei osalenud apellatsioonikohtu (*hovrätt*) menetluses, võib apellant kolme nädala jooksul alates otsuse väljastamise kuupäevast esitada kohtule avalduse asja uuendamiseks (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 50. peatüki artikkel 22).

Juhul kui pool ei järginud apellatsiooni esitamise või asja uuendamise või menetluse taastamise tähtaega, võib ta esitada avalduse tähtaja ennistamiseks.

Avaldus tuleb esitada kolme nädala jooksul alates vabandavate asjaolude äralangemisest ja hiljemalt ühe aasta jooksul alates tähtaja möödumisest (Rootsi kohtumenetluse seadustiku 58. peatüki artikkel 12).

Rootsi täitevasutuses toimetatavate kiirmenetluste raames kohaldatakse samuti mitmeid tähtaegu. Kostjal palutakse esitada oma märkused avalduse kohta teatava aja jooksul pärast teate kuupäeva. Kui tegemist ei ole eriliste asjaoludega, ei tohi see tähtaeg olla pikem kui kaks nädalat (maksekäske ja abi andmist käsitleva seaduse (*lagen om betalningsföreläggande och handräckning*) nr 1990:746 artikkel 25). Juhul kui kostja vaidlustab avalduse, on avalduse esitajal alates vastuväidet sisaldava teate kuupäevast aega maksimaalselt neli nädalat, mille jooksul taotleda asja edastamist piirkonnakohtule (*tingsrätt*) menetluse seal jätkamiseks (artikkel 34). Kui Rootsi täitevasutus teeb otsuse asjas, mis käsitleb maksekäsku või üldise abi andmist, võib kostja taotleda asja uuesti menetlemist ühe kuu jooksul alates otsuse tegemisest (artikkel 53). Asutuse muud liiki otsuste peale võib kaebuse esitada kolme nädala jooksul alates otsuse tegemise kuupäevast (artiklid 55–57).

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Kui toiming tuleb teha kindlaksmääratud aja jooksul, hakatakse tähtaega tavaliselt arvestama otsuse või määruse tegemise kuupäevast. Juhul kui dokument tuleb isikule kätte toimetada, hakatakse tähtaega siiski arvestama alles sellest kuupäevast, mil isik dokumendi kätte sai (kättetoimetamise kuupäev).

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Juhul kui dokument tuleb isikule kätte toimetada, hakatakse tähtaega arvestama alles sellest kuupäevast, mil isik dokumendi kätte sai (kättetoimetamise kuupäev).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui tähtaja alguskuupäev on otsuse või määruse tegemise kuupäev, väljendatakse tähtaega sageli selle kaudu, milliseks tähtpäevaks peab otsusest või määrusest tulenev toiming tehtud olema. Mõnikord määratakse tähtaeg kindlaks ka selliselt, et sätestatakse, et toiming tuleb teha teatava arvu päevade, nädalate, kuude või aastate jooksul, mida hakatakse alati arvestama otsuse või määruse tegemise kuupäevast. Kui tähtaja alguskuupäev on kättetoimetamise kuupäev, siis sätestatakse alati, et toiming tuleb teha teatava arvu päevade, nädalate, kuude või aastate jooksul alates kättetoimetamise kuupäevast, s.t kuupäevast, mil menetlusosaline dokumendi kätte sai.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, siis hõlmab näidatud päevade arv kalendripäevi, mitte ainult tööpäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui toiming tuleb teha kindlaksmääratud aja jooksul, hakatakse tähtaega tavaliselt arvestama otsuse või määruse tegemise kuupäevast. Juhul kui dokument tuleb isikule kätte toimetada, hakatakse tähtaega siiski arvestama alles sellest kuupäevast, mil isik dokumendi kätte sai (kättetoimetamise kuupäev).

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Seaduses sätestatud tähtaegade arvutamist käsitlevas seaduses (*lag om beräkning av lagstadgad*) nr 1930:173 on märgitud, et kui tähtaeg on väljendatud nädalates, kuudes või aastates, siis on tähtaja lõppkuupäevaks päev, mis vastab oma nimetuse või numbri poolest sellele päevale, mil tähtaega hakati arvestama. Kui tähtaja lõppemise kuus vastavat päeva ei ole, siis käsitatakse tähtaja viimase päevana kuu viimast päeva.

Kui toimingute tegemise tähtpäev langeb laupäevale, pühapäevale või muule riigipühale (vt punkt 2), jaanilaupäevale (päev enne jaanipäeva), jõululaupäevale (24. detsember) või vana-aastaõhtule (31. detsember), siis pikendatakse toimingute tegemise tähtpäeva järgmise tööpäevani. Sama kohaldatakse juhul, kui tähtaja arvestamise alguskuupäevaks on kättetoimetamise kuupäev.

Kui tuleb kohaldada nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrust nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad, siis kohaldatakse hoopis nimetatud määruse sätteid.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui toimingute tegemise tähtpäev langeb laupäevale, pühapäevale või muule riigipühale (vt punkt 2), jaanilaupäevale (päev enne jaanipäeva), jõululaupäevale (24. detsember) või vana-aastaõhtule (31. detsember), siis pikendatakse toimingute tegemise tähtpäeva järgmise tööpäevani. Sama kohaldatakse juhul, kui tähtaja arvestamise alguskuupäevaks on kättetoimetamise kuupäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Puuduvad erieeskirjad tähtaegade pikendamise kohta juhul, kui menetlusosalise alaline elukoht või registrijärgne asukoht või tavapärane asukoht asub väljaspool Rootsit või riigi äärealadel. Nagu juba märgitud, määrab kohus siiski paljudel juhtudel tähtaja kestuse ise kindlaks ja tagab seejuures, et menetlusosalisele antakse toimingute tegemiseks piisavalt aega.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kohtuotsuste või määruste peale apellatsiooni esitamise tähtaeg on tavaliselt kolm või neli nädalat.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui tähtaeg on sätestatud õigusaktides (nt apellatsiooni esitamise tähtaeg), siis ei saa seda aega ei lühendada ega pikendada. Kui menetlusosalisele on antud korraldus ilmuda kohtusse või teha mis tahes muu toiming, võib kohus tähtaega pikendada uue tähtaja määramisega. Kiireloomulistel juhtudel ei takista miski kohtul istungi kavandatud toimumisaega tühistada ja näha ette uut, varasemat aega. Pooltele tuleb anda siiski piisavalt aega ettevalmistuste tegemiseks.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei. Vt punkt 11.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Korralduste jms täitmiseks ette nähtud tähtajad

Juhul kui hageja ei täida korraldust esitada oma hagiavaldusega seoses lisateavet või kui esineb mis tahes muid takistusi asja kohtus menetlemisel, siis jäetakse nõue rahuldamata. Kui kostja ei esita kaitsevaidet, siis võidakse teha tema suhtes tagaseljaotsus. Korralduse tähtajaks täitmata jätmise korral võidakse siiski teha kohtuotsus.

Kohtusse ilmumata jätmine

Kui üks pooltest ei ilmu piirkonnakohtusse (*tingsrätt*) seoses sellise asjaga, mida on võimalik lahendada kohtuvälise kokkuleppe sõlmimise teel (nt kaubandusvaidlused), siis võidakse teha tagaseljaotsus. Muudel juhtudel võidakse määrata rahatrahv. Kuid kui seoses sellise asjaga, mida ei ole võimalik lahendada kohtuvälise kokkuleppe sõlmimise teel (nt perekonnaõigust käsitlevad kohtuvaidlused), jätab kohtusse ilmumata hageja, siis võidakse kohtuasi lõpetada ning kohtusse ilmumata jätnud poolele võidakse määrata rahatrahv või tema suhtes võidakse algatada kohtumenetlus. Juhul kui kaebuse esitaja ei ilmu apellatsioonikohtusse, siis apellatsioonioõigus aegub. Kui vastaspool ei ilmu kohtusse, siis võidakse talle määrata rahatrahv.

Apellatsiooni esitamise tähtaeg

Juhul kui pool esitab apellatsiooni liiga hilja, siis jäetakse see rahuldamata.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kui tegemist ei ole seaduses sätestatud tähtajaga, peab pool enne tähtaja möödumist esitama kohtule avalduse viivituse lubamiseks ja taotlema tähtaja pikendamist. Kui tähtaeg on möödunud ja kohus on seejärel võtnud meetmeid, näiteks teinud asja kohta otsuse, on olemas mitu tavapärast ja erakorralist meedet, mida pool saab kasutada. Nende meetmete rakendamise eesmärk on saavutada juba lõpetatud asja uuesti menetlusse võtmine või teatavate asjaolude korral taotleda tähtaja muutmist (vt punkt 3).

Viimati uuendatud: 09/09/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Inglismaa ja Wales

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Peamised tähtajad on järgmised.

Hagile vastamise tähtaeg – hagivormi või eraldi kättetoimetamise korral hagiavalduse kättesaamisel on kostjal 14 päeva aega, et hagile vastata või kättetoimetamist kinnitada. Pärast seda, kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, on tal vastuse koostamiseks aega veel 14 päeva. See tähendab, et kostjal võib olla hagile vastamiseks aega kuni 28 päeva, kuid kui ta kinnitab kättetoimetamist järgmisel päeval pärast hagiavalduse kättesaamist, on tal vastuse esitamiseks aega ainult 15 päeva.

Kohtuotsuse täitmise tähtaeg – 1980. aasta aegumisseaduse (*Limitation Act 1980*) artikli 24 kohaselt ei saa esitada hagi kohtuotsuse täitmiseks pärast seda, kui kohtuotsuse täidetavaks muutmiseks on möödunud kuus aastat.

Aegumistähtajad – üldiselt kohaldatakse kuueaastast aegumistähtaega, nimelt järgmistel juhtudel:

lepinguvälise kahju hüvitamise hagi esitamise tähtaeg (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 2);

vallasvara järjestikuste ülevõtmiste ning ülevõetud vara omandiõiguse lõppemise korral kohaldatav tähtaeg (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 3);

seaduse alusel sissenõutavate summadega seotud hagide esitamise tähtaeg (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 9).

Muud liiki asjade puhul on aegumistähtajad erinevad. Näiteks:

erikohustusega (erivõlad, nagu hüpoteegid) seotud hagi esitamise tähtaeg on 12 aastat (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 8);

isikukahjuga seotud hagi esitamise tähtaeg on kolm aastat (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 11).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

 Tsiviilkohtumenetluse eeskirjade (*Civil Procedure Rules*) punktides 2.8–2.10 käsitletakse eeskirjade kohaldamist ja tõlgendamist seoses tähtaegade arvestamisega.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Inglismaal ja Walesis puhkepäevad järgmised riigipühad:

uusaasta: 1. jaanuar;

suur reede: ülestõusmispühale eelnev reede;

ülestõusmispüha 2. püha: esmaspäev pärast 1. ülestõusmispüha;

mai alguse riigipüha (*Early May Bank Holiday*): maikuu esimene esmaspäev;

kevadine riigipüha (*Spring Bank Holiday*): maikuu viimane esmaspäev;

suvine riigipüha (*Summer Bank Holiday*): augusti viimane esmaspäev;

esimene jõulupüha: 25. detsember;

teine jõulupüha: 26. detsember.

Kui esimene jõulupüha, teine jõulupüha või uusaasta langeb nädalavahetusele, on järgmine nädalapäev riigipüha. Näiteks kui 25. ja 26. detsember on vastavalt laupäev ja pühapäev, on järgmine esmaspäev ja teisipäev riigipühad.

Kõik kohtud on lisaks sellele jõulude ajal suletud veel ühe päeva.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

 1980. aasta aegumisseadus – selles on sätestatud mitu menetluse algatamise tähtaega ja muud tähtajad, mille jooksul tuleb näiteks kohtuotsus täita ja pooled peavad võtma muid meetmeid. Lisateave on esitatud 1. küsimusele antud vastuses.

 1984. aasta välisriikidega seotud aegumistähtaegade seadus (*Foreign Limitation Periods Act 1984*) – sellega nähakse ette, et juhtumite puhul, mille suhtes kohaldatakse välisriigi õigust või milles teeb otsuse välisriigi kohus, käsitletakse hagide aegumisega seotud õigusakte pigem sisulisest kui menetluslikust aspektist lähtudes. Seda kehtib nii vahekohtumenetlustes kui ka Inglismaa ja Walesi kohtute menetlustes alati, kui tuleb arvesse võtta teise riigi õigust.

 Tsiviilkohtumenetluse eeskirjad – need on Inglismaa ja Walesi tsiviilkohtute menetluseeskirjad, mis sisaldavad eri hagide tähtaegu.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaeg hakkab tavaliselt kulgema asjaomase sündmuse toimumise kuupäevast. Näiteks algab hagile vastamise 14-päevane tähtaeg hagivormi või eraldi kättetoimetamise puhul hagiavalduse kättesaamise päevast (vastavalt eeldatava kättetoimetamise tingimustele – vt allpool). Lisaks sellele algab kohtuotsuse täitmise kuueaastane tähtaeg kohtuotsuse täidetavaks muutmise kuupäevast.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tavaliselt kasutatakse dokumentide edastamiseks esimese klassi postiteenuseid. Kui dokument saadetakse esimese klassi postiga, loetakse see kätte toimetamiseks järgmisel päeval pärast postitamist.

Lisateave muude mitteisiklike kättetoimetamise viiside (nt dokumentide vahetamine, dokumendi toimetamine või jätmine lubatud aadressile, faks või muud elektroonilised meetodid) korral kohaldatavate eeldatava kättetoimetamise kuupäevade kohta on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 6. osas](#).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui ajavahemik on väljendatud päevades, arvutatakse see täispäevadena. Täispäevade arvutamisel ei võeta arvesse ajavahemiku alguspäeva ja kui ajavahemiku lõpp määratakse kindlaks sündmuse alusel, siis päeva, mil see sündmus aset leiab. Nende päevade arvutamise näited on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 2. osas](#).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui kohus teeb otsuse, määruse või korralduse, millega määratakse mõne toimingu tegemiseks tähtaeg, tuleb viimane täitmiskuupäev võimaluse korral esitada kalendripäevana ning märkida kellaaeg, milleks toiming tuleb sooritada. Kui toimingu sooritamise tähtaeg märgitakse dokumenti, tuleb see võimaluse korral esitada kalendripäevana.

Näiteks kui isikule toimetatakse dokument kätte 4. aprillil ja tal palutakse vastata 14 päeva jooksul alates kättetoimetamisest, peaks ta vastama enne 18. aprilli.

Kui kindlaksmääratud ajavahemik on lühem kui viis päeva, siis laupäevi, pühapäevi ja riigipühasid arvesse ei võeta.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis esineb sõna „kuu“, tähendab see kalendrikuud.

Kui ajavahemik on väljendatud aastates, tuleb analoogia alusel kohaldada tsiviilkohtumenetluse eeskirjade punkti 2.10, kuigi sõnaselge reegel selle kohta puudub. Seega, kui kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis kasutatakse sõna „aasta“, tähendab see kalendriaastat.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaja lõpp määratakse kindlaks sündmuse alusel, siis ei võeta arvesse selle sündmuse toimumise päeva. Vaata ka vastus 6. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tsiviilkohtumenetluse eeskirjades, praktilises juhises, kohtuotsuses või kohtumääruses sätestatud tähtaeg mõne toimingu tegemiseks kohtukantseleis lõpeb päeval, mil kantselei on suletud, on toiming tehtud õigeaegselt, kui see on tehtud järgmisel päeval, mil kohtukantselei on avatud. See reegel kehtib kõikide aegumistähtsade kohta.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui hagivorm toimetatakse kätte väljaspool kohtu tööpiirkonda, kohaldatakse erieeskirju. Näiteks kui kättetoimetamine toimub ELi liikmesriigis või tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamist käsitleva 1965. aasta Haagi konventsiooni osalisriigis, on kättetoimetamise kinnituse esitamise tähtaeg 21 päeva pärast hagivormi või hagiavalduse kättetoimetamist. Kostja vastuse esitamise tähtaeg on 21 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, siis 35 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Kui dokument toimetatakse kätte 1965. aasta Haagi konventsiooni osalisriigi mis tahes muule territooriumile, on kättetoimetamise kinnituse esitamise tähtaeg 31 päeva pärast hagivormi või hagiavalduse kättetoimetamist. Kostja vastuse esitamise tähtaeg on 31 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, siis 45 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Lisateave on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 6. osas](#). Kui kättetoimetamine toimub mis tahes muusse riiki, on kättetoimetamise kinnituse või kostja vastuse esitamise tähtajaks tabelis (kättesaadav allpool esitatud lingil klikates) loetletud päevade arv pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on esitanud kättetoimetamise kinnituse, siis tabelis loetletud päevade arv pluss 14 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Tabel on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade praktilises juhises 6B](#).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kohtuotsuste edasikaebamise tähtaeg on 14 päeva. Tähtaeg taotluse esitamiseks, et kohtunik vaataks läbi ametiasutuse otsuse (kui teil on selleks seaduslik õigus), on 28 päeva, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud teisiti.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui hageja arvates esinevad erakorralised põhjused, võib ta paluda kohtul vaadata taotlus läbi viivitamata ja ilma kostjale dokumente kätte toimetamata, st *ex parte* või ette teatamata. Kui kohtunik teeb *ex parte* või ette teatamata määruuse, määratakse hagejale täiendav kohtumine kohtus. Kostjal on õigus kohtumisel kohal viibida, et kohtunik saaks mõlemad pooled ära kuulata, enne kui ta otsustab, kas teha uus määrus.

Täiendavad võimalused tähtaja pikendamiseks on sätestatud 1980. aasta aegumisseaduse II osas. Näiteks võib aegumistähtaega pikendada juhul, kui hageja on puudega (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 28).

Kui tsiviilkohtumenetluse eeskirjades või praktilises juhises ei ole sätestatud teisiti või kui kohus ei ole määranud teisiti, võib tähtaega, mis on sätestatud eeskirjas või mille kohus on määranud isikule mõne toimingute tegemiseks, poolte kirjaliku kokkuleppega muuta. Lisaks sellele on kohtunikel kohtuasjade menetlemisel ulatuslikud volitused tähtaegu muuta.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, isik ei kaota sellist õigust.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kostja nõutava aja jooksul vastust ei esita või hageja ei nõustu, võib hageja taotleda tagaseli jaotsuse tegemist. Kostjal on siiski võimalus see otsus edasi kaevata või kohus võib selle tühistada.

Kehtestatud on ka muud juhtumihaldusega seotud sanktsioonid. Näiteks kui pool on kohustatud esitama teatava aja jooksul mingi dokumendi, nt ekspertiisaruande, kuid ta seda selle aja jooksul ei tee, võib kohus leida, et see aruanne ei ole vastuvõetav.

Kohus kohaldab ka karistusi kohtu suhtes lugupidamatu käitumise eest.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohustusi rikkunud pool võib pöörduda kohtusse ja taotleda tähtaegade pikendamist. Kui tähtaja möödumisel on tehtud tagaseli jaotsus, võib ta otsuse edasi kaevata või taotleda selle tühistamist.

Lingid

[Justiitsministeerium](#)

[Tsiviilkohtumenetluse eeskirjad](#)

Viimati uuendatud: 03/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetluse tähtajad - Põhja-Iirimaa

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Hagile vastamise aeg – kõrge kohtu menetluses peaks Põhja-Iirimaa elav kostja ilmuma kohtusse 14 päeva jooksul pärast määruuse kättetoimetamist (sh kättetoimetamise päev), ent ta võib ilmuda kohtusse ka hiljem igal ajal enne tema suhtes kohtuotsuse tegemist (10. juhis). Pärast kohtuotsuse tegemist kohtusse ilmumiseks on vaja luba (1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-Iirimaa) (*Rules of the Court of Judicature (Northern Ireland) 1980*) 12. juhis). Kostja peaks vastuse esitama kuue nädala jooksul pärast hagiavalduse kättetoimetamist, kuue nädala jooksul pärast kohtusse ilmumist või kuue nädala jooksul pärast seda, kui talle on antud luba ennast kaitsta, olenevalt sellest, milline kuupäev on hilisem (18. juhis). Krahvkonnakohtu menetluses peaks kostja teatama oma kavatsusest end kaitsta 21 päeva jooksul pärast seda, kui talle on kätte toimetatud tsiviilhagi (1981. aasta krahvkonnakohtute kodukorra (Põhja-Iirimaa) (*County Court Rules (Northern Ireland) 1981*) 12. juhis).

Kohtuotsuse täitmise tähtaeg – 1989. aasta aegumistähtsade määruuse (Põhja-Iirimaa) (*Limitation (Northern Ireland) Order 1989*) artikli 16 kohaselt ei saa esitada hagi kohtuotsuse täitmiseks pärast seda, kui kohtuotsuse täidetavaks muutumisest on möödunud kuus aastat.

Aegumistähtajad – üldiselt kohaldatakse kuueaastast aegumistähtaega, näiteks järgmistel juhtudel:

lepinguvälise kahju hüvitamise hagi esitamise tähtaeg (1989. aasta aegumistähtsade määruuse (Põhja-Iirimaa) artikkel 6);

vallasvara järjestikuste ülevõtmiste ning ülevõetud vara omandiõiguse lõppemise korral kohaldatav tähtaeg (1989. aasta aegumistähtsade määruuse (Põhja-Iirimaa) artikkel 17).

Muud liiki asjade puhul on aegumistähtajad erinevad. Näiteks:

isikukahjuga seotud hagi esitamise tähtaeg on kolm aastat (1989. aasta aegumistähtsade määruuse (Põhja-Iirimaa) artikkel 7).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määruusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) (*Rules of the Court of Judicature (Northern Ireland) 1980*) 3. juhis koos 1978. aasta tõlgendamiseseaduse (*Interpretation Act 1978*) artikliga 5 ja 1981. aasta krahvkonnakohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) (*County Court Rules (Northern Ireland) 1981*) 43. juhis koos 1954. aasta tõlgendamiseseaduse (Põhja-lirimaa) (*Interpretation Act (Northern Ireland) 1954*) artikliga 39 käsitlevad vastavalt kõrgete kohtute kodukorra ja krahvkonnakohtute kodukorra kohaldamist ja tõlgendamist seoses tähtaegade arvutamisega.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Põhja-lirimaal puhkepäevad järgmised riigipühad:

uusaasta: 1. jaanuar;

Püha Patricku päev: 17. märts;

ülestõusmispüha 2. püha: esmaspäev pärast 1. ülestõusmispüha;

ülestõusmispüha 3. püha: teisipäev pärast 2. ülestõusmispüha;

mai alguse riigipüha (*Early May Bank Holiday*): maikuu esimene esmaspäev;

kevadine riigipüha (*Spring Bank Holiday*): maikuu viimane esmaspäev;

juuli riigipühad (*July Bank Holidays*): 12. ja 13. juuli;

suvine riigipüha (*Summer Bank Holiday*): augusti viimane esmaspäev;

esimene jõulupüha: 25. detsember;

teine jõulupüha: 26. detsember.

Kui esimene jõulupüha, teine jõulupüha või uusaasta langeb nädalavahetusele, on järgmine nädalapäev riigipüha. Näiteks kui 25. ja 26. detsember on vastavalt laupäev ja pühapäev, on järgmine esmaspäev ja teisipäev riigipühad.

Lisaks on kõik kohtud jõulude ajal ja suurel reedel suletud veel ühe päeva.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

1989. aasta aegumistähtaegade määrus (Põhja-lirimaa) – selles on sätestatud mitu menetluse algatamise tähtaega ja muud tähtajad, mille jooksul tuleb näiteks kohtuotsus täita ja pooled peavad võtma muid meetmeid. Lisateave on esitatud 1. küsimusele antud vastuses.

1985. aasta välisriikidega seotud aegumistähtaegade seadus (Põhja-lirimaa) (*Foreign Limitation Periods (Northern Ireland) 1985*) – sellega nähakse ette, et juhtumite puhul, mille suhtes kohaldatakse välisriigi õigust või milles teeb otsuse välisriigi kohus, käsitletakse hagide aegumisega seotud õigusakte pigem sisulisest kui menetluslikust aspektist lähtudes. See kehtib nii vahekohtumenetluste kui ka Põhja-lirimaa kohtute menetluste puhul alati, kui tuleb arvesse võtta teise riigi õigust.

1980. aasta kõrgete kohtute kodukord (Põhja-lirimaa) ja 1981. aasta krahvkonnakohtute kodukord (Põhja-lirimaa) – need on Põhja-lirimaa tsiviilkohtute menetluseeskirjad, mis sisaldavad eri hagide tähtaegu.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Hagile vastamise tähtaeg hakkab üldjuhul kulgema hagiavalduse kättetoimetamisest – vt vastus 1. küsimusele. Vastavalt 1989. aasta aegumistähtaegade määrule (Põhja-lirimaa) on tähtaja alguskuupäev tavaliselt asjaomase sündmuse toimumise kuupäev, näiteks algab kohtuotsuse täitmise kuueaastane tähtaeg kohtuotsuse täidetavaks muutmise kuupäevast.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Jah, kui dokument toimetatakse kätte posti teel või postkasti panekuga, loetakse see kätte toimetatuks seitsmendal päeval (sh nädalavahetuse päevad) pärast postitamist (1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 10. juhise eeskiri nr 1), aga juhul kui see on postitatud pühapäeval, loetakse see tõenäoliselt kätte toimetatuks esmaspäeval, st kaheksa päeva pärast postitamist. Samamoodi, kui õigusnõustaja toimetab tsiviilhagi kätte esimese klassi postiga, loetakse see kätte toimetatuks seitsmendal tööpäeval pärast postitamist (v.a postitamise päev), kuid erinevalt kõrge kohtu puhul kohaldatavast korrast jäetakse seitsmepäevasest tähtajast välja laupäev, pühapäev ja riigipühad (1981. aasta krahvkonnakohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 43. juhise eeskiri nr 19A).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 3. juhise eeskirja nr 2 kohaldatakse mis tahes tähtaegade suhtes, mis on toimingute tegemiseks sätestatud selles kodukorras või kohtuotsuses, kohtumääruses või kohtu korralduses. Kui toiming tuleb teha kindlaksmääratud tähtaja jooksul pärast teatavat kuupäeva või alates sellest kuupäevast, algab tähtaeg tavaliselt kulgema kohe pärast seda kuupäeva. Kui toiming tuleb teha teatav arv täispäevi enne või pärast kindlaksmääratud kuupäeva, peab toimingu tegemise päeva ja selle kuupäeva vahele jääma vähemalt nimetatud arv päevi.

1981. aasta krahvkonnakohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 43. juhise eeskirja nr 17 kohaldatakse selles kodukorras sätestatud tähtaegade suhtes. Kui teatava sündmuse toimumisele eelneva või järgneva kindlaksmääratud tähtaja jooksul on vaja midagi teha, algab tähtaeg kulgema sündmuse toimumise päeva lõpust, välja arvatud juhul, kui on märgitud, et see hõlmab ka seda päeva.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 3. juhise eeskirja nr 2 kohaselt jäetakse juhul, kui kuni seitsme päeva pikkune tähtaeg hõlmab laupäeva, pühapäeva, riigipüha, esimest jõulupüha või suurt reedet, see päev arvestusest välja. 3. juhise eeskirjas nr 3 on sätestatud, et kui kohus ei näe ette teisiti, ei võeta kodukorras või muus määruses või korralduses menetluskohaldamise dokumentide kättetoimetamiseks, esitamiseks või muutmiseks ette nähtud tähtaegade arvestamisel arvesse pikemat puhkuseperioodi, nt suvepuhkust. 3. juhise eeskirjas nr 4 on sätestatud, et kui tähtaeg, mis on kodukorras või mis tahes kohtuotsuses, kohtumääruses või kohtu korralduses ette nähtud mõne toimingu tegemiseks kõrgeima kohtu kantseleis, lõpeb päeval, mil kantselei on suletud, ja seetõttu ei saa seda toimingut sel päeval teha, loetakse toiming õigeaegselt sooritatuks, kui see on tehtud järgmisel päeval, mil kantselei on avatud.

1981. aasta krahvkonnakohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 43. juhise eeskirjas nr 17 on sätestatud, et kui selle kodukorra kohaselt tuleb midagi teha hiljemalt kolme päeva jooksul, siis see aeg ei hõlma laupäeva, pühapäeva või muud päeva, mil kantselei on suletud. Juhul kui toimingu tegemiseks ettenähtud tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või muul päeval, mil kantselei on suletud, võib toimingu teha järgmisel päeval, kui kantselei on avatud. Viimati nimetatud säte laieneb ka korralduses või määruses ette nähtud tähtaegadele.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 3. juhise eeskirjas nr 1 on sätestatud, et ilma et see piiraks 1978. aasta tõlgendamiseseaduse artikli 5 kohaldamist selle kodukorra suhtes, tähendab mis tahes kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis kasutatud sõna „kuu“ kalendrikuud, kui kontekst ei näe ette teisiti.

Kui ajavahemikku väljendatakse aastates, tähendab kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis kasutatud sõna „aasta“ analoogia alusel kalendriaastat, kuigi sõnaselge eeskiri selle kohta puudub.

Krahvkonnakohtu menetluste suhtes kohaldatakse 1954. aasta tõlgendamiseseaduse (Põhja-lirimaa) artiklit 39, mis sätestab, et „aasta“ tähendab 12 (kalendri) kuud ja „kuu“ tähendab ühte kalendrikuud.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 3. juhise eeskirjas nr 2 on sätestatud, et kui toiming tuleb teha kindlaksmääratud tähtaja jooksul või vähemalt enne kindlaksmääratud kuupäeva, lõpeb tähtaeg vahetult enne seda kuupäeva.

1981. aasta krahvkonnakohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) ja 1954. aasta tõlgendamisseaduse (Põhja-lirimaa) artikli 39 kohaselt hõlmab tähtaeg, mis lõppeb kindlal päeval või arvutatakse kindla päevani, seda päeva.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

1980. aasta kõrgete kohtute kodukorra (Põhja-lirimaa) 3. juhise eeskirja nr 2 kohaselt jäetakse juhul, kui kuni seitsme päeva pikkune tähtaeg hõlmab laupäeva, pühapäeva, riigipüha, esimest jõulupüha või suurt reedet, see päev arvestusest välja. 3. juhise eeskirjas nr 3 on sätestatud, et kui kohus ei näe ette teisiti, ei võeta kodukorras või muus määruuses või korralduses menetluskohustuste kättetoimetamiseks, esitamiseks või muutmiseks ette nähtud tähtaegade arvestamisel arvesse pikemat puhkuseperioodi, nt suvepuhkust. 3. juhise eeskirjas nr 4 on sätestatud, et kui tähtaeg, mis on kodukorras või mis tahes kohtuotsuses, kohtumääruses või kohtu korralduses ette nähtud mõne toimuva tegemiseks kõrgeima kohtu kantseleis, lõpeb päeval, mil kantselei on suletud, ja seetõttu ei saa seda toimingut sel päeval teha, loetakse toiming õigeaegselt sooritatuks, kui see on tehtud järgmisel päeval, mil kantselei on avatud.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

-

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kõrge kohtu otsuste edasikaebamise tähtaeg on tavaliselt kuus nädalat ja krahvkonnakohtu otsuste edasikaebamise tähtaeg 21 päeva. Tähtaeg taotluse esitamiseks, et kohtunik vaataks läbi ametiasutuse otsuse (kui teil on selleks seaduslik õigus), on 21 päeva, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud teisiti.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui hageja arvates esinevad erakorralised põhjused, võib ta paluda kohtul vaadata taotlus läbi viivitamata ja ilma kostjale dokumente kätte toimetamata, st *ex parte* või ette teatamata. Kui kohtunik teeb *ex parte* või etteteatamata määruse, määratakse hagejale täiendav kohtumine kohtus. Kostjal on õigus kohtumisel kohal viibida, et kohtunik saaks mõlemad pooled ära kuulata, enne kui ta otsustab, kas teha uus määrus.

Täiendavad võimalused tähtaja pikendamiseks on sätestatud 1989. aasta aegumistähtaegade määruse (Põhja-lirimaa) IV osas. Näiteks võib aegumistähtaega pikendada juhtudel, kui hageja on puudega (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 48).

Kui kohtueeskirjadega ei ole ette nähtud teisiti või kui kohus ei ole määranud teisiti, võib tähtaega, mis on sätestatud mõne eeskirjaga või mille kohus on määranud isikule mõne toimuva tegemiseks, poolte kirjaliku kokkuleppega muuta. Lisaks sellele on kohtunikel õigus tähtaegu muuta.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei. Pool ei kaota sellistest välisriigi õigusaktidest tulenevat õigust.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kostja nõutava aja jooksul vastust ei esita või menetlusega ei nõustu, võib hageja taotleda tagaseljaotsuse tegemist. Kostjal on siiski võimalus see otsus edasi kaevata või kohus võib selle tühistada.

Kehtestatud on ka muud juhtumihaldusega seotud sanktsioonid. Näiteks kui pool on kohustatud esitama teatava aja jooksul mingi dokumendi, nt eksperdiaruande, kuid ta seda selle aja jooksul ei tee, võib kohus leida, et see aruanne ei ole vastuvõetav.

Kohus kohaldab ka karistusi kohtu suhtes lugupidamatu käitumise eest.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohustusi rikkunud pool võib pöörduda kohtusse ja taotleda tähtaja pikendamist. Kui tähtaja möödumisel on tehtud tagaseljaotsus, võib ta otsuse edasi kaevata või taotleda selle tühistamist.

Viimati uuendatud: 04/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Šotimaa

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Hagile vastamise tähtaeg

Kõrge tsiviilkohtu selliste kohtuasjade puhul, mille korral toimetatakse dokumendid kätte Euroopas ja väljaspool Euroopat, on hagile vastamise tähtaeg 21 päeva alates dokumentide kättetoimetamise kuupäevast. Teatavatel juhtudel, kui dokumentide kättetoimetamine ei toimu nende eeskirjade kohaselt, on see tähtaeg 42 päeva.

Esimese astme kohtu selliste kohtuasjade puhul, mille korral toimetatakse dokumendid kätte Euroopas, on tähtaeg 21 päeva alates dokumentide kättetoimetamise kuupäevast. Kõigil juhtudel, kui dokumendid toimetatakse kätte väljaspool Euroopat, on see tähtaeg 42 päeva alates kättetoimetamise kuupäevast.

Lisateave:

 [kõrge tsiviilkohtu kodukord](#)

 [esimese astme kohtute \(kohalikud kohtud\) menetluseeskirjad](#)

Kuni 5000 Inglise naela suuruste summade sissenõudmiseks saab kasutada ka lihtmenetlust ja kiirmenetlust.

Iganemis- või aegumistähtajad

Šoti õiguses on hagi esitamise tähtajad määratletud aegumise ja iganemise õiguslike mõistetega. Aegumine on menetlusnorm, st kaitserreegel, mille kohaselt muutuvad teatavad õigused ja kohustused pärast kindlaksmääratud tähtaja möödumist õiguslikult kohaldamatuks (ent jäävad püsima). Iganemine on materiaalsoiguse norm, mille kohaselt lõpeb isiku õigus või kohustus pärast kindlaksmääratud ajavahemiku möödumist.

Kehtivad õigusnormid on esitatud 1973. aasta iganemis- ja aegumisseaduses (Šotimaa) (muudetud) (*Prescription and Limitation (Scotland) Act 1973 (as amended)*).

Iganemist käsitlevad sätted määravad, millal lõppevad lepingulised õigused ja kohustused. Tähtajad on erinevad sõltuvalt kohustuse laadist.

Seaduses on sätestatud kahju hüvitamise, isikukahju, laimamise ja tootevastutusega seotud hagide esitamise aegumistähtaeg. Aegumistähtaeg on kolm aastat alates kahjust teadasaamisest, aga kohtul on õigus lubada esitada hagi ka pärast selle tähtaja möödumist, kui ta peab seda õiglaseks.

Samuti on mitmes muus seaduses sätestatud erinevad aegumistähtajad, näiteks seoses (reisijate või kaupade) õhu-, maantee-, mere- ja raudteevedu käsitlevate hagidega.

Advokaadilt või kodanike nõuandebüroolt tuleks küsida nõu, kas konkreetse hagi puhul, mida soovetakse algatada, kehtivad konkreetsed tähtajad.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Šotimaal puhkepäevad järgmised riigipühad:

uusaasta: 1. jaanuar;

teine uusaastapäev: 2. jaanuar;

suur reede: ülestõusmispäevale eelnev reede;

mai alguse riigipäev (*Early May Bank Holiday*): maikuu esimene esmaspäev;

kevadine riigipäev (*Spring Bank Holiday*): maikuu viimane esmaspäev;

suvine riigipäev (*Summer Bank Holiday*): augusti esimene esmaspäev;

esimene jõulupäev: 25. detsember;

teine jõulupäev: 26. detsember.

Kui esimene jõulupäev, teine jõulupäev, uusaasta või 2. jaanuar langeb nädalavahetusele, on järgmine nädalapäev riigipäev. Näiteks kui 25. ja

26. detsember on vastavalt laupäev ja pühapäev, on järgmine esmaspäev ja teisipäev riigipühad.

Kõik need kuupäevad on sätestatud 1971. aasta pangandus- ja finantstehingute seaduse (*Banking and Financial Dealings Act 1971*) 1. lisas, välja arvatud kevadine riigipäev ja teine jõulupäev, mille kohta kehtib kuninglik teadaanne.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Iganemine ja aegumine

1973. aasta iganemis- ja aegumisseadus (Šotimaa) (muudetud) sisaldab üksikasjalikke sätteid erinevate iganemis- ja aegumistähtaegade arvutamise kohta, nagu on kirjeldatud vastuses 1. küsimusele.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Algusaeg määratakse kindlaks kättetoimetamise kuupäeva alusel. Posti teel kättetoimetamise puhul on kättetoimetamise kuupäevaks määruase/kohtukutse postitamisele järgnev päev. Kohtukutse puhul, mille lõppkuupäev langeb nädalavahetusele või riigipühale, pikendatakse lõppkuupäeva kuni järgmise tööpäevani.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Olenemata kättetoimetamise viisist, on alguskuupäevaks alati kättetoimetamise kuupäev. Üksikasjalikuma teabe saamiseks kättetoimetamise kuupäeva mõiste kohta vt vastus 4. küsimusele.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Võetakse arvesse toimingu kuupäeva. Tähtaja arvestamise esimene päev on kättetoimetamise kuupäevale järgnev esimene päev (võttes arvesse

4. küsimuse all esitatud teavet puhkepäevade kohta).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

See tähendab kalendripäevi (vt ka 4. küsimus puhkepäevade jms kohta). Kuigi tähtaeg ei saa mööduda puhkepäeval, võetakse tähtaja arvestamisel arvesse kõiki teisi puhkepäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui kohtudokumentides esineb sõna „kuu“, tähendab see kalendrikuud.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Tähtjad lõpevad vastavalt eelmistes küsimustes esitatud põhimõtetele, st sõltuvalt tähtajast on selleks tähtaja viimane päev, võttes arvesse, et arvestus algab kättetoimetamise kuupäevale järgnevast päevast.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühil, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Jah. Vt vastus 4. küsimusele.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kohus võib kättetoimetamisest teatamise tähtaega pikendada põhjendatud juhtudel, kui ta on veendunud, et see on vajalik.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kõrge tsiviilkohtu menetluse korral on kostjal alates lõpliku otsuse teatavakstegemise kuupäevast 14 päeva aega, et otsus edasi kaevata ja sellest kavatsusest kohtule teatada.

Alates 1. jaanuarist 2016 pikendati esimese astme kohtu teatavate otsuste peale kaebuse esitamise tähtaega 14 päevast 28 päevani. Need kaebused esitatakse nüüd otse teise astme kohtule.

Kiir- ja lihtmenetluses esitatakse apellatsioonkaebused endiselt esimese astme kohtule ning kaebuse esitamise tähtaeg on 14 päeva.

Kui õigusaktidega on ette nähtud tähtaeg konkreetset liiki kaebuse esitamiseks (nt seadusjärgsed kaebused, mida ei ole eeskirjades ette nähtud), siis kohaldatakse seda tähtaega.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Seda võib teha ainult erandlikel asjaoludel. Lühendatud perioodide puhul on minimaalne tähtaeg 48 tundi. Kostja eelneva teavitamise nõudest võidakse täielikult loobuda üksnes juhul, kui lapse heaoluga seotud asjades tehakse ajutine kohtumäärus. Sellisel juhul võidakse hiljem loomulikult kindlaks määrata kohtuistungiga aeg, et tagada kõigile pooltele nõuetekohane menetlus.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kostja jätab hagile vastamata, võidakse teha tagaseljaotsus, kui hageja seda taotleb. Kostja võib selle loomulikult edasi kaevata, nagu on märgitud vastuses 12. küsimusele.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kostja võib taotleda kohtult tähtaja pikendamist. Kui kohtuotsus on juba tehtud (tagaseljaotsusena), võib kostja vastavalt kohaldatavatele kohtueeskirjadele taotleda kohtult lagi tagasivõtmist.

Viimati uuendatud: 04/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Menetlustähtajad - Gibraltar

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Peamised tähtajad on järgmised.

Hagile vastamise tähtaeg – hagivormi või eraldi kättetoimetamise korral hagiavalduse kättesaamisel on kostjal 14 päeva aega, et hagile vastata või kättetoimetamist kinnitada. Pärast seda, kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, on tal vastuse koostamiseks aega veel 14 päeva. See tähendab, et kostjal võib olla hagile vastamiseks aega kuni 28 päeva, kuid kui ta kinnitab kättetoimetamist järgmisel päeval pärast hagiavalduse kättesaamist, on tal vastuse esitamiseks aega ainult 15 päeva.

Kohtuotsuse täitmise tähtaeg – 1960. aasta aegumisseaduse (*Limitation Act 1960*) artikli 4 lõike 4 kohaselt ei saa esitada hagi kohtuotsuse täitmiseks pärast seda, kui kohtuotsuse täidetavaks muutumisest on möödunud 12 aastat.

Aegumistähtajad – üldiselt kohaldatakse kuueaastast aegumistähtaega, nimelt järgmistel juhtudel:

lepinguvälise kahju hüvitamise hagi esitamise tähtaeg (1960. aasta aegumisseaduse artikli 4 lõike 1 punkt a);

vallasvara järjestikuste ülevõtmiste ning ülevõetud vara omandiõiguse lõppemise korral kohaldatav tähtaeg (1960. aasta aegumisseaduse artikkel 11); seaduse alusel sissenõutavate summadega seotud hagide esitamise tähtaeg (1960. aasta aegumisseaduse artikli 4 lõike 1 punkt d).

Muud liiki asjade puhul on aegumistähtajad erinevad. Näiteks:

erikohustusega seotud hagi esitamise tähtaeg on 12 aastat (1960. aasta aegumisseaduse artikli 4 lõige 3) – näiteks erivõlad, nagu hüpoteegid;

isikukahjuga seotud hagi esitamise tähtaeg on kolm aastat (1960. aasta aegumisseaduse artikli 4 lõige 1).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Tsiviilkohtumenetluse eeskirjade (*Civil Procedure Rules*) punktides 2.8–2.10 käsitletakse eeskirjade kohaldamist ja tõlgendamist seoses tähtaegade arvestamisega.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Gibraltaril puhkepäevad järgmised riigipühad:

uusaasta: 1. jaanuar;

suur reede: ülestõusmispühale eelnev reede;

ülestõusmispüha 2. püha: esmaspäev pärast 1. ülestõusmispüha;

töötajate mälestuspäev: 28. aprill;

maipüha: 1. mai;

kevadine riigipüha (*Spring Bank Holiday*): maikuu viimane esmaspäev;

kuninganna sünnipäev: juunikuu teine/kolmas esmaspäev;

suvine riigipüha (*Summer Bank Holiday*): augusti viimane esmaspäev;

rahvuspüha: 10. september;

esimene jõulupüha: 25. detsember;

teine jõulupüha: 26. detsember.

Kui esimene jõulupüha, teine jõulupüha, uusaasta või rahvuspüha langeb nädalavahetusele, on järgmine nädalapäev riigipüha. Näiteks kui 25. ja 26. detsember on vastavalt laupäev ja pühapäev, on järgmine esmaspäev ja teisipäev riigipühad. Lisaks võivad kohtud olla suletud ka jõulude ja uusaasta vahelisel ajal.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

1960. aasta aegumisseadus – selles on sätestatud mitu menetluse algatamise tähtaega ja muud tähtajad, mille jooksul tuleb näiteks kohtuotsus täita ja pooled peavad võtma muid meetmeid. Lisateave on esitatud 1. küsimusele antud vastuses.

Tsiviilkohtumenetluse eeskirjad – need on Inglismaa ja Walesi tsiviilkohtute menetluseeskirjad (neid kohaldatakse ka Gibraltaril suhtes), mis sisaldavad eri hagide tähtaegu.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaeg hakkab tavaliselt kulgema asjaomase sündmuse toimumise kuupäevast. Näiteks algab hagile vastamise 14-päevane tähtaeg hagivormi või eraldi kättetoimetamise puhul hagiavalduse kättesaamise päevast (vastavalt eeldatava kättetoimetamise tingimustele – vt allpool). Lisaks sellele algab kohtuotsuse täitmise 12-aastane tähtaeg alates kohtuotsuse täidetavaks muutumise kuupäevast.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Gibraltaril kasutatakse dokumentide edastamiseks tavaliselt isiklikku kättetoimetamist. Kui kättetoimetamine toimub tähtitud kirjaga, siis loetakse tõlgendamise ja üldtingimuste seaduse (*Interpretation and General Clauses Act*) artikli 8 kohaselt kättetoimetamine toimunuks „ajal, mil see oleks kätte toimetatud tavapostiga“.

Lisateave muude mitteisiklike kättetoimetamise viiside (nt dokumentide vahetamine, dokumendi toimetamine või jätmine lubatud aadressile, faks või muud elektroonilised meetodid) korral kohaldatavate eeldatava kättetoimetamise kuupäevade kohta on esitatud tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 6. osas.

Kui dokument toimetatakse isiklikult kätte tööpäeval pärast kella 17.00 või laupäeval, pühapäeval või riigipühad, loetakse see kätte toimetatuks järgmisel tööpäeval.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui ajavahemik on väljendatud päevades, arvutatakse see täispäevadena. Täispäevade arvutamisel ei võeta arvesse ajavahemiku alguspäeva ja kui ajavahemiku lõpp määratakse kindlaks sündmuse alusel, siis päeva, mil see sündmus aset leiab. Nende päevade arvutamise näited on esitatud tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 2. osas.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui kohus teeb otsuse, määruse või korralduse, millega määratakse mõne toimingu tegemiseks tähtaeg, tuleb viimane täitmiskuupäev võimaluse korral esitada kalendripäevana ning märkida kellaaeg, milleks toiming tuleb sooritada. Kui toimingu sooritamise tähtaeg märgitakse dokumenti, tuleb see võimaluse korral esitada kalendripäevana.

Näiteks kui isikule toimetatakse dokument kätte 4. aprillil ja tal palutakse vastata 14 päeva jooksul alates kättetoimetamisest, peaks ta vastama enne 18. aprilli.

Kui kindlaksmääratud ajavahemik on lühem kui viis päeva, siis laupäevi, pühapäevi ja riigipühadid arvesse ei võeta.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis esineb sõna „kuu“, tähendab see kalendrikuud.

Kui ajavahemik on väljendatud aastates, tuleb analoogia alusel kohaldada tsiviilkohtumenetluse eeskirjade punkti 2.10, kuigi sõnaselge reegel selle kohta puudub. Seega, kui kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis kasutatakse sõna „aasta“, tähendab see kalendriaastat.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaja lõpp määratakse kindlaks sündmuse alusel, siis ei võeta arvesse selle sündmuse toimumise päeva. Vaata ka vastus 6. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühad, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tsiviilkohtumenetluse eeskirjades, praktilises juhises, kohtuotsuses või kohtumääruses sätestatud tähtaeg mõne toimingu tegemiseks kohtukantseleis lõpeb päeval, mil kantselei on suletud, on toiming tehtud õigeaegselt, kui see on tehtud järgmisel päeval, mil kohtukantselei on avatud. See reegel kehtib kõikide aegumistähtaegade kohta.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui hagivorm toimetatakse kätte väljaspool kohtu tööpiirkonda, kohaldatakse erieeskirju. Näiteks kui kättetoimetamine toimub ELi liikmesriigis või tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamist käsitleva 1965. aasta Haagi konventsiooni osalisriigis, on kättetoimetamise kinnituse esitamise tähtaeg 21 päeva pärast hagivormi või hagiavalduse kättetoimetamist. Kostja vastuse esitamise tähtaeg on 21 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, siis 35 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Kui dokument toimetatakse kätte 1965. aasta Haagi konventsiooni osalisriigi mis tahes muule territooriumile, on kättetoimetamise kinnituse esitamise tähtaeg 31 päeva pärast hagivormi või hagiavalduse kättetoimetamist. Kostja vastuse esitamise tähtaeg on 31 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, siis 45 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Lisateave on esitatud tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 6. osas. Kui kättetoimetamine toimub mis tahes muusse riiki, on kättetoimetamise kinnituse või kostja vastuse esitamise tähtajaks tsiviilkohtumenetluse eeskirjade praktilises juhises 6B esitatud tabelis loetletud päevade arv pärast hagiavalduse kättetoimetamist, või kui kostja on esitanud kättetoimetamise kinnituse, siis tabelis loetletud päevade arv pluss 14 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist.

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kohtuotsuste edasikaebamise tähtaeg on 14 päeva. Tähtaeg taotluse esitamiseks, et kohtunik vaataks läbi ametiasutuse otsuse (kui teil on selleks seaduslik õigus), on kolm kuud, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud teisiti (sellise kohtuliku läbivaatamise taotlused tuleb aga igal juhul esitada viivitamata).

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui hageja arvates esinevad erakorralised põhjused, võib ta paluda kohtul vaadata taotlus läbi viivitamata ja ilma kostjale dokumente kätte toimetamata, st *ex parte* või ette teatamata. Kui kohtunik teeb *ex parte* või etteteatamata määruse, määratakse hagejale täiendav kohtumine kohtus. Kostjal on õigus kohtumisel kohal viibida, et kohtunik saaks mõlemad pooled ära kuulata, enne kui ta otsustab, kas teha uus määrus.

Täiendavad võimalused tähtaja pikendamiseks on sätestatud 1960. aasta aegumisseaduses. Näiteks võib aegumistähtaega pikendada juhul, kui hageja on puudega (aegumisseaduse artikkel 28).

Kui tsiviilkohtumenetluse eeskirjades või praktilises juhises ei ole sätestatud teisiti või kui kohus ei ole määranud teisiti, võib tähtaega, mis on sätestatud eeskirjas või mille kohas on määranud isikule mõne toimingute tegemiseks, poolte kirjaliku kokkuleppega muuta. Lisaks sellele on kohtunikel kohtuasjade menetlemisel ulatuslikud volitused tähtaegu muuta.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, isik ei kaota sellist õigust.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kostja nõutava aja jooksul vastust ei esita või hageja ei nõustu, võib hageja taotleda tagaseljaotsuse tegemist. Kostja võib siiski taotleda kohtult kohtuotsuse tühistamist.

Kehtestatud on ka muud juhtumihaldusega seotud sanktsioonid. Näiteks kui pool on kohustatud esitama teatava aja jooksul mingi dokumendi, nt eksperdiaruande, kuid ta seda selle aja jooksul ei tee, võib kohus leida, et see aruanne ei ole vastuvõetav.

Kohus kohaldab ka karistusi kohtu suhtes lugupidamatu käitumise eest.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohustusi rikkunud pool võib pöörduda kohtusse ja taotleda tähtaegade pikendamist. Kui tähtaja möödumisel on tehtud tagaseljaotsus, võib ta taotleda otsuse tühistamist.

Viimati uuendatud: 05/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.